Lwq √
218

У-5 ... 1918 ...

Р. азгр-Шдаврнвц ацц. Шу
1912 р. 9 цнцур.

2000

ԹԱՄՄԱԳՈՒՐՔ

2816-6
Դրամատուն
Լաչ
218

ԺԱՄԱԳԻՐՔ

ՀԱՑԱՍՏԱՆԵԱՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

ԱՐԱՐԵԱԼ ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑՆ ՄԵՐՈՑ

ՅԱՀԱԿԱՑ ԵԻ ՄԵՍՐՈՊԱՑ

ԵԻ ԵՐԱՆԵԼԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՑ

ԳԻՒՏՈՑ ԵԻ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԱՆԴԱԿՈՒՆԻՈՑ

ԵԻ ՍՐԲՈՑՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՇՆՈՐՀԱԼԻՈՑ

Պ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՅԽԴ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՑ
ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ
ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

1895

11516

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Տ· Տ· ՄԿՐՏՉԻ Ա·
ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՑՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ Ս· ԱԹՈՌՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ
Տ· ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ
ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼՍՈՑ
Տ· ՄԱՏԹԷՈՍԻ
ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

(5046-50)
23-217
218-2001

Հրաժարիմք ի սատանայէ՝ եւ յամենայն խաբէութենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա, ի գնացից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարաց նորա, եւ յամենայն չար զօրութենէ նորա՝ հրաժարելով հրաժարիմք։

Զայս երէց ընդ՝ երե՛ւ ի յարե՛մո՛ւս և յե՛ւս ի կողո՛նելով. և ապա դառնայ յարե՛լը, և ա՛կանի դառա՛նո՛ւիւն ո՛ղջո՛ւյո՛ւ հաւատոյ, բացագլո՛ւխ և յե՛նամած կերպի՛, և ասէ.

Խոստովանիմք եւ հաւատամք ամենակատար սրտիւ զՀայրն աստուած՝ անեղ, անճին, եւ անակիզն, այլ եւ ծնող որդւոյ եւ բղխող Հոգւոյն սրբոյ։

Հաւատամք զբանն աստուած, անեղ՝ ծնեալ՝ եւ ակեալ ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս, ոչ յե՛տոյ եւ ոչ կրտսեր, այլ որքան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին եւ որդին որդի։

Հաւատամք զսուրբ Հոգին աստուած՝ անեղ, անժամանակ, ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ի Հօրէ։

Էակից Հօր եւ փառակից որդւոյ։

Հաւատամք զերրորդութիւնն սուրբ, մի բնութիւն, մի աստուածութիւն. ոչ երեք աստուածք, այլ՝ մի աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն. արարիչ երեւելեաց եւ աներեւութից։

Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ զթողութիւն մեղաց՝ հաղորդութեամբ սրբոց։

Հաւատամք զմին յերից անձանց զբանն աստուած՝ ծնեալ՝ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ի ժամանակի իջեալ յաստուածածնին կոյսն Մարիամ. առեալ յարեւնէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում աստուածութեանն. լինամնեայ ժուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին. եւ եղեւ աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգեով եւ մտօք եւ մարմնով. մի անձն, մի դէմ, եւ միաւորեալ մի բնութիւն։ Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման եւ առանց այլայլութեան. անսերմն յղութիւն եւ անապական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա՝ եւ ոչ վախճան մարդկութեան նորա։ (Զի Յիսուս Քրիստոս երէկ՝ եւ այսօր՝ նոյն եւ յաւիտեան)։

Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս չըրջեալ՝ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ՝՝ի մկրտութիւն։ Հայր՝ի վերուստ վկայեաց՝ Դա է որդի իմ սիրելի. եւ Հոգին սուրբ աղաւնակերպ իջեալ՝ի վերայ նորա։ Փորձեալ՝ի սատանայէ եւ յաղթեալ նմա։ Քարոզեալ մարդկան զփրկութիւն։ Աշխատեալ մարմնով,

վաստակեալ՝ քաղցեալ՝ եւ ծարաւեալ։ Յետոյ եկեալ կամաւ՝ի չարչարանս. խաչեալ եւ մեռեալ մարմնով, եւ կենդանի աստուածութեամբն։ Մարմինն եդեալ՝ի գերեզմանի՝ միաւորեալ աստուածութեամբն, եւ հոգեովն իջեալ՝ի դժոխս՝ անքաժանելի աստուածութեամբն։ Քարոզեալ հոգեոցն՝ աւերեալ զդժոխս՝ եւ ազատեալ զհոգիս։ Յետ երից աւուրց յարուցեալ՝ի մեռելոց եւ երեւեալ աշակերտացն։

Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս եւ նստեալ ընդ աջմէ հօր։ Այլեւ գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք հօր՝ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս։

Որ եւ յարութիւն ամենայն մարդկան։

Հաւատամք եւ զհատուցումն գործոց. արդարոցն կեանք յաւիտենական, եւ մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական։

Ձ ղ ջ ա ն ք ։

Մեղայ ամենասուրբ երրորդութեանն՝ հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ. Մեղուցեալ եմ աստուածոյ։ Խոստովանիմ առաջի աստուածոյ՝ եւ սրբոյ աստուածածնին, եւ առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ։ Քանզի մեղայ խորհրդով բանիւ եւ գործով. կամայ եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ, մեղայ աստուածոյ։

Մեղայ հոգւով եւ զօրութեամբ սուրա. մտօքս եւ շարժմամբ սուրա. մարմնով եւ զգայութեամբ

սորա: Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս. խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ և ժլատութեամբ, զեղխութեամբ եւ անիրաւութեամբ, չարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ, և թերամտութեամբ, մեղայ աստուածոյ:

Մեղայ չար խորհրդով մտայս. նենգութեամբ, ատելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք, թուլութեամբ, պոռնկական խորհրդով, արուական, իգական, անասնական, գրաստական, գազանական, ի պիշերի և ի տուբընչեան. երազական դիճութեամբ, և անրջական գարշ աղտեղութեամբ, մեղայ աստուածոյ:

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս. հեշտութբ, պղերգութեամբ, յօրանջմամբ քնոյ, չարժութեամբ մարմնոյս, եւ զաղբագործութեամբ ի պէսպէս ախտս. հեշտալըութեամբ լսելեացս, աբատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրտիս, իգութեամբ ընգացս, պագչոտութեամբ բերանոյս. անժուժկալութեամբ, չուայտութեամբ, և արբեցութեամբ, մեղայ աստուածոյ.

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզուիս. սահմոսութեամբ, սուտ երդմամբ, երդմնազանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճաբանութբ, բանսարկութեամբ, շոգմոգութեամբ, քսուս, դատարկաբանութեամբ, և ծաղրս, զրահասուսութեամբ, հերձահասուսութեամբ, և անիծաբանութեամբ. տրտնջելով, դժգոհելով, բամբասելով, և հայհոյելով, մեղայ աստուածոյ:

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս. ագահելով, զըրկելով, հարկանելով, սպանանելով, և ընդ գարշ ածելով, մեղայ աստուածոյ:

Մեղայ ամենայն յօդուածովք չինուածոյս եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. հնգեակ զգայարանօքս, եւ վեցեկի շարժմամբս. վերամբարձ ոտնահարութեամբ, եւ վայրաքարշ մեղկութեամբ. յալ և յահեակ խոտորելով, զառաջնոյն մեղանչելով, եւ վերջնոյն չար նշաւակ գոլով, մեղայ աստուածոյ:

Ա.յլ և մեղայ եօթնիւքս յանցանօք՝ մահացու մեղօք. հպարտութեամբ՝ և մասամբք նորին. նախանձու՝ և մասամբք նորին. բարկութեամբ եւ մասամբք նորին. ծուլութեամբ՝ և մասամբք նորին. ագահութեամբ՝ և մասամբք նորին. որկրամոլութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. բղջախոհութեամբ՝ և մասամբք նորին, մեղայ աստուածոյ:

Ա.յլ եւ մեղայ ամենայն պատուիրանացն աստուածոյ. յանձնառելեացն եւ հրաժարելեացն. զի ոչ զյանձնառականն կատարեցի, եւ ոչ ի հրաժարելեացն հեռացայ. Զօրէնս առի՝ և յօրինացն հեղգացայ. ի կարգս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ և գործովս անարժան գտայ. փոխելով զչարն կամաւ կորացայ. եւ ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ. վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ: Զմի՞րն ասեմ. կամ զմի՞րն խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք իմ. աննեերելի են ցաւք իմ, եւ անբժշկելի են վէրք իմ, մեղայ աստուածոյ:

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միշնորդ հաշտութեան և բարեխօս առ միածին որդին աստուածոյ. զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ, արձակեացես զիս ի կապից մեղաց իմոց, աղաչեմ զքեզ։

Աբձակումն։

Ողորմեացի քեզ մարդասէրն աստուած, և թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց. խոստովանացելոյն և մռացելոյն։ Եւ ես կարդաւս քահանայական իշխանութեան, և հրամանաւն աստուածային՝ թէ զոր արձակիցէք յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս, նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մանակցութենէ մեղաց քոց. ի խորհրդոց՝ ի բանից՝ և ի գործոց. յանուն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։ Եւ դարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն և ի փառս հանդերձեալ կենացն. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս։

Խրատ ձամաբելեաց ըստ արխելեան սահմանացն սկսաձոյ և ասուելեանց աղօթից։ Զոր խնդրեաց սուրբ վարդապետն Յակոբ ղէմեցի՝ ի մեծ րաբունոյն Գրիգորէ խալիեցոյն։ Եւ կոպարեաց այսպէս։ Որ դասի որ սուրբ ձայնն լինի՝ այս է.

Տէր եթէ զղջութեան։ Զքէն գոհանամքն։ Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոսն։ Կանոնագբօլեան։ Կանոնի աղօթքն։ Զկնի ալէլուիայից և թագաւորացն՝ Սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբն, և այլն որ լինի։ Մեծագուսպեի աղօթքն. այլեւ Ողորմի փառքն։ Սուրբ աստուածի աղօթքն։ Արձակման աղօթքն, թէ պահոց և թէ ուտեից. Արեւագալի Սուրբ ես տէրն, եւ արձակմանն։ Ձաշու Առաջնորդեայն։ Հայր գթութեանցն։ Անկեալն։ Ձաշու սկսուածքն։ Լուր ձայնիցն։ Համբարձին։ Ցոյս կենացն։ Խաղաղականին՝ Շնորհատու բարեացն։

Իսկ կողմն դասուն այս է։ Սկսուածք օրհնութեան և հարցին և իւր աղօթիցն։ Տէր յերկնից եւ իւր փառացն։ Սուրբ ես տէրն զկնի մանկանցն։ Արեւագալի աղօթքն։ Չառաւօտու զաղօթս։ Ձաշու խաղաղութեամբ։ Փարատեա Քրիստոս որդի աստուծոյն։ Իսկ ժամամուտ և շարական՝ ձայնին է։

Կիւրակէից ձաշօս՝ եսային եւ աւետարանն՝ ձայնին է։ Ա.առաքեալն՝ կողմանն է։ Իսկ լսուր առուր գլուք՝ կողմանն է։ Ա.աւետարան ձայնին է։ Երեկոյի խոնարհեցոն՝ ձայնին է։ Ապրեցոն, Հայր գթածն, Տէր բարերարն, Քրիստոս որդին՝ կողմանն է։ Հայր մերն՝ ձայնին է։

Հաւատով խոստովանիմ ազօթքն՝ իւր տուն է՝ ըստ իւր ժամուցն։ Իսկ Տէրն մեր և փրկիչ, Տէր աստուած մերն՝ ի կարգէ դաբս է, ժամարարին է և հարկեաւր հիւրին։ Ա.յս է արեւելեան տան սահմանն ժամակարգութեան ի փառս աստուծոյ։ Յորժամ Թուականն հայոց կոճաւ լինի՝ բուն ձայնքն՝ այ. բյ. գյ. դյ. յաջակողմանե դասուն լինին, ուր սուրբ աւազանն է. և յորժամ դար լինի՝ ձախոյն լինին։

Կարգաւորութիւն հաստատակաց աղօթից Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ, որ կատարի ի մէջ գիշերի ի դէմ Հօր Աստուծոյ։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես. սուրբ եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն. այլ փրկեա զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի, եւ լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։

Ես ննջեցի եւ ի քուն եղէ, զարթեայ և տէր ընդունելի իմ է։

Ոչ երկեայց ես ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, որք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս։

Արի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ. զի դու հարեր զամենեսեան, որք էին ընդ իս թշնամութեամբ ի տարապարտուց. և զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես։

Տեառնդ է փրկութիւն. ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քոյ։

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր. խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ։

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք իմ ի դժոխս մերձեցան, և

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո։

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո։ Օրհնեալ համագոյ եւ միանական անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն՝ հայր և որդի և հոգի սուրբ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բազումք յարեան ի վերայ իմ։

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկութիւն սորա առ աստուած իւր։

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք իմ եւ բարձրացուսիչ գլխոյ իմոյ։

Համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որք ի-
ջանեն ի գոբ։
Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնա-
կանի, և ի մեռեալս ազատ։
Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն ի
գերեզմանս։
Զորս դու ոչ յիշեցեր, նորա ի ձե-
ռանէ քումմէ մերժեցան։
Եդին զիս ի գբի ներքնումն, ի խա-
ւարի և ի ստուերս մահու։
Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո, զամենայն զբօսանս քո ածեր
ի վերայ իմ։
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ,
և եդին զիս նշաւակ իւրեանց։
Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ։
Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Միթէ մեռելոց առնիցես զսքանչե-
լիս քո, կամ բժիշկք յարուցեալ
խոստովան առնիցին առ քեզ։

Միթէ պատմեսցէ ոք երբեք ի գե-
րեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ
զճշմարտութիւնս քո ի կորստեան։
Միթէ ճանաչիցին ի խաւարի սք-
քանչելիք քո, կամ արդարութիւն
քո յերկիր մոռացեալ։
Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի, ա-
ռաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն
առ քեզ։
Ընդէր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն։
Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ի ման-
կութենէ իմմէ. ի բարձրութենէ
խոնարհեցայ և ամչեցայ։
Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն
քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին
զիս։
Շրջեցան զինեւս որպէս ջուր, զօր
ամենայն պաշարեցին զիս ի միասին։
Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուա-
ռութեան իմոյ։

218-2004 (5046-50)

Арм. ССР

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և ամենայն
ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա։
Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի՛ մոռա-
նար զամենայն տուրս նորա։
Ո.քաւէ զմեզս.քո.բժշկէ զամենայն
հիւանդութիւնս.քո։
Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս
.քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ
և գթութեամբ։
Ո լնու ՚ի բարութենէ զցանկու-
թիւն.քո, նորոգեսցի որպէս արծուոյ
մանկութիւն.քո։
Առնէ ողորմութիւնս տէր, և իրա-
ւունս ամենայն զրկելոց։
Եցոյց տէր զճանապարհս իւր մով-
սէսի, և որդւոցն իսրայէլի զկամս
իւր։
Գթած ողորմած է տէր, երկայնա-
միտ և բազում ողորմ։
Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և
ոչ յաւիտեան պահէ ոխս։
Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ

տէր, եւ ոչ ըստ անօրէնութեան
մերում հատոյց մեզ։
Ասլ որպէս բարձր են երկինք յերկ-
րէ, այնպէս զօրացոյց տէր զողոր-
մութիւն իւր ՚ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց։
Որչափ հեռի են արեւելք յարեւ-
մտից, այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ
զանօրէնութիւնս մեր։
Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց
իւրոց, այնպէս գթացի տէր յեր-
կիւղածս իւր։
Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր,
և յիշեաց թէ հող եմք։
Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք
իւր. որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս
ծաղկի։
Շնչէ ՚ի նմա հողմ, և ոչ է, եւ ոչ
եւս երեւի տեղի նորա։
Բայց ողորմութիւն տեառն ճեպ
յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի վերայ
երկիւղածաց իւրոց. եւ արդարու-

թիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս։
Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն
զպատուիրանս նորա՝ և առնեն զնա։
Տէր յերկինս պատրաստեաց զա-
թոռ իւր. արքայութիւն նորա ա-
մենեցուն տիրէ։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտա-
կք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ. որ-
առնէք զբան նորա ՚ի լսել ձայնի
պատգամաց նորա։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու-
թիւնք նորա, պաշտօնեայք եւ ա-
րարողք կամաց նորա։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք նո-
րա. զի ընդ ամենայն տեղիս է տէ-
րութիւն նորա. օրհնեա անձն իմ
զտէր։
Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր
խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ
քով։
Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և
մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծա-

ռայի քում. զի ոչ արդարանայ առա-
ջի քո ամենայն կենդանի։
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խո-
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և
նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս մե-
ռեալ յաւիտենից։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս։
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր-
հեցայ յամենայն գործս քո. յարա-
տածս ձեռաց քոց խորհեցայ և համ-
բարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է
առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ տէր,
զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ։
Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն.
նմանիցիմ այնոցիկ, որ իջանեն ՚ի
գուբ։
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր-
մութիւնս քո. զի ես ՚ի քեզ տէր
յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից·

զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ոստ ինձ առնել կամս քո. զի դու ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա ըզթշնամիս իմ. եւ կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եւք սեաւն Եբրեաւ Հայոց Կաթողիկոսի սասկեալ ի պաշտաման իւրոյ։

Յիշեսցուք ի գիշերի զանուն քո տէր։
Բըղխեսցեն սիրտ մեր զբան քո. եւ լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր թագաւորիդ։
Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք ըզքեզ տէր։
Զաղօթս մեր տացուք քեզ տէր. ի գաւիթըս քո ի մէջ նոր երուսաղէմի։
Ի գիշերի համբարձցուք ըզձեռըս մեր սրբութեամբ առ քեզ տէր։
Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգի օրհնեցէք ըզտէր։
Զարթիք փառք իմ, զարթիք. և ես զարթեալց առաւօտուց. ալէլուիա։
Զարթիք ընդ զբաթունս. մանկունք վերինըն սիօնի. ալէ։
Զարթիք որդիք լուսոյ. ի յօրհնութիւն հօրըն լուսոյ. ալէ։

Զաւրթիւք փրկեալք արեամբ. եւ տուք ըզփառըն փրկողին. ալէ։
Զաւրթիւք նոր ժողովրդեք, նոր երգս առեալ նորոգողին. ալէ։
Զաւրթիւք հարսնիք հոգեւոյ. սպասեալք գալոյ սուրբ փեսային. ալէ։
Զաւրթիւք վառեալք լուսով ըստ իմաստնն սուրբ կուսանացն. ալէ։
Զաւրթիւք պատրաստեցեալք խուղ լսել տերանց զՔրիստ արտաքուս. ալէ։
Զաւրթիւք եւ միանձինք, նըմանք միմեանց կուսից նիրհեք. ալէ։
Զաւրթիւք երկիւղածգոյք և արտասուօք զայս աղաչեցուք. ալէ։
փ Զաւրթիւք ընդէր նընջեա. տէր միւթեր ըզմեզ խոպան։
Աւրի տէր օգնեա մեզ. տայցուք անուանդ քոմ ըզփառս։
Այժմ և յաւէտ. հօր և որդւոյ, եւ սուրբ հոգւոյն. ամէն։
փ Զաւրհուցեալքս ի զգաստմանէ գիշերային հանգըստեանէ։

Շնորհեցէք մեզ մարդասէր տէր մըխիթարութիւն եւ ի սփոփանս եկեղեցւոյ։
Ահիւ եւ դողութեամբ կացցուք ի յաղօթս։
Եկեալ խոստովանեցուք ըզյանցանս։
Եւ գըտցուք ի բրիստոսէ զբաւութիւն եւ ըզմեծ զորմութիւն։
Ա նըզաժանելի եւ ի համագոյ եր- կ
ըրորդութեանդ. համաձայնեալք ընդ ի զօրս երկնից. փառս մատուցանեմք։
Փառք քեզ։ Ո՛ր յանապատեստ յաղթո՛ւ բանտարացեալ հանգչիս. սուրբ անստուեալ հրեզո՛ր եւ սքանչելագո՛ր։
Փառք քեզ։ Ո՛ր յանէից գոյացոյցեր զամենայն արարածս. սո՛ւրբ աստուածդ ա՛նճառ հօր անեզ որդի։
Փառք քեզ։ Ո՛ր տեսչութեամբ

խնամե՞ս զմի ամբարձս. տո՛ւր լը
ատըեաց բըղխո՛ւմն անըսպառ
աղբեր։

Տէ՛ր։ ժողովըրդանպէտ եկեղեց
ւոյ ի քէն հայցեն ասելով. հովիւ
քարի. որոյ՞մեա՛ր բանաձոր հօտի։
Ա՛մէն. ալէլո՛ւիա. ալէլո՛ւիա. ա՛լէ։
Ա՛մէն։ ա՛լէլո՛ւիա. ա՛լէլո՛ւիա. ա՛լէ։

Բաշխ։

Զարթուցեալըս ամենեքեան ի
հանգստեանէ բընոյ, զոր շնորհեաց
մեզ մարդասէրն աստուած ի մըխի
թարուքիւն և ի սիսիանըս տըկա
բուքեան մերում։ Եւ եկեալըս
միաբան հոգեւոր երգով ի փառա
բանուքիւն եւ ի պատիւ ամենա
սուրբ անուան տեառն մերոյ եւ
փրկչին յիսուսի քրիստոսի։ Ա՛հիւ
եւ դողուքեամբ կացցուք յաղօթս
առաջի նորա։ Եւ գոհացարուք ըզ
նմանէ ի գիշերային ժամուս յայս
միկ, վասն իրաւանց եւ արդարու

քեան նորա։ Որ ընտրեաց ըզմեզ
ազգս մուքեամբն իւրով. եւ շնոր
հեաց մեզ բերել ըզնմանուքիւն
երկնային հրեշտակացն ի փառա
բանիչըս տեառն աստուծոյ ամենե
ցուն և մեզ լինել։ Եւ մեր այսու
հետեւ սրբելով զանձինըս մեր ի
խղճէ և ի չար գործոց։ Համբարձ
ցո՛ւք ըզձեռս մեր ի սրբուքիւն ա
ռանց բարկուքեան եւ երկմըտու
քեան։ Հաւատով խնդրեսցուք ի
նմանէ ըզքաւուքիւն և ըզթողու
քիւն յանցանաց մերոց։ Խոստովան
լինելով ըզգաղտնիս սրտից մերոց
ծածկագիտին աստուծոյ։ Որպէս
զի ընդունելով զպաղատանս մեր
աղօթիւք եւ բարեխօսուքեամբ
ամենայն սըրբոց։ Շնորհեսցէ մեզ
մարդասէրն աստուած կեալ առա
քինուքեամբ՝ եւ անարատ վարուք
ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհի։
Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտե

նական և երկնային խորհրդոց։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտն աստուած Քրիստոս. տէր մեր կեցո՛ և ողորմեա։

Կեցո՛ տէր։

Զմեացուածդ գիշերիս խաղաղութիւ անցուցանել՝ հաւատով՝ ի տեառնէ խնդրեցո՛ք։ Շնորհեա տէր։

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց. ՚ի տեառնէ խնդրեա։

Զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց. ՚ի տեառնէ խնդ։

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն յօգնութիւն անձանց մերոց. ՚ի տեառնէ խնդրեա։

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ զտէր աղաչեցո՛ք։ Տէր ողորմեա։

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառնէ աստուածոյ ամենակալին յանձն արացո՛ք։

Քէզ տեառնդ յանձն եղիցուք։ Ողորմեա՛ մեզ տէր աստուած մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ա սացուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա՛՛՛. տէր ողորմեա՛՛. տէր ողորմեա։

Ե- ասի պէր ողորթա ըսպ պապաձի ա-ո-ր։ ի կի-րակէս և ՚ի գօնս պէրո-նականա՝ երէք պէր ողորթա. իսկ ՚ի գօնս պրէդ՝ չիսո-ն պէր ողորթա. և յա-ո-րս պահդ՝ հարիւր պէր ողորթա։

Տեառն Կերպեսի Հայոց Կաթուղիկոսի՝ ողբերգութիւն անձին ղղջացելոյ, և բողոք իւրաքանչիւրոյ դիմի խոստովանաբար։

Աշխարհ ամենայն. առ իս նայեցեալ. ախտակից լերուք։ Բանամ ըզչրթունս. բարբառիմ լեզուաւս. բողոքեմ զանձնէս. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա։

Գող եղէ մեղայ. գերծող կորըստեան. գուբ ինձ փորեցի։ Դաւե-

ցի զանձն իմ. դաւաճանեցի. դա-
բան գործեցի. տէր ողորմեա:
Երբեմն էի լոյս. եւ այժմ եմ խա-
ւար. եւ ըստուերը մահու: Զիարդ
պատմեցից. զմիւս մեղաց իմոց. զի
բազումք են յոյժ. տէր ողորմեա:
Երկինք և երկիր. եկայք ողբացէք.
եղկելի զանձն իմ: Ընտրեցի ըզչարն.
ընկալայ կամաւ. ըզհոյլըս մեղաց.
տէր ողորմեա:
Թաւթաւիմ տըղմով. թաւալիմ ՚ի
մեղս. թօթափիլ չկարեմ: Ժանտ
սխտիւ լըցեալ. ժահահոտ եղէ.
ժամանակս բազում. տէր ողոր:
Ի բաց մեկնեցայ. ՚ի սուրբ խորհըր-
դոյ. ՚ի բարեաց գործոց: Լաւ վար-
կաւ անձն իմ. լուսոյն հեռանալ.
լինիլ ընդ խաւար. տէր ողորմեա:
Խորհուրդըք չարին. խաբեն ըզհո-
գիս. խորասոյզ առնեն: Ծածկեն
անդընդօք. ծիծաղին գլորմամբս.
ծանակ՞զիս առնեն. տէր ողորմեա:

Կամաւ կորացայ. կարկամեալս ան-
ձամբս. կանգնիլ ոչ կարեմ: Հուր
մեղաց կիզոյ. հըրդեհեայ որ չիս.
հոգեւոր բարիս. տէր ողոր:
Զաղկեցայ մեղօք. ձաղեցին տե-
սողք. ձանձրացաւ հոգիս: Ղեղի
դառնութեան. զօղեալ ՚ի սիրտ իմ.
զամսար իմ չիջաւ. տէր ողոր:
Ձաշակմամբ մեղաց. ճաշեցի ըզ-
մահ. ճոխս աղքատացայ: Մեռեալ
եմ հոգեւովս. մոլորեալ մտօքս. ի-
այն կամ մարմնովս. տէր ողոր:
Յորոգայթ մահու. յորսողին ան-
կայ. յաղթեցայ յախտից: Նեթից
թըշնամւոյն. նըշաւակ եղէ. նոր
վիշտ խոցոտիմ. տէր ողոր:
Շուրջ պատեալ զինեաւ. շունք բա-
զումք եղեն. շաղախին արեամբս:
Ոսս եղէ չարին. ուռկանաւ մեղաց.
որսացաւ զանձն իմ. տէր ողոր:
Զարաչալ վըշտօք. չարչարի անձն
իմ. չունիմ դադարումն: Պարտա-

պան գըտայ. պարտուց յանցանաց.
պարտեալս ՚ի մեղաց. տէր ողոր:
Ջանամ զըղջանալ. չեռանիմ դա-
ձեալ. չեռնուամ հրոյ մեղաց: Ոսա-
քի կոչեցայ. ռակայ անուանիմ.
ռամկական վարուքս. տէր ողոր:
Սիրով ցանկութեան. սաստիկ բար-
կութեան. սիրտ իմ խոցեալ է: Վի-
րօք յանցանաց. վըշտանայ հոգիս.
վարանեալ չըրջիմ. տէր ողոր:
Տիրեցին ինձ չարք. տարագիր հա-
նին. տիրական գրկոյն: Բաբուն-
ոյն բարւոյ. բախճական ձայնին.
բոտինս ոչ լուայ. տէր ողոր:
Ցանկութիւն չարեաց. ցանկալի դի-
մօք. ցաւեցոյց զաչս իմ: Ախտա-
քանչիւրոց. ախամամբ խուռն ախ-
տից. ախտեալ է հոգիս. տէր ողոր:
Փութացիր անձն իմ. փախչիլ ՚ի
չարեաց. փափագիլ բարեաց: Փեզ
միշտ մերձ ծանիր. քուն մահու ե-
կեալ. քըննող գատաւոր. տէր ողոր:

Ստուածածնին բարեխօսութ՚ը,
յիշեա տէր և ողորմեա:

Նորին տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթուղիկոսի երգ աղօթական
՚ի գէմս սրբոյ Երրորդութեան, նաեւ իւրաքանչիւրոյ գիմի
Երրորդութեանն առանձնակի:

Աստուած լուսոյ. արեգական ար-
դար. առ իս լոյս ծագեա: Բըղխուն
՚ի հօրէ. բըղխեա ՚ի հոգւոյս. բան
քեզ ՚ի հաճոյս:
Գանձդ ողորմութեան. գանձիդ
ծածկելոյ. գըտող զիս արա: Դուռն
ողորմութեան. դաւանողիս բաց.
դասեցո վերնոցն:
Երեսակ միութիւն. եղելոց խնա-
մող. և ինձ ողորմեա: Զարմիր տէր
յօգնել. զարթո ըզմիմրեալս. զը-
ւարթնոց նըմանիլ:
Էդ հայր անբակիզքն. էակից որդի.
Է միշտ սուրբ հոգի: Ընկալ զիս գը-
թած. ընկալ ողորմած. ընկալ մաք-
դասէր:

Թագաւոր փառաց. Թողութեանց
տըւող. Թող ինձ ըզյանցանս։ Ժո-
ղովող բարեաց. Ժողովեա եւ զիս.
ժողովս անդրանկաց։
Ի քէն տէր հայցեմ. ՚ի մարդասի-
բէդ. ինձ ըբժըշկութիւն։ Լեր
կեանք մեռելոյս. լոյս խաւարելոյս.
լուծանող ցաւոյս։
Խորհըրդոց գիտող. խաւարիս շնոր-
հեա. խորհուրդ լուսաւոր։ Ծը-
նունդ հօր ծոցոյ. ծածկելոյս ըստ-
ուերաւ. ծագեա լոյս փառաց։
Կենարար փրկիչ. կեցո ըզմեռեալս.
կանգնեա զգըլըխեալս։ Հաստեա հա-
ւատով. հաստատեա յուսով. հիմ
նեցո սիրով։
Զայնիւս աղաչեմ. ձեռօքս պաղա-
տիմ. ձիր բարեաց շնորհեա։ Ղամ
բարամբ լուսոյ. ղեկավար ճարտար.
ղօղեալս ամբացո։
Ճառագայթ փառաց. Ճանապարհ
ինձ ցոյց. ճեպել՚ի յերկինս։ Միա-

ձինըդ հօր. մոյծ զիս յառապաստ.
մաքուր հարսանեացդ։
Յորժամ գաս փառօք. յահագին
աւուրն. յիշեա զիս քրիստոս։ Նա-
գող հնութեանց. նորոգեա և զիս.
նորոգ զարդարեա։
Շնորհատու բարեաց. շնորհեա
գքաւութիւն. շնորհեա զթողու-
թիւն։ Ուրախացո տէր. ոգւոյս փըր-
կութեամբ. որ վասն եմ՚ի սուգ։
Զար մշակողին. չար սերմանց նո-
ւին. չորացո զպըտուղն։ Պարգեւիչ
բարեաց. պարգեւեա խնդոյ. պար-
տեացս թողութիւն։
Զուր շնորհեա աչացս. ջերմ հե-
ղուլ զարտօսր. ջընջել ըզյանցանս։
Ռետինըդ քաղցու. ռամ հոգւոյս
արբո. ռահ ցոյց ինձ լուսոյ։
Ամէն անուն յիսուս. սիրով քով
ճմլեա. սիրտ իմ քարեղէն։ Վասն
գըթութեան. վասն ողորմութեան.
վերըստին կեցո։

Տենչալոյդ տեսլեամբ. տուր ինձ յագենալ. տէր յիսուս քրիստոս։ Րաբունդ երկնաւոր. լոտեա զաշակերտս. բամից երկնայնոց։

Ցօղ ասեան քո տէր. ցօղեա ՚ի հոգիս. ցընծասցէ անձն իմ։ Խիճեալըս մեղօք. ևիւծեալ աղաչեմ. ևիւսել ինձ բարիս։

Փըրկիչ բոլորից. փուԹա զիս փըրկել. փորձուԹեանց մեղաց։ Քաւիչ յանցանաց. քաւեա զօրհնաբանս. քեզ երգել ըզփառս։

Աստուածածնին բարեխօսուԹք. յիշեա տէր և ողորմեա։

Զկնի ասի աղօԹս։

Զքեն գոհանամք տէր աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղուԹեամբ։ Եւ զարԹուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագուԹիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քումմըբոյ։

Տուր մեզ տէր աղաչեմք զքեզ, զմնացուածս գիշերիս խաղաղուԹեամբ անցուցանել. և զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտուԹեան մերոյ, երկիւղիւդ քո ամրացո եւ պահեա։ Որպէս զի զգուշուԹեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս, ժամանեսցուք յանքոյթ եւ ՚ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ՚ի կեանսդ։ Շնորհօք եւ մարդասիրուԹեամբ տեառն մերոյ եւ փրկչին յիսուսի քրիստոսի։ Ընդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանուԹիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԽաղաղուԹիւն ամենեցուն։

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Նայեաց տէր բարերար ողորմուԹեամբ քոյ յերկրպագուս և ՚ի փառաբանիչս անուանդ քումմըբոյ։

Տէր ղօրութեանց խաղաղացո զանձինս մեր յամենայն սատանայական խռովութեանց եւ յաշխարհական զբօսանաց: Ջհրեշտակ խաղաղութեան քո առաքեա առ մեզ. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով ի տուէ եւ ի գիշերի, յարթնութեան եւ ի հանգստեան մերում: Որպէս զի բարեպաշտութեամբ եւ արժանաւորապէս քեզ տեառնդ ծառայեսցուք ի կեանս յայսոսիկ, ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութեան քոյ, զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի որբոց քոց: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զորդի և զսուրբ հոգի. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Ասպ ասի սաղմոս ըստ յայնմին. և զինի սաղմոսին ասի ըստ յայնմին կանոնագլուխ:

Կանոնագլուխք կարգաւ ըստ ութ ձայնից:

Դատեա տէր զյինոսիկ, զի քաղեն զիս. ալէ՛լուիա՛. մարտիր ընդ յինոսիկ որք մարտընչին ընդ իս. ալէ՛լուիա՛:

Առ ըզդէն եւ զասպար քո, եւ արի յօգնել ինձ. հան ըզսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգել ըզնոսա. եւ ասա դու ցանձն իմ, թէ փրկութիւն քո ես եմ:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լինիցին՝ որք խնդրեին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝ որք խորհեին ինձ չար: Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. եւ հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա:

Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ խաւար և՝ գայթակղութիւն, և հրեշտակ աստուածոյ հալածեսցէ զնոսա:

Ի նանիր Թագուցին ինձ որոգայթ
յատականուԹեան իւրեանց, եւ ի
նանիր նախատեցին զանձն իմ։

փ Տէր՝ յերկինս է ողորմուԹիւն քո.
ճշմարտուԹիւն քո՛ մինչեւ յամպս.
ալէլուիա՛։ ալէլուիա։

ԱրդարուԹիւն քո որպէս լերինք
աստուած. իրաւունք քո որպէս
խոր բազում. զմարդիկ և զանա-
սուն կեցուցանես դու տէր։

Որպէս զի բազում արարեր զողոր-
մուԹիւն քո աստուած. այլ որդիք
մարդկան՝ ի հովանի Թեւոց քոց
յուսացին։

Արբեսցին նոքա՝ի պարարտուԹենէ
տան քո. և զուգիս փափկուԹեան
քո տացես ըմպել նոցա։

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։

Ծագեա զողորմուԹիւնս քո՝ ոյք ճա-
նաչեն զքեզ, զարդարուԹիւնս քո՝
ոյք ուղիղ են սրտիւք։

Մի՛ եկեսցեն՝ի վերայ մեր ոտք ամ-
բարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ Թողացուսցեն զմեզ։

Անդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնուԹիւն. մերժեսցին
և այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ։

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից, ամէն.

ալէլուիա՛. ալէլուիա՛։

Ա՛սա՛ց անզգամն՝ի սրտի՛ իւրում ակ
Թէ ո՛չ գոյ աստուա՛ծ. ալէլուիա՛
ապականեցան և պղծեցան յանօրէ-
նուԹեան իւրեանց. եւ ո՛չ ոք է որ
առնէ զբարերարուԹիւն. ալէլուիա։

Աստուած յերկինից նայեցաւ յամե-
նայն որդիս մարդկան, տեսանել
Թէ իցէ՞ ոք իմաստուն՝ որ խնդրիցէ
զաստուած։

Ամենեքեան խոտորեցան՝ի միասին,
և անպիտանացան։

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի, և չէ ոք մինչեւ ՚ի մի։

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, զի գործեն զանօրէնութիւն։

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր հացի. եւ առ աստուած ոչ կարդային։

փ Զի՞ ոչ գոյր նոցա՛ փոխանակ. և ոչ երկեան՞ յանտուծո՛ն. ա՛լէ՛լո՛ւիա. ա՛լէ՛լո՛ւիա։

Զգեաց զձեռս իւր ՚ի հատուցանել նոցա. եւ նուքա պղծեցին զօրէնս նորա։

Բաժանեցան ՚ի սրտմտութենէ երեսաց նորա. և եհաս ՚ի սիրտս նոցա։

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ, և ինքեանք որպէս սլաք։

Ընկեա ՚ի տէր զհոգս քո՝ և նա կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն արդարոյ։

Դու աստուած իջուսցես զնոսա ՚ի գուբ ապականութեան. արք արիւ-

նահեղք և նենգաւորք մի՛ հասցէ կէսսն զաւուրս իւրեանց. այլ ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ։

Փառք Հօր և. այժմ և միշտ և. ա՛լէ՛ւ՛ա՛ լուիա. ա՛լէ՛ւ՛ա՛ լուիա։

ի՛ քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեա՛ն. ա՛լէ՛լո՛ւիա. յարդարութեա՛ն քո՛ւմ փրկեա և ա՛պրեցո՛ զիս. ա՛լէ՛լո՛ւիա։ բէ

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, եւ կեցո զիս։

Լեր իմ աստուած ապաւէն, և տեղի ամուր կեցուցանել զիս. զի հաստատութիւն իմ եւ ապաւէն իմ դու ես։

Աստուած իմ, փրկեա զիս ՚ի ձեռաց մեղաւորի. ՚ի ձեռաց անօրինի եւ անիրաւի։

Դու ես համբերութիւն իմ տէր, տէր յոյս իմ ՚ի մանկութենէ իմմէ։

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ. և առ ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ։

փ Երկիրպագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի. եւ ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա. ալէ՛լո՛ւիա. ալէ՛լո՛ւիա։

Զի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց հզօրի. զաղքատն և զտնանկն, որոյ ոչ է իւր օգնական։

Անհայեսցէ նա յաղքատն և ի տըղնանկն. եւ զանձինս տնանկաց կեցուսցէ. ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա։

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա. կեցցէ, եւ տացի նմա յոսկւոյն արաբացւոց։

Ցաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ. եւ զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա։

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն

երկիր. և ի վերայ գլխոց լերանց։

Բարձրասցի բան զլիբանան պտուղ նորա. և ծաղկեսցի ի քաղաքի տեառն որպէս խոտ երկրի։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա։

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ ամենայն ազինք երանիցեն նմա։

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր. եղիցի եղիցի։

Փառք հօր և որդւոյ և սրբոյ հոգւոյ. այժմ և միշտ և. ալէ՛լո՛ւիա. ալէ՛լո՛ւիա։

կ Զաղօթս մատուսցէ քո տէր յաւիտեան օրհնեսցի. ալէ՛լո՛ւիա. ազգէ յազգ պատմեցից զքեզ ըստ

Թիւնա քո բերանով իմով . ա՛լէլուիա ։

Ասացեալ՝ Թէ աշխարհս ողորմութեամբ լինեսցի , յերկինս պատրաստեալ եղիցի ճշմարտութիւն քո ։

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ դաւթի ծառայի իմոյ ։

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո . և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո ։

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեացդ քոց տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց ։

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ . կամ ով նմանիցի տեառն յորդիս աստուածոյ ։

Փ Դարձուցեր զօգնութիւն ի սրոյ նորա . եւ ոչ ընկալար ըզնա ի պատերազմի . ա՛լէլուիա . ա՛լէլուիա ։

Անարգեցեր զսքեութիւն նորա , և զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր ։

Նուազ աւուրս զաւուրս ժամանակաց նորա . եւ հեղեր զնովաւ զամօթ ։

Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յիսպառ . բորբոքեսցի որպէս հուր բարկութիւն քո ։

Իսկ արդ յիշեա եւ տես՝ Թէ ո՞վ է իմ հանգիստ . մինչ ի զո՞ր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս մարդկան ։

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ՝ և ոչ տեսցէ զմահ , կամ փրկեսցէ զանձն իւր ի ձեռաց դժոխոց ։

Ո՞ր են ողորմութիւնք քո տէր առաջինք , զոր երդուար դաւթի ճշմարտութեամբ քով ։

Յիշեա զնախատինս ծառայից քոց , զոր ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց բազմաց ։

Զոր նախատեցին թշնամիք քո տէր . նախատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ ։

Օրհնեալ տէր աստուած յաւիտեանս յաւիտենից . եղիցի եղիցի ։

Փառք հօր և որդւոյ . այժմ և միշտ և . ա՛լէլուիա . ա՛լէլուիա ։

գձ Խոստովան եղերմ֊ք տեառն զի քաղցր է. ալէլ֊ւ֊ա֊յ. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ալէլ֊ւ֊ա֊յ։

Ո՞ խօսեսցի զզօրութիւնս տեառն. լսել արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա։

Երանի՝ պ֊ք պահեն զկրաւունս. և առնեն զարդարութիւն յամենայն ժամ։

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քոյ. եւ այց արա մեզ ի փրկութեան քումմ։

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց. ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն ազգի քոյ. եւ գովիցուք մեք ի ժառանգութեան քումմ։

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք և յանցեաք։

զե Մատնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց. տիրեցին նոցա ատելիք իրեանց, եւ թշնամիք իրեանց նեղեցին զնոսա. եւ խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց նոցա. ալէլ֊ւ֊ա֊յ. ալէլ֊ւ֊ա֊յ։

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, և նոքա դառնացուցին զնա ի խորհուրդս իւրեանց. և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց։

Հայեցաւ տէր ի նեղութիւնս նոցա, ի լսել ձայնի աղօթից նոցա։

Յիշեաց զօրհնած իւր, և զղջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում. և ետ զնոսա ի գթութիւնս առաջի ամենայն գերչաց նոցա։

Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր. և ժողովեա զմեզ ի հեթանոսաց։

Խոստովան եղիցուք անուան քումմ սրբոյ. եւ պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի. յաւիտենից յաւիտեանս։

Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն. եղիցի եղիցի։

Փառք Հօր և. այժմ և. միշտ. ա՛լէ՛. ա՛լէ՛։

դկ Ա՛յսարի՛ իրաւունս եւ արդարո՛թիւն. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛. մի՛ մատներ զիս՝ի ձեռս նեղչաց իմոց. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛՛։
Ընկալ զծառայս քո՝ի բարի. զի մի՛ ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս։
Սպասեցին աչք իմ փրկութե՛ քում տէր, և բանից արդարութեան քո։
Արա ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւն քո ուսո ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս, և ծանեայց զվկայութիւնս քո։
Ժամ է պաշտել զտէր. խափանեցին զօրէնս քո։

փ Մերձեսցի՛ն խնդրուածք իմ առաջի քո տէր. ըստ բանի քում ինձ տուն արա՛՛ զիս. ա՛լէ՛լուիա. ա՛լէ՛լուիա՛։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր. և բանիւ քո փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութի՛ւն քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութի՛ւն քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութի՛ւնք են։
Եղիցի ձեռն քո՝ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Յանկացայ փրկութեան քում տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայ քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
Փառք Հօր և. այժմ և միշտ. ա՛լէ՛. ա՛լէ՛։

դձ Օ՛րհնեա՛ անձն իմ զտէր. օրհնեցի՛ց զտէր՝ի կեա՛նս իմ. ա՛լէ՛լո՛ւիա. սաղմոս ասացից աստուծոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ ես. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛՛։
Մի՛ յուսայք յիշխանս՝ յորդիս մարդ-

կան. զի ոչ էր վրկութիւն ի նոսա։
Ելիցէ հոգի ի նոցանէ՝ եւ դարձցին
անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կորն-
ցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։
Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած
յակոբայ օգնական է նմա. եւ յոյս
նորա ի տէր աստուած է։
Ո՛ արար զերկինս եւ զերկիր, զծով՝
և զամենայն որ ի նոսա։
Ո՛ պահէ զճշմարտութիւն յաւի-
տեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց։
Գ Տայ հաց քաղցելոց. ա-
զատէ կապեալս։
Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն։
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, եւ
օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Ո՛ եդ զսահմանս քո ի խաղաղու-
թիւն. պարարտութեամբ ցորենոյ
լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր. վազվազ
ընթանայ պատգամք նորա։
Դնէ զձիւն որպէս զաշխ, եւ զմէգ

որպէս փոշի ցանեաց։
Արկանէ զսառն որպէս պատառս.
առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա.
շնչեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդա-
րութիւն և զիրաւունս իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
տէր. և զդատաստանս իւր ոչ յայտ-
նեաց նոցա։
Փառք հօր և. այժմ և. ամէ՛ն։

Ա՛ւրէնդի՛ց ըզքե՛զ տէր զծ՛ո՛ւթիւն իմ. ա՛մէ՛ն։ տէր հաստա-
տի՛ չ իմ. ապաւէն իմ և փրկի՛չ իմ՝
ա՛մէ՛ն։
Աստուած օգնական իմ, և ես յու-
սամ ի՛նա. ապաւէն իմ, եղջիւր
փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է։
Օրհնելով կարդացից աւ տէր, և՛ի
թշնամեաց իմոց ապրեցայց։

Շուրջ եղեն զինեաւ երկուն՛ք մա-
հու. եւ ուղիք անօրէնութեան
խառնեցուցին զիս։
Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս. և
ժամանեցին ինձ ոտոգայթք մահու։
Ի նեղութեան իմում եմ առ տէր
կարդացի, և առ աստուած իմ ա-
ղաղակեցի։
փ Ձգեցուցեր ինձ զօրութիւն՛ի պա-
տերազմի. և զյարուցեալսն՛ի վե-
րայ իմ նեղբոյ իմ ա՛ռա՛ր եր. ալէ-
լո՛ւիա. ա՛լէ՛լո՛ւ՛ի՛ա՛։
Զթշնամիս իմ հալածականս ա՛ռա-
րեր. և զատելիս իմ ամաւակեցեր։
Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա. կարդացին առ տէր,
և ոչ լուաւ նոցա։
Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առա-
ջի հողմոյ. և որպէս կաւ գռեհաց
կոխեցից զնոսա։
Փրկեսցէ զիս տէր՛ի հակառակու-
թենէ ժողովրդոց. և կացուսցէ զիս

գլուխ հեթանոսաց։
Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծա-
ռայեաց ինձ. եւ՛ի լուր ականջաց
լուաւ ինձ։
Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք
օտարաց մաշեցան, եւ կաղացան՛ի
շաւղաց իւրեանց։
Կենդանի է տէր՝ և օրհնեալ է աս-
տուած. և բարձր եղիցի աստուած
փրկութեան իմոյ։
Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ.
եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս
ընդ ինեւ։
Փրկիչ իմ՛ի թշնամեաց իմոց բարկա-
ցողաց. յայնցանէ որք յարուցեալ
են՛ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս.
և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս։
Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ
՛ի հեթանոսս. եւ անուան քում
սաղմոս ասացից։
Մեծ արարեր զփրկութիւն թագա-
ւորի նորա. առնել ողորմութիւն

ընդ օձելոյ նորա դաւթի, և ընդ զաւակի նորա ազգէ մինչեւ յազգ։
փառք հօր և. այժմ և. ա՛լէ՛. ա՛լէ՛։

Կանոնագլուխ Բուն բարեկենդանին, և Կոր կիւրակէին։

ՂԱ Օ՛րհնեա՛ անձն իմ զտէր. օրհնեցից զտէ՛ր ՚ի կեանս իմ. սաղմո՛ս ասացից աստուծոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ եւս։
Մի՛ յուսայք՝ յիշխանս յորդիս մարդկան. զի ոչ գոյ փրկութիւն ՚ի նոսա։
Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ եւ դարձցին անդրէն ՚ի հող. և յայնմ աւուր կորնչեն ամենայն խորհուրդք նոցա։
Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած յակոբայ օգնական է նմա. եւ յոյս նորա ՚ի տէր աստուած է։
Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և զամենայն որ է ՚ի նոսա։
Ո պահէ զճշմարտութի՛ւն յաւիտեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց։
Տայ հաց քաղցելոց. և արձակէ կապեալս տէր։

Տէր բանայ զաչս կուրաց. և կանգնէ զգլորեալս տէր։
Տէր սիրէ զարդարս. տէր պահէ զպանդուխտս. զորբս՝ եւ զայրիս ընդունի տէր. և զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ։
Թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան, աստուած քո սիո՛ն՝ ազգէ մինչեւ յազգ։
ՓԱ Օ՛րհնեցի՛ց ընդքե՛զ գոհո՛ւթեամ՛բ ՚ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից քե՛զ քրիստո՛ս թագաւո՛ր յաղթակա՛ն նո՛ր երգո՛վ օրհնութեամբ։
ՂԱ Օրհնեցէ՛ք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս. աստուծոյ մերում՝ քաղցր եղիցի օրհնութիւն։
Շինէ զերուսաղէմ տէր. եւ զցրուեալսն իսրայէլի ժողովէ։
Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, եւ պատէ զամենայն վէրս նոցա։
Ո հաւէ զքանակութիւն աստեղաց. եւ զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ։

Մեծ է տէր, և մեծ է զօրութիւն նորա. իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ։

Ընդունի զհեզս տէր. եւ խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր կիւր։

Օրհնեցէք զաստուած խոստովանութեամբ. սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ։

Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք. և պատրաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր։

Բուսոյց զխոտ ի լերինս, և զդալարի՝ ի ծառայութիւն մարդկան։

Ո տայ անասնոց կերակուր. ձագուց ագռաւուց՝ որք կարդան առնա։

Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ տէր. և ոչ ընդ իրանս առն հաճեցաւ։

Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածսն իւր. և ընդ այնոսիկ՝ որք յուսան յողորմութիւն նորա։

Քաղցրանացի՛ն զքեզ զքրիստոս գո-

հութի՛նք երկիւղածից անուան իւրոյ. զոր յաւասացուցեր ողորմութիւն քո՛վ ի խորհո՛ւրդս կենաբերս գալստեանդ քո՛յ։

Գովեա երուսաղէմ զՔո տէր։

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիոն։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Ո եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն. պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն որպէս զաստր, եւ զմէգ որպէս փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա. շնչեսցէն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդարութիւն և զիրաւունս իսրայէլի։

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց

տէր. և զպատաստանս իւր ոչ յայտ-
նեաց նոցա։

փ Զքե՛զ քրիստո՛ս գո՛վէ՛ եկեղեցի՛
փրկեա՛լ քո սո՛ւրբ. ցընծալո՛վ տե-
սանե՛լ ըզքե՛զ ը՛զ փրկո՛ղդ եւ՛կեա՛լ
հա՛յրականն իշխանութեամբ ՚ի պը-
սակե՛լ ընձո՛ւրբըս քո՛։

Կանոնագլուխ ԺԵԺի Ներբաթու։

սղ Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր.
ա՛լէ՛ղլո՛՞ւիա՛. եւ ՚ի բանից քոց եր-
կեաւ սիրտ իմ. ա՛լէ՛ղլո՛՞ւիա՛։
Ցնծացայ ես ՚ի բանս քո, որպէս այն՝
որ գտանէ աւար բազում։
Զմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօ-
րէնս քո սիրեցի։
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ, վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո։
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ,
որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ՚ի
նոսա գայթակղութիւն։

Սպասեցի փրկութեան քում տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկայ-
ութիւնս քո. զի ամենայն ճանա-
պարհք իմ առաջի քո են։
փ Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի
քո տէր. ըստ բանի քում իմաս-
տուն ա՛րա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
և բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րութեամբ են։
Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան քում տէր.
և օրէնք քո խօսք իմ էին։

կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։ Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի ըզպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։ Փառք հօր և. այժմ և. ամէն. ամէն։

Ե– դնեն զգրակալն. և ըս–ըբ ա–եփորան ի վերայ, և զաշմոսարանն. և ասէն երիս– չահանայ զաղմոս, ձ, ձ. փոխ։ Ընդ էր խառվեցան հեթանոսք։ Տէր զի բազում եղեն։ Ի կարգալ իմում լաւար։ Ե– այլն եղանակին յայնի– նորէ, Իշխանք ժողովեցան։ Երիս անգամ ասա. և զնփինն բարյր։

Կանանգլուխ մնծի Շաբաթուն։

Պատեա տէր զայնոսիկ, այլ։ Տես ի լիւս 39։

Բայց լիէ կանանագլը–ին ընդ սաղմոսին ասէ՝ յերկին գոբզայն ոչ է այլոց մարգարէից՝ ևս ասէ։ Իսկ երիէ ոչ ասէ ընդ սաղմոսին որպէս է սովորութիւն ոմանց, զինէ կանանագլխոյն ասէ, եւ ևս խաղաղութեան։ Օրհնութիւն և փառք։ Ե– ապա պաշտօն առնէ ըստ յայնին, և զինէ հանգստեան ա–եփորան ընդունել լինի։ Իսկ երիէ հանդիսի օր լինի, կամ խաչի փօն լինի. Ա.յսօր անճառ ասէ, և խաչելութիւնն ա–եփորան ընդունել լինի։ Զինէ ա–եփորանին՝ Նորագտալ ոսկեվերայ. ապա՝ Հոգւոյն հանգուցելոյ։

Իսկ ոմանք ընդ օրհնութիւնն հոգւոյն ողջոյնն, և զինէ օրհնութիւնն զաւետարան ընդունիւն. և զինէ՝ Հոգւոյն հանգուցելոց. և Քրիստոս որդի աստուծոյ։

Երգ տեառն ներսէս Հայոց կաթուղիկոսի ասացեալ յաղօթս մնծի Ուրբաթու գիշերին Աւետարանին։

Իշխանք ժողովեցան ի միասին. վասն տեառն և վասն ծծելոյ նորա։

Ա.յսօր անճառ լուսոյն ծագումն ի փրկութեան մեր կատարումն. խոնարհի ի վերինատունն ի ստուերական տօնից լերումն. նախ քան զննիքրիսն խորհրդոյ սփածաւ զննջակ արկօղն լուսոյ. և ջուր առեալ ծառայաբար զոտսն լուանայր զաշակերտացն։

Բանին հօր փառաց լուսոյ պետրոս մերձիլ յնտս ոչ ներէր. այնըմ ձեռաց ծրոյ են գծրծք երկնից երկինք և երկրաւորք. որոյ կուրացոյ աչըք բացան խուլք և համերք ար-

ձակեցան . որ վերածեաց զինքն ի ծովին սատեաց ալեացն և լըռեցին :

Զլսոյն ընտրեաւ հօտին փոքու սատէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ . որով դառնայր և հնազանդէր զնոս եւ զգլուխս մաքրել մաղթէր . զըլխոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լուացումն ջրոյ զի լուացեալ է . սոյնպէս պէտք են մաքրութեան յծկիլ ի գլուխս սըրբութեամբ :

Դասուց իւրոց աշակերտաց զոր նախ բանիւ վարդապետեաց . այսօր գործով ըզծայրագոյնն եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն . սպասաւորեալ հոգեղինաց այն որ անտեսանէ հրեղինաց . տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն այն որ պաշտին ի սրովբէից :

Եթէ տէրս ասէ էից եւ վարդապետս բոլորից . զաշակերտացդ եւ զծառայից զնոսա լուացի ի հնոյ աղտից . միմեանց և դուք հասանքը-

նելեաւք՝ յուցէք ընդնոյն խոնարհութիւն . բարձրացելոյն ի կործանեալն եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնեալն :

Զոր մաքրեցեր յաւազանին մանրուք ձեռօք զոտս նոցին . եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ՝ յանզիտել լինել չար հրապարտին . եւ զիմ լուա զտիպմըն մեզանց աղաչանօք սըրբոյ գընդին . եւ ըզգընացս անզգեաւ զոտին խոնարհութեամբ ելիք յերկինս :

Օրի՝ Ա–եպտրան 3օհ. ձաչը : ժէ. 16 : Ամէն ամէն :

Վերջ . և աշակերտին իւր :

Եւ ետուր սաղմոս՝ ի՝ երանի որ խորհի : Որպէս փափաքի : Դատ արա :

Բան անօրէնութեան եդին ի վերայ իմ. տէր տէր մի թողուր զիս :

Ելից զօրէնսն մովսէսի զոր խոստացաւ ի սինայի . եկեր ըզգառն օրինակին եւ ըզբազարջն ընդ եղիպտին . ըզհինն ի նորս փոխելով զըստուերն ի լոյս ճշմարտելով . փոխան

դառինն ինքըն գոլալ գառն աստուա-
ծոյ ընբիրելով։

Ը՞նդ բաղարջն հայց անխմոր ետ
ըզմարմինն իւր զերկնաւոր. ըզկու-
սածինն անաբծիսաւոր զանապական-
նըն եւ զհոգեւոր. ընդ ոչխարին
սրեանն ոխտին ետ մեզ զարիւնն
իւր ոխտ կրկին. և՛ եղեգան գառ-
նաձագուն փոխան ըզվարս աստ-
ուածային։

Թաղաւորն արքայածոյց զհացըն կե-
նաց ետ քաղցելոյ. և՛ ըզքաժակն
նւրախարար որք յաղամայ տլրտ-
մեցելոյց. այս նոր ուխտ է իմոյ ա-
րեան փոխան հինոյ ուխտին ար-
եանց. զոր չիշատակ իմ առնիցէք
մինչեւ եկիցէ ես մի՛ւսանգամ։

Յողովեաք զբս ի քէն հայցեմք ընդ
ժողովեալ մեոտասանին. որ զկենա-
րարըդ քո մարմին բաշխեալ ետուր
ընդ քաժակին. շնորհեա եւ մեզ
տէր ընդ նոսին հաղորդ լինել քոմ

սեզանին. կենաց հացիդ յոր փաթա-
գիմք և ըմպել ոմ ծարաւիմք։
Ի յընտրելոց աշակերտացն յուդա
մեկնեալ ի սուրբ գառնացն. զբար-
ձող մեզայ զգառն աստուծոյ՝ մատ-
նէր ի մահ ընդ արծաթոյ. ի յընթ-
րիսըն հոգեւոր մերձի ժըպիրհն և
նենգաւորըն. ուտելով ընդ վարդա-
պետըն յաճախէ զխաբէութիւն։
Լոյսըն խօսէր աղերսալի խաւարե-
լոյն վասըն դարձի. մի ոմն ի ձէնջ
անէ եղբարըդ զիս մատնելոց է առ
ի մահ. պետրոս լուեալ զայն զար-
հուրեր և անկնարկեր առ յովհան-
նէս. հարցանել թէ ո՛վ իցէ դաւա-
ճանող վարդապետին։

Օրէն ։ Ա-եփսան Ղու-կ. մ-կ. իբ. 1 ։ Մերձեցաւ
ատն բաղ ։ Վերջ. խօսէին ի նա ։

Երդոյ սաղմոս՝ ձբ ։ Փրկեա զիս ի ։ Աստուած
ժերժեցեր ։ Լուր աստուած աղօթից ։

Փրկեա՛ զիս ի ծչնամեաց իմոց ա՛ս-

տըբաձ, և ՚ի հալածչաց իմոց ապ-
բեցո՛ զիս։

Յանամով սիրոյն յիւր սիրելեացն
զսրբութեամբ թիւնըն փափրատ-
եաց. Թայեալ պատառ տայ յո՛ւ-
դայի նըշանակեալ զգողըն մատնիչ.
զոր առեալ և մերկացաւ յաստուա-
ծային հոգւոյն չնորհաց. մատնե-
ցաւ նախաչարին ընդ մատնու-
թեան վարդապետին։

Ծայրագոյն լուսոյն զըրկեալ խա-
ւարանէրն արտաքս ելեալ. տէրըն
յայտներ լոյս եղելոցն ըզգայթակ-
ղելն ՚ի գիշերի. պետրոս խօսէր խը-
րախուսելի և կըշտամբիւր հաւա-
խօսի. զիւրն յաչխարհէ զփոխիլն
ասէր և ըզգալոստ հոգւոյն պատ-
մէր։

Կեդրոնեաց՝ն յայնկոյս ձորոյ ՚ի վեր-
նատունն ել խորհըրդոյ. Եմմա-
պարտէզ ընդ պարսիզն ենոյծ զա-

դամ յաղին դրախտին. մուծցես և
զմեզ աեր ընդ նըմին ուստի հա-
ներ նախ զառաջինն. զի ժառան-
գել ընդ հայրենին արժանասցուք
մեք վերըստին։

Հոպայր ըզկրիցըն սըրտմաբար եր-
խըն եղեալ առանձնաբար. փըրկել
զաչխարհս հնդիս յօժար բայց է
բնութիւն մարմնոյս տըկար. ոչ ամն
ուժգին եւ զօրաւոր եւ ամն անզօր
վըտանգաւոր. այլ մի և նոյն գոլ մի-
աւոր կըրէր ըզկիրսըն կամաւոր։

Զայնիւ մաղթէր աղօթական վասն
իմ առ հայր իւր էական. ծունըր
դընէր խոնարհական որում կըրկնի
ծունր ամենայն. եթէ փըրկիլ մարդ-
կան հնար է առանց մահու իմ որ
գրեալ է. բաժակ մահուս յինէն
անցցե ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ եցէ։

Ղօղեալ յերկիւղ քըրտանց հոս-
մանն ոլոռնաձեւ կայլակ վիժման. ՚ի
զօրանալ հրեշտակ մերձեալ զօրի-

նական գիրըն լըցեալ. զի կատա-
րեալ էր զնուիրումն աստուա-
ծըն բան ըզմարդկութեան. պարտ
էր զերկիւղ եւ զտըրտմութիւն
յիւրմէն կրել տնօրէնութիւն։

Օրի։ Ա.Թագ. Մարկոս՝ ձկը։ ժգ. 27։ եւ ասէ
ցնա Յիսուս։ Վէրջ. և սկսաւ լալ։

Ջրրրր սաղմ՝ հը։ Աստուած մարն հե։ Որ
հովուեսդ։ Յնծացէք առ աստուած։

Ընբա՛ի ձեռանէ քումմէ մերժե-
ցա՛ն. մե՛ք ժողովուրդք եւ խաշն
արօտի՛ քո։

Ա՛ռաքեալք փառաց էին որ ըստ
բնութեանն մարդկային տագ-
նապեցա՛ր՝ի գիշերին աղօթեցեր
առ հայր յերկին. ծագեա՛ ի մեզ
ըզլոյս երկնային և փարատեա՛ զեր-
կիւղ չարին. մանուկք հոգւոց մեր
եւ մարմին յերկիւղ.քո սուրբ քե-
զեռեսցին։

Մերձեալ յուդա որ մատնելոյ
հանգերձ գանսն փարիսեցւոց.
անկան նըման ստոր՝անկելոյն որք
յաւիտեան չէն կանգնելոյ. յո-
գաս նենգաւ համբուրելով աւրի
մանհո նըշան տալով. փոխան սիրոյ
զնա մատնելով չար ընդ բարւոյ
վըճարելով։

Յայնժամ առ գոռ սիրոյն պե-
տրոս ըզծանաւյին անուն մազքոս.
ե՛հատ սուսերըք զանկանչն աջոյ որ
ոչ լուաւ տեառն խոյր. իսկ տէ-
րըն մեր արագապէս յունկըն մեր-
ձեալ բըժըշկապէս. առողջացոյց
աստուածապէս զոր ոչ տեսին կու-
րայն հանպէս։

Ո՞ր հօտի՞ն փոքու ցըրուեալ.քան
զի զհովիւըն.քոյ հարեալ. պետրոս
միայն ընդհետ երթեալ՝ի յաղկանէ
վիմին չարժեալ. նըշանակեալ հա-
ւըն խօսեր առ՝ի պետրոս տէրն
ակնարկեր. զանըն չիջեր գառն

աղտաստուէր ՚ի գլխոյն դարձեալ կանգնէր։

Շնորհեալ վիմին եկեղեցւոյն զոր պահեցեր ՚ի հոսելոյ. և՛ կանգնեցեր ՚ի գլուխ լծոյն վանքին սրբոյն աղտաստուելոյ. կանգնեա և զիս տէր ընդ նմին ՚ի գլխոյն սայլաքարոցին. տալով աչացս յորդ աղտաստուս եւ ջուր նմանն ծովու դլխոյս։

Ո՞վ կամաւ զանկանգելին կապեալ ընձեռաս արձակողին. ՚ի յապարանսն տանէին կայծակիայ եւ աննայրին. ծառայն զերծան այն անտանկեր յորմէ սրովբէն թեւաստղեր. թուղք արձակեալ պիղծ բեռանովն յայն որ կուրին լծայ ձագեաց լծոյն։

Օրի՝ Ա–եպարան Մագիքոս. ժձը՝ իզ. 31՝ Յայնժամ ասէ ցնոսա՝ Վերջ. և փախեան։

Հինգերորդ աղօտ՝ ճը՝ Աստուած օրհնութեան՝ Ասաց տէր յաեր իմ՝ խոստովան եղերօք՝ Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաց

ուղղաւ. եւ բանիւ ատելութեանն զիս պաշարեցին։

Զոր կապանաց մարդկան լծոյիչ որ կապեցար ընդ կապելոյն. զիս արձակեա յինքնակապէս մեղաց կապից դըժոխայնոյն. որ ընդ մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղդ ՚ի յատենի. յորժամ փառօք գաս հայրենի մի դադեսցես զիս ընդ նոսին։

Պատկառանօք հինն ադամայ որ ձաղեցար վասըն նորա. ջընջեա զամօթ մեղաց լըրբին որով զերեսս իմ ծածկեցին. որ ներեցեր չար ծառային ածել ձեռօք քեզ ապտակին. հար ուժգնակի զդէմըս չարին որպէս և զիս եհար ուժգին։

Զոհըն լուսոյ յառաւօտին ՚ի յուրբաթն հընոյ զատկին. կայր առաջի դատաւորին ծառայն ընտէր ՚ի յատենին. ՚ի հարցանել պիղատոսի

տէրն ոչ առնէր պատասխանի. զի
կանխասաց գիրքն լցցի եղէ ես
մարդ որ ոչ խօսի։

Ոամկական դասք զինուորացն ար-
կին հանդերձ նախատանաց. այնմ
որոյ զգեստն է լոյս փառաց իբրեւ
զօձոց զինքեամբ արկած. ի ծուռն
իջեալ կատակէին զգլուխն եղե-
գամբ հարկանէին. պճսակ ի փշոց
բոլորէին ընդ փուշ մեզացըն բար-
ձողին։

Սօսկալին քերովբէից բառնայր ին-
քեամբ ընդ փայտ խաչին. մինչ ի տե-
ղի գողգոթային յորմէ եգեալ
մարդն առաջին. եւտուն ըմպել գի-
նի զմրուսեալ և կերակուր լեղեաւ
խառնեալ. ոտով զպղտոցն գառըն
ճաշակ փոխեաց մեզ քաղցր և ա-
խորժակ։

Վերնակաինքըն զարհուրեալ տե-
սին ընդտէրըն մերկացեալ. եւ ըզ-
հանդերձըն քաժանեալ պատմե-

ճանին վիճակ արկեալ. ըզձեռան և
զոտըն ծանկէյին ըստ յայտնապէս
դաւթեան ձայնին. ընդ փայտ խա-
չին բեւեռեցին զմատունան որ
գրեաց ի տախտակին։

Օրին։ Ա-եթպան Մոսկեոսի՝ յղ։ ին. 57։ Իսկ
նոցա կալեալ։ Վերջ. եղաց գառնապէս։

Վեհերուրդ սաղմոս՝ ձժէ։ Խոստովան եղերօք
տեառն, զի բա. Ինձ՝ ցայն փուռն որ ասէ՝ Բա-
ցեք ինձ զդրունս արգա. կորդ։

Խոստովան եղերօք տեառըն զի
բարի՞ է, զի յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա։

Տալուածեալ ձեռք ընդ ձեռաց
ոտք ընդ ոտից ընծիանալեանց.
փայտ ընդ փայտի գառըն պըղտոյ
կեանք ընդ մահու փոխարկելով.
ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մեր-
կանցեալ տուտոյն օրինաց. զոր ոչ
տեսին անգղըն կուրացք բայց ի
միոյն յաւազակաց։

Ռոպէին արեգականն լզտիւն արար դիշերանման. զնստուերըն քօղ արկ մերկութեան զի մի տեսցէ ական աշխարհն. ի մէջօրեային նըսեմացեալ յորժամ ադամ մեղաւ մեռաւ. ի յիններորդն ի լոյս գարձաւ յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ։

Ցօղէր արտօսրը ցաւագին մայր տեառն որ կայր մերձ առ խաչին. յորժամ լսեր ընձայեալն բարեբարեն ելոյ իւր միածնին. եռուն քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ բընդհանց գետ յաղեղի. եւ ի վիմէն վըտակ բարի աղբեղց տոհմին դաւնացողի։

Իւջեալ յերրորդ ժամու ծագին զմիտըս նախնեաց մօրն եւայի. ի վեցն անկեալ մարդն առաջին հաւանական բանիւ նորին. ի սոյն ժամու տէրն ի խաչին զի քաւեսցէ զմեղըս նոցին. եւ յորժամ եկն ադամն հին եդ զաւազակն ի մէջ դրախտին։

Փարեկ բարբառ ընդ իմ էկն էկն առ հայր գոչէր. զհոգին կամաւ հօր աւանդէր զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր. երկիր հիմամբք սասանեցաւ եւ վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ. վէմք ի յինքեանց պատառեցան եւ գերեզմանք մահու բացան։

Քարոզ ի սքանչելեացս աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ. մերով բնութեամբըն մեռանի աստուած անմահ խոստովանի. կըրկնավըտակ կողին աղբեղբք եկեղեցի իւր հաստատի. ջրովըն մաքրի զաղիւնն ըմպէ զորդի ընդ հօր փառաւորէ։

Օրիւ Ա–եփարան Յովհաննու՝ ձայն ժը. 2. Գիտէր և յուզա։ վերջ. հաւ խոսեցաւ։

Նորին երգ մեծի Ներսէսեա տիրկին։

Նօրոգող տիեզերաց որ զգեցաւ զկ
ցեր մեզ լոյս փառաց. արկար զկ
ըզքեւ ի զինուորաց քրամիդ կար-

մէր նախատանաց. մերկեա յինէն ըզքո՛րձ մեղաց ըզտըրտմագո՛ւնն աբեամբ ներկած. և ըզգեցո զնո՛րսն խալին ըզպա՛տմուճանն իմ զա՛ռքին։ Եւ կնաւա՛ր թագաւո՛րիդ ի ծոնր իջեա՛լ խաղ առնէին. ծածկեալ ըզգլո՛խըդ կո՛ւփէին եւ եղե՛գամբ հարկանէին. եւ զիմ անկեա՛լ մինչ ի գե՛տին ի հնազա՛նդել կամայ չարին. մի՛ թողուցուս խաղալ սովին այլ կանգնեսցես զիս վե՛րըստին։

Ո՛մեակ բոլո՛րըդ քո՛ մա՛րմին յետ վըճռո՛ւ գատաւորին. սաստիկ էառ զհա՛րուած գա՛նին վասո՛ն գանից նախատեզին. զիս որ յոտից մինչեւ ցըգլո՛ւխ ցաւօք նեղիմ անհըներին. առ ողջացո զարձեա՛լ կըրկին որպէս չնոր հօր յա՛ռաջանին։

Ա՛ըրբաւիայլ պըճնեա՛լ զա՛րդուն զոր զգեցո՛ւցեր ահաբօնին. փո՛խան պըլսակ ի փշո՛ց եդին մըշակ այգւոյն խոյանէլին. ըզփուշ մեղաց հանցեա

յինէն զոր յիս ե՛հար իմ թըշնամին. եւ ողջացո զհանյիժուածն վերին զի սպի՛ր մեղացըն ջընջեսցի՛ն։

Օրի՛ն Ա-եփեան Մարկեոսի՝ յժէ. իէ. 1։ Խբեւ այգ եղեւ։ Վէրջ. և մայր որդւոյն զերեզմեայ։

Ե՛տուն ըմպել քեզ ընձե՛ղին եւ ըզքացախն՝ի ծարաւին. այրբե՛ր կամաւ զի քաղցրասցին ճաշակք պըտղոյն դառնապուն՝ին. ըզդառնութիւնն Թիւնաւո՛րին զոր՝ի մանո՛ւնս հոգւոյս արկին. հե՛ռքեա՛ի բաց հանդե՛րձ սովին և քաղցրասցի աչք քո՛ի սմի՛ն։

Ա՛տե՛ղնեալ ծառո՛յ մահաբե՛րին այնմ որ բնաւսա՛ի մէջ դրախտին. փո՛խան բարձեր ըզփայտ խաչին՝ի գողգո՛թա հա՛ներ տեղին. զիմ առ՝ի մե՛զս անկեա՛լ զոդի և ծանրագո՛յն բարձող բեռին. բարձ՝ի յուսոյդ ըստ ո՛չխարին հան՝ի յերկինս յուխտեա՛լ տեղին։

Ի՞ յօտըբամե՞ ժամ երթալին քե-
ահուեցար տէր ՚ի խաչին. լուծեր
զկապանս նախաստեղծին և կանգե-
ցեր ընդ մեղս ընկնամին. զիս ամբացո՛
ընդ հովանեաւ կենդանարար քո
նըշանին. եւ ՚ի ծագելն յարեւելից
լուսաւորեա լուսով նորին։

Երանեա՛ աւազակին բացեր ըզ-
դո՛ւռն անդին դրախտին. լուտ հա-
ւատոյ սըրտի՛ նորին կատարեցեր
ըզխընդրելին. տո՛ւր եւ ինձ տէր
ընդ նմա՛ին լսել ընծայն պատասխա-
նին. այսօր ընդ իս իցե՛ս յանդին ՚ի
հայրենիս քո սո՛ւրբին։

Օրհն։ Ա.–Եփրաս Մարիով՝ ձեղք։ ժե. 1։ եւ վազ-
վազակի։ Վերջ. հիւծալ էին յերուսաղէմ։

ակ գկ

Յ՚աղբատելոյ զելի էլին հիմունք
երկրի՛ տատանէին. և՛ վարագոյր
հին ծռինին վերո՛ւստ ՚ի վայր պատա-
ռէին. սրդ ընդ վիմացն որ շանժէ-
ին շարժեա զանշարժ սիրտս ՚ի բա-

ջին. ընդ պատառել վարագուրին
զիմ պատառեա ըզգիր պարտին։
Ա՚րեգակա՛ն լոյս քո՛ղ արկեալ խա-
ւարասնայր միջօրէին. եւ գերեզմա-
նըք բա՛նային մանրմի՛նք սըրբո՛ցըն
յառնէին. ընդ խաւարել լուսա-
ւո՛րացն մարրեա յինէ՛ն զգործ խա-
ւարին. ընդ մեռելոցն որք յա՛ռնէին
կանգնեա՛ զմեղօք մեռեա՛լ հոգիս։
Ե՚ր սիրոյ պատուիրա՛նին գործով
լցո՛ղ եղեր բանին. աղօթելով առ
հա՛յր երկին լծնդա՛լ ըզմեզս ո՛ր ՚ի
խաչի՛ն. ի՛նձ որ հոգեո՛ւս հաւատա-
ցեա՛լ երկրպագեմ քեզ միածին.
լծո՛ղ ըզլուծումըն հրամանին մի՛
յիշեսցին մեղքն ա՛ռաջին։
Ա՚ստեղի՛ն սանդարամե՛տք ՚ի յա-
ւանդել ա՛ռ հայր զհոգիդ. ո՛ր ՚ի
դըժոխս իջեր ներքին ՚ի բա՛նտ մա-
հու և խաւարին. կա՛պեալ զիչխա՛-
նըն մահա՛ծին հաներ զհոգիսն որ
՚ի բա՛նտին. եւ զիս հանցես տէր

քնդ նոսին բանտէ մեղաց ազգա-
մըղջին։

Օրին։ Ա-եփսան Ղ-խաս-՝ մղէ։ իբ. 66։ եւ
իբրեւ այդ եղեւ։ վերջ. տեսանէին զայն։

ա՛ղաչեցայն անանպական որ յետ
մահուն անմահարար. բըղխեալ
ի քէն վըտակ կըրկին ի նորոգմըն
կողաձնին. բայց ըղձերան իմ յայր-
բոցմըն քո անբեան կենարարին.
լուա դարձեալ յանազանին թէ ոչ
չնորհօք այլ արտասուօք։
Յանմահիդ մեռանելոյ զմեռեալ
հոգիս կենդանացո. թաղմամբ ի
նոր գերեզմանի զթաղեալս ի մե-
ղըս վերածեա. ի գբի նեըբնոճմն
իջանելով ի գբոյն մեղայ վերաբե-
րեա. ի ստուեր մահու քո բնակե-
լով լուսաւորեա և զիս հոգւով։
Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ բանդ
որ ընդ հօր ի սկզբանէ. ոյր կամաւոր

վանօրն մարդկան կրեցեր մարմնով
զայս ամենայն. ի՛նձ լսել ար-
ըզձայն յաւիտեանըդ քո կոչ-
մանն. ընդ ժողովոյն անդ անդրան-
կացն օրհնել ըզքեզ միշտ յաւի-
տեան։

Օրին։ Ա-եփսան ըս Յովհաննո-՝ ճղէ։ ԺԹ. 17։ եւ
նոքա առեալ։ վերջ. յոր խոցեցինն։

Զինէ Աստօր անճառին՝ ասի սաղմս նդրդ. Նշա-
նեցաւ։ Փոխ. ի կարդալ իմում։ եւ ապա ընկեր-
ցեալ լինի աւետարան խալէլօ-լեան ըս յայնմ, և զինի
ասի ըարեկան՝ Նորոգող։ Իսկ ոմանք զաւետարանի ը-
րեկանն միայն ասեն. և ոմանք զնորոգողն համայն ասեն.
նմ՛ ո է։ Բայց յորժամ զպազպասան ըարեկան հանգըս-
պեան ասես՝ զինի ըարեկանացն ասի սաղմս ըս յայնմ. և
ընկերցեալ լինի աւետարան ըս յայնմ. և զինի աւետարա-
նին ասի Յաստուածածանեղէն փոխ ո. զինի Աստուա-
ծածանեղինն՝ Հոգւոյն հանգու։ եւ ոմանք ընդ Աս-
տուածածանեղինն երբեմն երբեմն նդրդեն Աբարիչ և
մարդասիրի զմ փո-նն. և նմ՛ ես ասացիքն զմ փո-նս
նմ՛ ո է։ եւ ապա Հոգւոյն հանգու։ Քրիստոս
որդի Աստուծոյ։ եւ Հայր մեր որ յերկինս։

Սաղմոս ըստ ոմանց Յայնէցն նախ չան զաբեթպարանն։
Ի պէտս ա՛ռ՛ս եղեալ աձ է, ասա զայս սաղմոս։

Տէր ո՞վ կացցէ՝ ի խորանի քումմ,
կամ ո՞վ բնակեսցէ՝ ի լեառն
սուրբ քո։

Որ գնայ անբիծ գործէ զարդարու-
թիւն, խօսի զճշմարտութիւն՝ ի
սրտի իւրում։

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւ-
րով, և չար ընկերի իւրում ոչ արար։
Նախատինս՝ ի մերձաւորաց նա ոչ
առնու. արհամարհեալ է առաջի
նորա չարագործն։

Զերկիւղածս տեառն փառաւորա-
նէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում
և ոչ ստէ։

Զարծաթ իւր՝ ի վարձու ոչ տայ,
եւ կաշառս՝ ի վերայ իրաւանց ոչ
առնու. որ զայս արասցէ՝ նա մի՛
սասանեսցի յաւիտեան։

աձ

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յան-
դիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ
քով խրատեր զիս։

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու
տէր մինչեւ յե՞րբ։

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կե-
ցո զիս տէր ըստ ողորմութեան
քումմ։

Զի ոչ ոք է որ՝ ի մահու յիշէ զք-
քեզ, կամ՝ ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես՝ ի հեծութեան
իմոմ, լուացի զամենայն գիշեր
զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ ծածկեցի։

Խռովեցաւ՝ ի սրտմտութենէ ակն
իմ. և մաշեցայ ես՝ ի վերայ ամե-
նայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան,

այք գործէք զանօրէնութիւն։
Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ տէր աղօթից իմոց. եւ տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։
Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

ակ Բարձր առնեմ զքեզ տէր՝ զի ընկալար զիս. եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս։
Տէր աստուած իմ՝ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս. տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ, եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որք իջանեն ի գուբ։
Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նորա. եւ խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա։
Արտմտութիւն է ի բարկութեան նորա, և կեանք են ի կամաց նորա։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու եղիցի ուրախութիւն։
Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան։
Տէր ի կամս քո հաստատ գեղոյ իմոյ զօրութիւն, դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես եղէ խռովեալ։
Առ քեզ տէր կարդացի, և առ աստուած իմ աղաչակեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն։
Միթէ հո՞ղ խոստովան առնիցի առ քեզ. կամ պատմեսցէ զճշմարտութիւնս քո։
Լուաւ ինձ տէր, եւ ողորմեցաւ, և տէր եղեւ ինձ օգնական։
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն, էզերծ յինէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն։
Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ, և այլմի՛ եւս զղջացայց. տէր աս-

տուած իմ յաւիտեան խոստովան
եղէց քեզ։

ՔԶ Ա.ստուած յանուան քում կեցո
զիս, և ի զօրութեան քում իրաւ
արա ինձ։
Ա.ստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն
կալ դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարե-
ցան զքեզ աստուած առաջի իւ-
րեանց։
Ա.հա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս
իմ; ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. եւ խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է։
Ցամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-

ցեր զիս. և ի թշնամիսն իմ ետես
ակն իմ։

ՔԿ Ա.ստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ, երեւեցո զերեսս քո ի մեզ
և ողորմեա մեզ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յամենայն ազգս զփրկութիւնս քո։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աստուած, խոստովան եղի-
ցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն։
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք.
զի դու դատես զժողովուրդս ուղ-
ղութեամբ, եւ ազգս երկրի դու
առաջնորդես։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աստուած, գոհասցին քեզ
ժողովուրդք ամենայն։
Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհնեաց
զմեզ աստուած աստուած մեր։
Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ, և ի
նմանէ երկիցեն ամ ծագք երկրի։

գձ Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ։ Թողեր զանիրաւութիւն ժողովըրդեան քոյ. և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

Լռեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնա քո, եւ դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո։

Դարձ առ մեզ աստուած փրկիչ մեր, և դարձո զսրտմտութիւնա քո ի մէնջ։

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ տէր, և մի՛ ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ։

Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։

Ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնա քո, և զփրկութիւնա քո տուր մեզ։

Լսաք զինչ խօսի տէր աստուած մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր՝ և

առ այնոսիկ որք դարձեալ են առ նա սրտիւք։

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա, բնակիլ փառաց նորա յերկրի մերում։

Ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն պատահեցին. արդարութիւն եւ խաղաղութիւն համբուրեցին։

Ճշմարտութի յերկրէ բուսցաւ. արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ։

Տէր տացէ զբաղցրութիւն և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարութիւն առաջի նորա գնասցէ, դիցէ ի ճանապարհի զգնացս իւր։

գկ Տէր լուր ազօթից իմոց՝ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ինէն։

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո. յորում ա՛ւր կարդամ առ քեզ՝ վազվաղակի լուր ինձ։

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք
իմ, եւ ոսկերք իմ որպէս խոխ
չորացան։
Հարայ ես որպէս խոտ և ցամաքե-
ցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զը-
հաց իմ՝ի ձայնէ հեծութեան իմոյ։
Կցեցաւ ոսկր իմ՝ի մարմին իմ. նմա-
նեցայ ես հաւալասան անապատի։
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի.
տքնեցայ եւ եղէ ես որպէս ճնճղ-
ուկ միայն՝ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
հանապազ, եւ գովիչք իմ ինեւ
երդնուին։
Զմոխիր որպէս զհաց կերի՝, և զըմ-
պելին իմ արտասուօք խառնեցի։
Յերեսաց բարկութեան սրտմտու-
թեան քո, զի դու բարձրացուցեր
և խոնարհեցուցեր զիս։
Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին,
և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ։
Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշա-

տակ քո ազգէ մինչեւ յազգ։
Դու յարուցեալ գթասցիս՝ի վերայ
սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա հա-
սեալ է ժամ։

Ա երձեսցին ինդրուածք իմ առաջի դձ
քո տէր. ըստ բանի քում իմաստուն
արա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
և բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ա-
մենայն պատուիրանք քո արդարու-
թեամբ են։
Եղիցի ձեռն քո՝ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Յանկացայ փրկութեան քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Ի փերուն աւուրս էրէ յայնն դի էիր՝ ասա
ցաւմուս ցայս։

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր՝
տէր, լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն
աղօթից իմոց։
Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես
տէր՝ տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի
քո. զի ի քէն է քաւութիւն։
Վասն անուան քո համբերի տէր.
համբեր անձն իմ բանի քում. յու-
սացաւ անձն իմ ի տէր։
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերե-
կոյ, ի պահէ առաւօտու յուսա-
ցաւ իսրայէլ ի տէր։
Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում,
ի նմանէ է փրկութիւն, և նա փըր-

կեաց զիսրայէլ յամենայն նեղու-
թեանց նորա։

Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն դկ
դիր խնդրուածոց իմոց ճշմար-
տութեամբ քով։
Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և
մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծա-
ռայի քում. զի ոչ արդարանայ ա-
ռաջի քո ամենայն կենդանի։
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ.
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ.
եւ նստոյց զիս ի խաւարի որպէս
մեռեալ յաւիտենից։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս։
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր-
հեցայ յամենայն գործս քո. յարա-
տածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է

աս.քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ տէր,
զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ:
Մի՛ դարձուցաներ զերեսս.քո յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ, որ իջա-
նեն ՚ի գուբ:
Լսել լիցի առաւօտու զողորմութիւնս.քո. զի ես ՚ի.քեզ տէր
յուսացայ:
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնացից. զի առ.քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ:
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:
Ուսո ինձ առնել զկամս.քո. զի դու ես աստուած իմ:
Հոգի.քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ:
Վասն անուան.քո տէր՝ կեցուսցես զիս, արդարութեամբ.քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ:
Ողորմութեամբ.քով սատակեա զթշնամիս իմ. և կորո զամենայն նե-

ղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ.քո եմ:

Զկնի սաղմոսաց՝ ընդերձեալ լինի առեփարան ըստ յոյնին:

Առեփարան ըստ Մատթէոսի. ԺԳ. 36:

Յայնժամ թողեալ յիսուս զժողովուրդսն՝ եկն ՚ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն նորա՝ և ասեն. մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակի: Նա պատասխանի եւ՝ եւ ասէ ցնոսա. որ սերմանէ զսերմն բարի՝ է որդի մարդոյ: Եւ ագարակն աշխարհս է: Սերմն բարի նոքա են՝ որ որդիքն արքայութեան են. իսկ որոմն որդիք չարին են: Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է. եւ հունձքն կատարած աշխարհիս է. եւ հնձողքն հրեշտակք են: Որպէս ժողովի որոմն՝ եւ ՚ի հուր այրի, այնպէս եղիցի ՚ի կատարած աշխարհիս: Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհր-

բեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթակղութիւնս, եւ զայնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։ Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ՝ եւ կրճել ատամանց։ Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն իբրեւ զարեգակն յարքայութեան երկնից։ Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց. եւ ի խնդութենէ անտի երթայ վաճառէ զամենայն ինչ զոր ունի, և գնէ զագարակն զայն։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս։ Եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ինչ ունէր՝ եւ գնեաց զայն մարգարիտ։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ուռկանի արկելոյ ի ծով՝ եւ յամենայն ազգաց ժողովելոյ։ Զոր՝ իբրեւ լցաւ, հանեալ ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն ի բաց ընկեցին։ Այնպէս եղիցի ի կատարած աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս ի միջոյ արդարոց, եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։ Ասէ ցնոսա յիւսուս. իմացարո՞ք զայս ամենայն։ Ասեն ցնա. այո՛ տէր։ Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից՝ նման է առն տանուտեառն, որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնոր եւ զհին։

Աւետարան ըստ Մարկոսի. Դ. 26։

Եւ ասէր. այսպէս է արքայութիւն աստուծոյ. որպէս զի այր մի արկանիցէ սերմանիս յերկիր, եւ ննջեցէ

և յառնիցէ զցայգ և զցերեկ. և սերմանքն բուսանիցին և աճիցեն. և նա ոչ գիտէ թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ զխոտն՝ և ապա զհասկն, ապա զցորեանն առատ ի հասկին: Այլ յորժամ տայցէ զպըտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգաղ. զի հասեալ են հունձք: Եւ ասէր. ումի նմանեցուսցուք զարքայութիւնն աստուծոյ, կամ որո՞վ առակաւ առակեսցուք զնա: Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան զամենայն սերմանիս՝ որ են յերկրի. և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և լինի մեծ քան զամենայն բանջար, և արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչեւ բաւական լինել ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից բնակել: Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, որպէս կարող լինէին լսել. և առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ

նոսա, բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամենայն:

Աւետարան ըստ Ղուկասու. ԺՒ. 32:

Մի՛ երկնչիր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Վաճառեցէք զինչս ձեր, և տուք ողորմութիւն. և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գողն մերձենայ, և ոչ ցեց ապականէ: Զի ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին: Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջ՝ և ճրագունք լուսեալք: Եւ դուք նմանողք մարդկան՝ որ ակն ունիցին տեառն իւրեանց՝ թէ ե՞րբ դառնայցէ ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և բաղխիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս եկեալ տէրն գտցէ արթուն. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօտի ընդ մէջ

ածցէ՝ և բազմեցուսցէ զնոսա, եւ անցեալ պաշտիցէ զնոսա։ Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ՝ և գոյցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոքիկ։ Բայց զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գողն գայ՝ հսկէր, եւ չտայր ձգել աման հատանել ի տան իւրում։ Եւ դուք եղերուք պատրաստք՝ զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ։ Ասէ պետրոս. տէր՝ առ մեզ ասացեր զառակդ զայդ՝ եթէ առ ամենեսեան։ Եւ ասէ տէր. ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես եւ իմաստուն, զոր կացցէ տէր իւր ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ ի ժամու զկերակուրս։ Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս։ Ամրարեւ ասեմ ձեզ՝ զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուսցէ զնա։ Ապա եթէ ա-

սիցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում. յամէ տէր իմ ի գալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայսն եւ զաղախնայս, ուտել և ըմպել և արբենալ։ Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի, եւ ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրեսցէ զնա. եւ զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ։ Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ՝ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ գան բազում։ Եւ որ ոչն գիտիցէ՝ և արժանի գանի ինչ գործիցէ, արբցէ գան սակաւ։ Ամենայնի՝ որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի ի նմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ, առաւել եւս պահանջեսցեն ի նմանէ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու. ե. 19։

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ

աձ
գձ

կալէ որդի մարդոյ առնել յանձն նէ եւ ոչինչ. եթէ ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն և որդին նմին նման գործէ: Զի հայր սիրէ զորդի, եւ զամենայն ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքըն առնէ. և մեծամեծս եւս քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որ դուքդ զարմանայք: Զի որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ, նոյնպէս և որդի՝ զորս կամի կենդանի առնէ: Եւ ոչ եթէ հայր դատի զոք, այլ զամենայն դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ. զի ամենեքեան պատուեսցեն զորդի՝ որպէս պատուեն զհայր: Որ ոչ պատուէ զորդին, ոչ պատուէ զհայր զառաքիչն նորա: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ, եւ հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս, ընդունի զկեանսն յաւիտենականս. եւ ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ

փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամանակ՝ և արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի որդւոյն աստուծոյ, եւ որք լսիցենն՝ կեցցեն: Զի որպէս հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ և որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում. և իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել. և զի որդի մարդոյ է ընդայն զի զամանայք. զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորում ամենեքին որ ի գերեզմանս կայցեն՝ լսիցեն ձայնի նորա, և եկեսցեն արտաքս. որոց բարիս գործեալ իցէ ի յարուցիկութիւն կենաց. և որոց զչար արարեալ՝ ի յարուցիկութիւն դատաստանաց: Ոչ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչինչ այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ, և դատաստանն իմ արդար է. զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս:

Երգ տեառն Ներսէսի ասացեալ վասն առ ի Քրիստոս Ննջեցելոց։

ՔԿԳԿ մատ

Ո՛ստուած անեղ անժամանակ
հայր անըսկիզբն եւ անքանակ.
որդւոյդ պատճառ ծնընդեամբ անճառ հոգւոյն բըղխմամբ անքընննաբար. աղաչեմք ըզքեզ գըթած երկայնամիտ եւ ողորմած. ողորմեա քո ըստեղծուածոյս յուսով ի քեզ նընջեցեալս։

Բա՛նդ որ ի ծո՛ր հօր միածին եւ կեր պարան սկըզբնաւորըպին. որով երկինքն եւ գո՛յացան աշխարհ լըրիւ հանատա՛տեցան. հա՛յցեմք ի քէն տէր եւ փըրկիչ ամենողորմ եւ կենսուցիչ. ո՛։
Գե՛րագո՛յն ընդրհանց բա՛շխող երկնաւո՛րաց եւ երկրայնոց. կեա՛նք եւ կենանց տըւո՛ղ հոգի հօր եւ որդւոյ անտարբակից. խընդրեմք ի քէն աղերսաբար բարեաց արբունացնողըդ ծարաւեանց. ողոր։

Դա՛ւանիմք ընդ սրտվքէից զկեն-

դանարարըդ համայնից. երեքսըբեան մի աէրուԹիւն զհայր եւ զորդի եւ սուրբ զհոգիդ. յո՛ր հանգուցեալըս մըկըրտեալ եւ հաւատով խոստովանեալ. ողոր։

Ե՛րանելի Թիւ կատարեալ յերի՛ս անձինըս բաժանեալ. երրորդուԹեամբ միաո՛րեալ միով բնուԹեամբ՝ հա՛ւատարեալ. յորմէ կապեալք և արձակիմք և վերընտին անլոյծ կապիմք. ողոր։

Զէ՛ակիցըդ հօր զորդի փառաւո՛րեմք անըռնելի. որ իջեր յարգանդ կուսին զանդամայինն առեր մարմին. աղաչանո՛ք աստուածածնին անապական՝ կանգնեսցէ մարմնոյն. ողոր։

Է՛րեւեցար մարմնով յերկիր որ ի հո՛րէ անմեկնելի. ընդ հողեղինըս բնակեցար ի հրեղինաց երկրպագեալդ. պաղատանո՛ք երկնաւորաց փառաբանչաց քոց հրեշտակաց. ողոր։

Ո՛ստ օրինաց մովսէսի ընծայե-

ցար ՚ի տաճարին. զի ըղբնութիւնըս մարդկային ընծայեսցես հօր ՚ի յերկին. խընդրուածովք սուրբ ծերոնեան քեզ ՚ի կապից արձակելոյն. ո՛ղորմ։

Թագաւորդ հրեղինաց որ ընդ մարդկան հողեղինաց. չըրջեցար տնօրինաբար կրեցեր ըզկիրըս մարդկաբար. ո՛ր վասըն մեր զայս ամենայն ՚ի յանձն առեր խոնարհութեամբ. ո՛ղորմեա քո ըստեղծ։

բա դա մար

Յողովեաք ՚ի հրաժարութիւն ծառայի քո յաշխարհէ. հայցեմք ՚ի քէն արտաքուսելով և պանդտիմք զայս առելով. ճանապարհ ընդ քեզ ելից ներընջեցեալս լեր ուղեկից. ՚ի յօթեւանս հօր քոյ լուսոյ ընդունջեցեալըս մեր հանգո՛։

Ի՞ փրկութեան մերոյ սկզբնական մըկըտեցար ՚ի յորդանան. զմեր չնորհեցեր նոր աւազան ՚ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան. հայցմամբ կըրկի՞ն կարապետին մեծին ՚ի ծնունդըս մկկըրտչին. ՚ի յօթ։

Լո՛սաւոր ձայնիւ յերկնից զքեզ դաւանեաց հայր էակից. ազաւնակերպ հոգին ի՛ջեալ առ համապոյդ իւր հանգուցեալ. ըզմկկրտեալս նովին հո՛գւով յորդէգրութիւն հօր հաստատով. ՚ի յօթ։

Խա՛ւար մեղաց հալածեցաւ լոյս գիտութեան քեզ ծագեցաւ. խայթուած օձին բըժըշկեցաւ հիւանդութիւն մեր ողջացաւ. կենդանարարիդ մեռելոց և լուսատո՛ւ խաւարելոց. ՚ի յօթ։

Ծա՛գումն անո՛ն առ ՚ի հո՛րէ՝ որ ընտրեցեր ՚ի յաշխարհէ. լո՛սաւորիչ տիեզերաց ըզդա՛ս ընտրեալ աշակերտացն. ա՛ղաչանօք առաքելոցն փոխ յարութեան մեր եղելոց. ՚ի յօթ։

Կեա՛նք ՚ի կենաց լոյս ՚ի լո՛սոյ որ

ընտեղծեր զմեզ ՚ի հողոյ. նորոգե-
ցեր դարձեա՛լ կըրկին ծնընդեամբ
սրբոյ աւազանին. զո՛ր կեցուցեր
շնորհիւ քո՛յին ՚ի մանհուա՛նէն այն
առաջին. ՚ի յօթ։

Հոգւով լըցեր զմարդն առա՛ջին զոր
կո՛րսեալ խաբմամբ չարին. ըզնոյն
հոգի բանի՛ քո՛յին հեղեր յոգի՛ս
մեր վերըստին. նո՛վին հոգւո՛վ սուրբ
եւ բարի առաջնորդեա՛ հոգւոյ սո-
րին. ՚ի յօթ։

Զա՛յնեցեր առ զաւազա՛ն որով ե-
տո՛ւր մեռելոց յոյս. կե՛նդանու-
թեամբ չնո՛ղքօրեան կենդանա՛ցան
ոտք յա՛դամայն. կե՛նաց ձայնի՛ւ վեր-
ջին փո՛ղոյ կոչեա՛ ըզսա յա՛յսըմ հո-
ղոյ. ՚ի յօթ։

Ղո՛ղեալ սարսեա՛ց պահանկ մա՛հու
՚ի կենարա՛ր ձայնին լըսոյ. ա՛րագա-
պէս զոգ ը՛նդ բանին ետ ը՛զմեռ-
եալն ը՛ստ հրամանին. ի՛չխանք օդո՛յս
այս սարսե՛ցեն զհոգի սուրա՛ մի՛ ար-

գելցե՛ն. ՚ի յօթեւանս հո՛ր քո՛յ լը-
սոյ ընդըդ՛նդեցեալըս մե՛ր հանգո՛ւ։

Ա՛նապարհ մոլո՛րելոց եւ ճանա՛-
գայթ խաւարելոց. հրա՛խրե-
ցեր զո՛ւրախս լուսոյ ՚ի յերկնա՛յին հար-
սա՛նիս քո՛. ը՛նդ զուարճալից անդ
ժողո՛վոց արժանացո՛ ըզսա գասո՛ւց.
լի՛ լապտերօք մոյծ յա՛ւագանտ ընդ
իմաստուն սուրբ կո՛ւսանացն։

Մե՛րով բնութեամբ զոր ընդե՛ցար
՚ի փայտ խաչին բե՛ւեռեցար. լո՛ւ-
ծանելով զմեզ ՚ի մեղաց ՚ի նախա-
հօրըն կապանաց. լո՛յծ եւ ըզսա ՚ի
յանցա՛նաց վանըն քո՛ սուրբ չար-
չարանաց. լի՛ լապ։

Յե՛տ կամաւո՛ր մահու խա՛չի եգար
՚ի նո՛ր գերեզմանի. ա՛րեքօրեայ
թաղմա՛մբ յերկրի նոր ընտեղծեր
զմե՛զ կենդանի. զի՛ջեալս ընդ քե՛զ
՚ի հող մա՛հու վերակո՛չեա ձայնիւ
փողոյ. լի՛ լապ։

ակ
գկ
ղոս

Ընծաեալ կանանցն ի զաբեթրից եւ ողբային զտատասուանից. իբր ըզմեռեալ անչափ սիրելի ընկենդանի յաբիաեներից. վասն նոցին սուրբ արտասուաց մաքրեա ըզսա ի յանցանաց. կի լսա։

Շարժեալ հիմանցըն ընդվոյց ի տեսանել ըզքեզ ներքինոց. հաներ զհոգիան որ ի բանտին կապեալ զիշխանըն մահածին. ընդ հանգուցեալ հոգիս սրբոց հանգո զհոգիս նընջեցելոյս. կի լսա։

Ուրախութեամբ զօրք երկնային յերկնից յերկիր իջանէին. յորժամ յարեար ի մեռելոց լոյս ծագեցար արարածոց. սուրբ յարութեամբ քո կենարար յարո ընդսա ի կեանս անմահ. կի լսա։

Զօհանդուրժեալ պահապանացն ի յերկիւղէ երկնաւորացն. որք աւետիս տային կանանց թէ՝ մահ լուծաւ մահկանացուաց. սա՛ որ

մահու քո տընկակից լեր կենացդ հաղորդակից. կի լսա։

Պարակեալ անմարմնականքն առ կենսատու սուրբ գերեզմանն. տան աւետիս ազգի մարդկան վասն կենացն յաւէժական. գասաւորեա պարուց նոցին ըզնընջեցեալս յօրըն վերջին. կի լսա։

Զահաւորեալ նըշան խաչին յարեւելից փայլեալ ծագին. հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին և ուրացողքըն կոծեացին. զերկրապատուս սրբոց խաչն պայծառացո լուսով նորին. կի լսա։

Ոսկ գործեալ երկնաւորաց գան աճ
ասացի քո նախընթաց. զընտրեալս քո ժողովելով քեզ ընդ ասկ յօհ
ջեր բերեն ամպով. ընդ աղաչանաց օգապարից խառնեա ընդսա սուրբ երամից. գասաւորեա ընդսա վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զարթնոցն։

Սաբասաւի՞ն տաքեբք երկրի յոր-
ժամ փառօք գա՛ս հայրենի՛. աւե-
գական լոյս խա՛ւարի լուսինն ա-
տեղքքն նըւազին. ըզսա յաւուրն
անեբնկի լուսաւորեա՛ լուսո՛վ քո-
յին. դա՛սա։

Վերնակա՞ն զօրացըն պետ փոզէ
բարբա՛ռ աւետաբեր. աւրիք մե-
ռեալք ոչք ա՛դամայ քանզի ահա
եկըն փեսայ. ընդ հարսնացեա՛լ մա-
քուր հոգւոյ կարգեա ընդա՛ւ ի թիւ
սըրբոյ. դա՛սա։

Տիրակա՞ն յամօռ նըստիս յարա-
բածոյ երկրպագին. արդարութեբ
զաշխարհ դատես վարձս ըստ գոր-
ծոց հատուցանես. յայնժամ շնոր-
հեա՛ ողորմութիւն նըկնջեցելոյս մեր
Թողութիւն. դա՛սա։

Բա՛մեալ մարդկա՞ն ազգ ժողովին
ոչք յագա՛մայ ծընեալք լինին. եւ
հրեշտակաց գա՛նք երկնային համան-
գամայն վայրաբերին. ի՛ յայնմ

ահեղ հրապարակին յիշեա ընդա՛
յօրն ահագին. դա՛սա։

Ցո՛ւցանի՞ն գաղտնիք մարդկա՛ն իւ-
րաքա՛նչիւր որ գործեցա՛ն. բարեաց
գործողքըն պըսակին չարեա՛ցն ի
հուրն ա՛նշէջ մատնին. յայնժամ
յիշեա՛ զսորա՛ բարին գործըք մե-
ղացըն ջընջեացին. դա՛սա։

Խիւսին պըսա՛կք զանազանեա՛լք
եւ պատմուճա՛նք լուսափայլեա՛լք.
սո՛ւրբ վըկայիցն ի գլուխ եդեա՛լ և
արդա՛րոցըն զարդարեա՛լ. հա՛ղորդ
արա՛ հայցմամբ նո՛ցին ընդա ընդ սո՛ւ
փառա՛ն նոցին. դա՛սա։

Փո՛ւսց ի փա՛ռս բանի՛ն ա-
ջակո՛ղմեա՛նքըն վերանա՛ն. յո՛րժամ
լսեն զերանական ձայն օրհնո՛-
Թեա՛ն ի բէն կոչման. նըկնջեցելոյս
մեր լսեցո զաստուածա՛յին բար-
բառդ քո՛. դա՛սա։

Քա՛հանայք եւ ժողովո՛ւրդք հայ-
ցեմք ի բէն տէր բարեգո՛ւթ.

ընդ նընջեցեալսըն հաւատալ ընկալ զմեզ նովին յուսով. յերուսաղէմ քաղաք վերին յորում արքայն ժողովին. փառս վերադրել միշտ ընդ նմին երրորդութեանդ երեսակ անձին։

դձ եշ Ո՞րարի՛չ և մա՛րդասէր անհնա՛ր կալ և բա՛րեգութ. որ գովի՛ պէ՛ս ի սո՛վսեցի՛ս տէր դատաստա՛ն արդա՛րութեանն. ընդ սրբո՛ց ա՛ռաքելո՛ց տէր պատկեա՛ զմեզ նո՛ւնջեցեալսն. ողորմա՛ծ տէր ո՛ղորմեա՛ հոգւոցսն մեր նո՛ւնջ՛ցելոց։

գշ Յո՞րժամ գրեա՛լքըն կա՛տարի՛ն որ զայնմ աւուր մեզ պա՛տմեցի՛ն. մարգարէի՛ց բանքըն յայտնի՛ն աւետեցելոցն վկա՛ճարի՛ն. ողոր։

բշ Ի վերի՛ն երո՛ւսաղէ՛մ ի՛ բնակարանըն հրե՛շտակաց. ու՛ր ենո՛վք եւ ե՛ղիա՛ս կան ծերա՛ցեալ ընդ ամ՛ենայն հաւատացեալսն։

ցեալ աղա՛ւնակերպ. ի դրախտի՛ն եդե՛մական պայծառացեալ արժա՛նապէս. ողոր։

տբն Թագաւո՛ր փառա՛ց քրիստո՛ս որ ժամանեալ գա՛ս ի՛ յերկինից. ի վերայ լեռո՛ց հոլմո՛ց քո հայրենի՛ն կերպա՛նօք. եւ առնե՛ս հրաշափառութեա՛մբ ըզքննութիւն մեր ողոր։

եկե Ի՞ դնել բեմի՛ն բազմի՛ վեճաո՛յն եւ առաքաւորն զա՛րդարի. գաբրիէլեա՛ն փողի՛ն գո՛չէ՛ սո՛ւրբք ամենայն անդ հա՛ւաքին. արդարո՛ց դասքի՛ն բերկրութի՛ն ինակ մեղսաւո՛րքըն թա՛խանձին. ողոր։

ջղշ Յո՞րժամ հընչի՛ւն փողո՛յն լինի՛ և ղեւսաւիան գիրքի՛ն յայտնի. ճառագայթ սրբոյ խաչի՛ն յարեւելից վայլեա՛լ ծագի. հրեշտակա՛ց գունդք ծա՛ւալի՛ն հրեշտակապետք պարո՛ւնակին. ողոր։

ննջ Ա՛հեղ խորհո՛ւրդ քահանայի՛ն

քաղկեդոնական կայ ի՞նչ բեմին. առաջի՛ն սուրբ սե՛ղանոյն հուր շիջանի՞ խաւա՛ր մերժի. սըրտմտեալ հոգի՛ն ուրա՛խանա՞ն զի՛ Թո՛ղո՛ւլիւն մեղա՛յ լինի. ողոր։

ՍԱ Ո՞վքե՛ս աստուա՛ծախո՞ս և անհաւո՛ն լըռե՛ւստային. մարգարե՛ն իսրայե՛լի՞ և քահանայ.ք հին օ՛րինի՛ն. յառաջագո՛յն մեզ ծա՛նո՛ւցի՞ն եւ լըզանըստ սուրբ մի՛ածնին, ի փըրկուԹի՛ւն մեզ յայտնեցի՞ն յանապատի՛ կե՛րա՛կրեին. ողոր։

ՈՒԲ Տ՛ըրտմահաղո՛ւդ չարչա՛րանո՞ւ.ք ի յանձն առե՛ր ըզմա՛հ խաչի՛ն. և փայտի՛ն բարձո՛ւր եղե՞ւ.ր վանն անգամայ նախա՛տեղծի՛ն. ողոր։

ՁԱԳ ՈՒԲ Զ՛արհուրեցա՛ն զօրք ե՛րկնայի՞ն յոյժամ տեսի՛ն զտէրդ ի՛՛ խաչի՛ն. արեգակա՛ն լոյս ;քո՛ղ արկեա՞լ եւ լոյս լո՛ւսնի՛ն նըւա՛զեցա՛ւ. յա՛հեղ փառա՛ց աստուա՛ծութե՞ւ.ն

խաւար եղե՛ւ ընդ տի՛՛ եզերս. ողոր։

ՀԻԲ Ո՛ւրախացա՛ն ազգը.ք մարդկա՞ն յոյժամ լըսեա՛ն զբո յա՛յրուԹիւնդ. նո՛րափեսո՛ւր զարդա՛րեցա՞ն ի յանըՒԹեան սուրբ մի՛՛ածնիդ. ողոր։

ԴՀ ՀԱԲ Ա՛ղաչանո՛ւ.ք սըրբո՛յ խաչի՞ն և անբաւբառ բարե՛՛խօսի՛ն. եւ սըրբո՛յ աստուա՛ծածնի՞ն եւ յովհաննո՛ւ կարա՛պետի՛ն. եւ սըրբո՛յն ստեփա՛ննոսի՞ն և առաջի՛ն մարտի՛՛ դասին. եւ սըրբո՛յ լուսա՛ւո՛ւչի՞ն հայաստա՛նեաց հայրա՛՛պետի՛ն. եւ սըրբո՛ց առա՛.քելո՞ց եւ հանմո՛ւխն մարտի՛՛ դասաց. ողորմա՛՛ծ։

Ո՛՛ւ ասացի՛՛ ի վերանա՛լ կինէ՞ն աւուրց իմոց, յո՛՛վ երկայնեմ եւ ես այսօր. յառաջի՛ն օրհեվանին վըր ոչ գի՛տէի. օգնեա՛՛ և ինձ.քրիստոս այսօր, յառաջի՛ն ճանապարհին. և՛ ի միւսանգամ գալըս

տեաննըն քո՞ օգնեա՛ցի ինձ։
Եկին եհա՛ս օր վախճանի իմոյ. լցո՛ւս
ողբովն ու աշխարհս. սո՛ւտ իմ խոստովանութիւն
կենաց իմ յամաքեցան. օգ։
Ի մահի՛ն ձա իմ զարթո՛ւցին զիս, պահանջո՛ղք
հոգւոյ իմոյ. տանէ՛ն զիս ձաննապարհ հեռաւոր
զոր ոչ գիտեի. օգ։
Նայեցա՛յ և ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. սպասեցա՛յ
յաջ փըրկութեան իմոյ. ցընծացո՛ւ հոգի
իմ յաղթութեան քոմ. օգ։
Գթացա՛յ ես ի զիս կենդանութեան. և մեկնեցա՛յ
երթալ առ արարիչն երկնի և երկրի. օգ։
Յանըստուե՛ր և յանեղ լսեցայն, հեռացա՛յ
խաբմամբ խոստացան. ճաշակեցի՛ ըզմահառիթ
պըտուղն. հոգւանա՛յ պատկեր
բարեբար ստեղծողիդ. օգ։
Յանջատա՛ն հոգւոյս ի մարմ-

նոյս, ի քակտի՛ լ գեղեցիկ վիճակ
ուածոյս. զարհուրի՛մ ի սպառնալեաց թագաւորին. թէ պահանջի՛ն
կինէն զտաղանդ պատուիրանին. օգ։
Կոտաճի՛ն մարգացեալ ձեռ իմ
հինուս. յայնմ աւո՛ւր ահեղ
ատենին, զգինս արեա՛ն քո մի
դատապարտեր. օգ։
Սոսկալի՛ է օր վախճանին, եւ
ահի՛ղ օր դատաստանին. յայնմ
աւո՛ւր ահեղ ատենին, զգինս
արեա՛ն քո մի անտես առներ.
զի պատկերի՛ր եմ բարեբար ստեղծողիդ. օգ։
Զահաւո՛ր դատաստան դատաւորիդ տեսի, եւ զարհուրեցա՛յ
զի անպատրաստ եգիտ զիս, ի հրամանա՛ց քոց թագաւոր յաւիտենից. օգ։
Աստուածատի՛ր անարատ մայր
տեառն եւ կոյս սուրբ. բարեխո-

սեա՛ւք սա որդին քո՛ միածին. զի՛ փրկեսցէ՛ւք զմե՛զ ի սպառնալեաց գե՛հենոյն. և՛ պարգեւեսցէ՛ւք մե՛զ զերկնի՛ւ զարքայութիւնն. եւ հանգուսցէ՛ւք զհոգիս մե՛ր ներնջեցեալոյն. օգնեա՛ւք և ի՛նձ։

Մաղթանք։

Հոգւոցն հանգուցելոց քրիստոս աստուած՝ արա հանգիստ և ողորմութիւն. և մեզ մեղաւորացս շնորհեա զթողութիւն յանցանաց։

քրզ Եւ ևս խաղաղութեան զտեր աղաչեացուք զփրկիչն մեր քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարան դեսեսցէ. եւ զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տեր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա։

մաղ Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ և բարեգութ՝ գթա քո արարչական պատկերիդ. զի՛ կորեաւ ամենայն մարդ ի մեղս. և ի ձեռն խաչին քո՛ կենդանացուցեր զաշխարհ. զի՛ զոր ինչ ստեղծեր ի սկզբանէ՝ ոչ ուրանայ զքեզ։ Ոչ ոք ի մարդկանէ ասէ թէ ոչ ստեղծեր զնա.

Մարդասէր տէր՝ վասն սրբոց հոգւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի՝ և վասն խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր. և կեցո զմեզ։

Այնպէս ասա և յամենայն փոնս պէրնականս ըսպ պոպ-ղաճի ասա-րն. ինչ յայտնութեան, ինչ գալստեան, ինչ պնօրհնութեան, ինչ մատնութեան, ինչ խաչելութեան, ինչ թաղման, ինչ յարութեան, ինչ համբարձման, ինչ գալստեան հոգւոյն սրբոյ, ինչ պայծառակերպութեան, և ինչ ի փոնս սրբոյ խաչի և եկեղեցւոյ։ Բայց ի գալստեան հոգւոյն սրբոյ՝ զմարդասէր տէրն այսպէս ասա։ Մարդասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօրն և կուսի. և վասն խաչին պատուականի՝ ընկալ զաղա։ Զի խաչին՝ որ ասեն ասո-հոգին ասո-րբ. ինչ մօր քո կամ խաչի քո։ Եւ ի փոնս եկեղեցւոյ ասա, փառք տէրունեան քո տէր. և այլն որպէս ի վերոյ։

Աղաթանք ի փոնս Սրբոյ։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին, և յովհաննու մկրտչին. սրբոյն ստեփաննոսի նախաւկայիւն, և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Յիշատակաւ և աղօթիւք սրբոց (այս անուն.) որոց այսօր է յիշատակ։ Եւ վասն խաչի քոյ պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր. և կեցո զմեզ։

Աղաթանք պահոց։

Քրիստոս է իմ աստուած, և փառս աւուր առնեմ զսա. աստուած հօր իմոյ, և բարձր արարիչ զսա։ Մարդասէր տէր։ երան դկ

Տուք փառս աստուծոյ, տուք օրհնութիւն մարդասիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։ Մարդասէր տէր։ երկին աձ

Դու ես տէր մեր, դու ես քրիստոս փրկիչ մեր. զքեզ օրհնեն անձինք մեր։ Մարդասէր տէր։ հինա ակ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած փրկիչ իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ ի տէր՝ տերամբ և հաւատով։ Մարդասէր տէր։ ողոր բձ

Խաղաղութեանց տուող քրիստոս՝ զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա յարարածս քո։ Մարդասէր տէր։ էրեն ակ

պէր գձ Յայս կենդանութեան, յոյս և ապաւէն փրկութեան տէր Յիսուս Քրիստ կիչ. փրկեա եւ փարատեցո զցաւս անձին իմոյ: Մարդասէր տէր:

խոս գկ Եկեսցեն աղօթք մեր ’ի տաճար սուրբ քո. խոնարհեսցի ունկն քո ’ի խնդրուածս մեր: Մարդասէր տէր:

դնդ գձ Լու մեզ տէր լու մեզ, աստուա ծային ողորմութեամբ եւ գթութեամբ քո խնայեա յարարածս քո: Մարդասէր տէր:

Քարոզ երանելւոյ Իգնէս կանոնացն:

բկ դկ Վան ’ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց, ըզ տէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վան լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զտէր աղաչեսցուք:

Վան քաւիչ և ներող լինելոյ աստուծոյ ’ի վերայ մեղաց մերոց, ըզտէր՝ աղա:

Վան թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր, զկամայ և զակամայ, ըզտէր աղա:

Վան զի մի ընդ խոտանան գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զտէր աղա:

Վան հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճչմարիտ և ուղիղ հաւատով ’ի քրիստոս ննջեցին, զտէր աղա:

Եւ եւս միաբան վան ճչմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա:

Զանճինս մեր և զմիմեանս տեառն աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեայ մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ա սասցուք ամենեքեան միաբանութիք: Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա:

Աղօթք:

Տէր տուընչեան և գոյացուցիչ գիշերոյ. որ արարեր զտիւ ’ի զբօսանս բարեգործութեան՝ ’ի փրկութիւն

անձանց մերոց, եւ զգիշեր ի հանգիստ քնոյ՝ ակարացեալ բնութեան մերոյ: Իսկ այժմ զարթուցեալ բազում զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն՝ ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում տրբոյ: Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ. և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն առնեցուն:

Զքեզ, որ յամենայնի գթած և մարդասէր տէրդ ես, աղաչեմք հանապազ, զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ ի կարգի կրօնաւորութեան մերում: Թեթեւացո տէր՝ զբաղձս լուծ քո՝ զոր եդեր ի վերայ մեր. զի կարասցուք կալ ի պատուիրանի

քում, եւ զհաճոյն առնել առաջի քո յամենայն ժամ, ի տուէ եւ ի գիշերի: Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել՝ զքեզ գովել, եւ քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղթանք:

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Ընդ նմին պարտ. և տէր ողորմեա կանոնացն:

Վասն ի գիշերի և ի տուընջեան, և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ լաւ բան տեառն՝ զտէր աղաչեսցուք:

վ. ան չանկանելոյ մեզ ի փորձու-
թիւն, որում ոչ կարեմք հանդուր-
ժել՝ զտէր աղա։
վ. ան անբիծ և անդաւաճարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենին քրիստո-
սի՝ զտէր աղա։
վ. ան առաջնորդելոյ մեզ ի նաւա-
հանգիստն կենաց անվախճանից՝
զտէր աղա։
վ. ան արժանի լինելոյ մեզ վերին
կոչմանն և երկնից արքայութեանն՝
զտէր աղա։
վ. ան հոգւոցն։ Եւ եւս։ Ձանձինս։

Ողորմեաց։

Աղօթք։

Ի գիշերի և ի տուընջեան և յամե-
նայն ժամու զքեզ աղաչեմք՝ եւ ի
քէն խնդրեմք մարդասէր տէր։ Լուր
մեզ աստուած փրկիչ մեր. խոնար-
հեսցի ունկն քո ի խնդրուածս մեր,
զի մի՛ ունայն լիցին վաստակք ծա-
ռայից քոց. այլ համարեա զաշխա-

տութիւնս մեր ի գործ արդարու-
թեան, և ի պտուղ աստուածպաշ-
տութեան։ Ընկալ տէր՝ զաղօթս և
զերկրպագութիւնս մեր, և հատո
մեզ զողորմութիւն քո առատա-
պէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր ձեռն քոյ. զօրացո զմեզ
տէր՝ զօրութեամբ սուրբ հոգւոյդ.
պահեա զմեզ որպէս բիբ ականի։ Եւ
արա առ մեզ նշան բարի, ի գովեստ
եւ ի փառաբանութիւն անուանդ
քումմ սրբոյ։ Զի ի քո փառս կատարի
ամենայն արարածոց մխոնջենաւոր
փառաբանութիւն ի բարձունս, հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի եւ յաւի-
տենական՝ նայեաց և այց արա բա-
նաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր
առ քեզ պիտուքեամբ քով։ Զի քո
առաջի կամք տէր, և առ ի քէն ո-

զօրմուԹեանցդ եւ գԹուԹեանցդ
ակն ունիմք: Զամենեսեան օրհնեա,
զամենեսեան խնամատնայօ, զամենե-
սեան լուսաւորեա. և ամենեցուն
պարգեւեա զերկնից արբայուԹիդ:
Վասն զի դու ես տէր կենաց, և ա-
տուաձ ողորմուԹեանց. և քեզ վա-
յելէ փառք իշխանուԹիւն և պա-
տիւ, այժմ և միշտ և յա:

Մաղթանք:

Ի գիշերի և'ի տուընջեան և յամե-
նայն ժամու անդադար փառաւո-
րեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հո-
գիդ, այժմ և միշտ և:

Քարոզ՝ Մ՛ Նախանձիր, և Խոսքովան կանոնացն:

ակ գկ Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր'ի ճա-
նապարհս խաղաղուԹեան՝ զտէր ա-
ղաչեսցուք:
Վասն ցրելոյ'ի մէնջ զամենայն խոր-
հուրդս չարին՝ զտէր աղա:
Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խոր-

հուրդս և առաքինի վարս՝ զտէր ա:
Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ՝ զտէր աղա:
Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք՝ զը-
տէր աղա:
Վասն հոգւոցն: Եւ եաս: Զանճինս:
Ողորմեաց:

Աղօթք:

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամե-
նայն արարածոց երեւելեաց եւ ա-
ներեւուԹից: Ա՛ն քեզ կարդամք
յամենայն ժամ. զի ընդ ամենայն
տեղիս է տէրուԹիւն քո, և արբա-
յուԹիւն քո ամենեցուն տիրէ:
Շնորհեա մեզ երկիւղիւ'ի պաշտօն
քո կանխել հանապազ, սիրել զքեզ
'ի բոլոր սրտէ և'ի բովանդակ մտաց,
և յամենայն զօրուԹենէ մերմէ պա-
հել զպատուիրանս քո: Համբառ-
նալ առ քեզ զձեռս մեր'ի սրբու-

թիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան, եւ գտանել ՚ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն, և զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն: Վասն զի գու ես աէր կենաց և աստուած ողորմութեանց. եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յա:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Կռւմ ամենազօր եւ յաղթող աէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր կերկրպագութիւն. և փառաւորի յամենեցունց Թագաւորութիւն քո: Նայեա կերկրպագութիւնս մեր, և ուստ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան: Վասն զի գու ես աստուած խաղաղութեան, որ բարձեր զԹշնամութիւն ՚ի միջոյ, և արարեր զխաղաղութիւն կերկինս և կերկրի. հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր

պարգեւս քոյին բարեացդ: Որում եւ զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես, դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, աստուած մեր եւ աէր մեր եւ փրկիչ յիսուս քրիստոս: Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ. այժմ և:

Մաղթանք:

Յերկս օրհնութեան և ՚ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորութիւք ըզհայր եւ զորդի եւ զսուրբ հոգի, այժմ և միշտ և յաւ:

Քարոզ՝ Ողորմեա. և Ինդրութեան կանոնացն:

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս եւ զողորմութիւն ՚ի բարեբար տեառնէ մերմէ՝ զտէր աղաչեսցուք:

Վասն փրկելոյ զմեզ ՚ի զպարտութեննէ մարդկան եւ յորոգայթից սատանայի՝ զտէր աղա:

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից և տանց հաւատացելոց՝ զտէր աղա:

բձ
դձ

վ. ան որք ի լերինս յայսս և ի փա-
պարս բնակեալ են սուրբք հարքն
մեր՝ զտէր աղա։
վ. ան որք սաղմոսիւք եւ օրհնու-
թեամբ կատարեն զամենայն ժա-
մանակս կենաց իւրեանց՝ զտէր աղա։
վ. ան հոգւոցն։ Եւ եւս։ Ձանձինս։

Ողորմեայ։

Աղօթք։

Գոհանամք զքէն տէր աստուած
մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հան-
գըստենէ քնոյ չնորհիւ ողորմու-
թեան քո։ Ձարթո զմիտս մեր ար-
դարութեամբ առ քեզ տէր աս-
տուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր
զփրկութիւն քո։ Եկեսցէ և բնա-
կեսցէ առ մեզ աստուածութիւն
քո. և ողորմութիւն քո հովանի և
պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէ-
ից քոց։ Եւ զմեզ ընտրեաս քո ար-
ժանի արա ի տուէ եւ ի գիշերի
եւ յամենայն ժամու միշտ խորհիլ

ի սէր պատուիրանաց քոց։ Եւ գո-
հանալով փառաւորել զհայր և զորդի
դի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և։

Աղաղութիւն ամենեցուն։

Կենդանարար զօրութիւն եւ աղ-
բիւր անմահութեան, դու ես քրիս-
տոս աստուած փրկիչ մեր։ Որ չնոր-
հեցեր մեզ ի մէջ գիշերի յառնել
և խոստովան լինիլ առ քեզ վասն ի-
րաւանց և արդարութեան քո։ Եւ
այժմ աղաչեմք զքեզ տէր աստուած
մեր, արա զմեզ արժանս և պատ-
րաստս ի ժամ առաւօտու ընդ սուր-
բըս քո։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով
փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և։

Մաղթանք։

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստո-
վանութեամբ անդադար փառաւո-
րեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հո-
գիդ, այժմ և միշտ և։

պետութեան քո հաստատեա՛ զի՛ս.
ա՛յլ օգ։

փ Մի՛ անտես առներ զիս տէր աստուա-
ած վերակաչ իմ. այլ ընդհակառակ ինձ
թողութի՛ւն բազմագո՛ւթ մարդասի-
սէր, եւ կեցո՛։

թ Երկի՛նք եւ երկիր գոհանա՛ն ըզ-
քե՛ն տէր. արարածք ամենայն քեզ
երկի՛ւղածանեն. եւ հրեշտակք ի՛
քարձունս աղաղակե՛ն եւ ասեն.
ողորմեա՛ դու ստեղծեր, ի՛ կորո՛-
սա՛ներ։

ղ Երկինք երկնից, ջուրք որ ի վերոյ
քան զերկինս՝ օրհնեցէ՛ք զա՛նո՛-
նը՛ն տեառն։ Զի՛ նա ասաց, և ե-
ղեն. հրամայեաց և հաստատեցա՛ն.
եւ հրեշտակք ի՛։

փ Երկի՛նք և՛ երկիր հանապատք ըզքե՛զ
գովեն, Թագաւո՛ր փառաց. սե-
րո՛ւեցէ՛ք եւ քե՛րուեցէ՛ք ի խո՛նարհ
ո՛նեալ ըզգե՛՛մն ի՛՛ երեւա՛նց. եւ
միաձայն՝ բարբառո՛ղն աղաղակե՛ն

Թագաւորք Ապաշխարութեան։

բշ Թագաւո՛ր յաւիտեա՛՛նից՛՛՛ն։
Լո՛ւր մեզ աստո՛ւած վերակաչ
մեր. եւ կեցո՛՛ ըզմեզ, որ յամենայ-
նի՛ կարո՛՛ղ ես։

ղ Լո՛ւր մեզ աստուա՛ծ վերակաչ մեր.
յոյս ամենայն ծագաց երկրի. եւ որ
ի՛՛ ծո՛վ հե՛՛ռի։ Ո՛՛ պատրաստե՛՛ ըզ-
լերինս զօրութեամբ իւրով. եւ
լզգեցեա՛լ ի զօրութի՛՛ւն. և կեցո՛՛
ըզմեզ, որ յամենայնի։

փ Լո՛ւր աղաչանա՛՛յ մերոյ տէր մա՛՛ր-
դասի՛՛սէր, եւ գլխա՛՛ւ իմ մեզ։

թ Մի՛՛ զի՛՛ս ա՛՛նտես առներ. ա՛՛յլ
օգնեա՛՛ ինձ մարդասի՛՛սէր։

ղ Մի՛ ընկենո՛ւր զիս տէր յերեսաց
քոց. և զհոգի՛ քո սո՛ւրբ մի՛ հա՛՛ներ
ի՛՛նէն։ Այլ տո՛՛ւր ինձ զցնծու-
թիւն փրկութեան. եւ հոգեւո՛՛վ

եւ ասեն. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. տէր զօրո՛ւթեա՛նց։

գշ Երկայնամի՞տ է՞ս տէր առ ամե՛նեսեան. և զբո՛ւժ տէր ի վե՛րայ մեր. որպէս և ա՛ռաքելկին փրկիչ և՛ կեցո՛ր։

սղ Երկայնամի՞տ բազում ողո՛րմ և ճշմարիտ նայեա՛ց առ իս, և՛ ողո՛րմեա՛ց ինձ։ Տո՛ւր զօրութի՛ւն ծառայի քոյ. կեցո զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առ իս զնըշան բարո՛ւթե՛ան. և գլխա՛։

փ Տէր ո՛ր գլխացա՛ր յա՛ւազակէն խաչեա՛ցդ լի՛նիլ քե՛զ. և մա՛քրեցեր զաղտեղութի՛ւն յանցանա՛ց նո՛ր յաղբե՛ր կո՛ղի՛ քոյ. գլխա՛ և մի՛ն ի մեղաւո՛րս, որ ծա՛րա՛ւի՛ս եմ առ քե՛զ. և փա՛փագիմ ի գաւ՛լթըս քո՛ որպէս ըզմի՛ ի ե՛ղջերուաց ի յաղբերուսց ջո՛ւրց։

թ Ա՛րարեա՛ր ընդ մի՛ս թո՛ւղնա՛մին. հա՛ն նապա՛զ զմի կա՛մի կո՛րո՛ւսանե՛լ.

այլ դո՛ւ տէր իմ այդ ա՛րա մոլորեա՛լ ո՛չխարի՛ս, և կե՛ա՛ցո՛ւ։

սղ Ա՛արեա՛ր ընդ իս՝ի տարապարտուց. եւ փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս. այլ ե՛ս յաղո՛թս կա՛յի։ Հա՛տուցի՛ն ինձ չար փոխանակ բարւոյ. ա՛տելութի՛ւն փոխանակ սի՛րոյ իմո՛յ։

այլ դո՛ւ տէր իմ այդ ա՛։

փ Ո՛ր հո՛վիւդ ե՛ս հօտից բանաւո՛ր կենդանեաց. տո՛ւր ինձ յոյս կենդանացս ապաւէնա՛ւրութե՛ան. և գո՛րձդ զմո՛ղորեա՛լս ի հօտ քո քրիստո՛ս, ե՛ւ կե՛ա՛ցո՛ւ։

թ Ա՛ղաչեմ և աղաչե՛մ ըզքե՛զ. թո՛ղութի՛ւն շնո՛րհեա մեզ՝ց իմոց. քաւի՛չ իմ լե՛ր քո գթո՛ւթեամբդ. որ միայնդ ե՛ս փրկիչ, և կե՛ա՛ցո՛ւ։

սղ Ա՛ղաչեմ տէր մեղայ. և զանօրէնութի՛ւնս իմ ե՛ս ի՛նձէ՛ն գի՛տեմ։

Ա՛ղաչե՛մ և խնդրեմ ի քէն, թո՛ղ ինձ տէր, թո՛ղ ինձ. եւ մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան

խոչ. քաւիչ իմ լեր քո գէ։

փ Մեղայ քեզ տէր. մեղայ քեզ տէր, ա՛ղաչ. և քան զաւազ ծովու բա զում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս. եւ եղէ անպատուական ի կենաց յոյսդ. այլ դու՛ անօխակալ եւ անյիշաչար վըրդ կիր. խնայեա՛ ի մեղուցեալ ծառայս, եւ կեցո՛ զնա։

դշ Տէր իմ, քանմ եւ՞ն անօրէնութի՛ւնք այնքան ընդ իս իմով. ոչ ի՛նչ զահեղ ըզդա՛տաստանքս քո. արդ անկեա՛լ ըզքո՛ զ ա՛զգ էմ. չնորհեա՛ ինձ ապաշխարութիւն տալ ի քէն տէ՛ր. եւ ողո՛րմեաւ։

ազ Ա՛նօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան ըզգլուխ իմ. և որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի՛ վերայ իմ։ Նեխեցա՛ն եւ փտեցան վէրք իմ յերեսաց անըզգամութեան իմոյ.

ոչ ի՛նչ զահեղ ըզդա՛տաստանքդ քո.

փ Պաղատանս մատո՛ցանեմք քեզ հայր ելկնաւո՛ր. մի՛ անտես առնէր զաղաչանքս մեր. այլ անցո՛ զցասումն քո ի՛ մե՛նջ. և յիշեա՛ զի պատկեր եմք բարերարութե՛ան քո։

թ Տէ՛ր իմ գըթա՛ծութիւնդ քո՛ բա՛զմ է՛ն յոյժ. ա՛ւ իս ա՛րա՛զ զբարերո՛ւթիւնդ քո. ո՛րպէս եւ մա՛քսաւո՛րին, եւ ինձ ողո՛ր ութեա՛ւ։

ժզ Գըթութիւնդ քո բազումք են տէր. եւ ըստ խրատուն քո՛ց կե՛ցո՛ զիս։ Բազո՛ւմ են ոլք հալածեն և նեղեն զիս. ի վկայութեանց քոց ես ոչ խո՛տորեցայ. ա՛ւ իս ա՛րա՛զ զա՛։

փ Ա՛նօխակալ և անյիշաչար տե՛ր. որ գըթալո՛ւ ի մեղաւորս չնորհեցե՛ր ապաշխարութի՛ւն. արդ գո՛թա եւ ինձ տե՛ր ի մեղուցեալ և յանօրինեա՛լ քո ծառայս. եւ փո՛խարկեա՛ ըզգործողն չարեաց ի

զըղջո՛ւմն ապաշխարո՛ւթեան՝ եւ՝ կե՛ցցո՛ւ։

թ Ի՛նչ տաճա՛ռիկ քումդ սի՛րբուն թեան, փառա՛ւորե՛լ զո՛ւարթ ըզքե՛զ. դո՛ւ ո՛ւ նի՛ս իշխանո՛ւթիւն, ոգո՛ւմեա՛ւ մե՛զ։

ժ Ա՛յլ ե՛ս ըստ բազո՛ւմ ողորմո՛ւթեան քումդ մոխ՛ւ՝ի տուն քո, և երկիւղա՛ծ՝ի տաճար սուրբ քո երկի՛ւղո՛ւ քո։ Տե՛ր, առաջնո՛ւորդեա՛ւ ինձ յարդարո՛ւթեան քումդ վասն թշնամեաց իմոց. և ուղի՛ղ արա առաջի իմ ըզճանապարհ՛ն քո՛։ դո՛ւ ո՛ւնի՛ս։

ի Ո՛ տաճա՛ռիկ քումդ սի՛րբուն թեան՝ հանապա՛զ ըզքե՛զ գովե՛լք թափա՛ւոր փա՛ռաց. ո՛ւ ունի՛ս իշխանո՛ւթիւն կե՛նաց եւ փրկո՛ւթեան, ոգո՛ւմեա՛ւ մե՛զ։

ե Ա՛պաշխարո՛ւթեան արտա՛սուս ա՛ռաքա՛ւ լինի, եւ լո՛ւա՛նայ ըզբազմո՛ւթի՛ւն մե՛ղաց. սո՛ւրբ

հնո՛ւհեա յա՛ռաջ քա՛ն ըզվա՛խճաճն զբաւո՛ւթիւն եւ ըզմեծ քո ողո՛ւորմո՛ւթիւն։

ճ Ծա՛րաւի՛ է անձն իմ առ քեզ աստուա՛ծ հզո՛ւր և կենդանի. երբ եկից երեւեցայց երեսա՛ւդ աստո՛ւծոյ։

ի Ե՛րբ ինձ արտասո՛ւք իմ կերակո՛ւր՝ի տուէ և՝ի գիշերի. և այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ. Թէ ո՛ւր է աստուա՛ծ քո՛։ սո՛ւրբ հնո՛ւհեա յա՛ռաջ քա՛ն ըզ։

ժ Յո՛ւժմ գա՛ս փա՛ռօք հո՛ւր յահագի՛ն ա՛ռուն՝ի գո՛ւտե՛լ զե՛ւրկիր. եւ գողա՛ն սարսափմամբ երկրաձի՛նս ամենայն՝ի յահե՛ւ քո՛մմէ. ի՛ նըմա՛ւթ քո յա՛ռեալ գաւա՛ւրս ահե՛ղ. և յա՛կնարկել քո յարարա՛ծս, յի՛շեա եւ զիս ըզբազմամեղս. ո՛ր ընկղմեա՛լս եմ յա՛նցանո՛ք բանսարկո՛ւին խաբմամբ. եւ հայցեմ զաւազակի՛ն, տէր եւ զի՛ս յի՛շեա. ո՛ր միայնե՛ւ ե՛ս փրկի՛չ։

թ Զի՞նս որ՝ ի նահի՛ աշխատի՛ ալէ-
կո՞ծեն մե՛ռ՛ղք իմ. նաւահան-
գի՞ստ ապաշխարութի՛ն ընդ՝հեա՛ծ
ինձ բազո՛մղմամ, եւ կե՛՛ցո՛։
ժզ Կեցո՛ զիս աստուած, զի հանի՛ն
ջո՛ւրք յա՛՛ձին իմ. ընկլայ ես՝ ի
խորըս անդնդոց ուր ո՛չ գոյ ինձ հան-
գի՛՛ստ. նաւահանգի՛՛ստ։
փ Նա՛՛ապե՞տ բարեգո՛ւթ ա՛՛ւ քե՛զ ա-
պաւի՛նիմ. տուր ի՛նձ ձեռն ո՛րպէս
երբեմն՛ պետրոսի՛ն՝ ի վե՛րայ ա-
լեացն. ո՛ր ծլտիմա ալե՛կոծեալ
յանցա՛նօք մեղաց, եւ կե՛՛ցո՛։
թ Զո՛՛ն ես քրիստո ա՛ղբիւր կե՛նաց.
բղխո՛ւմն ողո՛րմութեան. ընդհեա՛ծ
փրկիչ անձա՛՛նց մե՛ռ՛ց ըզմ՛ոռո-
թիւն մեղա՛՛ց մե՛՛ռ՛ց։
ի Ք՛ն է տէր ողբիւր կենաց. եւ
լուսով երեսաց քոց տեսա՛՛նեմք
ը՛զլոյս։ Ծագեա՛՛ զողորմութիւնս
քո որք ճանաչեն ըզքեզ. զարդա-
րութիւնս քո որք ուղիղ են սըր-

տի՛՛ւք. ընդհեա՛ծ փրկիչ անձա՛՛նց։
փ Ո՛ր աղբիւրդ ես ծարաւեաց եւ
հա՛՛նգիստ աշխատելոց. ճա՛՛նապարհ
մոլորելոց, և հովի՛՛ւ հոգեւո՛՛ր բա-
նաւո՛՛ր հօտի՛. փարիսեցոյն առ
քե՛՛զ քրիստո՛՛ լեր նաւահանգիստ.
եւ ա՛՛րդեօք մեզ ծարաւեաց ըզբա-
ժա՛՛կ քո քաղցրութեան յա՛՛նձն-
պա՛՛ռ յայտնե՛՛ր եկէ։

ուբ Ո՛՛տաճարի՛ սրբո՛՛ւթեա՛՛ն քոմ
ըո՛՛ւրտէր ձա՛՛յնի՛՛ ի՛՛մո՛՛ւմ. եւ
աղաչա՛՛նք իմ ժամանե՛՛ս գե՛՛ն
՝ի յա՛կանջս քո՛՛ տե՛՛ր։
ոզ Լուա՛՛ւ ինձ՝ ի տաճարէ սրբոյ իւ-
ո՛՛ւմէ ձա՛՛յնի՛՛ աղո՛՛թից ի՛՛մոց. և աղա-
ղակ իմ առաջի նորա, մտցէ յակա՛՛նջս
ջո՛՛ւս նորա՛՛. եւ աղաչա՛՛նք։
փ Ո՛ր լուսատո՛՛ւ ես տիեզե՛՛րաց քրիս-
տո՛՛ս աստո՛՛ւած. լո՛՛ւսաւորեա՛՛ զիմ
ըզ խաւա՛՛րսին խորհո՛՛ւրդս, եւ
կե՛՛ցո՛։

փ Օ՞ր հինեալ ես տէր, եւ փառաւո-
ղեալ է՛ք. քո անբա՛ւ մարդասիրու-
թիւնդ. զաղաչանա՛ւք մեր քեզ մա-
տո՛ւցանեմք, որ թաւա՛լոյդ ես յան-
ւիտե՛նից. զնո՛ր նշեցեալսն՛ մեր ա՛ր-
ժանի՛ արա՛ տէր ընդունել՛ի կեա՛ն-
սդոյ յաւիտե՛նից՛։

թ Աստասո՛ւս ինձ չընորհեա՛ի՛ յա-
պաշխարհումիւն տէր. զի լուացից
զգեստս սո՛ւրբ նիմոյ. որպէ՛ս պոտ-
նի՛ն ակա՛նէմ, եւ կե՛ցո՛։

ղ Վաստա՛կեցայ ես՛ի հեծումեան
իմոմ. լուացի զամենայն գիշե՛ր
ըզմահիճս իմ. եւ արտասուօք
իմովք զանկողինս իմ թա՛ցի՛. զի
լուացից զգեստս։

փ Ո՛ր աղբիւրդ ես անապական քրիս-
տո՛ս աստուած. զվիրաւորեալ անձն
իմ՛ի մե՛ղաց, զբժշկեա տեր բըղխ-
մամբ արտասուացդ, եւ կեցո՛ցե՛։

թ Զմոլորեալ ծա՛ուայս խընդրեա՛
տէր. եւ մի դատապարտե՛ր զնա
ի յաւուրն այգելութե՛ան քոյ
մա՛ռդասէր։

ղ Կեցոյց՛ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ
և իրաւունքդ քո՛ օգնե՛սցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորու-
սեալ. խընդրեա զծառայ քո, զի
զպատուիրանս քո ես ո՛չ մո՛ռա-
ցայ. եւ մի դատապա՛րտեր։

փ Ո՛ր մոլորեցայ՝ի հօտէ քո՛ մին հո-
վո՛ւ բարի. խընդրեա՛ զնա՛ զնդ-
մոլորեալս. եւ արժանա՛ւորեա՛
խաւնիլ՝ի հօ՛տ քո՛ քրիստո՛ս,
եւ կեցո՛ցե՛։

Թագաւորք Մարտիրոսաց։

Թագաւոր յաւիտեա՛նից։

ա՛ Բարե՛խոսեմ զքե՛զ սըրբոց (այս անուն.)
ա՛ղաչեմք ըզգքեզ. թո՛ղ զմեզ
չընորհեա՛ յանեղանա՛ց մեղաց.
բարեբա՛նեալ ես քրիստո՛ս։

ղ Մեր է տէր առ այնոսիկ ոչք մա-
չեալ են սրտիւք. եւ զխոնարհսն

հոգւոյն կենցաղանել: Բազմամ նեղութիւնք են արդարոց. յամենայնի փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զամենայն ոսկերսն նոցա. և մի՛ ի նոցանէ ոչ կոտրիցի. Թողութի՛ւն չէ: Ո՛ր յաղթի՛ղ զօրութեամբ՝ ի հանդէս ճըգնաւորութեան, անանց պատիժ պահեցեր զնոսա վըկայս քո քո՛ւ աստուած. տո՛ւր ամէն զօգնութի՛ւն՝ ի՞ նեղութեան մերում, բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսաց, և կո՛րց:

Թագաւոր յաւիտեա՛նս:

Զաղօթմութի՛ւն քո՛ւ տէր արա՛՛ ի՛ մե՛զ. եւ բարեխօսութեամբ սրբոցն (այս անուն), մի՛ կորուսաներ ըզմեզ. եր լսո՛ղ աղաւթից մե՛ր

ողորմեաց մեզ:

Փըրկութի՛ւն արդարոց՝ ի տեառնէ է. վերակացու է նոցա՝ ի ժամանակս նեղութեան: Օգնեաց՛ նոցա տէր և փրկեաց զնոսա. ապրեցուց

զնոսա ի մեղաւորաց. և կեցուցանէ զնոսա զի յուսացան՝ ի նա. եւ բարե:

Ո՛րք ըզտանջա՛նս եւ ըզմահ վա՛՛ սքն քո՛ւ յանձն առին եւ հեղի՛ն զարիւնս իւրեա՛նց վասն անուանըդ քո սրբոյ. բարեխօսութեամբ սոցա

մի՛ կորուսաներ ըզմեզ. եր:

Բարեխօսո՛՛ւթի՛ւ սըրբոցն (այս անուն), պարգե՛՛ւեա՛՛ մե՛՛զ տէր. ա՛՛նուլ մա՛՛ն եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն՝ ի կո՛՛չումն արքայու՛՛թե՛՛ւն եւ՛՛ լկնիցս:

Աքանչելի՛ է աստուած՝ ի վերայ սրբոց իւրոց աստուած իսրայէլի: Նա տայ՛՛ զօրութիւն հաստատութեան ժողովրդեան իւրոյ, օրհնեալ է աստուած. ա՛՛նուլ մա՛՛ն:

Մարտիրո՛՛ք երանեա՛՛լք եւ փա՛՛ռաւորեալք. որք բազմամ տանջանացըն հա՛՛մբե՛՛րեցի՛՛ք. դո՛՛ւք ըզքո՛՛ւյսն կենաց ըզգեցեա՛՛լ ո՛՛ւնի՛՛ք. և՛՛ աւա՛՛ք քո՛՛ւ վասըն մե՛՛ր բարեխո՛՛սեցէ՛՛ք:

Դու՝ ե՛ն քրիստո՛՛ս աղբիւ՛՛ր կենաց.

բըղխանՃ ՃՂՍՐՄՈՒԹեան. հնՃրհե-
ցեր սրբոյն (այս անուն), յաղԹՃՂ ըզ-
նահատակՃԹիւն. հաՃատՃԼ ըզհաՃ-
ւսան եւ լՃսաՃրել զանձինՃ ՄՒՐ:

ՂԳ Ա՛ստուածՃ վասաւորեալ է՛ի խոր-
հուրդս սրբոց իւրոց. մեծ և ահա-
ւոր՝ի վերայ այնոցիկ՝ որք չուրջ են
ըզնՃվաւ: Տէր ստուածՃ զօրու-
Թեանց ո՞նմանի քեզ. հզօր ես դու
տէր, և ճշմարտուԹիւն քո չուրջ
է՛ ըզքՒ. հնՃրհեցեր սրբոյն
(այս անուն), յաղԹՃՂ ըզնահատակ-
ՒԹիւն հաՃատՃԼ ըզհաՃսան եւ լՃ-
սաՃրել զանՃ:

Փ Ո՛ր հնՃրհՃք ստուբ հոգւովն յաղԹՃՂ-
ցի՛ք ԹՂըզնամոյն. երանեաՃԼ ստուբ
վըկայ՛ք քրիստոսի. վասըն ձեր տօ-
նողացս հայցեցէ՛ք յաստուածոյ զԹՂ-
ղՃԹիւն ՄՒՐՂՃՑ:

Փ Ո՛ր պՃտահկդ էք պարծանՃց ամենայն
առաքինեաՃց. նախաչաւԹՂ և առաջ-

նորդ կենացըն յաւիտենից, ով ը-
ղՒկայք. առ պատակիՃըն սրբոց և
վասըն մեր բարեխՃսեցէք. հնՃրհե-
լով ողորմուԹիւն յանապատ ՃՂ-
բերըն կենացըն յաւիտենից:

ԳՃ ԸղՃըգնուԹիւն սրբոց (այս անուն),
ԳԿ բարեխՃս ունիմք առ քեզ Քրիս-
տոս. և՛ ապաՀեմըք սրբո՛ց, հնՃրհեա՛
զԹողուԹիւն յանցանաՃց մեզոց.
եւ՝ի կեանՃըդ յաւիտե՛նից նո-
րոգեա՛ և կա՛ռոյց:

ՍՂ Լո՛յս ծագեաՃց արդարոց. ուղղոց
սրտից եղե՛ւ ուրախուԹիւն: Ո-
րպէս եղերուք արդարք՝ի տէր. և
խոստովան եղերուք յիշատակի սըր-
բուԹեան նորա՛. և ապաՀեմըք:

ԳԿ Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց. ո՛ տէր ես ծառայ քո
եմ. ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ:
Հատեր ըզկապանս իմ. քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնուԹեան, եւ
զանուն տեառըն կարդացից. և ա՛:

փ Հանդիսացեալք ի մարտըս պատերազմի յաղթող գըտայք սուրբ վըկայք. քանզի ճանապարհ հոգեցիք ը մեռզ յերկնային քաղաքն յերուսաղէմ, ընդ անմարմնոյն գառն վաճառաւորելով սուրբ զերծ ըստ ըզոհմէնն։

գձ Ոյբ ի խորանըս սըրբութեան եմք ժողովեալ օրհնել ըզբեզ քրիստոս. ազաչանօք սրբոցըն (այս անուն), զպաղատանըս մեր մի անտես առներ. որ մի անկնգ ես բազում ողորմ թագաւոր վաճառ քրիստոս։

սղ Մերձ է տէր առ ամենեսեան որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան որք կարդան առ նա՝ ճշմարտութեամբ։ Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր. աղօթից նոցա լսէ, և կեցուցանէ զնոսա. ազաչանօք սրբոցն (այս անուն), զպաղատանըս մեր մի անտես առներ. որ մի անկնգ։

սղ Ո՞չ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լըսին ձայնք նոցա։ Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա. և մինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա. ազաչանօք սրբոցն առաքելոցն. գպաղատ։

փ Եհաստակ եւ վըկայ քրիստոսի աստուածոյ. ընդ հանուր տիեզերաց քարոզ գըրկութեան. որք զանձինսըն ձեռս մատուցիք պատարագ, և գնացին մատուցին հօր ի հոգւոյ. ժողովեցոյս ի կատարեսցի զյիշատակ անուան ձերոյ, բարեխօսեցէք առ տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց։

դկ Զերեսըրեան տէրութիւնդ. քո միաբան ազաչեմք, լուր տէր, ազաչանօք սրբոցն (այս անուն). խնայ յեա՛ ի մեզ, եւ կեցո։

ՍՂ Ո՞րա՛ֆա լեցին ամենեքեան որք յոս-
սացեալ են ՚ի քեզ. յաւիտեան ցըն-
ծասցեն. և բնակեսցի՛ս դու ՚ի նո-
սա։ Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք ա-
նուան քոյ. զի օրհնեացես դու զար-
դարն. տեր որպէս զինու հաճու-
թեամբ քով պսակեցեր զնոսա։

ԱՂՊԱՅԱՆՔ։

Ք Տա՛նէ այսօր եկեղեցի՛ սո՛րբ զՔրիս-
տահա՛ճս ձե՛ր սո՛րբս վը՛ստահ։ որք
զօրութեամբ սուրբ Հոգւո՛յն վա-
նեցիք ըզպատե՛րազմ չարին. եւ ՚ի
կամարա՛ս լուսեզէնս Թագաւո-
րեալք. օրհնել սո՛րբս զերկո՛ւր-
դո՛ւթիւնն։

Սրբոյն Ստեփաննոսի։

Ա՛յսօր գաւա՛ռք հրեշտակա՛ց ո՛ւ-
րախա՛նան ընդ ը ճըգընուո-
թի՛ւն սրբոյն Ստե՛փաննո-

սի՛ նախավկա՛ՐԴՈՍԻ ԱՐՒԵՍՏԻ։
Քանզի գո՛հ ա՛ռաւ և՛ կե՛ղ-
ցի՛ քո Քրիստոս ըզյա՛ղ-
թահնակ մա՛րտս հե՛ղմա՛ն այ-
եան սո՛րբ ՚ի վե՛րայ մե՛ծի ան-
դա՛ն քո՛՛յ տէ՛ր։
Բաղո՛ւմ հանդիպակուելի՛ն է սո-
րա աւա՛ջի սատուծոյ ՚ի ձեռըն հե՛ղ-
ման սո՛րբ այրեա՛՛ն ի՛ւրոյ։
Քանզի յօժարո՛ւթեա՛մբ մանեաց
զանձն ի՛ւր չարաչա՛ր եւ դառն տա՛ն-
չանաց վասըն մե՛ծի անըւա՛՛նըն
տեառն։
Քանզի ար համարհե՛լով անարգեաց
զանցաւո՛ր լզկեա՛նս աշխարհիս, և՛
փափաքեաց յաւիտենական կե՛նա-
ցըն. և՛ մի՛շտ և՛ հանապա՛զ ուրա-
խանայ ընդ տեառ՛նն ի՛ւրոյ. յանըն-
պա՛՛ւս յո՛ւրախո՛՛ւԹիւնան։
Քանզի գո՛հ ա՛ռաւ և՛ կե՛ղ-
ցի՛ քո Քրիստոս ըզյա՛ղԹա-
նակ մա՛րտս հե՛ղմա՛ն այեան սո՛՛-

Ա.ԼԵԼՈՒ· ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ· ՓԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԾՕՆԻՑ ԿԱՐԳԱ։

Ա.ԼԵԼՈՒԻԱ ՃՐԱԳԱԼՈՒՑԻ ԾՆՆԴԵԱՆ։

Ա.լէլ՛ուիա. ալէլ՛ուիա. ալէլ՛ուիա։
Ա.ռաքեա՛ց զբան իւր, և բժշկեա՛ց
զնոսա. և փրկեա՛ց զնոսա յապակա-
նուԹենէ՛ իւրեանց։ Խոստովա՛ն ե-
ղիցին տեառն՝ ողորմուԹեանց նո-
ա, եւ ըսքանչելեա՛ց նորա որդիք
մարդկա՛ն։
Ա.լէլ՛ուիա. ալէլ՛ուիա. ալէլ՛ուիա։
Ի՛նչգո՛ր որպէս զանձրեւ՛ի վերայ գե՛ղ
ման, որպէս ցօղ, զի ցօղէ՛ յերկիր։
Ծա՛գեսցի յաւուրս նորա արդարու-
Թիւն. բազմա՛ խաղաղուԹիւն մին-
չեւ կատարեսցի՛ լուսի՛ն։
Փառ՛ք և երկրպագուԹիւն հօր և
որդւոյ և հոգւո՛յն սրբոյ. այ՛ժմ և
միշտ և յաւիտեա՛նս յաւիտենից.
ամե՛ն։
Ա.լէլ՛ուիա. ալէլ՛ուիա. ալէլ՛ուիա։

րա՞ զի՛ վերայ մեծի անբա՛ժանե՞ն
քո՛ց տէ՛ր։
Փա՛ռք՛ Հօրն եւականի՛, Որդւո՛յն
միածնի՛, և ա՛ղատի՛չ սո՛ւրբ Հո՛գւո՛յն
վայե՛լէ՛։
Փա՛ռ՛ք պատի՛ւ եւ իշխանուԹի՛ւն.
այ՛ժմ և մի՛շտ և յաւիտեա՛նս յա-
ւիտե՛նից. ա՛՛՛ՄԵՆ։
Ե՛ւ յո՛րժամ հա՛ւրժի՛ն երկի՛նք եւ
երկի՛ր՝ զի՛ յահէ՛ փառա՛ց բա՛նի՛ն
Տեա՛ռն Ա.՛՛ստո՛ւծո՛յ։
Յայնժամ նո՛ւստո՛ւցանէ՛՛՛ ընդ
աչի՛ւք իւրովք ըզսիրելի՛սն իւրոյ՝ զի՛ լո՛ւսեղէ՛ն խորհո՛ւրդն զո՛ւ-
գա՛՛՛ւորէ՛լոյ։

Ա.յսօր դասք հրեշտակաց՝ ի յերկինս ուրախանան։

Աղերսք Յննդեան առաջն Յիսուսի։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ա Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի։ Ի վայրի դալարոջ
անդ բնակեցոյց զիս. եւ առ ջուրս
հանգստեան սընոյց զիս։

փ Ալէ։ Ի՞նչ որպէս զանձրեւ՝ի վերայ
գեղման. որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
Ծաղեսցի յաւուրս նորա արդա-
րութիւն. բազում խաղաղութիւն
մինչեւ կատարեսցի լուսին։
Փառք և երկրպա. այժմ և միշտ և։
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Զկնի ամենայն պէրոնական ծանի որ ա՛ ընկնի՝
ղԴաւթն ասա։

Դարձ հրեշտակաց օրհնեն զքեզ
քրիստոս ալէլուիա. մարդկա՛ն ազգ
սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ակ Լո՛ւր դուստր և տես. խոնարհեցո
դունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո.

եւ զտուն հօր քոյ, զի ցանկացաւ
թագաւոր գեղոյ քո։ Սա՛ ինքն է
տէր քո՝ երկիրպագեա՛ս նմա. եւ
դուստր ծուրայ երկիրպագցէ նմա.
և պատարագօք զերեսս որա պաշ-
տեացեն մեծամեծք՝ի ժողովրդոց։
փ Ալէ։ Նա՛ կարդացէ առ իս, հայր
իմ ես դու. աստուած ընդունող
փրկութեան իմոյ։ Է՛ս անդրանիկ
արարիչ զնա. եւ բարձր քան զամե-
նայն թագաւորս երկրի։
Փառք և երկրպա. այժմ և միշտ և։
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գա Ի՞նչ որպէս զանձրեւ՝ի վերայ գեղ-
ման. որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
Ծաղեսցի յաւուրս նորա արդա-
րութիւն. բազում խաղաղութիւն
մինչեւ կատարեսցի լուսին։

փ Ալէ։ Եցո՛յց աեր զփրկութիւն քո.
առաջի ազգաց յայտնեաց զարդա-

րո՛թիւն իւր։ Յիշեա՛ց ողորմու-
թեամբ իւրով զյակոբ. ճշմարտու-
թեամբ իւրով զտուընն իսրայէլի. և
տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկու-
թիւն աստուծոյ մերոյ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բհ Նա՛ կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես
դու. աստուած ընդունոյղ փրկու-
թեան իմոյ։ Եւս անդրանիկ արարից
զնա. և բարձր քան զամենայն թա-
գաւորս երկրի։
փ Ալէ։ Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զո-
րութեան. ի վայելչութիւն սրբոց
քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուս-
տակ ծընայ զքեզ։ Երդուա՛ւ տէր և
ոչ ևս զղջասցի. Թէ դու ես քահանայ
յաւիտեան ըստ կարգին մելքիսե-
դեկի. և տէր ընդ աջմէ քումմէ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գա Եցոյց տէր զփրկութիւն իւր. ա-
ռաջի ազգաց յայտնեաց զարդարու-
թիւն իւր։ Յիշեա՛ց ողորմութեամբ
իւրով զյակոբ. ճշմարտութեամբ
իւրով զտուընն իսրայէլի. և տեսին
ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն
աստուծոյ մերոյ։
փ Ալէ։ Յիշեա՛ տէր զդաւթի, և զա-
մենայն հեզութիւնն նորա։ Որպէս
երդուաւ տեառն, եւ ուխտս եդ
աստուծոյ յակոբայ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գհ Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրու-
թեան. ի վայելչութիւն սրբոց քոց
յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ
ծընայ զքեզ։ Երդուա՛ւ տէր և ոչ ևս
զղջասցի. Թէ դու ես քահանայ յա-
ւիտեան ըստ կարգին մելքիսեդե-
կի. և տէր ընդ աջմէ քումմէ։

փ Ալէ՝ Տէր ասաց ցիս օրդի իմ ես դու. և ես այսօր ծընայ զքեզ։ Խնդրեա՛ յինէն, և տայ քեզ զհեթանոս՝ի ժառանգութիւն. եւ իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի։
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
դէ Յիշեա՛ տէր ըզդաւիթ, եւ զամենայն հեզութիւն նորա։ Որպէս եր դուաս տեառն, և ուխտս եզ աստուծոյ յակոբայ։
փ Ալէ՝ Տէր հաւատեացէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեացի՝ի վայրի դալարոջ անդ բնակեցոյց զիս. եւ առջուրս հանգստեան սընոյց զիս։
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
դկ Տէր ասաց ցիս օրդի իմ ես դու. և ես այսօր ծընայ զքեզ։ Խնդրեա՛ յինէն, և տայ քեզ զհեթանոս՝ի ժառանգութիւն. եւ իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի։

փ Ալէ՝ Լո՛ր դուստր և տես, խոնարհեա՛ հեցո զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո եւ զտուն հօր քոյ. զի ցանկացաւ թագաւոր գեղ քոյ։ Սա՛ ինքն է տէր քո՝ երկիրպագեա սմա. եւ դուստր ծուրայ երկիրպագցէ սմա. և պատարագօք զերեսս տորա պաշտեսցեն մեծամեծք՝ի ժողովրդոց։
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուք՝ի տօնի քառասնօրեայ գալստեան Քրիստոսի
Աստուծոյ մերոյ՝ի տաճարն։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Օրհնեա՛լ եկեալ յանուն տեառն. օրհնեալ որ գալոց ես։ Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արա՛րէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։
փ Ալէ՝ Տէր՝ի տաճար սուրբ իւրում, տէր յերկինս յաթոռ իւրում։ Աչք

նորա ի տանջանաց հային. արտեւանունք
նորա քննեն զորդիս մարդկան։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ակրոստիքոս յարութեանն Քրիստոսի։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
աձ Ողորմութեամբ տեառն լի է երե՛ւ երկիր. և բանիւ տեառն երկինք հաստատեցան։ Եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։
փ Ալէ։ Յարեաւ աստուած և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա։ Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
ակ Ծածկեա հարիք ամենայն հեթանոսք. ազազակեցէք առ աստուած ի ձայն ցընծութեան։ Տէր բարձրեալ և ահարկու. թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի։

փ Ալէ։ Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ։ Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ. և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բձ Յարեաւ աստուած. և ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա։ Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա։
փ Ալէ։ Տէր թագաւորեաց. զվայելչութիւն ընդգեցաւ. զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ միջի իւր եհած։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բկ Հաճեցա՛ր տէր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ։ Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ. և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

փ Ալէ : Օրհնեցէք մանկունք զտէր ։
եւ օրհնեցէք զանունն սեառն ։
Եղիցի՛ անուն սեառն օրհնեալ ։
յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։
գձ Տէր ի թագաւորեաց՝ զվայելչութիւն
ընդգեցաւ. զգեցաւ տէր զօրութիւն
ընդ ամէն հիւս էած ։
փ Ալէ : Գովեա՛ երուսաղէմ զտէր. և
օրհնեա զաստուած քո սիօն ։ Զի զ-
րացոյց զնիգս դրանց քոց. եւ օրհ-
նեաց զորդիս քո՛ի քեզ ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։
դկ Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհ-
նեցէք զանունն սեառն ։ Եղիցի՛
անուն սեառն օրհնեալ. յայսմհե-
տէ մինչեւ յաւիտեան ։
փ Ալէ : Կենդանի՛ է տէր, և օրհնեալ է

աստուած. և բարձր եղիցի աստուած
փրկութեան իմոյ ։ Աստուա՛ծ է որ
խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առ-
նէ զժողովուրդս ընդ ինեւ ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։
գձ Գովեա՛ երուսաղէմ զտէր. և օրհ-
նեա զաստուած քո սիօն ։ Զի զ-
րացոյց զնիգս դրանց քոց. եւ օրհ-
նեաց զորդիս քո՛ի քեզ ։
փ Ալէ : Ողորմութեամբ տեառն լի ե-
ղեւ երկիր. և բանիւ տեառն երկինք
հաստատեցան ։ Եւ հոգւով բերանոյ
նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։
դկ Կենդանի՛ է տէր և օրհնեալ է աս-
տուած. և բարձր եղիցի աստուած
փրկութեան իմոյ ։ Աստուա՛ծ է որ
խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ

զժողովուրդս ընդ կնեն։

փ Ալէ։ Ծակա հարէք ամենայն հեթա-
նոսք. աղաղակեցէք առ աստուած ի
ձայն ցընծութեան։ Տէր բարձրեալ
և ահարկու թագաւոր մեծ ի վե-
րայ ամենայն երկրի։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

աձ Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի-
տեանից և մտցէ թագաւոր փառաց։
Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. տէր
հզօր զօրութեամբ իւրով. տէր կա-
րող ի պատերազմի։

փ Ալէ։ Կառք աստուծոյ բիւրապա-
տիկք. հազարք ուղղիչք. և տէր ի
նոսա ի սինէ սրբութեան իւրոյ։
Ել ի բարձրանա և գերեաց զգերու-
թիւն. էառ աւար. առաքեաց պար-

գեաս, և ետ որդւոց մարդկան։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ակ Համբարձաւ աստուած օրհնու-
թեամբ. և տէր ձայնիւ փողոյ։
Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերոյ.
սաղմոս ասացէք թագաւորին մե-
րում. սաղմոս ասացէք։

փ Ալէ։ Որ հովուեցող իսրայէլի՝ նա-
յեաց, որ առաջնորդես որպէս խա-
շին յոմսէփոս։ Որ նըստիր ի քրով-
բէս՝ յայտնեաց առաջի եփրեմի բե-
նիամինի և մանասէի։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

բձ Կառք աստուծոյ բիւրապատիկք.
հազարք ուղղիչք. և տէր ի նոսա
ի սինէ սրբութեան իւրոյ։ Ել ի
բարձրանա և գերեաց զգերութիւն.
էառ աւար քաշխեաց պարգեաս և
ետ որդւոց մարդկան։

փ Ալէ՛ ։ Ո՛ դնէ յամպս զգնացս իւր. և հրճի նա՛ ի վերայ թեւոց հողմոյ։ Խոստովանութիւն և մեծ վայելչութիւն զգեցար. արկեր զլոյս որպէս զօձոյ. ձգեցեր զերկինս որպէս խորան. և արկեր՛ ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա։

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

բկ Որ հովուեցեր իսրայէլի՝ նայեաց, որ առաջնորդես որպէս խաշին յոմանս։ Որ նըստիր՛ ի քրովբէս՝ յայտնեաց առաջի եփրեմի բենիամինի և մանասէի։

փ Ալէ ։ Մեծ եղեր մինչեւ յերկինս ողորմութիւն քո. և մինչեւ յամպս ճշմարտութիւն քո։ Բարձրեա՛լ եա՛ դու յերկինս աստուած. և յամենայն երկրի ե՛ն փառք քո՛։

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գձ Ո՛ դնէ յամպս զգնացս իւր. և հրճի նա՛ ի վերայ թեւոց հողմոյ։ Խոստովանութիւն և զմեծ վայելչութիւն զգեցար. արկեր զլոյս որպէս զօձոյ. ձգեցեր զերկինս որպէս խորան. և արկեր՛ ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա։

փ Ալէ ։ Տէր, խոնարհեցո զերկինս և էջ. մերձեա՛ ի լերինս և ծխեացին։ Փայլեա՛ զփայլատակունս քո և խռովեա զնոսա. առաքեա զնետս քո, և ցրուեա ըզնոսա՛։

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գկ Մեծ եղեր մինչեւ յերկինս ողորմութիւն քո. և մինչեւ յամպս ճշմարտութիւն քո։ Բարձրեա՛լ եա՛ դու յերկինս աստուած. եա՛ յամենայն երկրի ե՛ն փառք քո՛։

փ Ալէ ։ Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ.

և մեգ ՚ի նեղբոյ ոտից նորա: Եվ ՚ի քրովբէս և Թռչեաւ. սլացաւ նա ՚ի Թեւըն հողմոց:

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

դ՛ Յերեսաց նորա եկեղն հարուածք. եւ ջհեւ չաւղայ նորա երթիցեն մեծամեծք ՚ի Թռչնոց: Լերինք հալեսցին և անտառք վատնեսցին. ճանապարհք որք ՚ի սկզբանէն էին կոխրասցին. եւ ՚ի նմանէ դողասցի ամենայն երկիր:

փ՛ Ալէ: Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից և մտցէ Թագաւոր փառաց: Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց այր զօրութեանց. սա ինքն է Թագաւոր փառաց:

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

դ՛ Խոնարհեցայց ջերկինս եւ էջ. եւ

մեգ ՚ի նեղբոյ ոտից նորա: Եվ ՚ի քրովբէս եւ Թռչեաւ. սլացաւ նա ՚ի Թեւըն հողմոց:

փ՛ Ալէ: Համբարձաք աստուածդ օրհնութեամբ. եւ տէր մեր ձայնիւ փողոյ: Սաղմոս ասացէք աստուածդ մերում. սաղմոս ասացէք Թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք:

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուք Հոգւոյն սրբոյ գալստեանն:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ա՛ Յանկարծ է նա քան զոսկի եւ քան զականս պատուականս բազում. քաղցր է նա քան զմեղր խորիսխ: Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս, ՚ի պահել նմա զհատուցումն բազում:

փ՛ Ալէ: Թեւք աղաւնւոյ արծաթապատ, եւ Թիկունամէջ նորա ՚ի գոյն ոսկւոյ: Ի գոլամտիլ երկնաւորին

զՔրիստոս ՚ի վերայ նորա, ձիւնացին ՚ի սաղմոն։

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ակ Զսիրտ սուրբ հաստատեա յիս ամենասուրբ. և զհոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փորի իմում։ Մի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց. եւ զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։

փ Ալէ։ Գտի զդաւիթ ծառայ իմ. եւ իւղով սրբով իմով օծի ըզնա։ Զձեռն իմ ընկալցի զնա. եւ բազուկ իմ զօրացուսցէ ըզնա։

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

բձ Թեռք ազաւնւոյ արծաթաթապատ, և թիկնամէջ նորա ՚ի գոյն ոսկւոյ։ Ի գամարիկ երկնաւորին զՔրիստոս ՚ի վերայ նորա, ձիւնացին ՚ի սաղմոն։

փ Ալէ։ Առաքեա զոգի քո և ստեղծցին զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի։ Եղիցի փառք տեառն յաւիտեան, և տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

բկ Գտի զդաւիթ ծառայ իմ. և իւղով սրբով իմով օծի ըզնա։ Ձեռն իմ ընկալցի զնա. եւ բազուկ իմ զօրացուսցէ ըզնա։

փ Ալէ։ Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւորէ, եւ խմաստուն առնէ ըզպզայս։ Ձբերան իմ բացի եւ առի զհոգի. ՚ի պատուիրանսդ քո փափաքեցայ անձն իմ։

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գձ Առաքեա զոգի քո և ստեղծցին զնոսա. և նորոգես զերեսս երկրի։ Եղիցի փառք տեառն յաւիտեան. և տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

փ Ալէ։ Հոգի՛ քո սուրբ եւ բարի ա-
ռաքնորդեացէ լինիլ ՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քոյ տէր կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քովլ հանցես
՚ի նեղութենէ զանձն իմ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գկ Ջբերան իմ բացի և առի զհոգի.
՚ի պատուիրանս քո փափաքեցաւ
անձն իմ։ Նայեաց առ իս եւ ողոր-
մեաց ինձ ըստ իրաւունս սիրողաց
անուան քոյ։
փ Ալէ։ Ի սաստէ քումմէ տէր և՚ի շըն-
չել հոգւոյ բարկութեան քո։ Առա-
քեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս.
ընկալաւ զիս ՚ի ջրոյ բազմաց։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
դձ Որպէս ցօղ զի իջանէ ՚ի գլուխ և
՚ի մորուան ահարօնի. և՚ի մորուացն

իջանէ ՚ի գրաստանս զգեստուց նորա։
Որպէս ցօղ զի ցօղէ ՚ի հերմոնէ ՚ի
վերայ լերինն սիովնի։
փ Ալէ։ Ի վայրի դալարոյ անդ բնա-
կեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգըս-
տեան սընոյց զիս։ Դարձոյց զանձն
իմ առ իս. և առաջնորդեաց ինձ ՚ի
ճանապարհս արդարութեան վասն
անուան իւրոյ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
դկ Ի սաստէ քումմէ տէր և՚ի շընչել
հոգւոյ բարկութեան քոյ։ Առաքեաց
՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս. ընկա-
լաւ զիս ՚ի ջրոյ բազմաց։
փ Ալէ։ Զմրրտ սուրբ հաստատեա յիս
աստուած. և զհոգի ուղիղ նորոգեա
՚ի փորի իմում։ Մի ընկեներ զիս
տէր յերեսաց քոց. եւ զհոգի քո
սուրբ մի հաներ յինէն։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։

ա՛ Ցո՛ւպ քո և գաւազան, նոքա մխի-
թարեսցեն զիս ։ Պատրաստ արարեր
առաջի իմ զսեղան. ակն յանդիման
նեղչաց իմոց ։

փ Ալէ ։ Ետո՛ւր երկիւղածաց քոց նըշան, զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան ։ Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո աջով քո եւ լուր մեզ ։

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։

ակ Ներք քո սքեալ են հզօր. և ժողովուրդք ի նեղբոյ քոյ անկանին.
ի սիրտս թշնամեաց թագաւորին ։
Աւձո՛ւ քո աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան,
գաւազան արքայութեան քոյ ։

փ Ալէ ։ Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ.
կեցո զորդի աղախնոյ քոյ. եւ արա
առ իս զնշան բարութեան ։ Տեսցե՛ն

ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն. զի դու
տէր օգնեցեր ինձ՝ և մխիթարեցեր
զիս ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։

բձ Ետո՛ւր երկիւղածաց քոց նշան, զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան ։ Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո աջով քո եւ լուր մեզ ։

փ Ալէ ։ Դո՛ւ պատրաստեցեր զուղղութիւն եւ զիրաւունս. եւ զարդարութիւն յակոբայ դու արարեր ։
Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր.
երկիրպագէք պատուանդանի ոտից
նորա զի սուրբ է ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։

բկ Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
զորդի աղախնոյ քոյ. և արա առ իս
զնշան բարութեան ։ Տեսցե՛ն ատելիք

իմ և ամաչեսցեն. զի դու տէր օգ-
նեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

փ Ա.լէ։ Ա.սաց տէր ցտէր իմ. նիստ ընդ
աջմէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց։ Գաւա-
զան զօրութեան առաքեսցէ քեզ
տէր ի սիոնէ. եւ տիրեսցես դու ի
մէջ թշնամեաց քոց։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ա.լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գձ Դո՛ր պատրաստեցեր զուղղութիւն
եւ զիրաւունս. եւ զարդարութիւն
յակոբայ դու արարեր։ Բարձր ա-
րարէք զտէր աստուած մեր. եր-
կիրպագէք պատուանդանի ոտից
նորա, զի սուրբ է։

փ Ա.լէ։ Յայտնեսցեն երկինք զվայել-
չութիւն փառաց նորա. և օրհնու-
թեամբ նորա լցան տիեզերք։ Ճա-
ռագայթք սրպէս ի լուսոյ հատան
ի նմանէ. և եղջիւրք ի ձեռին նորա

գտան. եւ անդ հաստատեցաւ զօ-
րութիւն փառաց նորա։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ա.լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գկ Ա.սաց տէր ցտէր իմ. նիստ ընդ աջ-
մէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց։ Գա-
ւազան զօրութեան առաքեսցէ
քեզ տէր ի սիոնէ. եւ տիրեսցես
դու ի մէջ թշնամեաց քոց։

փ Ա.լէ։ Նշանեցա՛ւ առ մեզ լոյս երե-
սաց քոց. և ետուր ուրախութիւն
սրտից մերոց։ Խպտղոյ ցորենոյ գինւոյ
և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր ընդնոսա։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ա.լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

դձ Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութի
փառաց նորա. և օրհնութեամբ նո-
րա լցան տիեզերք։ Ճառագայթք որ-
պէս ի լուսոյ հատան ի նմանէ. և

եղջիւրք ի ձեռին նորա գտան. եւ
անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փա-
ռաց նորա:

փ Ալէ: Ցո՜ղ քո և գաւազան, նորքա
մխիթարեսցեն զիս: Պատրաստ ա-
րարեր առաջի իմ զսեղան. ակն յան-
դիման նեղչաց իմոց:
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

դկ Աշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից
մերոց: Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և
ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

փ Ալէ: Նեղեալ քո սրեալ են հզօր. և
ժողովուրդք ի ներքոյ քոյ անկցին.
ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի:
Ամո՜ռ քո աստուածդ յաւիտեանս յա-
ւիտենից. գաւազան ուղղութեան,
գաւազան արքայութեան քո՛:
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

աձ Լսել ինձ գձայն օրհնութեան քոյ.
և պատմել զամենայն սքանչելիս քո:
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո.
և զտեղի յարկի փառաց քոց:

փ Ալէ: Երանի՛ զոր ընտրեցեր և ըն-
կալար. և բնակեսցին ի գաւիթս
քո: Լցցո՛ւք մեք ի բարութենէ
տան քոյ. սուրբ է տաճար քո սքան-
չելի արդարութեամբ:
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ակ Ա՛ճճ է տէր եւ օրհնեալ է յոյժ.
ի քաղաք աստուածոյ մերոյ ի լեառն
սո՛ւրբ նորա: Հաստատմամբ ցնծու-
թեամբ ցնծասցէ ամենայն երկիր.
լերինք սիոնի՝ կողմանք հիւսիսոյ՝ ի
քաղաք թագաւորին մեծի՛:

փ Ալէ: Հիմո՛ւնք նորա ի լեառն սուրբ
նորա. սիրէ տէր զդրունս սիոնի առա-

ւել.քան զամենայն յարկան յանկոբայ։
Փառաւորեաւն խօսեցաւ վանն.քոյ.
ահաւադիկ.քաղաքդ ամուսնոյ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
քձ Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար.
եւ բնակեացին ի գաւիթս.քո։
Լցցո՛ւք մեք ի բարութենէ տան
.քոյ. սուրբ է տաճար.քո սքանչելի
արդարութեամբ։
փ Ալէ։ Դո՛ւ տէր յաւիտեան կաս, և
յիշատակ.քո ազգէ մինչեւ յազգ։
Դո՛ւ յարուցեալ գթասցիս ի վե-
րայ սիովնի. ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բկ Հիմո՛ւնք նորա ի լերանն սուրբ նորա.
սիրէ տէր զդրունս սիովնի առաւել
.քան զամենայն յարկան յանկոբայ։

Փառաւորեաւն խօսեցաւ վանն.քոյ,
ահաւադիկ.քաղաքդ ամուսնոյ։
փ Ալէ։ Ամէն ասեմ ձեզ որպէս տէր.եկայք
ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ի
սմա։ Ի տեառնէ եղեւ այս, և է
սքանչելի առ մեզ աչաց մերոց։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գձ Դո՛ւ տէր յաւիտեան կաս. և յի-
շատակ.քո ազգէ մինչեւ յազգ։
Դո՛ւ յարուցեալ գթասցիս ի վե-
րայ սիովնի. ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ։
փ Ալէ։ Խոստովան եղեց.քեզ տէր բո-
լորով սրտիւ իմով. առ մեզի հրեշտա-
կաց սաղմոս ասացից.քեզ։ Զի լը-
ւար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիր-
պագից ի տաճար սուրբ.քո. և խոստո-
վան եղեց անուան.քում վասն ողոր-
մութեան և ճշմարտութեան.քոյ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

գկ Այսօր է զոր արար տէր. եկայք ցնծասցուք եւ ուրախ եղիցուք ի սմա: Ի տեառնէ եղեւ այս, եւ է սքանչելի առ աչս մերոց:

փ Ալէ: Տէր ոմն կացցէ ի խորանի քոմ. կամ ոմն բնակեսցի ի լեառնն սուրբ քո: Որ գնայ առանց, գործէ զարդարութիւն. եւ խօսի ճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

դ Որպէս եղէ ես ոչ ասէին ցիս, ի տուն տեառն երթիցուք մեք: Հաստեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո երուսաղէմ:

փ Ալէ: Լցաւ բերան զձայն օրհնութեան քոյ. եւ պատմել զամենայն սքանչելիս քոյ: Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ. եւ զտեղի յարկի փառաց քոյ:

Փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

դկ Տէր ոմն կացցէ ի խորանի քոմ. կամ ոմն բնակեսցի ի լեառնն սուրբ քո: Որ գնայ առանց, գործէ զարդարութիւն. և խօսի ճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

փ Ալէ: Մեծ է տէր եւ օրհնեալ է յոյժ. ի քաղաք Աստուծոյ ի լեառն սուրբ նորա: Հաստատեցաւ ցնծութեամբ ցնծասցէ ամենայն երկիր. լերինք սիովն՝ կողմանք հիւսիսոյ՝ ի քաղաք թագաւորին մեծի:

Փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա ի տօնի Հրեշտակապետաց:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

Ո՛ տարար զՀրեշտակս իւր յոգիս, և զպաշտօնեայս իւր ի հուր կիզելոյ: Հաստատեաց զերկիր ի վերայ հաստատութեան իւրոյ. զի մի՛ սասանեսցի յաւիտեան:

փ Ալէ։ Օրհնեցէ՛ք զաեր յերկինս. օրհ-
նեցէ՛ք զնա ՚ի բարձանց։ Օրհնեցէ՛ք
զնա ամենայն հրեշտակք նորա, օրհ-
նեցէ՛ք զնա ամենայն զօրուք իւր նո-
րա։

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։
Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ
քրիստոս ալէլուիա. մարդկայն ազգ
սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա։

Դարձեալ։

թ Եկրկի՛նք եւ երկիր գոհանա՛ն զըզ-
քե՛ն տէր. արա՛րածք ամ քեզ եր-
կի՛ւղ բազանեն. եւ հրեշտակք՚ի բալ-
ձուն ազաղակե՛ն եւ ասեն. ողոր-
մեա գու սաեղծեր, մի՛ կորո՛ւսաներ։

ղ Եկրկինք երկնից, զուրք որ ՚ի վերոյ
քան զերկինս, օրհնեցէ՛ք զա՛նո՛ւ-
նըդ տեառն։ Զի՛ նա ասաց, և ե-
ղեն. հրամայեաց և հաստատեցաւ.
եւ հրեշտակք ՚ի։

փ Եկրկի՛նք և երկիր հանապազ զըզքե՛զ

գովեն, թագաւո՛ր վահագ. սե-
րո՛վբէ՛ք եւ քերովբէ՛ք ՚ի խո՛նարհ
ո՛ւնելով ըզպե՛մն ի՛ւրեաց. եւ
միաձայն բա՛ղբաւոմն ազազակե՛ն
եւ ասեն. սո՛՛ւրբ. սո՛՛ւրբ. սուրբ.
տե՛՛ր զօրու՛թեա՛նց։

Ալէլուիա Ղազարու յարու թեանն։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Բարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ըն-
կալար զիս. եւ ոչ ուրախ արարեր
զթշնամին իմ յիս։ Տէր աստուած
իմ կարգացի առ քեզ և բժշկեցեր
զիս. տէր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն
իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք
իջանե՛ն ՚ի գո՛ւբ։

փ Ալէ։ Էհան զիս ՚ի գբոյ տառա-
պանաց, ՚ի կաւոյ և ՚ի տղմոյ։ Հաս-
տատեաց ՚ի վերայ վիմի զոտս իմ.
և ուղեաց զգնացս իմ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ա՛ղերսական Աստուածածնին աղաչանք։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։ Աստուած իմ ես դու, եւ խոստովան եղէց քեզ. աստուած իմ ես դու՝ եւ բարձր արարից ըզքեզ։

փ Ալէ։ Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն, զի գայ եւ հասանել է տէր ի դատել զերկիր։ Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ. եւ զժողովուրդս ուղղութեամբ։
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա։

Ա՛ղերս աւուրց Ասագ չարաթուն։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

բշ Զի նա ասաց, եւ եղեն. հրամայեաց եւ հաստատեցան։ Կարգեաց զնոսա յաւիտեան, սահման եդ որք ոչ անցանեն։

փ Ալէ։ Իսկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց երկինք են։ Նոքա կորնչին, եւ դու կաս և ամենա յաւիտեան։
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գշ Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ. ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ։ Լո՛ր դուստր եւ տես. խոնարհեցո զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո եւ զտուն հօր քոյ. զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ։

փ Ալէ։ Տարփին թագաւորի կուսանք զհետ նորա. և զընկերս նորա տարցին նմա։ Ածցին ցնծութեամբ և ուրախութեամբ. և տարցին ի տաճար թագաւորի. և փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո։
Փառք և երկրը. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

դշ Որ ուսեր զհայ իմ, յաճախեաց առնել ինձ զնաբէնութիւն: Այլ դո՛ւ սէր ողորմեա ինձ, եւ կանգնեա զիս. եւ ես հատուսցից նոցա:

փ Ալէ: Խորհեցայն եւ խոսեցայն զջրութիւն. եւ զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան: Եդին յերկիր նըս զբերանս իւրեանց. եւ զլեզուս իւրեանց անցին ի վերկրա՛:

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

եշ Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ. եւ շուրջ եղէց զսեղանո՛դ քո տէր: Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տանդ քո. և զտեղի յարկի փառաց քոյ:

փ Ալէ: Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան. ակն յանդիման ներշնչից իմոց: Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ուբ Զարթեա՛ ազեղն քո, զնետս կապարկից քոց արբուսցես. զգետս ցըրուեցեր. զերկիր դողացուցեր ի սաստկութենէ անձրեւի, որք անցանե՛ն ընդ սա: Անդո՛ւնդք ազազակեցին ձեռաւք իւրեանց. լոյս փայլման արեգականն արգելաւ, և ծագումն լուսնին դադարեցաւ:

փ Ալէ: Մատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ: Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ. և համբաւձի առ քեզ ընձեռաս ինձ:

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

զբ Եդի՛ն զիս ի գբի ներքնում. ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու: Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

փ Ալէ: Եղէ՛ եւս որպէս մարդ առանց

օգնականի. եւ ի մեռեալս ազատ։
Որպէս զվիրաւորս ոչք ննջեն ի գե-
բեզմանի։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Յայլ օրինակէ է այս։

Ինքն ի գերեզմանի գնաց և ի տա-
պանի սէրնեցաւ։ Քաղցրացան նը-
մա խիճք հեղեղատի, և լզհետ նո-
ցա ամենայն մարդ գընաց։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալելոք պայծառակերպութեանն Քրիստոսի,
որ ասի Վարդավառ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
կեր Քո են երկինք, եւ քո է երկիր.
զաշխարհ լրիւ իւրով դու հաստա-
տեցեր։ Ձհիւսիս եւ զհարաւ դու
ստեղծեր. Թաբիւր եւ Հերմոն յա-
նուն քո ցընծասցեն։
փ Ալէ։ Բարձրութիւնք լերանց նորա

են. նորա է ծով և նա արար զնա.
և զցամաք ձեռք նորա ըստեղծին։
Եկայք երկիրպագցուք նմա. անկ-
ցուք եւ լացցուք առաջի տեառն
արարչին մերոյ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բշ Բարձրութիւնք լերանց նորա են.
նորա է ծով, և նա արար զնա. եւ
զցամաք ձեռք նորա ըստեղծին։ Մով-
սէս եւ Ահարօն ի գերեզմունք նորա.
սամուէլ ընդ այնոսիկ որք կարդան
զանուն նորա։
փ Ալէ։ Լերինք ցընծասցեն առաջի
տեառն, զի գայ. և հաստեալ է տեր
ի դատել զերկիր։ Դատէ զաշխարհս
արդարութեամբ. և զժողովուրդս
իւր ուղղութեամբ։
Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

գշ Ի ձեռս նորա են ամենայն սիրտք երկրի. և բարձրութիւնք լերանց նորա են: Նորա է ծով և նա արար զնա. և զցամաքն ձեռք նորա ստեղծին:

փ Ալէ: Լերի՛նք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց տեառն. յերեսաց տեառն ամենայն երկրի: Պատմեսցե՛ն երկինք զարդարութիւն նորա. եւ տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զփառս նորա:

Փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Կարգաւորութիւն հաստարակաց աղօթից առաւօտու ժամուն, որ կատարի ի դէմս որդւոյն Աստուծոյ, որ երեւեցաւ իւզաբեվին:

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քոյ. ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց: Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս: Հայեա տէր ի ծառայս քո և ի գործս ձեռաց քոց, եւ առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն աստուծոյ ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեմ:

Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։

Յիրաւունս անյուցեր զայս ամենայն լինել մեզ. արդարես գործք քո ճշմարիտ են։ Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամենայն դատաստանք քո արդար են։ Դատաստան արդարութեան ածեր ի վերայ մեր ըստ ամենայնի՝ զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոց հարցն մերոց երուսաղէմի։ Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ամենայն ի վերայ մեր վասն մեղայ մերոց։

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել ի քէն. մեղաք յամենայնի, և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անաց-
ցաք։

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբաս-
րիս գացուք մեք ի քէն։

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր։

Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մերոց, անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց։

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր՝ մատնեցեր զմեզ։

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր, զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից։

Այլ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո. մի՛ գրեր զուխտ քո, և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ։

Վասն աբրահամու սիրելոյ քո, ի-
սահակայ ծառայի քո, եւ իսրայէլի սրբոյ քո։

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, եւ որպէս զաւազ առ եզր ծովու։

Եւ արդ տէր՝ նուաղեցաք մեք քան

զամենայն ազգս, եւ եմք տառապեալ յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց։

Ոչ գոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝ մարգարէ եւ առաջնորդ. ոչ ողջակէզք պատարագաց, ոչ խունկք օրինաց, եւ ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո, եւ զողորմութիւն գտանել ի քէն։

Այլ անձամբք խոնարհեալ եւ հոգւով առաւապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց եւ զուարակաց, եւ որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց։

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գոցուք զկնի քո, զի չկիք ամօթ յուսացելոցս ի քեզ։

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք, երկնչիմք ի քէն, եւ խնդրեմք զերեսս քո. տէր մի՛ յամօթ առներ զմեզ։

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում, եւ ըստ բազում ողորմու-

թեան քում. փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տէր. եւ փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան։

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչարեն զծառայս քո. ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, եւ ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին։

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր աստուած միայն, որ փառաւորեալդ ես ի վերայ ամենայն տիեզերաց։

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ առաւելբարձրացեալ յաւիտեան։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառացդ. գովեալ եւ առաւելբարձրացեալ յաւիտեան։

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառացդ սրբութեան քո. գովեալ եւ առաս։

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ եւ առաս։

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս եւ հայիս յանդունդս. գովեալ եւ աս։

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ եւ առաս։

Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն զտէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք երկինք զտէր. օրհնե:

Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն, և զօրք որ ՚ի վերոյ երկնից զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն, արեգակն և լուսին զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրեւք և ցօղք զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք ամենայն հոգիք հուր և ջեր զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք ցուրտ և ամառ, ցօղ եւ ձիւնաբեր զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք սառն և պարիս, եղեամն և ձիւն զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք ամպք և վայլատակունք և երկիր զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք լերինք և բլուրք, և ամենայն բոյսք երկրի զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք կէտք եւ ամենայն կայտառք՝ որ ՚ի ջուրս, եւ թռչունք երկնից զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք գազանք եւ անասունք, և որդիք մարդկան զտէր. օրհ:

Օրհնեսցէ իսրայէլ զտէր. օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք քահանայք զտէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յա:

Օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր. օրհնե:

Օրհնեցէք անձինք, եւ հունչք արդարոց զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք սուրբք եւ խոնարհք սրտիւք զտէր. օրհ:

Օրհնեցէք անանիա ազարիա եւ միսայէլ զտէր. օրհ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Մաղթանք:

Օրհնեցէք ամենայն արարածք զարարիչն արարածոց, զտէրն տերանց, զԹագաւորն Թագաւորաց, զաստուածն աստուածոց: Օրհնեցէք՝ գո-

վեցէք՝ բարեբանեցէք. զի քաղցր է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Կանոն սրբոյ յարութեանն Քրիստոսի։

Ա Ո՛ր եկիր՝ ի փրկութիւն տիեզե-
րաց՝ թաւշատոյ յաւիտենից քրիս-
տոս. զքե՛զ փառաւորե՛մք սո-
տըւած հարցըն մերոց։ Յանձն առեր
ըղձարչարանըս կամաւորապէս. և ըզ-
մահ ճաշակեցեր վասըն մեր. զքե՛զ։
կընքեցար վիմա՛ռ՝ ի գերեզմանի. և
լուծեր ըզկնիք մահու յանցանաց.
զքե՛զ փա՛ռ։

Գ Օ՛րհնեցէք ամենայն գործք տեառն
ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէք
զնա՛ յաւիտեա՛ն։ Ձյարուցեա՛լն՝ ի
մեռելոց քրիստո՛ս աստըւա՛ծ. որ
ըզմա՛հ խափա՛նեաց յարութեամբն
իւրո՛վ. բարձր ա։ Ձըսքանչելի յա՛-
րութիւնըն քրիստոսի՛ աստուծոյ.
ամե՛նայն ժողո՛վուրդք բա՛րեբանե-
ցո՛վ. բարձր ա։

Կանոն սրբոց Հրեշտակապետաց։

Հ Ա՛ռնըսկի՛զբըն հայր ա՛ռաջի՛ն լոյս ան-
գՃա՛ռելի. որ ի՛ լուսոյ լո՛յս ներգոր-
ծեալ զիմանալեաց գոյական. ըզքե՛զ
օ՛րհնե՛մք աստըւա՛ծ հարցըն մերոց։
Է՛ակի՛ցդ հօր ի՛ լուսոյ լոյս ծագու-
մըն որդի. որ արա՛րեր ի պաշտօ՛ն
փառաց քոց զհրեղէ՛նացըն զօրս. ըզ-
քե՛զ օ՛րհ։ Ի՛ հօրէ՛ բըղխումն փա՛-
ռակից որպէսյ հոգի՛դ անեղ. որ լը-
տե՛ղծեր ի յո՛գիս կատարեա՛լ զհո-
գեղէ՛նացըն դա՛սս. ըզքե՛զ օ՛րհ։

Գ Օ՛րհնեցէ՛ք ամենայն գործք տեառն
ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր արա-
րէ՛ք զնա՛ յաւիտեա՛ն։ Է՛րկնա-
յի՛ն զըսարմանս հրեշտակք եւ
հրեշտակապե՛տք. վերին պե՛տու-
թի՛ւնք. բարձր արարէ՛ք ըզ-
հայրն երկնաւո՛ր։ Ա՛նմարմնո՛ց բա՛ղ-
մութիւնք իշխանութի՛ւնք զօրու-
թի՛ւնք. անմահ տէ՛րութի՛ւնք. բար-
ձըր արարէ՛ք զքրիստո՛ս թա-

գաւռին : Վ ե ց մ ե ւ ե ա ն ն սերովբէք
. քառակերպեան . քերովբէք . ամ ո ւ ք
ան ե ղ ի ն . բարձր արար ք ս ք ո ւ ք ընդ
հոգին ճշմարիտ :

Կանոն սրբոց Մարգարէից :

ղձ Ո՛ր ընդ հոգեղէն բնութեան մերոյ
խառնեցեր ըզբանական հոգիս ո՛ր-
նե՛ զօրութիւն ընդունելոյ զաստ-
ուածային եւ զհոգեւո՛ր ըզշնորհս
իջեալ ի վերուստ . օրհնեա՛լ տէր
աստուած հա՛յրցն ը մերոց : Ո՛ր շնոր-
հեցեր մարդուս հոգւոց յիարձակել
զհոգի մարգարէութեան . որով ծա-
նո՛ւցեր յառաջադոյն բազմապատիկ
օրինակօք զանճառելի խորհուրդ . ը
մարդեղութեանդ . օրհնեա՛լ : Ո՛ր զա-
նե՛ղ գոյիդ լինելութիւն իբրեւ զե-
ղեա՛լ տեսանէին , յառաջնորդական
միտքս նոցա տըպաւորեա՛լ հոգիդ
ըզկերպարան իւրն գերագոյն հրա-
շիւք ի վեր . քան ըզբան . օրհ :

գ Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք ը տեառն
ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րարէք
ըզնա յա՛ւիտեան : Ը՛նդ աւետա-
ւո՛րն յառաջագոյն փըրկո՛ւթեան
մերոյ . ծածկ հա՛րէք եկեղեցի՛ք հե-
թանոսաց աղաղա՛կելով . ըզտէր օրհ :
Ը՛նդ տեսանողաց մարգարէից հինն
Իսրայէլ . քահա՛նայք նորոյ ուխ-
տիս բսպասաւորք . ըզտէր օրհ :

Կանոն Ապաշխարութեան :

հ աճ Ո՛ր հայեա՛ց քաղցրո՛ւթեամբ յարա-
տածըս քո հայր ամե՛նակալ . օրհ-
նեա՛լ ես աստո՛ւած հա՛յցըն մերոց :
Ո՛ր իջե՛ր ի փըրկել զտարաճածըս քո
որդիդ միածին . օրհ : Ո՛ր խնամե՛ս
տեսչութեամբ զտարաճածըս քո հո-
գիդ ճշմարիտ . օրհ :

գ Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք ը տեառն
ըզտէր . ամենայն գործք ը քո ըզքե՛զ
օրհնե՛ն : Ո՛ր յոչընչէ գո՛յացուցեր
զերկինս և զե՛րկիր . մի՛ ՚ՀԵԱ զմե՛զ

տէր մարդասիրութեամբդ քո. ամէն։
Որ անդադար փառաբանիս ի քո յա-
րատեւ ծոյց. ընդ որում կալ զաղաչանս
սուրբ եկեղեցւոյ քո. ամէն։

Կանոն համօրէն Աւաթելոյ։

Հ աձ Իակիւց բանըդ հօր և հոգւոյն. որ
ինքեր ի յերկնից ի փրկութիւն ազգի
մարդկան. աստուած հայրըն մերոց։
Որ պահեցեր յաղթող ըզձըգնու-
թիւնն սրբոց առաքելոյն. այսօր և
մեք ընդ նոսին ցընծութեամբ օրհ-
նեմք ըզքեզ. աստուած հայր։ Որ ա-
ռաւել բարձրացեալդ ես յաւիտե-
նից. այսօր ընդ դասս վրկայից քոց
բարեբանեմք ըզքեզ. սրբած հայր։
գ Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն
զտեր օրհնեցէք բարձր արարէք
ըզնա յաւիտեան։ Որ ընտրեաց զե-
րանելի առաքեալն և նոքօք որոց
ի հաւատս ըզտիեզերս քրիստոնս.
բարձր։ Որք ըզհաւատ կռապաշ-

տութեանցն վանեցին և ըզլոյս
գիտութեան ընդհանուր յերկիր
ծագեալցին. ընդ նոսին բարձր ա։

Կանոն համօրէն ննջեցելոց ի Քրիստոս։

Օրհնեալ ես դու քրիստոս. որ յա- հ
րեաւդ ի մեռելոց ողորմած և կո- աձ
խեցեր ըզմահ. տէր սրբ աստուած
հայրըն մերոց։ Որ մահկանացուացս
կեանքդ ես. զհոգիս ննջեցելոց մեր
ընկալ. տէր։ Զորս փոխեցեր յաշ-
խարհըն կենդանեաց. հանգըս-
տեան արժանաւորեա. տէր։
Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն գ
զտէր օրհնեցէք. և բարձր արա-
րէք ըզնա յաւիտեան։ Գիշերք ըզ-
տէր օրհնեցէք. Որ գալոցն է զո-
րութեամբ բազմաց. ազդմամբ
ձայնի կենագործէ ըզննջեցեալսն.
ըզտէր օրհ։ Խորհել ըզտէր օրհ-
նեցէք. Աղաչեմք ըզքեզ բարերար.
հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ

սուրբըս քո. օրհնե՛սցո՛ք եւ բա՛րձր արասցո՛ը զանո՛ն քո յաւի՛տեան։

Կանոն համօրէն Մարտիրոսաց։

ՀԱՃ

Ընդեղ արդա՛ր, եւ ուղի՛ղ դատաւոր՝ ի մէջ սրբոց քոց բարեբանիս. հա՛յրըն մերոց աստըւած օրհնեա՛լ ե՛ս յաւի՛տեան։ Ընդեղ ո՛ր՝ ի հնոցն իջի՛ր ապաւէ՛ն. խոնարհեա՛ՀԻ գուն-դըս մարտի՛րոսաց գո՛ովիս. հա՛յրըն։ Ընդեղ որ ահաւոր թագաւոր յա՛յեւիտեննից. այսօր ընդ դասս վըկայից քոց բա՛րեբանեմք. հա՛յրըն։

Դ

Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք զտեառն զտէր օրհնեցէ՛ք. բարձր արարէ՛ք զընա յաւիտեա՛ն։ Անբաւ ելին երկնից եւ հրեղինաց, ՀԻ հողեղինաց հաճեցա՛ւ ընտրե՛լ իւր զինաւորս. բարձր արա։ Ուստի եւ մեք հաւա՛տացեալքըս քրիստոսի՛ աստուծոյ. ընդ նոսին խընդրե՛լով ըզթո՛ղութիւն մե՛ղաց մերոց. բարձր արա։

Բարոյ՝ զինի հարցին։

Եկեալքս ամենեքեան ՀԻ սուրբ կաթուղիկէ եւ առաքելական եկեղեցի, աղաչեսցուք զմիածին որդին աստուծոյ, զտէրն մեր եւ զփրկիչն յիսուս քրիստոս։ Որ էջ փառօք հօր ՀԻ մէջ հնոցին, եւ փրկեաց զերիս մանկունսն ՀԻ քաղդէացւոց անտի։ Լուսաւոր եւ սուրբ պահեսցէ զմիտս մեր, զի մի՛ երբէք խաբիցուք մեք ՀԻ մեղաց եւ ՀԻ ցանկութենէ աշխարհի։ Այլ արժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա. առնուլ զպսակն լուսոյ եւ կենալ ՀԻ յանձինս մեր, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած յիսուս քրիստոս տէր մեր կեցո և ողորմեա։

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա։

Մաղթանք կիւրակէից, և այլոց տէրունական տօնից։

Հզօր, յաղթող, սքանչելագործ, սուրբ մեծի յարութեանն քրիստոսի աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք

իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Ցօղեա տէր զցօղ բարերար ողորմութեան քոյ ՚ի մեղուցեալ անձինս մեր. զինչ զքոյ հնոյի յանցանացդ մերոց, և փրկեա զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն։ Աւրա արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն՝ և ընդ երանելի սուրբ վկայն՝ օրհնել զքեզ դովել, և քեզ դոհութիւն և փառս մատուցանել հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Մաղթանք պահոց։

Ցօղեա տէր զցօղ բարերար ողորմութեան քոյ ՚ի մեղուցեալ անձինս մեր, զինչ զքոյ հնոյի յանցանացդ մերոց, և փրկեա զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն։ Աւրա արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն և ընդ երանելի սուրբ վկայն՝ օրհնել զքեզ

դովել և ասել։ Աստուած քաւեա զիս զմեղաւորս։ Աստուած քաւեա զիս զմեղաւորս։ Աստուած քաւեա զիս զմեղաւորս ՚ի մեղաց, և կեցո։

Երգ Մարիամու Աստուածածնին։

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, եւ ցնծասցէ հոգի իմ աստուածով փրկչաւ իմով։

Աւյց արար ՚ի վերայ խոնարհութիւնե աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Աւրար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց. արար զօրութիւն բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս ելից բարութեամբ, և զմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր։
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ աբրահամու և զաւակի նորա յաւիտեան։

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Մկրտչին։

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի, որ յայց ել, եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։
Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ, որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն՝ որ յաւիտենից մարգարէքն էին։
Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց, և ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց։
Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր, և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ։
Երդումն զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ի թշնամեաց մերոց։
Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց։
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիր. գնասցես առաջի տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա։
Տալ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ, ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց։
Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն աստուծոյ մերոյ, որով երեւեցաւ մեզ արեգակն ի բարձանց՝ լուսաւորել առնել զնստաւարս մեր։
Ծագել լոյս ի վերայ այսոցիկ՝ որ նստէաք ի խաւարի և ի ստուերս մահու, ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան։

Աղօթք Սիմէոնի ծերունւոյն։

Արդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բանի քում՝ ի խաղաղութիւն.
զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո,
զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։
Լոյս յայտնելոյ հեթանոսաց, եւ փառք ժողովրդեան քում իսրայէլի։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Յ ա ն ճ ա ո ւ փ ա ո ւ ա յ ս խ ո ն ա ր հ ե ց ա ր ՝ ի
մ ե ր ք ե ն ո ւ թ ի ւ ն ս . բ ա ՛ ն զ ա ս տ ո ւ ա ծ
և մ ա ր գ ի ո ւ ա ց ա ր ՝ ի ս ր բ ո յ կ ո ւ ս ի ն ։ Ե ւ
ծ ն ա ր ՝ ի ս ո ւ ր բ կ ո ւ ս ի ն ա ն ա պ ա կ ա ն
մ ա ր գ ի ո վ . ը զ ք ա ՛ զ ա ն դ ա դ ա ր բ ա ս ե ց ա ն ե լ
մ ե ծ ա ց ո ւ ց ա ն ե մ ք ։ Ա յ ս օ ր
զ ե կ ե ա ՛ լ ե ՛ ի վ ի ր կ ո ւ թ ի ւ ն ա ՛ զ գ ի մ ա ր դ կ ա ն .
մ ի ա բ ա ն ո ւ թ ե ա ՛ մ ք ա ն ե ն ք ե ա ՛ ն
մ ե ծ ա ց ո ւ ց ա ն ե մ ք ։

Մ ա ՛ յ ր ե ւ կ ո ՛ յ ս ա ՛ զ ա խ ի ն ք ր ի ս տ ո ս ի ,
ո ր ք ա ս ե ի ս օ ՛ զ ե ս մ ի ՛ շ տ ա շ ա կ ե ր տ ի .
ք ե զ ե ՛ ր ա ն ե ն ա ՛ մ ե ն ա յ ն ա ՛ զ ի ՛ ն ք ։ Մ ա -
ք ո ւ ր ա զ ա ւ ն ի ՛ ՛ ւ ե ւ հ ա ՛ ր ա ն ե ր կ ն ի ց
մ ա ՛ ր ի ա մ . տ ա ճ ա ր և ա ՛ ղ ձ ո ւ ա ս տ ո ւ -
ծ ո ց բ ա ն ի ն . ք ե զ ե ր ա ։ Ք ՛ ե ՛ հ ա ճ ե -
ց ա ն ի ՛ ն ա լ ի ք ն ը ն դ հ ո ՛ ղ ե ղ ե ն ք ա . ե ՛ ւ
ք ՛ ե ՛ մ ե ր ձ ե ց ա ՛ ք ՝ ի փ ա յ տ ն կ ե ն ա ց .
ք ե զ ե ր ա ։

Ա ՛ ՛ ն ա ր ա ՛ տ կ ո ՛ յ ս ա ս տ ո ւ ա ծ ա ծ ի ՛ ն մ ա -
ր ի ա մ ս ր բ ո ւ հ ի ւ և մ ա ՛ յ ր ք ր ի ս տ ո ս ի .
յ ա ր գ ա ն ա ք ի տ ա ր ա ր զ ա ն տ ա ն ե լ ի ն ա -
մ ե ն ե ց ո ՛ ւ ն . օ ր հ ն ո ւ թ ե ա ՛ մ ք ը զ ք ե զ

ա ս տ ո ւ ա ծ ա ՛ ՛ ծ ի ՛ ՛ ն մ ե ծ ա ց ո ւ ց ա ն ե մ ք ։
Ը զ ք ե զ ե ր կ ն ա յ ի ՛ ՛ ն գ ո ւ ա ն զ ո ՛ ր ե ա ե ա ն
ե զ ե կ ի ե ՛ լ . ե ՛ ւ ա ս ո ր ն զ ո ր ծ ա ն ե ա ՛ ն
գ ե գ ե ց ի ն . ս ե ր ո վ ե ՛ ք հ ո ղ ե ղ ե ն վ ե ՛ հ ա -
գ ո յ ն ք ե ր ո վ ե ՛ ի ց . օ ր հ ։ Ե ՛ ր ի ս խ ո ր -
հ ո ւ ր դ ը ս ո ս կ ա ՛ ՛ յ ի ս ՝ ի ք ե ՛ զ տ ե ա ն ի ն
ա ս տ ո ւ ա ծ ա ՛ ՛ ծ ի ՛ ՛ ն . յ ո ւ ր ո ւ թ ի ՛ ՛ ւ ն ա ն -
ս ե ր մ ն ա կ ա ն . ծ ն ո ւ ն դ ա ն ա պ ա տ . կ ո ւ -
ս ո ւ թ ի ւ ն յ ե տ ծ ն ո ւ ն դ ե ա ն ճ ի ա լ ո վ
ա ն ա պ ա կ ա ն . օ ր հ ն ո ւ ։

Ը ՛ ՛ զ ք ե զ ե ՛ ՛ ր ե ւ ե ա լ պ ա ՛ ռ ա ն ա ո ւ ե զ -
կ ի ե ՛ լ ի ւ ը մ ա ր գ ա ՛ ր է ի ւ . ը ն դ ո ր ո ՛ չ ո ք
է ա ն ց ե ՛ մ է ո չ ա ս տ ո ւ ա ծ մ ի ՛ այն . ա ս -
տ ո ւ ա ծ ա ծ ի ՛ ՛ ն կ ո ՛ յ ս . օ ՛ ր հ ն ո ւ թ ե ա ՛ ՛ մ ք
մ ե ծ ա ց ո ւ ց ա ն ե մ ք ։ Ը ՛ ՛ զ ք ե զ ո ր ՝ ի ՛ ՛ մ ո ՛ -
ր ե ն ե ո ՛ ՛ ջ ն ա ո ւ մ ո վ ե ս ի ւ ը մ ա ր գ ա ՛ ՛ -
ր է ի ւ . ը զ ն ո ր խ ո ր հ ո ւ ր դ կ ո ւ ս ի ՛ ՛
յ ա յ տ ն ե ՛ ՛ ց ե ր մ ա ր դ կ ա ՛ ՛ ն ա ՛ ՛ զ գ ի . օ ՛ ր հ ։
Ը ՛ ՛ զ ք ե զ ո ր ՝ ի հ օ ր է ա ն ժ ա մ ա ՛ ՛ ն ա կ ա -
պ ե ա ե ՝ ի մ օ ր է ա ն ե ՛ ի ա ր գ մ ա ն ա ք ա ր .
՝ ի ժ ա մ ա ն ա կ ՛ ՛ ծ ն ո ւ ն դ ե ա ն ՝ ի ք ո ւ ո ր ի ց
փ ր կ ո ւ թ ե ա ն յ ա յ տ ն ե ՛ ՛ ց ա ր ո ւ ր դ ՛ ՛ ք ա ր ձ

Մ գ
Մ ա՛
Մ գկ
Մ գ
Մ գդ

րելոյն . օրհնութեամբ մեծա ։

Մ աձ

Ա՛յսօր ը նո՛ր ժողովուրդ. ցնծացի՛ք ընդ գալստեա հոգւոյն սրբոյ. մեծացուցանելո՛վ զերկրն ի հօ՛րէ ։ Ա՛յսօր ցընծա՛ն աշակերտեալքն . զարդարեա՛ւք ի չնորհաց հոգւոյն սրբոյ. մեծա ։ Ա՛յսօր ըզհաստատա՛ն արարածք, ճլշմարիտ՛ ,գալստեամբ հոգւոյն սրբոյ. մեծա ։

Մ աձ

Յարուցեալն ի մեռելոց քնակատա՛ն մայր և կոյս. որ ըզնընջեցեալսըն յադամայ կենդանարծէ անապական. զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ե՛ն ի կանայս ։ Աւարտոլին երկնի՛ եւ երկրի եղեր տաճա՛ր և առագաստ. որ ըզնընջեցեալսըն մեր հրեղէն նորոգէ . զքեզ մեծա ։ Կերակրողին տի՛եզերաց արբուցեր զքո՛ սուրբ զկաթն . որ ըզնընջեցեալսըն մեր վերըստին նորոգէ . զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհ ։

Մ աձ

Որ զաւետիս հոգւոյն ի հրեղէն ի հրեշտակէն ընկալար . ուրա՛խ լեր քերովբեալդ տէր ընդ քե՛զ մարիամ անհարսնացեա՛լ ։ Անըսկիզբն բանըն հաճեցա՛ւ առնուլ մարդեղութիւն ըսկիզբն ի կուսէդ . բրիստոս աստուա՛ծ թագաւորն յաւիտենից ։ Աղաչեմք ըզքեզ սուրբ աստուա՛ծածին . առ քրիստոս բարեխօսեա՛ փրկել ըզժողովուրդս ի՛ւր . զո՛ր գընեաց արեա՛մբն իւրով ։

Քարոզ զկնի մեծացուցելն ։

Սուրբ զաստուածածինն՝ և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուսցէ զպարարածս իւր ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք Մարտիրոսաց և պահոց ։

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածած-

նին անտարատ ծնողի միածնի որդւոյ
քո. եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց
քոյ. եւ որոց այսօր է յիշատակ։
Լուր մեզ տէր, և ողորմեա. նե-
րեա քաւեա եւ թող զմեզս մեր։
Աւրժանաւորեա գոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ որդւոյդ և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Քարոզ՝ զինի մեծացուցչին կիւրակէից աւուրց։

Եւ ես խաղաղութեան զտէր աղա։
Վասն սուրբ տեղւոյս շինութեան,
և բարեկարգութեան. զտէր աղա։
Վասն ժողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ
դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ. զտէր աղա։
Վասն ընդունելոյ զպաշտաւնս սո-
ցա ըստ մեծի ողորմութեան իւ-
րում. զտէր աղա։
Եւ եւս։ Ձանձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Դու ես թագաւոր յաւիտեանս յա-
ւիտենից քրիստոս աստուած մեր։
Եւ քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ
վայելէ փառք իշխանութիւն և պա-
տիւ. այժմ և միշտ և յաւի։

Երգ Իւղաբերից աւետարանին։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ.
ի յայսմհետէ, մինչեւ ի յաւի-
տեան։

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. եւ
օրհնեցէք զանուն տեառն։ Եղիցի
անուն տեառն օրհնեալ յայսմ-
հետէ մինչեւ ի յաւիտեան։ Յա-
րեւելից մինչ ի մուտն արեւու
օրհնեալ է անուն տեառն. ի յայ-
սմհետէ մինչեւ ի յաւի։

Փառք և երկրպագութիւն հօր եւ
որդւոյ եւ սրբոյ հոգւոյն. և այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն. ի յայսմհետէ տէր մինչ
չեւ ի յաւիտեան։

Արի տէր օգնեա մեզ, եւ փրկե-
սո զմեզ վասն անուանդ
քոյ։

Արի և մի մերժեր զմեզ ի պա-
տուոյ. վասն անուանդ քոյ։

Թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան

աստըեա՛ծ քո սիօ՛ն յա՛զգէ յա՛զգ։
Օ՛րհնեա՛ ա՛՛նձն իմ ըզտէ՛՛ր. օրհ-
նեցի՛ ըզտէ՛ր ՚ի կենդանութեա՛՛ն
իմմ։

սրկ Օ՛րհի՛՛։
քհ Խաղաղութիւն ամենեցուն։
դպ Եւ ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ։
սրկ Երկիւղածութեամբ լո՛ւսարո՛ւք։
քհ Սկզբ աւետարանիս Յիսուսի Քրիս-
տոսի՝ որ ըստ Մատթէոսի։
դպ Փա՛ռք քեզ տէ՛ր աստուա՛ծ մե՛ր։
սրկ Պուօ՛սիուս մի՛՛։
դպ Ա՛ստ ա՛ստըեա՛ծ։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ որ լու-
սանայր միաշաբաթին, եկն Մա-
րիամ Մագդաղենացի, և միւս Մա-
րիամն՝ տեսանել զգերեզմանն։ Եւ
ահա շարժո՛ւմն մե՛ծ եղե՛ւ. զի հրեշ-
տակ տեառն իջեալ յերկնից՝ մո-
տո՛ւցեալ՚ի քաց թաւալեցոյց զվէ՛մն
՚ի դրանց անտի, և նստէր ՚ի վերայ

նորա. եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ
զփայլակն, եւ հանդերձ նորա սպի-
տակ իբրեւ զձիւն։ Եւ յահէ ան-
տի նորա խուովեցան պահապանքն,
և եղեն իբրեւ զմեռեալս։ Պատաս-
խանի ետ հրեշտակն՝ եւ ասէ ցկա-
նայսն. մի՛ երկնչիք դուք, գիտեմ
զի զՅիսուս վնասչէեալն խնդրէք.
չէ աստ, քանզի յարեաւ, որպէս ա-
սացն։ Եկայք և տեսէք զտեղին ուր
կայր։ Եւ վաղվաղակի երթայք ա-
սացէք աշակերտացն նորա՝ թէ յա-
րեաւ. և ահա յառաջանայ քան զձեզ ՚ի գալիլեա, անդ տեսանիցէք
զնա. ահա ասացի ձեզ։ Եւ ելեալ
վաղվաղակի ՚ի գերեզմանէ անտի ա-
հիւ և խնդութեամբ բազմաւ՝ ընդ-
թանային պատմել աշակերտացն։
Եւ ահա պատահեցաւ նոցա Յիսուս,
և ասէ. ողջ էք։ Եւ նոքա մատու-
ցեալ կալան զոտս նորա, և երկիր-
պագին նմա։ Յայնժամ ասէ ցնոսա
Յիսուս. մի՛ երկնչիք, երթայք ա-
սացէք եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն

'ի գալիլեա, եւ անդ տեսցեն զիս։ Իբրեւ նորա գնացին, ահա ոմանք 'ի զօրականացն եկին 'ի քաղաքն, և պատմեցին քահանայապետիցն զամենայն որ ինչ եղեւն։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերոցքն խորհուրդ առեալ՝ արծաթ յոյժետուն զօրականացն, և ասեն. ասացէք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ մեք 'ի քուն էաք։ Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք համբուսցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս արասցուք։ Եւ նոցա առեալ զարծաթն, արարին որպէս ուսանն. ևել համբաւս այս 'ի հրէից մինչեւ ցայսօր։

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին 'ի գալիլեա 'ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա յիսուս։ Իբրեւ տեսին զնա, երկիրպագին նմա. եւ ոմանք երկուացան։ Եւ մատուցեալ յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որ

պէս առաքեաց զիս հայր, եւ ես առաքեմ զձեզ։ Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակերտուեցէք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. և ահա ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչեւ 'ի կատարած աշխարհի։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ քանզի ուրբաթ էր՝ որ 'ի շաբաթն մտանէր, եկեալ յովսէփ որ յարիմաթեայն էր՝ այր պարկեշտ նախարար, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն աստուծոյ. համարձակեցաւ եմուտ առ պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն յիսուսէ։ Եւ պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց զնա և ա՛ն թէ արդարեւ այնչափ վաղ մե-

ռաւ։ Եւ իբրեւ ատուգեայ ի հա-
բիւրապետէ անտի, չնորհեայ ըզ-
մարմինն յովսէփայ։ Եւ յովսէփ
գնեաց կտաւ, և իջուցեալ զնա պա-
տեաց կտաւովն, և եդ ի գերեզմա-
նի, որ էր փորեալ ի վիմէ, և թա-
ւալեցոյց վէմ մի ի դուռն գերեզ-
մանին։ Իսկ մարիամ մագդաղենացի
և մարիամ յակովբայ և յովսեայ,
տեսին զտեղին ուր եդաւ։ Եւ իբ-
րեւ էանց շաբաթին, մարիամ մագ-
դաղենացի եւ մարիամ յակովբայ
և սողովմէ չոգան պատրաստեցին
խունկս, զի եկեսցեն և օծցեն զնա։
Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն
գան ի գերեզմանին ընդ արեւագա-
լըն, և ասէին ցմիմեանս. ո՞վ թա-
ւալեցուսցէ մեզ վէմն ի դրանց
գերեզմանին։ Եւ հայեցեալ տեսին՝
զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի գե-
րեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ։ Եւ
մտեալ ի նեղբս ի գերեզմանն՝ տե-
սին զերիտասարդ մի զի նստէր ընդ
աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատմու-

ճան սպիտակ, և զարհուրեցան։ Եւ
նա ասէ ցնոսա. մի՛ երկնչէք. զյի-
սուս խնդրէք զնազովրեցի զխաչե-
լեալն, յարեաւ՝ չէ աստ. ահաւա-
դիկ տեղին՝ ուր եդին զնա։ Այլ
երթայք ասացէք յաշակերտս նո-
րա՝ և ցպետրոս, թէ ահա յառա-
ջագոյն երթայ քան զձեզ ի գալի-
լիա, անդ տեսանիցէք զնա՝ որպէս
ասացն ձեզ։ Եւ իբրեւ լուան՝ ելին
և փախեան ի գերեզմանէն, քանզի
զահի հարեալ էին. եւ ոչ ումեք
ինչ ասացին, զի երկնչէին։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։

Եւ ահա այր մի անուն յովսէփ, որ
էր նախատոր՝ այր բարեգործ և ար-
դար. սա չէր միաբանեալ ընդ խոր-
հուրդս և ընդ գործս նոցա. յարե-
մաթեայ քաղաքէ հրէից, որ և ինքն
իսկ ակնուներ արքայութեան աս-
տուծոյ։ Սա մատուցեալ առ պիղա-
տոս՝ խնդրեաց զմարմինն յիսուսի.
և իջուցեալ զնա՝ պատեաց պաստա-

ռակալաւ, և եդ ՚ի կռածոյ գերեզ-
մանին. ուր չէր բնաւ զոք եդեալ:
Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթ լու-
սանայր: Եւ երթային զհետ նորա
կանայք՝ որք եկեալ էին ընդ նմա ՚ի
գալիլեէ. տեսին զգերեզմանն, և որ-
պէս եդաւ մարմին նորա: Դարձան
և պատրաստեցին խունկս և իւղս.
և ՚ի շաբաթուն հանգարտեցին ա-
րարն պատուիրանին:

Բայց ՚ի միաշաբաթուն վաղքաջ ընդ
առաւօտն եկին ՚ի գերեզմանն, բե-
րին զխունկն զոր պատրաստեցին.
և այլ կանայք ընդ նոսա. եւ գտին
զվէմն թաւալեցուցեալ ՚ի գերեզ-
մանէ անտի: Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝
ոչ գտին զմարմինն Յիսուսի: Եւ ե-
ղեւ ընդ հիանալն նոցա վասն այնո-
րիկ, և ահա աբք երկու հասին առ
նոսա ՚ի հանդերձս լուսաւորս: Եւ
իբրեւ զահի հարան, և խոնարհե-
ցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր,
ասեն ցնոսա. զի՞ խնդրէք զկենդա-
նին ընդ մեռեալս. չէ աստ, այլ յա-

րեաւ. յիշեցէք՝ որպէս խօսեցաւ
ընդ ձեզ մինչ էրն ՚ի գալիլեա, և ա-
սէր՝ թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ
մատնիլ ՚ի ձեռս մարդոց մեղաւո-
րաց, և ՚ի խաչ ելանել՝ և յերրորդ
աւուր յառնել: Եւ յիշեցին զբանն
նորա: Եւ դարձան պատմեցին զայս
ամենայն մեսսեանիցն, և այլոցն ա-
մենեցուն: Եւ էին մարիամ մագ-
դաղենացի և յովհաննա և մարիամ
յակովբայ, և այլք ընդ նոսա՝ որք
պատմեցին զայս առաքելոցն: Եւ
երեւեցան առաջի նոցա չաղվաղ-
փուռթիւն բանք նոցա՝ եւ չհաւա-
տային նոցա: Բայց պետրոս յարու-
ցեալ ընթացաւ ՚ի գերեզմանն, և
հայեցեալ տեսանէ զկտաւն լոկ՝
զի կային. և գնաց՝ ընդ միտս զար-
մացեալ, թէ զինչ եղեւ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու:

Յետ այսորիկ ազաչեաց զպիղատոս
յովսէփ, որ յարեմաթեայ էր՝ աշա-
կերտ յիսուսի ՚ի ծածուկ՝ վասն ա-

հին հրէից, զի բարձցէ զմարմինն յիսուսի. և հրամայեաց պիղատոս. եկն և եբարձ զնա: Եկն և Նիկոդեմոս՝ որ եկեալն էր առ յիսուս ի գիշերի զառաջինն. և եբեր զմուռա խառն ընդ հալուէս՝ իբրեւ լտեբս հարիւր: Առին զմարմինն յիսուսի, և պատեցին կտաւովք՝ և խնկովք հանդերձ, որպէս օրէն էր հրէից պատել: Եւ էր ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ, և ի պարտիզի անդ գերեզման նոր, յորում ոչ oք երբէք էր եդեալ: Անդ վասն ուրբաթուն հրէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ եդին զյիսուս:

Եւ ի միաշաբաթուջն մարիամ մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյն ի գերեզման անդր, եւ տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին: Ապա ընթանայ՝ եւ գայ առ սիմոն պետրոս և առ միւս աշակերտն՝ զոր սիրէրն յիսուս, և ասէ ցնոսա. բարձին զտէր ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ՝ ուր

եդին զնա: Ել պետրոս և միւս աշակերտն՝ եւ գային ի գերեզմանն: Ընթանային երկոքեան ի միասին. և միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զպետրոս՝ և եկն նախ ի գերեզմանն: Եւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն, բայց ի ներքս ոչ եմուտ: Եկն և սիմոն պետրոս՝ որ գայր զկնի նորա, եւ եմուտ ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ. և վարշամակն որ էր ի գլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ի մի կողմն: Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն ի գերեզմանն, տեսեալ եւ հաւատաց. զի չեւ եւս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա ի մեռելոց յառնել: Զոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն: Բայց մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին՝ և լայր, և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ի գերեզմանն, և տեսանէ երկուս հրեշտակս ի սպիտակս,

զի նատէին մի՛ի սնարիւց և մի յանո-
տից՝ ուր կայր մարմինն յիսուսի: Եւ
նոքա ասեն ցնա. կին դու՝ զի՞ լաս.
ասէ ցնոսա. զի բարձին զտէրն իմ
՛ի գերեզմանէ աստի, և ոչ գիտեմ՝
ուր եդին զնա: Զայս իբրեւ ասաց,
դարձաւ՛ի թիկունս կոյս, և տեսա-
նէ զյիսուս զի կայր. եւ ոչ գիտէր
թէ յիսուս էր: Ասէ ցնա յիսուս.
կին դու՝ զի՞ լաս, զո՞ խնդրես. նմա
այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզ-
պանն էր, ասէ ցնա. տէր՝ եթէ
դու բարձեր զնա, ասա ինձ ուր ե-
դիր զնա, զի ես առից զնա: Ասէ
ցնա յիսուս. մարիամ: և նա դար-
ձաւ, եւ ասէ ցնա եբրայեցերէն.
րաբոունի, (որ թարգմանի՝ վարդա-
պետ): Ասէ ցնա յիսուս. մի՛ մեր-
ձենար յիս, զի չեւ եւս ելեալ եմ
առ հայրն իմ. այլ երթ դու առ
եղբարսն իմ, եւ ասա ցնոսա. ելա-
նեմ ես առ հայրն իմ՝ և առ հայր
ձեր, և աստուածն իմ՝ և աստուած
ձեր: Գայ մարիամ մագդաղենացի՝

եւ պատմէ աշակերտացն, եթէ ե-
տես նա զտէր, եւ զայս ինչ ասաց
ցնա:

Երգ՝ զկնի Իւղաբերից աւետաբանին:

Փառք յարուցեան քո տէր. ոչ
դադարեցայց քրիստոս օրհնել ըզ-
քեզ զամենայն աւուրս կենդանու-
թեան իմոյ:

Փառք յարուցեան քոյ տէր. ոչ դա-
դարեցայց յիսուս գոլել ըզքեզ զա-
մենայն աւուրս կենդանութեան
իմոյ:

Ես ոչ դադարեցայց փրկիչ փառա-
ւորել ըզքեզ զամենայն աւուրս
կենդանութեան իմոյ:

Երգ աղուհացի կիւրակէին, երից կրկնեա,
և գլետինն բարձր ասա:

Զամենայն աւուրս կենաց իմոց,
ես ոչ դադարեցայց օրհնել ըզքեզ
քրիստոս փրկիչ աշխարհի:
Զամենայն աւուրս: Զամենայն ա:

Ի գիշերի՞ հանէք ընձեռնէք
ձեր ի սրբութիւն. եւ օրհնեցէք
զտէր։
Ասա օրհնեցի՞ք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր ի սրբութիւն. եւ
օրհնեցէք ընտէր։

Գալատեան ոգոմեան։

Դասք լուսեղի՞ն զբնարհնոցն ըս-
պասէին մեծի գալստեանն ՚ի ն։
Եւ երգէին երգ նոր. օրհնեալ է՞
քո սոքա գալուստդ։

զաա Լուսապայծա՞ռ հրեշտակն նստե-
լով ի կենսատու գերեզմանին։ Եւ
աւետէր կանանցն յարեաւ արդ։

հմբ Համբարձի՞ր ի վերնոյն ընդ դրու-
նըս ձեր ի վեր։ Եւ գայ մրտանէ
փառօք ի փառս։

հգլ Իջեալ հոգի՞ն յառաքեալսն. եւ
հրաշինեաց զընտրեալսն անկեզ ի
սուրբ վերնատունն։ Եւ հանդեաւ
նոքօք յազգըս մարդկան զանազան
լեզուաց բաժանմամբ։

վար Ջնծայ Թաբո՞ր հեր՞մոնիս. եւ ա-
ռաքեալքն ի Հայրական ձայնէ՞ն
թրմրեալք։ Եւ կենդանեաց և մե-
ռելոց տէր ծանուցին ըզքեզ մով-
սէս եւ հե՞զնայս։

խաչ Այսօր եկեա՞լ կամաւ տէրն ի
խաչ։ Եւ տարածեաց զբազո՞ւկս
իւր ի նահ։

ծնն Հայլք հոգեզե՞նք ընդ հմլիսան
քարոզելին ի յանբանից մըտաւ զաշ-
նէն բազմեալ։ Եւ մոգքն աստեղքն
գուշակեալ՝ մատուցին զընծայսն
խորհըրդոյ։

տէն ընդ աէջ Գառանո՞ր թեայ տըղայ եւ տէրն
օրինադիր տնօրինաբար եկն ի տա-
ճարն։ Եւ սիմէօն գգուէր գըր-
գօքն. և յօրինաց կապից լուծուին
հայցեր ի կեա՞նս աւետարանի։

Քարոզ՝ զկնի Իւզաբերից աւետարանին, և երգոցն։

Զուարճացեալքս մեծաւ ուրա-
խութեամբ աւետեօք յարութեան

տեառն մերոյ եւ. փրկչին յիսուսի քրիստոսի: Որ եղեւ պատուղ և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց. խորտակեաց զգերեւնս դժոխոց. եւ ելոյծ զբռնութիւն մահու. եւ ետ յոյս հաստատութեան վերստին նորոգման կենդանութեան ամ մարդկան:

Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի փրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ. զի լցուսզ արժանի արասցէ յարութեան իւրոյ. կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց:

Վասն զի զայս խոստացաւ, զմեծ և զանճառելի շնորհս պարգեւել սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտն աստուած յիսուս քրիստոս տէր մեր. կեցո և ողորմեա:

Ամենակեցոյց ճշմարիտ սուրբ մեծի յարութեանն քրիստոսի աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և

եւ ասի փոխ:

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և ՚ի մեղացս իմոց սուրբ արա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ տէր, եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ՚ի բանս քո, և յաղթող ՚ի դատել գաս:

Անօրէնութեամբ յղացայ, եւ ՚ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Ցօղեա յիս մշտակաւ և սուրբ եղէց, լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ տէր զցնծութիւն և զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն

ոսկերք իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց.
եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա յինէն։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստ-
ուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի
փորի իմում։
Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոց, և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ
յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոյ, և հոգւով պետութեան քոյ
հաստատեա զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս
քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
Փրկեա զիս յարեանէ աստուած, աս-
տուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ
լեզու իմ յարդարութեան քումմէ։
Տէր եղիցէ շրթունս իմ բանաս, բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մա-
տուցանէաք. բայց դու ընդ ողջա-
կէզս խակ ոչ հաճեցար։
Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ,

զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աս-
տուած ոչ արհամարհէ։
Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի,
և շինեսցին պարիսպք երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարա-
գըս արդարութեան. յորժամ ուխ-
տիք պատարագս հանցեն ՚ի սեղան
քո զուարակս։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Բանդ որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնա- ողաձ
ցար ՚ի կուսէն. խաչեցար կամաւ
հօր վասն մեր ըզմեզ ըսպաներ.
սուրբ աստուած ողորմեա մեզ։ Ո՛ր
յարարածոց ես անբովանդակելի.
՚ի խաչափայտին բեւեռելով ըզմահ
կոխեցեր. սուրբ։ Ո՛ր ՚ի նախնումն
զանկեալն ՚ի ծառայութիւն մահու,
պատուականաւ մարմնով եւ արեամ-
բըդ քո ազատեցեր. սուրբ։
Ո՛ր ՚ի հրեղէն զօրաց երկնից վա- ողդձ
ռաբանիս աստուած. որով զերկ-

նայի՛ն ա՛նապական աստուածոյին
ըզնո՛ւհս հե՛ղեր յորդիս ա՛ղամայ.
ա՛ղաչանօք սոցա ողորմեա՛ մե՛զ ա՛ստ-
ծո՛ւած: Երեւե՛ալ հոգեզինացս
ա՛նհիւթական նո՛ւն ի՛ ձե՛ւ մարմնոյ.
որք ե՛ւ ծանո՛ւցի՛ն մարգա՛րէիցն.
ըզհոգիսդ քո գա՛լըստեանդ բազ-
մապատի՛կ տե՛սլեամբ օրինակելով.
ա՛ղաչեմ: Անճառե՛լի տնօրէնութեա-
նըդ քո ա՛ւետաբե՛րք առաքեցան,
գաբրիէ՛լ ե՛ւ մի՛քայել. անմարմնա-
կա՛ն գասուքն իւրեանց յե՛րկրի
սպասաւորելով. ա՛ղաչանօք:

Ող գձ Ո՛ր աւետաւո՛ր քոյ մ գալըստեանդ
առաքե՛ցեր յաշխարհ ըզսո՛ւրբ մար-
գարէսն. եւ ե՛կեալ խո՛նարհմամբ
նո՛ր օրինո՛ք զմեզ լցեր ի գիրս օ-
րինացդ և մարգարէից. բարեխօսու-
թեամբ սոցա քրիստո՛ս ողորմեա՛
մե՛զ: Ո՛ր կոչեցե՛ր մարգարէութ յա-
ռաջագո՛յն ըզհեթանո՛սս քեզ նոր
ժողովո՛ւրդ. եւ ըզդա՛սըր սի՛ոնեի

զեկեղեցի՛ հեթանոսաց հարսըն սի-
րե՛լի անմահ փեսային. քա: Ո՛ր ըզ-
փա՛ռս տաճարիս զոր շի՛նեցեր ի-
նո՛ղդ է՛ից ի՛ վերայ վիմին, բարձրա՛-
գո՛յն քան զա՛ռաջինն. և գերազարդ
վայելչութեամբ տեսանո՛ղքըն ձա՛-
նո՛ւցին խիաստիւք հոգւոյն. քար:
Ող աձ Հայր բա՛զում մողորմ, խոստովանի՛մ
առ քեզ որպէս զանա՛ռակ որդին.
Թո՛ղ ինձ ըզմեղս իմ. եւ ողո՛րմեա՛:
Տէր, որ գըլխացա՛ր ի կինըն քա՛նանա-
ցի, գըլխա և յիս ի մե՛ղաւո՛ցս. և ո՛:
Տէր, որ դարձո՛ւցեր ըզմաքսաւո՛րն
ի գիտութիւն ճըշմարտութեան,
դարձո և զիս ըզմո՛ւրեամբս. և ողո՛:
Ող աձ Տէր, որ զգիտութի՛ւնըդ քո զառա՛ջ
հե՛ղեր յերկնից ի մե՛ջ սրբոց առա-
քելոց քոց. ա՛ղաչանո՛ք սոցա ողո-
րմեա՛: Ո՛ր ի ձե՛ռըն սոցա սըփռեցան
ըզնորհս հոգւո՛յդ սրբոյ ընդ ամե-
նայն երկիր. աղա: Ո՛ր ստո՛ւգ լուսա-
ւո՛րեցեր մըկըրտութեա՛մբ աւազա-

Նին զեկեղեցի. քո սուրբ. աղա։

ողաձ

Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի. քո տէր պատուեցեր ըզմեզ. ընկալեա այժմ ըզնընջեցեալն ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ մեծի՛ քում ողորմութեան։ Որ ընորհօք սուրբ հոգւոյն լուսաւորեալքեր. յիշատակի՛ իւրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մարգասէր. ըստ մեծի՛։ Որք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեանն. քո՛ տէր. հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբքըս. քո. քրիստոս աստուած. քանզի գի՛ նք սուրբ արեա՞ն. քո ե՛ն։

ողաձ

Ժողովեա՛ լքս ի յիշատակ սքրբոյ. քոյ. քրիստոս, աղաչե՛մք ըզքեզ. սոցա բարեխօսութեամբ ողորմեա։ Երկրպագե՛մք առաջի՛ բեմի. քո. քրիստոս. ընկա՛լ. քո՛ զըմեռութեամբըզ զաղաչանըս մեր. սոցա քա։ Զորս հոգեւո՛վ և մարմնով որպէս զանմարմին. անարա՛տ ի գալո՛ստ. քո պահեսցես մարդա՛սէր փրկի՛չ. սոցա քա։

Փարող՝ ձնի ողբմեային։

Երկրպագեմք. քեզ տէր աստուած մեր՝ անցեալքս ընդ երկարութիւն գիշերիս. և կանխեալքս ի տեղւոջ խոստովանութեան. մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս մեր։ Զ. քեզ տէր օրհնեմք և փառաւորեմք, և զքէն տէր գոհանամք. որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանիլ ի ժամ առաւօտուս։ Աւրժանաւորեա զմեզ տէր անճառ խոստմանց. քոց. զոր խոստացար սիրելեաց. քոց ճշմարիտդ աստուած՝ յիսուս քրիստոս տէր մեր. կեցո և ողորմեա։ Ողորմեայ մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան. քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա։

Մաղթանք յարութեան։

Ողորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ՝ սուրբ մեծի յարութեանն. քրիստոսի աստուծոյ մերոյ, վայելէ փառք իշխանութիւնն և պատիւ. այժմ և

Մաղթանք պահոց։

Ողորմութեամբ եւ գթութեամբ քով, լսեր մեզ տէր եւ ողորմեա. Ներեա քաւեա եւ թող զմեղս մեր։ Աւրժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զհայր եւ զորդի եւ զսուրբ հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ։

Մաղթանք Մարտիրոսաց։

Բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոց մարտիրոսացն՝ որոց այսօր է յիշատակ, եւ ամենայն սրբոց քոց, լսեր մեզ տէր եւ ողորմեա. Ներեա քաւեա եւ թող զմեղս մեր։ Աւրժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զհայր եւ զորդի եւ զսուրբ հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւի։

Ալէլուիա ալէլուիա։

Օրհնեցէք զտէր յերկնից. օրհնեցէք զնա ի բարձանց։
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա։

Օրհնեցէք զնա արեգակն եւ լուսին. օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք եւ լոյսք։
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. եւ ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն տեառն։
Զի նա ասաց՝ եւ եղեն, հրամայեաց՝ եւ հաստատեցան։
Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից. սահման եդ. եւ ոչ անցանեն։
Օրհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վիշապք եւ ամենայն խորք։
Հուր եւ կարկուտ, ձիւն եւ սառն, հոգմ եւ մրրիկ, որք առնէք զբան նր։
Լերինք եւ ամենայն բարձունք, ծառք պտղաբերք եւ ամենայն մայրք։
Գազանք եւ ամ անասունք, սողունք եւ ամենայն թռչունք թեւաւորք։
Թագաւորք երկրի եւ զօրք իւրեանց, իշխանք եւ ամ դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք եւ կուսանք. ծերք եւ տղայք՝ օրհնեցէք զանուն տեառն։
Բարձրացաւ անուն նորա միայն. խոստովանութիւն նմա յերկինս եւ յերկրի։

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա. յորդւոցն իսրայէլի ժողովրդին՝ որ մերձ է առ տէր։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։

Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր. որդիք սիովնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ, սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա։

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ, եւ բարձր առնէ զհեզս ի փրկութեան։

Պարծեսցին սուրբքն փառօք, եւ ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զաստուած բերանօք իւրեանց։

Սուր երկսայրի ետ ի ձեռս նոցա։ առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց։

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, զազնւաւորս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք։

Առնել նոցա դատաստանս ըստ գրոց. և փառք այս են ամենայն սրբոց նորա։

Օրհնեցէք զաստուած ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր։

Փառք հօր և որդւոյ և։

ՃԱ Ընդ լուսանալ միաշաբաթիմն կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն. ի խընկել զանապականն մարմինն: Եւ գտին ըզվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին. եւ լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն. եթէ չարեաւք ո՞ւ և խափանեաց ըզմահ: Եւ հանդիպեալ քո տէր առաքելոցն եւ տըւեալ ոզջոյն կենդանարար. առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիե-

զերաց:

ՃԱ Անահ աբբայի՛ն ա՛նապուեստ ա-
ՃԴ թոռք. բաժմաչեա՛յ քերովբէքք սըբ-
բասաց ձայնիւ սերովբէքք. առաջին
յերկի՛նս բահանայապե՛տք, բա-
րեխօս լելոյք առ տէ՛ր վասն եկե-
ղեցւոց: Բարձրելոյն փառա՛ց բար-
ձող տէրութիւնք. անյաղթելի՛ զօ-
րութիւնք վե հապոյն իշխանութիւնք.
երկրորդին դասո՛ւս բահանայա-
պե՛տք. բարե: Գերագոյն երի՛ն
պետութիւնք վերին. հրեշտակա-

պե՛տք երկնաւորք հրեշտակաց զինուորութիւնք. երրորդի յեր-
կի՛նս բահանայապե՛տք. ձեզ հա-
մաձայնեալ երգե՛մք ըզփառս ի՛ր
բարձունս:

ՃԴ Ա՛յսօր ժողովուրդք որք ի հեթա-
նոսաց, հրաւիրեալք յառաջագոյն
մարգարէ՛ից. գալ առ աստուածն
աբրահամու յերկրպագութի՛ւն.
օրհնեցէ՛ք ըզտէր յերկի՛նս ընդ երկ-
նաւորսն: Ա՛յսօր որդիք դըստեր
վերին սիովնի, չինեալք ի վերայ հի-
մանն առաքելոց և մարգարէ՛ից. որք
եւ ըմպէ՛ք զառատաբուղխ վըտակ
հոգւոյն ի յաղբերացն իսրայէլի յե-
կեղեցիս սըրբո՛ւ. օրհնեցէ՛ք ըզ-
տէր յօրհնութիւն ի նոր: Ա՛յսօր
վերին զօրացըն հաւանձայնեալ, դասք
նահապետաց եւ մարգարէ՛ից. եր-
գեն աստուծոյ զերգըս հոգևո՛ւս.
ի յիշատակի սոցա երգե՛մք եւ մեք
ըզփառս ի՛ր բարձունս:

ա աձ

Տէր որ՝ի վերայ քերովբէից փառաբանեա. քաղցրութեամբ խոնարհեաւ ընկալ զաղաչանս մեր: Տէր որ հնարհեցեր ողորմութիւն ազգի մարդկան. քաղց: Տէր որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառս տալ ա-

Նուանելոյ քում սրբոյ. քաղց:

ա աձ

Որք՝ի սկզբանէ պատուեալ եղեն՝ի սէր բոլորից հօր. առաքելական կոչմամբ զգաւիեզերս հրաւիրեցին յուսով հասանել մասին. վարդապետութեամբ սոցա ամենեքեան օրհնեսցուք զտէր: Որք ականատեսք եւ սպասաւորք եղեն մարմնացելոյ բանին. գե՛ր՝ի վերոյ անմարմնոց դասուցն հանդիսացելով հնորհի. վարդա: Որոց գաւազանն ամօռ ահեղ ատենին հանդերձեալ մընայ. կատարել՝ի մեզ գատաստան ըստ գործեալն. առ սոսա անկցուք զղջացեալ անձամբ պաղատելով. հաշտեցուցանել սոքօք ընդ մեզ զհաւ-

ւատոյ կամուղիկէ եկեղեցւոյ. քրիստոսի աստուծոյ երկնաւոր վարդապետին աշակերտք. բարեխօսեցէք հնորհել զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի: Բարեկամք քրիստոսի և հազարապետք աստուածային խորհրդոյն. ընդունո՛ղք զգբանըն կենաց եւ լուսաւորչըք տիեզերացոյ. բարե: Դատաւորք ահեղ ատենին և գատապարտողք զգբիստոս ոչ խոստովանողացդ. աղաչե՛ք

ըզձեզ. բարե:

ա աձ

Քեզ վայելէ աստուածդ օրհնե՛լ Թիւն, որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաբիւտենից նընջեցեալոցն. Թագաւոր և իշխան վերօրհնե՛ք զգբեզ: Ի միաւանգամ գալստեանն քոյ քրիստոս փառաց Թագաւոր, ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք նընջեցեալոցն. և յառնեն՝ի մեռելոց անապական

մարմնով։ Վասն որոյ և մեք ըզքեզ աղաչեմք զհայր երկնաւոր. զաստուածութիւն ընդ երեսաց. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։

Զայն արիեալ կենարարին աստուածային բարեաւոքին. ասէ եկայք օրհնեաւք հօր իմոյ ժառանգեցէք, պատրաստեալ ձեզ ըզկեանն ի հանդերձեալ երկրին։ Ընդ առաջ ելանել քեզ հաւատով ի յօդըս վերինս. աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի գաս անմարմնոցն. ի լսել ըզձայն երանելէից կոչմանն։ Ընդ աջմէ քումմէ կացո ընդ խաստիսն սուրբ կուսանան. ի լուսեղէն առագաստին պայծառացեալ ի գաս անմարմնոցըն. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։

Ժողովեա՛ զմեզ ի միշտաւակ սըրբոց մարտիրոսացըն, միաբա՛նութեամբ

երգելով. օրհնութի՛ւն ի բարձունս երկնաւոր թագաւորի։ Քանզի հեղմամբ արեան սոցա պարտեցաւ թշնամին. եւ մեծարեա՛լ պարծի սիօն երգելով. օրհ։ Դասակիցքն ընդ զօրըս վերինն զբարութեանցն. յիւ շատակա՛ բերկրեալ ի սրբոյ[1] սոցա երգեցողութ. օրհ։

Որք ըզհանդէս նահատակութեա՛ն առ բըռնաւորսըն ցո՛ւցին. և յաղթեցին հաւատով երբեա՛կ լուսոյն եղեն մեզ առիթ. աղաչանօք սոցա կե՛ցո զմեզ։ Որք ըզխաչա՛ր կատաշտութեանցըն վանեա՛լ հերքեցին. եւ կանգնեցի՛ն մեզ նըշա՛ն յաղթող ընդդէմ թըշնամւոյն. աղաւ։ Եւ հրաշափա՛ռ ճըգնութեամբ պատերազմեա՛լք ի յերկիր. վերհա՛մբարձեալք երկնայինոց դասուցն եղե՛ն երգակից. աղաւ։

Զկնի Տէր Երէմէն ասի օրհնութիւն առաւօտու՝ ասացեալ յանմարմնոց, այլ և ի կոստանդնուպոլսի սրբոյ Թողոյն ՃԺ Հայրապետացն։

Փառք ՚ի բարձունս աստուծոյ. եւ յերկիր խաղաղութիւն ՚ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ ՚ի բարձունս, օրհնեալ ես տէր աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ եւ դովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք տէր զքեզ եւ երկիրպագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք տէր զքեզ վասն մեծի փառացդ քոց։ Տէր թագաւոր սուրբդ երկնային. աստուած եւ հայր ամենակալ։ Տէր և որդի հօր միածին Յիսուս քրիստոս եւ սուրբ հոգի։ Տէր աստուած գառն աստուծոյ և որդի հօր. որ առեր զմեղս ՚ի կոսմէ։ Ողորմեացար, բարձեր զմեղս աշխարհի. և արդ ընկալ զաղաչանս մեր։ Սուրբդ որ նըստիս ընդ աջմէ հօր՝ ողորմեաց մեզ։ Զի դու միայն սո՛ւրբ՝ դու միայն՝ բարձրեա՛լ ես՝ դու միայն տէր մեր Յիսուս քրիստոս։ Տէր և հոգիդ սո՛ւրբ՝ որ՚ի փառս աստուած ընդ հօր. ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ. տէր և գովեմք զանուն սո՛ւրբ քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա տէր զօրըս զայս խաղաղութեամբ, եւ առանց մեղաց պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես տէր աստուա՛ծ հարցըն մերոց. գովեալ եւ փառաւորեա՛լ է անունն սո՛ւրբ քո յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեա՛լ տէր՝ ուսո՛ւ ինձ զարդարութիւնըս քո. (երիս անգամ)։ Տէր ապաւէն եղե՛ր մեր յազգէ յազգ։ Ե՛ս ասացեմ տէր ողորմեա ինձ եւ բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։ Ցո՛յց մեզ տէր զողորմութիւնըս քո. եւ զփրկութիւնըս քո տո՛ւր մեզ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես

ան՝ եր իմ ըզքեզ ապաւէն ինձ
արարի. ուսո՛ւ ինձ առնել ըզկամս
քո՝ զի դու ես աստուած իմ։ ի՛ քէն
է տէր՝ ակնբի՛ւր կենդանութեան.
եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
ըզլոյս։ Ծա՛գեա՛ զողորմութիւնս
քո՝ որք ճանաչեն ըզքեզ տէր։

մազ Փառք պատիւ և երկրպագութիւն
՚ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և։

Աղաւօտու երգք յարութեան կարգաւ,
զնի փառս ՚ի քաւչուանին։

աձ Զ յարութի՛ւն զփրկչին օրհնեմ-
ակ ցո՛ք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցո՛ք
զյարո՛ւթիւն։
Յարեաւ աստուած. և՛ ցրուեցա՛ն
ամենայն թշնա՛միք նորա։

բձ Զ յարութի՛ւն զփրկչին օրհնեմ։
բկ Զ յարեացե՛ալն ըզքրիստոս օրհնեմ-
ցո՛ք. եւ զյարութիւն նո՛ր՝ա վա-
ռաւո՛րեսցո՛ք։

գձ Զ յարութի՛ւն զփրկչին օրհնեմ։
գկ Որ ելն ՚ի բարձո՛ւնս, և գերեաց ըզ-
գե՛րութիւն. էառ աւար բաշխեաց
պարգեւս և ետ որդւոց մարդկան։
դձ Զ յարութի՛ւն զփրկչին օրհնեմ։
դկ Որ համբերեա՛ց խաչի և եդաւ ՚ի
նորափոր վիմի. և աստուածային
յարութեամբն ըզմահացեա՛լսըն վե-
րաբերեաց ՚ի՛ կեանս։

Երգ համբարձմանն Քրիստոսի։

Զ յարութի՛ւն զփրկչին օրհնեմ-
ցո՛ք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցո՛ք
զյարո՛ւթիւն։
Համբարձա՛ւ աստուած օրհնո՛ւթի՛ւ.
և՛ տէր մեր ձայնի՛ւ փո՛ղոյ։
Զգալո՛ստ հոգւոյն օրհնեսցո՛ք. հգ
զհոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք ըզ-
գա՛լո՛ստ։
Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զաստո-
ւա՛ծ. և զտէր յաղթերացն խորայեցի՛ւ։

ԽԶ Լայս տուր տէր աչաց իմոց. զի մի՛ երբէք նիրհեցից ի՛ մահ։

Մի՛ ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցընծասցեն թէ ես սասանեցայ։

ԳՀ Ի՛քէն է տէր աղբիւր կենդանաց. եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք ըզլոյս։

Ծագեա՛ ողորմութիւնդ քո որք ճանաչեն ըզքեզ. զարդարութիւնդ քո ոյք ուղիղ են սրտիւք։

ԴՀ Ես ասացի՛ տէր ողորմեա՛ ինձ. բըժշկեա զանձն իմ ես մեղայ քեզ։

Երանի՛ որ խորհի զաղքատն և ըզտրնանկն. յաւուր չարի փրկէ՞ զնա՛ տէր։

ԵՀ Ես առ քե՛զ տէր աղաղակեցի՛. առաւօտո՛ աղօթք իմ ժամանեսցեն ա՛ռ քեզ։

Ընդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ. կամ դարձուցանես զերեսս քո ի՛ նենգն։

ՈՒԲ Ատեն աղօթք իմ առաջի քո՛ տէր. խոնարհեսցի՛ ունկն քո՛ ի խընդրըբոցս իմ։

Տէր աստուա՛ծ փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո։

ՂԶ Տէր հանե՛ր ի դըժոխոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի՛ գո՛բ։

Բարձր առնե՛մ ըզքեզ տէր զի ընկալար զիս. և ո՛չ ուրախ արարեր ըզթշնամին իմ յիս։

ՃՂ Ա՛յսօր մրտանե՛մ թագաւորըն մեր քրիստո՛ս ի յերուսաղէ՛մ նոր քաղաք գա՛ւթի։

Ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք ձիթենեօք. և զաստուածորդին վառաւորէին։

ՀԲ Ի սկզբանէ՛ տէր զերկիր հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց ե՛րկի՛նք եթեն։

Նոքա կորընչին և դու կա՛ս և մընաս յա՛ւիտեանձն։

ԳՀ Տարցի՛ն Թագաւորի կուսանք ընդ-
հետ նորա. և զընկերսըս նորա տարց-
ցի՛ն նմա՛ն։
Աւծի՛ն ցնծութեամբ եւ ա՛ւրա-
խութեամբ. և տարցին՝ ի տաճար
Թագաւո՛րին։
ԴՀ Խորհեցա՛ն եւ խօսեցան ըզչարու-
Թիւն. և զապիրա՛տութիւն՝ ի բար-
ձունըս խո՛րհեցան։
Եգի՛ն յերկինս զբե՛րանս իւրեանց.
և զլեզուս իւրեանց աձեի՛ն զերկ-
րա՛ն։
ԵՀ Ո՛րսացա՛ն զա՛նձն արդարոյ. և զա-
րիւն ամբիծ պարտաւո՛ր ա՛ռնէին։
Եղե՛ւ տէր ա՛պաւէն իմ. աստուած
օ՛գնական յուսո՛յ իմո՛ց։
ՅԸ Մատնեցա՛յ և ոչ ե՛լանէի. աչք իմ
տկարացան յաղբատո՛ւԹենէ։
Աղաղակեցի՛ առ տէր զօ՛րհանապազ.
և համբարձի առ քեզ ըզձե՛ռս իմ։
ՊՀ Փո՛խանակ սիրոյ իմոյ մա՛նէին զիս.
այլ ես յաղո՛Թս կայի՛ր։

Փ Աստուա՛ծ օրհնութեան իմո՛յ մի՛ լռ-
ռեր. զի բերան մեղա՛ւորի, բերան
նենգաւորի՛ բացաւ՝ ի վե՛րայ իմ։

Ձ-ին ըման ասա։

ԲՀ Եգի՛ն զիս՝ ի՛ գբի ներքնութի՛ւն. ՚ի
խաւարի՛ և՚ի ստուերսը՛ մա՛հու։
Յիս հաստատեցաւ սրտմո՛ւտութիւն
քո. զամենայն ըզքօսանըս քո ած-
եր ՚ի վե՛րայ իմ։
ՍՀ Եգի՛ն զիս՝ ի՛ գբի ներքնութի՛ւն. ՚ի
խաւարի՛ և՚ի ստուերսը՛ մա՛հու։
ՓՀ Տէր աստուած փրկո՛ւԹեան իմոյ՝ ՚ի
տուէ կարդացի՛ և գիշերի առաջի՛ն
քոդ։

Ձ-ին ըման ասա։

ՄԺ Դա՛րձ անձն իմ՝ ի հանգիստ քո՛, զի
տէր կոչեաց զքե՛զ։
Փ Սկսեցի՛ զի լո՛ւիցէ տէր զձայն աղո-
Թից իմոց. զի խոնարհեցո՛ց զունկն
ի՛ւր առ իս. և ես յաւուրս իմ կար-
դացի՛ առ նա՛։

ԵԿՂ Տա՛ն քո՛մ վայելել սրբոմ Թիւն տեր
ընդ երկայն աւուրս :
Տէր Թագաւորեա՛ց վայելչութիւն
ըզգեցաւ . զգեցա՛ւ տէր զօրութիւն
ընդ մէջ իւր էհա՛ծ :
ՅԱՊ ՎԵՐ Ա՛րի տէր ՚ի հանգի՛ստ քո՛ . դու եւ
տապանա՛կ կտակի սրբութեա՛ն քո՛ :
Յիւեա՛ տէր ըզգաւիթ և զաւենայն
հեզութիւն նո՛ր :
ՎԱՐ Զո՛ւր են երկինք եւ քո է երկիր .
զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաս-
տատեցեր :
Զհիւսի՛ս և զհարաւ դու արարեր .
Թաւիւր և հերմո՛ն յանուն քո ցընծա՛ցեն :
ՅՁՆ ԱՒԵ Իջի՛ր որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ գե՛զ-
ման . որպէս ցո՛ղ զի ցօղէ երկիր :
Ա՛ստուած զերաւո՛ն լս քո ազգի՛
տո՛ւր . եւ զարդ արութիւ՛ն լս քո
որդւո՛յ Թագաւո՛րի :
ՀԱՅԷ Ե՛տ՛ր երկիւղած քոց ընդ-
դէմ .

զի ապրեսցի՛ն յերեսաց աղեղա՛ն :
Որպէս փըրկեցա՛ն սիրելի՛ք քո՛ . կեցո՛
աջով քով և լո՛ւր մեզ :
ՀՐՉ Օրհնեցէ՛ք ըզտեր յերկի՛նս . օրհ-
նեցէ՛ք ըզնա ՚ի բա՛րձունս :
Օրհնեցէ՛ք ըզնա ամենայն հրեշտա-
կըք նո՛ր . օրհնեցէ՛ք ըզնա ամենայն
զօրութիւնք նո՛ր :
ԱՔ Ո՛չ են բանք և ո՛չ են խօսք , որոց
ո՛չ լսին ձայնք նոցա :
Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ
նոցա՛ . և մինչեւ ՚ի ծա՛գս աշխարհի
են խօսք նոցա՛ :
ՄՐԳ Ո՛չ են բանք և ո՛չ են խօսք , որոց
ո՛չ լսին ձայնք նո՛ւցա՛ :
Ցեկեղեցի՛ս բարեբանեցէ՛ք զաստը-
ւա՛ծ , և զտէր յաղբերացն իսրայէլի՛ :
ՀԱՅ Գահանայ՛ք քո զգեցցին զարդա-
րութիւն , և սո՛ւրբք քո ցընծալով
ցընծա՛ցեն :
Յիւեա՛ տէր ըզգաւիթ , եւ զաւե-
նայն հեզութիւն նո՛ր :

մրտ Պարծեսցի՛ն սուրբքըն վահօք, եւ ցընծասցե՛ն ի հանգիստ ի՛բրեա՛նց։ Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնութիւն նո՛ր. օրհնութիւն նըմա յեկեղեցիս սրբոց։

մրտ ակ Աղաչեա՛ տէր ըզայս քո եւ ըզժո՛ղովրդիս քո՛. ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնդ՛ քո՛. եւ քո ծառայիցըս լեր օգնակա՛ն, բարեխօսութեա՛մբ սրբոց մարտիրոսացն, որոց այսօր է յիշա՛տա՛կ։

Զի սոքօք առաջնորդեա՛լ ելցուք ի լեառն սուրբ եւ ի յարկըն քո՛. մըտից առաջի՛ սեղանոյ աստուծոյ առաստուած. որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ. ցոյց մեզ տէր զողոր։

յայտ տեն ընդ առջ Աբեգակն արդարութեան այսօր յայտնեցար ազգի մա՛րդկան. մարդ եղեալ սրբբեցեր ըզջուրս վերծածըն եալ ըզմեզ մկրտութեա՛մբըն սրբոյ հո՛գւո՛յն։

Ի վայելչութի՛ւն փառաց սրբութե՛

ք՛ն, ի յարդանգե՛ն յառաջ քան զաբոսեակ ծնայ ըզքե՛զ. մարդ եղ։

Փարոզ՝ Կիրակամտից, Կիրակէից, և Յինանց։

Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ. տէր ողորմեա։
Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ. զտէր աղաչեսցուք։
Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց. զտէր աղա։
Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց՝ եւ փրկութեան հոգւոյ նորին. զտէր աղա։
Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց, և ամենայն ոստի մանկանց եկեղեցւոյ. զտէր։
Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց նոցին. զտէր աղա։
Վասն զի տէրն ամենակալ հնազանդեցուսցէ առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թշնամեաց. զտէր։

Յաղագս հարց եւ եղբարցն մերոց՝ որք՝ի գերութեան են և՝ի չար ծառայութեան. զտէր աղա։

Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նաւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասանիլ՝ի նաւահանգիստն բարութեան. զտէր աղա։

Յաղագս հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց՝ փութապէս առողջութեան. զտէր աղա։

Յաղագս բարեխառնութեան օդոց՝ անձրեւաց քաղցրութեան, և պտղոց առատութեան. զտէր աղա։

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբերի՝ի՝ւր եկեղեցի աստուծոյ. զտէր։

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք են՝ի ձեռս անօրինաց վասն անուանն քրիստոսի. զտէր աղա։

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ի քրիստոս ննջեցին. զտէր աղա։

Յաղագս վրկելոց զմեզ տեառն աստուծոյ՝ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն. զտէր աղաչեսցուք։

Բարեխօս ունիմք սուրբ զմարիամ մաղ
աստուածածնին զփառաւորեալ և
օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն. սուրբ
գաւիհաննէս մկրտիչն. սուրբ զտե-
փաննոս նախավկայն. սուրբ զառա-
քեալսն եւ զմարգարէսն, զարի և
զյաղթող սուրբ զվկայսն։ Եւ զմեծ
խոստովանողն քրիստոսի զհայրապե-
տըն մեր զսուրբն գրիգորիոս լուսա-
ւորիչն հայաստանեայց աշխարհի։
Յիշեսջիք և զամենայն սուրբս։ Եւ
նոքօք զտէր աղաչեսցուք։

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջակայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝
հաւատով՝ի տեառնէ խնդրեսցուք։
Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ։
Եւ եւս։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

Քարոզ՝ ի սրբոյն Գրիգորէ լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ վասն սրբոց Հռիփսիմեանցն, այլ և վասն Ածաբելոյ և Մարգարէից։

Աստուած մեծ հրեղօր եւ փառաւորեալ. լուսաւորիչ սրբոց՝ եւ՝ի սուրբս հանգուցեալ. ըզՔրիստոս

թիւն սրբոց առաքելոցըն բարեխօս
ունիմք առ քեզ. ա՛ղաչեմք։

Լու՛ր տէր և ո՛ղո՛րմեա՛։

Որ անդադար օրհնաբանիս ՚ի դա-
սուց հոգեղինաց երկնաւոր զը-
աւրհնոցն. արժանաւորեա զմեզ
ուղիղ փառատրութեամբ ընդ սո՛ր-
բո՛ց քո երկրպագել մեծի և ահաւոր
տէրութեանըդ քոյ. ա՛ղաչեմք։

Օրհնեմք զքեզ միաբան սիրով ՚ի
յիշատակս վկայից քոց. որք հե՛տե-
ւողք եղեն լուսազարդ ճանապար-
հաց քոց տէր. որ վասն մե՛ր յանձն
առեր զչարչարանըս խաչի և մա-
հո՛ւ. ա՛ղաչեմք։

Կատարիչք հաճոյից կամաց աստ-
ուածութեանդ քո՛. զանձինս իւր-
եանց պատարագեցին ՚ի վկայութի՛ն
ճշմարիտ սի՛րոյ քոյ. եւ բուրեցի՛ն
զհոտ անուշից տէրութե՛ըդ քոյ. ա՛։

Սրբեցի՛ն զանձինս իւրեանց տա-
ճար անուանըդ քումդ սրբո՛յ. մաք-

րեալք ըզմիտս՝ և ըզխորհուրդս իւ-
րեանց երկիւղիւըդ քո՛վ սրբո՛վ. և
դասակի՛ցք եղեն հոգեղինաց երկ-
նաւոր զբաւարձնոցն. ա՛ղաչ։

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աս-
տուածածնին. և այլն պես ՚ի ներքոյ։

Քարող՝ Հայրապետաց որ և վարդապետաց։

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնա-
ցիւք ՚ի շաւիղս ալքայութեան երկ-
նից. մեծապայծառ ջահիւ՝ հաւա-
տով և սիրո՛վն իւրեանց, ծագեցի՛ն
ըզլոյս աստուածգիտութեան ՚ի սիր-
տս մեր. ա՛ղաչեմք։

Պահպանութեամբ խորհրդոց բա-
նից և գործոց մերոց. սրբութեամբ
փառաւորել զամենասուրբ զերրոր-
դո՛ւթիւնն, ըզհա՛յր և զորդի և զը՛ս
հոգին յաւիտեանս ամե՛ն. ա՛ղաչեմք։

Ա՛ղաչանո՛ք սրբոց արեամբ նահա-
տակեալ վկայից. և այլն պես ՚ի ներքոյ։

ՁճգնուԼիւն սրբոց մարտիրոսացըն բարեխօս ունիմք առ բարերար որ-դիդ ՚ի՛ց. զի չնորհեացես աչխարհի զանչարժ ըզնաղաղուԼի՛ն. և պահեցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի, հաստատեա՛լ՚ի վերայ հիման առա-քելոց և մարգարէից. ա՛ղաչեմք։

ՁճգնուԼիւն սրբո՛ց մարտիրոսացըն բարեխօս ունիմք առ բարերար որ-դիդ աստուա՛ծ՛ց. զի խաղաղասցին խռովուԼիւնք. դադարեսցին յար-ձակմունըք Թըշնա՛մեաց. տնկեսցի՛ սէր եւ արդարուԼիւն՝ի յերկրի. ա՛ղաչեմք։

Աղաչանո՛ք սո՛ւրբ մարտիրոսացըն տէր, որք ճգնեցան վա՛ռ անուանըդ .քում սրբո՛ց. նայեաց յերկրպագուԼի՛ժ ղո-ղովելոցս. և չնորհեա մեզայ զԼծո՛ղ-ո՛ւԼիւն. և հա՛ն մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. ա՛ղաչեմք։

Աղաչանո՛ք սրբոց արեամբ նահա-տակեալ վկայիցըն տէր, որք զան-ձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին հոգւոյդ .քում սրբո՛յ. պարգեւեա յերկրի մերում զգ.քաղցրախառն օդ. և ըզզուարճալի՛ ըղձոյս. առ՚ի լցո՛ւմն լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. ա՛ղաչեմք։

ԲարեխօսուԼեա՛մբ սրբուհւոյ աս-տուածածնին, և յովհաննու կարա-պետի՛ն. սրբոյն ստեփաննոսի նախա-վկայի՛ն. և սրբոց առաքելոց մարգա-րէից և մարտիրոսաց. և սրբոյն գրի-գորի մերոյ լուսաւորչին։ Բարեխօ-սուԼեամբ եւ աղօԼիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ։ Եւ ամենայն սրբոց .քոց տէր՝ որք վիա-ցան ՚ի սէր աստուածուԼեա՛նըդ .քո՝ յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց, և այց ա՛րա ՚ի .քում գալըստեա՛նդ. ա՛ղաչեմք։

Եւ եւս առաւե՛լ զյոյդոյուն սի-

րոյ, և ըզգործըս բարեաց պարգե-
ւել մեզ խնդրեմք։
Ջան ձինա մեր։ Ողորմեաց։

Քարոզ՝ Ծննդեանն Քրիստոսի, և Աւետեաց և փոխման սուրբ
Աստուածածնին, և Տեառնընդառաջին։

Մայր սո՛րբ սքանչելի լուսոյն, որ
զաստուածն ամենայն յաւիտեանց
յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր, եւ ցընծուԹիւն աշխարհի ծընար ըզքանն
աստրւա՛ծ. աղաչեմք։
Մայր սուրբ բարեխօսեա՛։
Աղաչեա վասն մեր զառ՝ի քէն
ըզմարմնացեալն աստրւած, որ խոնարհեցաւ՝ի հայրական ծոցոյ. էառ մարմին ըստ մարդկային բըն՛նուԹեան՝ առնել խաղաղուԹիւն յերկինս և յերկրի. աղաչեմք։
Աղաչեա վասն։ Ներել մեզ անտես առնել զյանցանո՛ցս մեր. եւ տալ
օգնականուԹիւն ընդդիմակաց լի-

նիլ հակառակամարտիցն՝ի պատերազմի. աղաչեմք։
Աղա։ Զի լըռեսցին պատերազմունք. դադարեսցին յարձակմունըք թըշնամեաց. տնկեսցի՛ սէր եւ արդարուԹիւն՝ի յերկրի. աղաչեմք։
Աղա։ Աճեցուցանել յերկրի մեծուա՛մ ըզքաղցր բղխուՃն աղբերաց. զառա՛տ պտղաբերուԹիւն բուսոց՝ եւ տո՛ւնկոց. առ՝ի զուարճալի՛ լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք։
Աղա։ Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սո՛րբ. շինեա՛ւ՝ի վերայ հիմանն առաքելոց եւ մարգարէից. պահի՛լ անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ. աղաչեմք։
Աղաչեա վասն մեր սրբուհի՛ ըզմիածին քո ըզորդին. և վասն հոգւոցն հանգո՛ցելոց՝ ընդունի՛լ յաքբայուԹիւնն երկնից. և տալ մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղա։

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛։
Եւ եւս առաւել զյորդորուածն սիրոյ, և ըզգործըս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք։
Տուր մեզ տէր աստի՛ւճաճ։
Զանձինըս մեր և ըզմիմեանըս տեա՛ռըն աստուածոյ ամենակալին յանձն արասցո՛ւք։
Քեզ տեա՛ռնդ յանձն եղիցո՛ւք։
Ողորմեաց մեզ տէր աստուածդ մեր ըստ մեծի ողորմութեան քո։ մ. ա. աասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա՛։ տէր ողորմեա. լո՛ւր տէր և ողո՛րմեա՛։

Քարոզ պահոց։

Փառաւորեցուք զամենակալն Աստ զհայր տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի, գոհանալով զնմանէ՝ որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ՝ ի գիշերիս յայսմիկ։ Եւ առաջնորդեաց մեզ՝ ի խաւարէ՝ ի լոյս. ՝ի մահուա-

նէ՝ ի կեանս. յատականութենէ յանդիտութենէ՝ ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ։ Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք՝ ի նմանէ, զի զերկարութիւն տրէ ընծեանս խաղաղութեամբ և ամենայն մտադիւր զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել՝ ի մէնջ։ Եւ պարապեալ պահեսցէ զժողովուրդս իւր աստուածային զօրութեամբն. որ՝ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութիւն ունի։ Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։ Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով՝ ի տեառնէ խնդրեսցուք։
Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա։
Զքաւութիւն և զթողութի յան։
Զարքոյ խաչին մեծ եւ կարող զօ։
Եւ եւս։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Գոհանամք զքէն տէր աստուած մեր, որ երեւեցեր լուսով քով զըաարձացուցեր զամենայն արարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց՝ զամենեսեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ի քեզ։ Զօրացո և զմեզ տէր՝ ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց՝ ի տուընջեան կեանս յաւիտիկ և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի լուսաւորեալ մըտօք՝ միշտ զհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո։ Շնորհօք և մարդասիրութեամբ տեառնդ մերոյ և փրկչիդ Յիսուսի քրիստոսի. որոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Խաղաղութիւն մեր և կեանք՝ որ ի հօրէ առաքեցար, միածին որդի աստուածոյ՝ տէր մեր և փրկիչ Յիսուս քրիստոս։ Տուր մեզ զխաղաղութիւնդ քո՝ զոր շնորհեցեր սրբոց

քոց առաքելոց. փչմամբ քո ի նոսա զկենդանացուցիչ և զամենազօր հոգիդ քո սուրբ։ Որպէս զի և մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց՝ լիցուք տաճար և բնակարան աստուածային շնորհացդ. և գոհանալով փառաւորեցուք զքեզ ընդ հօր և սուրբ հոգւոյդ քրիստոս աստուած մեր. այժմ և միշտ և յաւիտ։

Եւ առ Սուրբ առաքեալ ըստ պատշաճի։
Յաւուր Աւետեաց, Ծննդեան, և Թլփատութեան զայս ասա.

Սուրբ աստուած. սուրբ և հզօր. սուրբ եւ անմահ. որ յայտնեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ։

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի, և Ծաղկազարդին.

Սքանչ. որ եկիր եւ գալոց ես. ո։

Ուրբաթու մասնաւորութեան գիշերին.

Սքանչ. որ մատնեցար վասն մեր. ո։

Ուրբաթու ճաշուն՝ և ամենայն տօնից Արբոց, Խաչէ և եկեղեցւոյ, այլ և յաւուրս պահոց.

Սքանչ. որ խաչեցար վասն մեր. ո։

Ուրբաթու երեկոյին, և շաբաթու կիւրեղն.

Սբ ՚ած. որ թաղեցար վասն մեր. ո։

Չաւակի և ամենայն ցաւոցն կիւրակէից.

Սբ ՚ած. որ յարեար ՚ի մեռելոց. ո։

Համբարձմանն Քրիստոսի.

Սուրբ աստուած. որ համբարձար փառօք առ հայր. ողոր։

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ.

Սուրբ աստուած. որ եկիր և հանգեար յառաքեալսն. ողոր։

Վարդավառին.

Սուրբ աստուած. որ յայտնեցար ՚ի թափօր լերինն. ողոր։

Փոխման սուրբ Աստուածածնին.

Սուրբ աստուած. որ եկիր ՚ի փոխումն մօր քոյ և կուսի. ողոր։

Թափոյի առաքելոց ասացեալ։

Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ ըլլ կոյս աստուածածնին մարիամ մայր քրիստոսի. մատո՛ զաղաչանս մեր՝ որդւոյ քոյ և աստուծոյ մե՛ր։

Փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց։ մաղ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութի՛ սուրբ աստուածածնին. և իջանելոյ ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։ քրզ

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Եւ ասի սաղմոս ձայնիւ յաւուր կիւրակէի յառաջընթաց աւետարանին։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զտէր, և օրհնեցէք զանուն տեառն։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուտս արեւու՝ օրհնեալ է անուն տեառն։

Բարձր է ՚ի վերայ ամենայն աղգաց տէր, և յերկինս են փառք նորա։
Ով է որպէս տէր աստուած մեր ՚ի բարձունս բնակեալ, եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեւաց։
Նստուցանէ զնոսա իշխանաց՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։
Բնակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրախասիրտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ։

Յաւրս կերակրէց ասպ ընդերձեալ լինի աբեսպան բժշկութիւն։ Եւ ՚ի պօնս պերոնականս աղմոսք և գիրք և աբեսպանիք ըստ յոյնին։

Աբեսպան ըստ Մատթէոսի։

Եւ ելեալ անտի Յիսուսի գնաց ՚ի կողմանս Տիւրոսի եւ Սիդոնի։ Եւ ահա կին մի քանանացի ՚ի սահմանաց անտի նոցա ելեալ, աղաղակէր

և ասէր. ողորմեաց ինձ տէր որդի դաւթի, դուստր իմ չարաչար այսահարի։ Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի. և մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին զնա և ասէին. արձակեա զնա զի աղաղակէ զհետ մեր։ Նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն իսրայէլի։ Եւ նա մատուցեալ երկիրպագանէր նմա եւ ասէր. տէր՝ օգնեա ինձ։ Պատասխանի ետ նմա և ասէ. ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց՝ և արկանել շանց։ Եւ նա ասէ. այո տէր, քանզի և շունք կերակրին ՚ի փշրանաց անկելոց ՚ի սեղանոյ տեառն իւրեանց։ Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ. ով կին մեծ է հաւատք քո. եղիցի քեզ որպէս և կամիս։ Եւ բժշկեցաւ դուստր նորա ՚ի նմին ժամու։

Եւ ելեալ միւսանգամ ՚ի սահմանացն տիւրոսի և սիդոնի, և եկն ՚ի ծովեզրն գալիլեացւոց ՚ի մէջ սահմանացն ՚ի դեկապօլիս ։ Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր. և աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ ՚ի վերայ նորա ։ Եւ առեալ զնա ի մէկուսի յամբոխէ անտի, արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա՝ և եթուքն անդր. եւ կալաւ զլեզուէ նորա. հայեցաւ յերկինս՝ յոգւոյ եհան և ասէ. եփփաթայ՝ որ է բացիր ։ Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նորա, և լուծան կապանք լեզուի նորա. և խօսէր ուղիղ ։ Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի՛ ումեք ասիցեն. եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա եւս առաւել քարոզէին. եւ եւս քան զեւս զարմանային եւ ասէին. զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի խլից լսել տայ՝ եւ համերց խօսել ։

Եւ եղեւ ՚ի վաղիւն մինչ իջանէին նոքա ՚ի լեռնէ անտի, ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդ բազում ։ Եւ ահաւադիկ մարդ մի ՚ի ժողովրդենէ բազում՝ աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ՝ աղաչեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ, զի միամօր է ինձ ։ Եւ ահա այս հարկանի ՚ի նմա, և յանկարծ գոչէ և զարկուցանէ զնա եւ թաւալեցուցանէ և փրփրեցուցանէ, եւ հազիւ մեկնի ՚ի նմանէ խորտակեալ զնա. և աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, եւ ոչ կարացին ։ Պատասխանի ետ յիսուս և ասէ. ո՛վ ազգ անհաւատ եւ թիւր, մինչեւ յերբ եղէց ընդ ձեզ՝ և անսայցեմ ձեզ. մատո այսր զորդին քո ։ Եւ մինչդեռ մատչէր, զարկոյց զնա դեւն և շարժեցաւ ։ Սաստեաց յիսուս այսոյն պղծոյ, և բժշկեաց զմանուկն. և ետ զնա ցհայր իւր ։ Եւ զարմանային ամենեքեան ՚ի վերայ մեծամեծացն աստուծոյ ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։

Եկն դարձեալ ՚ի կանա գալիլեացւոյ՝ ուր արար զջուրն գինի. եւ անդ էր թագաւորազն մի, որոյ որդի նորա հիւանդ կայր ՚ի կափառնաւմ։ Նա իբրեւ լուաւ եթէ Յիսուս եկեալ է ՚ի հրէաստանէ ՚ի գալիլեա, եկն առ նա՝ եւ աղաչէր, զի իջցէ եւ բժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ՚ի մեռանել։ Ասէ ցնա. եթէ ոչ նշանս ինչ եւ արուեստս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք։ Ասէ ցնա թագաւորազն. տէր՝ էջ, մինչեւ մեռեալ իցէ մանուկն իմ։ Ասէ ցնա Յիսուս. երթ՝ որդին քո կենդանի է։ Եւ հաւատաց այրն բանին՝ զոր ասաց նմա Յիսուս, եւ գնաց։ Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդառաջ եղեն նմա ծառայքն նորա. աւետիս ետուն և ասեն, թէ մանուկն նորա կենդանի է։ Հարցանէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում ապաքինեաց։ Եւ ասեն ցնա. երէկ յեօթնեերորդ ժամու եթող զնա

ջերմն։ Գիտաց հայրն նորա՝ եթէ յայնմ ժամու յորում ասացն ցնա Յիսուս՝ թէ որդին քո կենդանի է. և հաւատաց ինքն և ամենայն տունն իւր։ Զայս դարձեալ երկրորդ նշան արար Յիսուս եկեալ ՚ի հրէաստանէ ՚ի գալիլեա։

Երգ առաջնոյ աւուր միաշաբաթին, և ՚ի խորհուրդ արարչութեանն, և ՚ի յարութեանն Քրիստոսի։

Նորաստեղծեա՛ր բանն յա՛նէից ՚ի սկզբա՛նէ զերկի՛նս երկնի՛ց. և՛ զերկնայի՛ն զօրս ա՛նմարմնոց իմաՆաճեացըն զքե՛արթնոց. և՛ ըզգալի՛ տարե՛րց քառի՛ց հակառա՛կաց միա՛բանից. որով յաւէ՛տ փառա՛քանի՛ երրորդո՛ւթիւնն անճառե՛ա՛լի՛՝։ Ե՛րեքսըրբեան մի տէ՛րութի՛ միով բնո՛ւթեամբ աստուա՛ծութի՛ւն. լոյսն որ անե՛ղ արա՛րչական՛ն ասաց լի՛նել լոյս եղ՛ական. զոր և ծագեա՛ց յօրն ա՛ռաջի՛ն միաշաբաթի կիւրակէի՛ն. որով յաւէ՛տ փառա՛։

Բաբուհնօրէն քացատրեցոյք զծածկեալ խորհուրդըն ձանիցուք. զի լոյսն անտես իմանալի մաքուր հոգւոց տեսանելի. ի սոյն ծագեաց միաշաբաթի մեզ յարուԹեան տուրբ ճառագայԹի. եկայք փըրկեաՂք ընդ զբաղմունսն տուք օրհնուԹիւն յարուԹեանն։

Սկըզբ սիրալ խոնարհեցար ի փըրկուԹիւն մեր մարմնացար. նովին մարմնովըն խաչեցար ի գերեզման մահու եգար. այսօր յարեար աստուածաբար ի հրեշտակաց քարոզեցար. եկայք փըր։

Երեւեցար խնկաբերիցն յողջոյն կենացն ուրախալից. ու ի լերինն գալիլիա առաքելոց մեռանելոյն. արժանացար զմեզ ընդ նոսին զքեզ տեսանել յօրըն վերջին. եկայք։

Սիօնի որդիք զարթիք հարսին լուսոյ տուք աւետիք. ելէք փեսային քո յարուցեալ յաղԹեաց մանուհ

իշխանուԹեամբ. գոյ պըսակ ըզքեզ փառօք եւ ընդ առաջ պըճնեալ զարդուք. երգեա երդ նոր յարուցելոյն նընջեցելոց կենա՛՛՛ց պը՛՛՛տղ՛՛՛ին։

Քարող կիւրակէից և այլոց տէրունական տօնից։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանուԹեամբ ի տեառնէ՝ զի զողորմուԹեան զնորհս իւր սրտացէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուցէ և ողորմեսցի։ Կեցո՛ տէր։

Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա. Տէր ողոր։

Աղօթք։

Քեզմ ամենազօր և հրաշալի յարուԹեանդ քրիստոս Ճա մեր՝ երկիրպագանեն զօրք հրեշտակաց. զի դու միայն ունիս զանմահուԹիւն բնակեալդ ի լոյս անմատոյց։ Եւ մեք հողեղէն արարածքս խոնարհեալք երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի եւ զյաղԹող զյարուԹիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք։ Եւ ընդ երկնային զօր

սըն մատուցանեմք զօրհնութիւն
և զփառս՝ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և :
Օրհնեալ տէր մեր յս. քս. ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Քարոզ յորժամ ի թափօր ելանեն :

սրկ Եւ եւս խաղաղութեամն զտէր ա-
դ աղաչեսցո՛ւք : Տէ՛ր ո՛ղորմեա՛ :
սրկ Վասն ի վերուստ խաղաղութեան
և փրկութեան անձանց մերոց, ըզտէր
դ աղաչեսցո՛ւք : Տէ՛ր ո՛ղորմեա՛ :
սրկ Ողորմեաց մեզ տէր ա՛ծ մեր, ըստ
մեծի ողորմութեանդ քոմ. ասասցուք
ամենեքեան միաբա՛նութեամբ :
դ Տէր ողորմեա՛. տէր ողոր. տէր ողոր :
քհ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ-
ւոյ և հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից :
դ Ա՛մէն : Ալէլո՛ւիա՛. ալէլո՛ւիա. ալէ՛ :
քհ Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա-
խանձամեալ պահեսցի. արեւելեան

կողմն աշխարհիս. և հայրապետու-
թիւն հայոց. այս նշանա՛ս սուրբ
խաչիս և սուրբ աւետարանաս,
և աւուրս չնորհիս. անուանքդ հո՛ղ
և որդւոյ և հոգւոյն սրբո՛յ. այժմ
և միշտ և յաւի :

Եւ դարձուցանեն զերեսս յարեւմուտս :

դ Ա՛մէն : Ալէլո՛ւիա՛. ալէլո՛ւիա. ալէ՛ :
քհ Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա-
խանձամեալ պահեսցի՝ արեւմըտեան կողմն աշխարհիս և թագա-
ւորութիւն քրիստոնէից. այս նշա :

Եւ շրջելով դառնան դէպ ի հարաւ :

դ Ա՛մէն : Ալէլո՛ւիա՛. ալէլո՛ւիա. ալէ՛ :
քհ Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա-
խանձամեալ պահեսցի՝ հարաւային
կողմն աշխարհիս, երկիրս անդաս-
տանս և պաղաքերութիւն տարւոյս.
այս նշանա՛ :

Եւ դառնան դէպ ի հիւսիս.

դ Ա՛մէն : Ալէլո՛ւիա՛. ալէլո՛ւիա. ալէ՛ :
քհ Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա-
խանձամեալ պահեսցի՝ հիւսիսային

կողմն աշխարհիս, վանեալ անապատս քաղաքս և գիւղս և բնակեալ ժողովուրդս ի սմա. այս նշանաւ։

Ամէն։

Եւ դառնան ի բեմն, և սկսցեն գոլթեալ։

քհ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ։

Քարոզ Թափօրի և Խաչի։

Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք զտէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեզաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քով ի խաղաղութեան. փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ աէր մեր յս քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Իսկ յայլ աւուրս յետ Սուրբ աստուածին, ն քարոզին ասի սաղմոս ի ին։

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհնեցէք զանուն տեառն։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արեւուս՝ օրհնեալ է անուն տեառն։

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց տէր, և յերկինս են փառք նորա։

Ո՛վ է որպէս տէր աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի։

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեւաց։

Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախառիս, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ։

Փառք հօր և որդւոյ և։

ՃԿ ՍՍ ԴԿ

Երկնաւո՛ր հօ՛տ ընտրեալ. զոր հովիւըն քաջ Թագեա՛լ յերկի՛նս. և եկեա՛լ ի խընդի՛ր մեզ մո՛լորե՛ալս. որո՛վ լցեալ զմի՛ւ հա՛րիւրդ. ապա՛ր ուրախութիւն ի յերկի՛նս երկնաւո՛րացդ. ապաչեմք զգեզ քարեխօս լերուք առ տէ՛ր վասն քաւո՛ւթեան մեղա՛ց մե՛րոց։ Տե՛սանո՛ղ աչ՛նատե՛սին. խո՛ր հըրդեա՛ծ խորոցն ատո՛ւծոյ. որք իջեա՛լ ընդ մի՛ածնին սպասաւորել տնօրի՛նութեան. ի ձնընդեա՛ննն աւետա՛ւո՛րք հո՛վուա՛ցն. եւ կանա՛նցն իւզաքերից կենաց քարո՛զք ըզկե՛նդանե՛ւոյն. աղա։ Պահապա՛ք աչ՛խարհի. բա՛նակըք տեառն շուրջ զերկի՛ւղածո՛ւք. բարեկա՛մք ազգի մարդկան միջնորդք մա՛հո՛ւ եւ յա՛րութեան. միքայե՛լ եւ գաբրիե՛լ մե՛ծք. որ կայք միշտ առաջի սմե՛նաո՛ւրք եւրոպո՛ւթեանն. աղա։

ՃԿ ԴԿ Ա՛յսօր ընծայ զուարճացեալ եկե-

ղեցի՛ հեթանոսաց. տօնելո՛վ զվիշատակ մեծի նահապետին եւ հօրըն հաւատոյ աբրահամու. օրհնեցէ՛ք մանկունք սիովնի՛ զհայրըն լուսոյ ա՛նլըռե՛լի։ Ա՛յսօր նո՛ր իսրայէլ կոչեցեա՛լ մարգարէի՛ւքն առ աստուա՛ծ. տօ՛նեա՛ ցնծութեամբ ըզտօն հովուացն իսրայէլի՛ն առաջնոյ. գովե՛լո՛վ զգլուխ անկեան երկո՛ւց որմոց յարմա՛րութեան։ Ա՛յսօր ի գլո՛խ քո՛ւս լերանց տուն աստուծոյ հաստատեալ. որ և յաւէ՛տ ուղիս յամպո՛ւ հոգւոյն աստուածաբուղխ ա՛ռաքեալն անձրեւօք. բարեբանեա՛ զաղբիւրըն կենաց զարբուսյանողըն ծարաւեաց։

ՃԿ ԱՁ Զառաւօտու զօրհներդութիւնըս մարգասիրութեա՛մբըդ քո ընկա՛լ Թագա՛ւոր փառաց. եւ զմանկո՛ւնս եկեղեցւոյ քո պահեա՛ ի խաղաղութեան։ Ո՛ր տեսո՛ղդ ես խոնարհաց յերկնից ի յե՛րկիր. և տը-

ւոր ողորմութեան աջգի մարդկան։ ըզման։ Ընդ սերովբէսըն սրբաստաց համաձայնեա՛լ քեզ երգեմք . և՝ բերքսրբեան տերութիւն խնայեա՛ քաղցրութեամբ յարաձրաձըս քո։

և զմանկո՛նս եկե։

Ճիկակ Աշակերտի՛ք քրիստոսի և առ ամենայն տիեզերս առաքեա՛լք . բարեխո՛սեցէ՛ք առ տէր վասըն մեր։ Ողբաւի՛ք ըզպատուհա՛ր քարոզել աներկիւղ ըզբանըն կենաց յաշխարհի . բարե։ Ողբ արժանի՛ եղէ՛ք տեսանե՛լ մարմնով ըզրդին աստուածո՛յ յայտնապէս . բարե։

Ճիկաձ Ընճգնութի՛ւնն սրբոյ քոյ քրիստոս տօնելո՛վ այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն . քեզ երգե՛՛մք անլռելի զօրհնաբա՛նութիւն։ Մերկացեա՛ծք ըզմարդկային տկարութեան ըզգե՛՛ստ հանաւոյ վառեալ զգե՛՛ստուք . յաղթեա՛՛ք հակառակամարտիցն ի պատերազմի։

Մըկրտեա՛ծք ընդ քրիստոսի՛ հեղմամբ արեան ի մա՛հ աստուածո՛ւթեանըն գոլով հրաշա՛՛կերտք . շինեա՛՛ք ի վայելչութիւն սուրբ աքրբայո՛ւթեա՛նն։

Քարոզ զնի Մանկանցն։

Վ ան խաղաղութեան ամ աշխարհի, և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր աղաչեսցուք։ Աստսցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ողորմ։

Աղօթք։

Սուրբ ես տէր աստուած մեր հզօր և փառաւորեալ . որ նստիս ի կատարս քրովբէականս և լոյս ծագես յարարածս քո։ Լուսաւորեա զմեզ տէր ի ժամ առաւօտուս . որպէս զի ի ծագել լուսոյ տուընջեանս՝ ծագեսցի առ մեզ գութ մարդասիրութեան քոյ։ Հեռացո՛ի ամենայն տէր զխաբէութիւն սատանայի . և զբռնութիւն նորա խորտակեա աղօթիւք և բա-

յեխօսուԹեամբ ամենայն սրբոց։ Աւրա և զերկիրս պաղաբեբս ՚ի սբ-
նուՆդս ծառայից քոց։ Յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենա-
սուրբ երրորդուԹիւնդ. այժմ և միշտ և յաւի։

Յ—ո—ր աղ—կոչէ ասպ ասի, ՏԵր ամենակալ. և յԻՒ նորա Բանից իմոց. և յայլ ա—ո—ր պահող՝ ինչպէս Բանից իմոց. ըստ գիրքս յ312 երեսն։

Իսկ ՚ի փոխս սրբոց սաղմոս այս։

Ակրեցի՝ զի լսիցէ տէր զձայն աղօ-
Թից իմոց. զի խոնարհեցոյց զուշնկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կար-
դացի առ նա։
Շրջեցան զինեա երկունք մահու. և վիշտք դժոխոց գտին զիս։
ԶնեղուԹիւն և զանձկուԹիւն գըտի, և զանուն տեառն կարդացի։
Ո՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած աստուած մեր ողորմի՝ եւ պահէ զտղայս տէր։
Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս.

դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ քո, զի տէր օգնեաց քեզ։
Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ ՚ի գայթակղուԹենէ, հաճոյ եղիցի առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց։
Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես խոնարհ եղէ յոյժ։
Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում, Թէ ամենայն մարդ սուտ է։
Զինչ տացի տիտուր տեառն ընդ ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։
Զբաժակ փրկուԹեան ընկալայց, և զանուն տեառն կարդացից։
ԶաղօԹս իմ տեառն տացի՝ առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։
Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնուԹեան, և զանուն տեառն կարդացից։
ԶաղօԹս իմ տեառն տացի առաջի

ամենայն ժողովրդեան նորա. ՚ի գա-
լիլեա տան տեառն, և ՚ի մէջ քո ե-
լոյսազէմ:
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք.
գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք:
Զօրացաւ ողորմութիւն նորա ՚ի վե-
րայ մեր. և ճշմարտութիւն տեառն
ճնասցէ յաւիտեան:
Աստուած յանուան քոմ կեցո զիս,
և ՚ի զօրութեան քոմ իրաւ արա
ինձ:
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոց:
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ աստուած առաջի
իւրեանց:
Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ:
Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա:
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. եւ խոստովան եղէց

անուան քոմ տէր, զի բարի է:
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս. և ՚ի թշնամիան իմ եւտես
ակն իմ:
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կե-
ցո զորդի աղախնոյ քո. եւ արա
առիս նշան բարութեան:
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս:
Փառք Հօր և որդւոյ և:

Մաղթանք ՚ի ժամի ամենայն սրբոց:

Քրիստոս աստուած մեր՝ վասն խա-
չի քոյ պատուականի զնաղաղու-
թիւն քո տուր մեզ տէր:
Վասն սրբուհւոյ աստուածածնին,
և յովհաննու կարապետին, և սրբ-
բոյն ստեփաննոսի նախավկային,
զնաղաղութի՛ քո տուր մեզ տէր:
Վասն սրբոյ քոց առաքելոց, մար-
գարէից, վարդապետաց, մարտիրո-
սաց. հայրապետաց, ճգնաւորաց,
կուսանաց, միանձանց, և երկնային

զօրացն . զխաղաղութիւն քո տուր
մեզ տէր :
Եւ վան նախկին լուսաւորչացն մե-
ծոց Թադէոսի և բարդուղիմէոսի ,
եւ սրբոց յակոբեանց երջանիկ ա-
ռաքելոցն . և սրբոյն գրիգորի մերոյ
լուսաւորչին , եւ սրբոցն՝ յակոբայ
մծբնայ հայրապետին , մարուգէի
ճգնաւորին , եւ մեսրոպայ եպիսկո-
պոսին , եւ գէորգայ զօրավարին :
Բարեխօսութեամբ յիշատակաւ և
աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այ-
սօր է յիշատակ . զխաղաղութիւն
եւ զմեծ ողորմութիւն քո պար-
գեւեա մեզ մարդասէր տէր :

Քարոզ Առաքելոց , և ամենայն Սրբոց :

Սուրբ ճգնաւորքն աղաչեսցուք
զաէր , որք զչարսն պարտեցին , նե-
ղութեանցն համբերեցին : Լուսե-
ղէն եւ երկնային անմահատամ պսա-
կայն արժանի եղեն : Աղօթիւք նո-
ցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-
մեսցի : Ամենակալ տէր աստուած
մեր . կեցո և ողորմեա :

Աղօթք ի ծնի Առաքելոց , և Մարգարէից , և Հայրապետաց ,
և Վարդապետաց :

Որ ընտրեցեր եւ ընկալար զերանե-
լի զվկայն քո (այս անուն) քրիստոս աս-
տուածդ մեր , եւ հաղորդս արարեր
զնոսա կամաւոր չարչարանաց քոց :
Արդ՝ բարեխօս առ քեզ ունիմք՝ որք
աստ և ընդ ամենայն տիեզերս սքանչ
իցեն : Որպէս զի աղօթիւք նոցա և
բարեխօսութեամբ խաղաղացուս-
ցես զկենցաղավարութիւնս մեր ,
փրկելով զմեզ յերեւելի և յան-
երեւոյթ թշնամւոյն : Շնորհեա մեզ
տէր ըստ օրինակի նոցին կեալ , եւ
զվախճանն մեր կնքեա ուղղափառ
խոստովանութեամբ ի յոյս կենացն
յաւիտենից : Զի և մեք արժանի ե-
ղիցուք մտանել յերկնային խորանն
լուսոյ , և ժառանգել զպատրաստեալն
ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զար-
քայութիւնդ : Եւ ընդ նոսին գոհա-
նալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ , այժմ և
միշտ և յաւի :

Ի Սարհատ վարդապետէն ասացեալ։

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո. զեպիսկոպոսն մեր. զվարդապետս. զեպիսկոպոսս. զընկերս. զկերակրիչս. զուխտաւորս. զճանապարհորդս. զհանգուցիչս. զվաստակաւորս. զխոստովանողս. զպաշխարողս. զդերիս. զհիւանդս. զնեղեալս. զիշխանս. զչարարարս. զբարերարս. զթշնամիս. զատելիս, և որք պատուիրեցին մեզ հաւատալ։

Յիշեա տէր և ողորմեա։

Բարերար եւ բազումողորմ ած՝ քո անմոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ յիշեա զամենայն հաւատացեալս ի քեզ, և ողորմեա ամենեցուն։ Օգնեա և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և ի փորձութենէ։ Աւժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք Մարտիրոսաց, Ճգնաւորաց, և կուսանաց։

Պահպիչ սրբոց քրիստոս, որ պահպեաս զսուրբս քո, եւ առնես զկամս երկիւղածաց քոց, եւ նայիս սիրով և քաղցրութեամբ յարարածս քո։ Լսեր մեզ յերկնից ի սրբութենէ քումմէ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին, և ազաչանօք ամենայն սրբոց քոց, եւ որոց այսօր է յիշատակ։ Լսեր մեզ տէր և ողորմեա, ներեա քաւեա և թող զմեզս մեր։ Աւրժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ. այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։

Յիշեա տէր զպաշտօն։

Բարերար և բազումողորմ աստ։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Տէր ամենակալ աստուած աբրա-
համու, իսահակայ, յակոբայ և զա-
ւակի նոցա արդարոց. ամենակալ
տէր՝ Թող զմեզ իմ։
Որ արարեր զերկինս և զերկիր, եւ
զամենայն զարդ նոցա. ամենա։
Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի
քո. փակեցեր զխորս, կնքեցեր ա-
հաւոր եւ փառաւորեալ անուամբ
քով սրբով. ամենա։
Որ ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ
յերեսաց ահի զօրութեան քո. ա-
մենակալ տէր։
Անբաւ է մեծվայելչութիւն փա-
ռաց սրբութեան քո. սաստիկ է
բարկութիւն սպառնալեաց քոց՝ ի
վերայ մեղաւորաց. անչափ և անքըն-
նին են ողորմութիւնք աւետեաց
քոց. ամենա։
Դու տէր բարձրեալ, գթած, երկայ-
նամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս՝ ի
վերայ չարեաց մարդկան. ամենա։

Դու աստուած ոչ եդեր ապաշխա-
րութիւն վասն արդարոցն՝ աբրա-
համու, իսահակայ և յակոբայ, որք
ոչ մեղան քեզ. ամենա։
Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն
իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի
քան զաւազ ծովու, և բազմացան
անօրէնութիւնք իմ. ամենա։
Զեմ արժանի հայիլ եւ տեսանել
զբարձրութիւնս երկնից՝ ի բազ-
մութենէ անօրէնութեանց իմոյ. ամե։
Կորացեալ եմ ես՝ ի բռնութենէ
կապանաց երկաթից. և ոչ գոյ ինձ
հանգիստ. ամենա։
Բարկացուցի զբարեմտութիւն, եւ
չար առաջի քո արարի. կանգնեցի
պատկեր և բազմացուցի զցասու-
մըն. ամենա։
Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ
զծունր սրտի իմոյ, եւ հայցեմ՝ ի
քաղցրութենէ քումմէ. ամենա։
Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնու-
թիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամե։
Աղաչեմ և խնդրեմ՝ ի քէն՝ Թող

ինձ տէր, Թող ինձ, եւ մի՛ կորուսանիր զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամէնա։

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ տէր, և մի՛ յիշեր զչարիսն իմ. և մի՛ պատուաւորեր զիս ընդ իջեալն ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամէնա։

Զի դու աստուած՝ ես ապաշխարողաց ես. և յիս ցոյց զբարերարութիւնն քո, որ անարժան եմ. ամէն։

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում. եւ ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոյ. ամէնա։

Զքեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. եւ քո են փառք յաւիտեանս. ամէն։

փառք հօր և որդւոյ և։

Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն տէր, Թող ինձ զմեղս իմ։

Բազում ողորմ տէր, ողորմեա ինձ։

Աստուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս ի մեղաց, և կեցո։

Արարիչ իմ և յոյս աստուած, գթա յիս ի մեղուցեալ ծառայս. եւ ողորմեա ինձ բազմամեղիս։

Ամենօրհնեալ սրբուհի՝ և միշտ կոյս աստուածածին մարիամ. բարեխօսեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս։

Ամենայն սուրբք աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ հայր ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս։

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ, ընկալ զաղաչանս մեր. զի ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր։

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ եւ կենդանարար և պատուական խաչիս քո տէր՝ պահպանեա զմեզ։

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով ի տուէ և ի գիշերի։

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա զմեզ տէր՝ յիշեա զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ քո, և ողորմեա մեզ։

Եկեալքս ՚ի խոստովանութիւն ա-
պաշխարութեան՝ հաւատով զյոյս
միածնի որդւոյն աստուծոյ դիցուք
՚ի սիրտս մեր, խնդրելով ՚ի նմանէ
զքաւութիւն և զթողութիւն յան-
ցանաց մերոց։ Վասն զի նա ինքն է
նախախնամողն աստուած յաւիտե-
նական. որ եկն կամաւ հօր ՚ի փըր-
կել զարարածս. և ասաց՝ զինքն լի-
նել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշ-
խարողաց, չնորհելով զհանգիստ
աշխատելոց, ընդունելով զծանրա-
բեռնեալքս և զտաժանեալքս մե-
ղօք յապաշխարութիւն քաւու-
թեան։ Արդ՝ եկայք ամենեքեան
խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրբո-
տիւք անկցուք եւ լացցուք առաջի
տեառն արարչին մերոյ. զի անցու-
ցէ ՚ի մէնջ զցասումն պատուհասի
յանցանաց մերոց բարերարութիւն
իւրով։ Ամենակալ տէր աստուած
մեր՝ կեցո և ողորմեա։

Տէր աստուած փրկութեան մերոյ՝
որ ողորմածդ ես և գթած, երկայ-
նամիտ բազումողորմ, եւ զղջանաս
՚ի վերայ չարեաց մարդկան. որ ոչ
կամիս զմահ մեզաւորին, այլ զդառ-
նալ նորա ՚ի չար ճանապարհէն եւ
զկեանն։ Դու տէր՝ առատ ողորմու-
թեամբդ քով մխիթարեա զծառայ-
սըս քո, և տուր սոցա տեղի ապաշ-
խարութեան։ Հաչտեա մարդասի-
րութեամբ քով. և արա զսոսա ան-
դամս եկեղեցւոյ քում սրբոյ։ Որ-
պէս զի առողջացեալք հոգւով՝ խոս-
տովանութեամբ եւ ապաշխարու-
թեամբ մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ։
Եւ ընդ ժողովրդեան քում, քեզ
հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս
հօր և որդւոյ եւ հոգւոյդ սրբոյ.
այժմ և միշտ և յաւի։

Բանից իմոց ունկն դիր տէր, և՛ լ
միտ առ ձայնս աղօթից իմոց։
Եայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց, Թա
գաւոր իմ և աստուած իմ։
Ես ձեզ աղաչեմ տէր. ընդ առա
ւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ
առաւօտս պատրաստ եղէց, յանդի
ման լինել առ քեզ։
Ո՛չ հաճ դու աստուած կամիս զա
նօրէնութիւն, եւ ոչ բնակին առ
քեզ չարք. և անօրէնք մի՛ բնակես
ցին առաջի աչաց քոց։
Ատեցեր զայնոսիկ, որք գործեն զա
նօրէնութիւն. կորուսանես զամե
նեսեան որք խօսին զսուտ։
Զայր արիւնահեղ եւ զնենգաւոր
պիղծ առնես դու տէր. այլ ես ըստ
բազում ողորմութեան քում մտից
՛ի տունս քո, և երկիրպագից ՛ի տա
ճար սուրբ քո երկիւղիւ քո։
Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարու
թեան քում. վասն հաշնամեաց ի-

մոց՝ ուղիղ արա առաջի իմ ճա
նապարհս քո։
Զի ոչ գոյ ՛ի բերանս նոցա ճշմար
տութիւն. եւ սիրտ նոցա նան
րեալք են։
Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք
նոցա. եւ լեզուօք իւրեանց նեն
գաւորք եղեն։
Դատեա զնոսա աստուած զի անկ
ցին ՛ի խորհրդոց սրտից իւրեանց.
ըստ բազում ամբարշտութեան նո
ցա մերժեա զնոսա, զի դառնա
ցուցին զքեզ։
Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յոյ
սացեալ են ՛ի քեզ. յաւիտեան ցընծասցեն, և բնակեսցիս դու ՛ի նոսա։
Պարծեսցին ՛ի քեզ սիրելիք անուան
քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն.
տէր որպէս զինու հաճութեամբ
քո պսակեցեր զնոսա։
Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք զա
մենայն աւուրս կենաց մերոց։
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝

յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ա-
մացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։
Հայեա տէր ՚ի ծառայս քո և ՚ի գոր-
ծըս ձեռաց քոց, եւ առաջնորդեա
որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն
աստուծոյ ՚ի վերայ մեր։
Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
՚ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մե-
րոց յաջողեա մեզ։
Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր.
տէր, լուր ձայնի իմոմ։
Եղիցին ականջք քո ՚ի լսել զձայն ա-
ղօթից իմոց։
Թէ զանօրէնութիս իմ քննես տէր՝
տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո.
զի ՚ի քէն է քաւութիւն։
Վասն անուան քո համբերի տէր.
համբեր անձն իմ բանի քումմ. յու-
սացաւ անձն իմ ՚ի տէր։
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերե-
կոյ, ՚ի պահէ առաւօտու յուսա-
ցաւ իսրայէլ ՚ի տէր։
Ի տեառնէ է ողորմութիւն քա-
զում. ՚ի նմանէ է փրկութիւն, եւ

նա փրկեսցէ զիսրայէլ յամենայն նե-
ղութենէ նորա։
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր-
մութիւնդ քո. զի ես ՚ի քեզ տէր
յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնա-
ցից զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի գքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի դու
ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քով հանցես
՚ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութիք քով սատակեա զթշնա-
միս իմ. և կորո զամենայն նեղիչս ան-
ձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ։
Աստուած յանուան քումմ կեցո զիս,
և ՚ի զօրութեան քումմ իրաւ արա
ինձ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն

դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հը-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ աստուած առաջի
իւրեանց։
Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. եւ խոստովան եղէց
անուան քումմէր, զի բարի է։
Յաւէնայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս. և ՚ի թշնամիան իմ ետես
ակն իմ։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Եթէ տեսանն Ներսէսի վանն Երկրորդի սուրբ Աբարչութեանն, և վանն Երինայոց զօրացն։

Աբարչակա՞ն բանի՞ն հրամա՞ն ՚ի յերկրորդումն սուրբ սկըզբան. ըզ-
ջո՞ւրան ՚ի ջո՞ւրըն բաժանեա՞ց հաս-
տատութեամբ պարո՞նակեա՞ց, ո-
րով զաչխարհս հողեղինա՞ց անջըր-
պե՞տեաց ՚ի հրեղինա՞ց. ընդ նոսի՞ն
որդի՞ք լուսո՞ց տուք օրհնութիւն
երրեակ լու՞սո՞ւն։
Բա՞զմաչեա՞ց հոյլք քրո՞վբէից երեք-
սե՞րեանդ սրո՞վբէից. ա՞լէտուք ա-
նե՞ղ ա՞ստուածութեա՞նըն համա՞-
գոյ երրո՞րդութեանն. բարեխո՞ս լե-
րո՞ւք առ տէր վասն մա՞նկանց եկե՞-
ղեցւոյ. ընդ նո։
Գերապա՞յն իշխանութի՞ւնք և անփո՞-
փոխ միշտ տէրութի՞ւնք. ա՞նյաղ-
թելի՞ սուրբ զօրութի՞ւնք ՚ի յա-
րա՞ջին փառաւորութի՞ւն. ա՞ղաչե-

ցէք զտէրն ողորմած անտես չար-
նել զգործըս ձեռանցն. ընդ նո։
Դոնք անմարմնոցըն պետութեանց
հրեշտակապետըք բարձրութեանց.
հոգիք հրեղէնք եւ սպասաւորըք
հրեշտակաց զինուորութիւնք. մաղ-
թեցէք զտէրըն տերանց վասըն
մարդկան երկրաւորաց. ընդ նո։
Երկնաւորաց դասուց վերնոց օրհ-
նաբանից քոց զընտրելոցն. քաղց-
րասցին առ քեզ գրիած որ վասըն
մեր ձայն մաղթանաց. զոյս և տա-
ցեա մեզ պահապան յայսմ հետէ
մինչ ի վախճան. ընդ նո։
Զօրութեանց և տէրութեանց իշ-
խանութեանց և պետութեանց. և
ամենայն անուանելոց որք ի յերկինս
պաշտօնեայք. ընկալ քրիստոս ուրա-
խութեամբ զմեզ յօր մահու և յա-
րութեան. ընդ նոսին օրհնել հո-
գեւոր ըզքեզ ընդ հօր փառա՛՛՛տ-
ութե՛՛՛ւն։

Երդ վանն երրորդի աւուր Արարչութեանն, և վանն երրորդի
դարուն. և ի Յովհաննէս մկրտիչն։

գշ

Էնակա՛ն բանն որ ընդ հօր արար-
չակից և համազօր. յերրորդ աւուր
զծառըսըն զատոյց ըզբոյս և զտունկ-
կըս բըղխեցոյց. իսկ ի յերրորդ դա-
րուն դարձեալ զծառըցըն հեղեղ յա-
մաքեցոյց. զնոյ տապանաւն իւր
ապրեցոյց ըզկենդանեաց սեռս ա-
ճեցոյց. տուք օրհնութիւն անճառ
լուսոյն հօր եւ որդւոյ եւ սրբոյ
հո՛՛գւո՛՛յն։
Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց տըն-
կեաց եւ զտունկս իմանալեաց.
զհեղեղ մեղացըն ցածուցեալ զդաս
արդարոց բազմացուցեալ. յորոց և
մեծն ի ծնունդս կանանց միջնորդ
ընդհայց և օրինաց. տուք օրհ։
Թագաւորին երկնից զինուորս ար-
քայութեան աւետաւոր. խընդրեա
գընել ելս ի սըրտի առ ի հովտես
տըրտմականէ. յոխտեալ տեղին

տէրունական ՚ի խոստացեալն որդ-
ւոյ մարդկան. տուք օրհնու ։
Ժառանգին հօր յապաւաւոր եւ
յարգանդէ երկրպագող. կարա-
պետ եւ մկրտիչ այնմ որ մեղաց
մերոց քաւիչ. լեր բարեխօս առ
նոյն գթած ջննել զմեզ մեր
յանցանաց. տուք օրհնու ։
Ի հօրէ լոյս ծագեցաւ մեռեալ
բնութեան կենդանարար. առա-
քեցեր յառաջընթաց սուրբ գոյե-
հանելոյս քարոզել կենաց. սորին հայց-
մանքն ամենակալ ըզպատանիսդ
մեր ընկալ. տուք օրհնու ։
Լուսաշաւիղ յերկինս ելին հոգա-
նիւթեայ սուրբ հրեշտակին. որ-
ժանացո զմեզ նորին նեղ եւ ան-
ճուկ ճանապարհին. զի հետեւեալ
գոլով նորին հօր քո վերին օթե-
վանին. եւ երգեցո՛ք ընդ երջան-
կանն որդւոյ լուսոյ քեզ եւ՛ զս
վա՛՛՛ռա՛՛՛ց ։

Երգ վասն չորրորդի աւուրն Արարչութեանն, և վասն չորրորդի դարուն, և վասն աւետեաց Աստուածածնին ։

Լաւարն անգոյ և սկզբնածին հա- դշ
յրն ածեցաւ յօրն ա՛առաջին. լոյսն այն
պայծառ յօր չորրորդին յարեգական
նիւթ հաստատեալ. լուսինն ՚ի տիպ
լուսոյ ստեղծեալ և աստեղաց պարզ
յօրինեալ. ոսկով օրհնի ստեղծողն
էից ՚ի բանաւոր պաշտօնեա՛՛յ ։
Ծածկեալ խորհուրդըն ծանուա-
ցա՛՛ւ չորրորդ դարուն խաւհականաւ.
՚ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակին
ետ զաւետիսըն կուսականն. թէ
լոյսն որ ո՛չ բովանդակի՛ ՚ի քէն
մա՛՛մբով պարունակի. յոր օրհնե-
ցա՛՛ք ազգ երկրածի՛նք տուք օրհ-
նութիւն պըտղոյ կո՛՛ւսի՛՛ն ։
Կուսին նախնեաց մօրն եւայի յորմէ
ա՛՛դամըն հի՛՛ն պարտի. բարձան ա-
նէծքըն տըրտմական քո սուրբ
ծնընդեամբ կոյս մա՛՛րիամ. ոսկեաչեա
զքո մի՛՛ածի՛՛ն թոզուլ ըզ մեզս

որդւոյ նոցին. յոր օրհնե։
Հաւրան ընծայեաւ յերկրէ յերկինս
յոր համբառնամք առ քեզ զհոգիս. յօր լսես զաղեթս խընդրեա լինել մեզ լսելիս. զձայն առեետեաց քո մխածնին եղիջ եկայք
օրհնեա՛լք հօր իմ. յոր օրհ։
Զայնիւ առ քեզ տէր պաղատիմք և առաջի քո ա՛նկանիմք. սպաչանօք աստուածածնին հնչո՛ւ ի մեզ բզբոյ հնոցին. տուր արտասուօք զմեղս ջնջել եւ վերջատին զմեզ նորոգել. յոր օրհ։
Ղէկաւար ճարտարապետ անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ. վերաբերեա ընդ պետրոսի զմեզ ի յաղեաց մեզայ ծովէս. պաղատանօք գերագունին անապական քոմ ծընողին. յոր օրհնեցայք ազգ երկրաւծինք տուք օրհնութիւն պետրոսի։

Եզ վան հինգերորդի աւուր Աբարչու թ ամին, և վան հինգերորդի գարուն, և ի սուրբ Առաքելոն Քրիստոսի։

Եզ
Ձառագայթեաւ բանն ի հօրէ յոր հինգերորդըն հրամայէ. բըղխել ի ջրոյ սեռս կայտառաց և թեւաւորս օդականաց. իսկ ի գարնանն հինգ մըկրտին յամսն և ի ծովն խրայելն հին. տացուք հրաշից ներգործողին պատիւ և փառս անեղ բանին։
Ա՛բրահամ օրինակի առաքելոցըն քո՛ն. որք ի ծովէն տիբերեական ի յերկնաչխինսըն կոչեցան. անցին ընդ ծով աշխարհական և ի հոգին մկրտեցան. տացուք հրա։
Յուրախուն թիւնան անզրաւականն ի հարսանիսն անապական. զձեզ առաքեաց հայրըն փառաց հրաւիրատուք տըրտմականաց. սուրբ հարսանեացն այն հայցեցէք ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից. տա։
Նորոգողք տիեզերաց ի նախահօրըն յանցանաց, նորափետուր զար-

դարեցիք զեկեղեցիս հեթանոսաց. պաղատեցէք առ նոյն գըթած զմեզ նորոգել՝ի հնոյ մեղաց. տա։

Շինող էրեսս համայնից ապարածոց՝ի յանդոյն. նոյն չինեցեր զեկեղեցի վեմդ՝ի վերայ վիմին բանի. ընդ եգեալ հիմունս՝ի նոր սիօն ըզմեզ յօգեա չինմամբ՝ի նոյն. տա։

Ողբախառնաւ գնացիւք գետոյ քաղաք՝ի քէն չինեալ յիսուս. յորմէ վըտակք հնորհաց հոսեն զոգիս մարդկան ոռոգանեն. պրբո և մեզ՝ի ջրոյն կենաց հայցմամբ հոգւոյն մատըռուակաց. զի բանասեր երկիրս քո պըտղաբերի՝ի վաստակս քո։

Երգ վան վեցերորդի աւուր Աբարչութեանն, և վան վեցերորդի դարուն, և ի խաչելութիւնն Քրիստոսի։

ՈՒՐ Զըհանդուրժեալ բնութեամբ բարբրոյն ունել միայն զանճառ բարին. այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր պատկեր՝ի վերին՝ի վեցերորդն առաւօտին. և՝ի յերրորդ ժամ զկողածին՝ի յօգնութիւն ետ հոդածնին. զորս՝ի դրախտին եդ վայելել բայց՝ի պըտղոյն մահու ապրգե։

Պապանձեալ առ դատողին յետ յանցանացն ադամըն հին. զկինըն պատճառ եղեալ խաբմանն եւ կինըն զօձըն դաւառճան. որով երկիրս այս անիծաւ փուշ եւ տատասկ՝ի սամ բուսանե. վըճիռ մահու մարդոյն տըւաւ դառնալ՝ի հող ուստի ստեղծաւ։

Զընջել փութայր հայրըն փառաց ըզգիր պարտեաց մեր յանցանաց. որով զգեցաւ որդին գըթած՝ի վեց դարուն զմարմին մեղաց. հօր հաճութեամբ՝ի մահ խաչին եկըն կամաւ՝ի յոթըրաթին. գառըն զենաւ՝ի հին զատկին փոխան գառանցն օրինաւկին։

Ոսկիս լուսոյ պատուիրանին ալ-

դարձ֊ևթեան ճանապարհին. բարձ֊
րանալով քո ի խաչին բարձրացու֊
ցեր զմեզ ի յերկինս. քո անպա֊
տում խոնարհութեամբդ և կամա֊
ւոր խաչելութեամբդ. հաշտեաց
ընդ մեզ տէր գթութեամբ և թող
ըզմեզս ողորմ֊ութե֊ամբ։
Սոսկալիդ սերովբէից և ահաւորըդ
քրովբէից. խոնարհեցար ի չարչա֊
րանս չարչարելի բնութե֊մբ մարդկան.
ի խաչին զմեզս ըսպաներ և զգա֊
տակնիք մահու լուծեր. հաշտ։
Վիհապոյն բնութեանց էից և ա֊
րարչըդ բոլորից. յորժամ ծագեաց
զխաչիդ նըշանն ի գալըստեան քո
միւսանգամ. զերկրպագումս այժմ
հաւատով լուսաւորեա նորին լու֊
սով. զի համաձայն խաչազգեցիցն
ըզբեզ օրհնեմք յաւի֊ե֊տե֊նի֊ց։

Երգ վասն եօթնեւրտից աւուր Ապաշխարութեան, և վասն եօթն֊
եւրտի գարնան, և ի խորհուրդ Հանգստեանն։

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց
հանգեաւ յեօթն օրըն ի գործոց.
այն որ հանգիստ աշխատելոյ եւ
կամքըն գործ է եղելոյց. ուստի եւ
մեզ յոյս հաւատոցն ետ հան֊
գըստեամբըն չաբաթուն. թէ աստ
գործել զգործս աստուածոյ անդ է
հանգչել ընդ աստո֊ւածո֊յ։
Րաբունաբար վարդապետիմք յօրի֊
նակէ տեառըն խրատիմք. որ ի
յերկրորդ արարչութե֊ան յետ կա֊
տարման տնօրէնութեան. յեօթ֊
ներորդ օր հանգստեան լինել
մարմնով ի գերեզման. զկատեալ
հոգիսըն վերացեաց զանանց հան֊
գիստըն պատրա֊ստե֊ց։
Ցօղդ որ ի քոյդ կողէ ցօղեալ բը֊
ժըշկեցեր զհանգուցեալըն. իջեր
ի հող մահու նոցին և բուսուցեր
յօրըն վերջին. կենդանարար ձայնի֊

ւըդ .քո՞ կոչեա զնո՛սա 'ի կեա՛նըս .քո՝. եւ դասեցո՛ ընդ ա՛րդարո՛ցն երջել.քե՛զ փառս ընդ զըա՛ւրթնո՛ցն։

Խիճճեալ զբնութիւնս կենաց ոչնո՛ղ դարճոյց յա՛նցանքն 'ի մա՛հու հո՛ղ. իսկ անմահիւք մեռելութիւնն շնորհեաց դա՛րձեալ զանմա՛հութիւն. զորս են ընդ .քե՛զ թաղեա՛լ մահուա՛մբ աւազա՛նին մկրտութեա՛մբ. յա՛րո ընդ .քե՛զ.բոյն փառո՛ք արեգա՛կան նըմա՛ն լո՛ւսո՛վ։ Փա՛յլին արդա՛ւքն յարքայութե՛ն և ճրագնա՛ռքն 'ի հա՛նգըստեանն. մա՛ռ սիրտքըն պըտակի՛ն եւ կուսա՛նաց լապտե՛ըք վառի՛ն. դա՛սեցո՛ տէր ընդ նոսի՛ն ոյք զբեզ ա՛՛ծ խոստո՛վանին. արդարութեա՛մբ մի՛ դա՛տեսցի՛ն այլ գըմո՛ռթեամբ .քո .քա՛ւե՛սցի՛ն։ Ք՛ո՛անպատո՛ւմ խոնա՛րհութեա՛մբդ որ թաղե՛ցար մեռե՛լութեա՛մբ. և յարութեա՛ն յորդա՛ն մարգկա՛ն ոյք

հաւա՛տով 'ի .քե՛զ անկա՛ն. յա՛րո եւ զմե՛զ արդա՛րութի՛ւ և զնընջեցեալսն ողո՛րմութեամբ. զի՛ կենդանեացըս բե՛րանո՛վ տացին .քե՛զ փառս ընդ հօ՛՛՛ր հո՛՛՛գւո՛վ։

Մաղթանք պահոց՝ յետ Աբրլեանին։

Ա՛աչ .քո եղիցի մեզ ապաւէն տէր յիսուս. յորժամ երեւիս փառօք հօր ընդ ամպս լուսաւորս։ Յայնժամ մեք 'ի քեզ. այլ զօրութեամբ .քով մեծաւ բերկրեսցուք ընդ աչքս .քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տուընջեան։

Ֆարող։

Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած, զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ թռչ և պատուական խաչիւն իւրով 'ի խաղաղութեան։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք պահոց։

Օգնեա մեզ տէր. օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝ վասն մեծի փառացդ անուանդ քո. տէր փրկեա զմեզ, և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քո սրբոյ։ Պարապեալ պահեա զառ ի քէզ զպաւինեալ եւ զյուսացեալ ժողովուրդս քո՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քով ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Աւժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւի։

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո։

Բարերար և բազումողորմ աստ։

Օրհնեալ տէր մեր յի քի. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Ելիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի յառաջ քան զալ րեւ է անուն նորա։

Ինքա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ ամենայն ազինք երանիցեն նմա։

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր. եղիցի եղիցի։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Երգ աբեւագալին։

Յարեւելից մինչ ի մուտս. ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ. ամենայն

աղզ ե՛ւ աչքինք, յօրհնութիւն նոր
օրհնեցէ՛ք զարարիչն ամենաճոյ.
որ ծագեաց ըզլոյս արեգականն
այսօր յաշխարհս։
Եկեղեցի՛ք ամրագրոց. փառաբա-
նիչք ամենասուրբ երրորդութեն.
յառաւօտս լուսոյ զառաւօտ խա-
զաղութեան քո գովեցէ՛ք ընդ հօր
և հոգւոյն. որ ծագեաց ըզլոյս գի-
տութեան իւրոյ ի՛ մեզ։

Յորդորակ։

Յարեւելից յարեւմուտս մինկուն
սիօնի. օրհնեցէ՛ք միշտ անդադար
զծագողըն լուսոյ։
Եկեղեցիք ամրագրոց եւ փառաբա-
նիչք. բարեբանեցէ՛ք որ եհ զի-
մաստըս լուսոյ։

Փառաղ։

Յարեւելից մինչեւ ի մուտս արե-
ւու ընդ ամենայն տեղիս քրիստո-
նէութեան, ուր եւ կարդան զա-
նուն տեառն սրբութեամբ՝ տէր

աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ
մեզ ողորմեսցի։ Ուխտիւք զաստուած
աղաչեսցուք զի նա փրկեսցէ զմեզ ի
մեղաց և ի ցանկութենէ աչխարհի։
Ընկալցի զուխտս եւ զխնդրուածս
արտից մերոց. եւ արժանի արասցէ
զմեզ հաւատոց եւ պատուխրանաց
իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւր։
Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո
և ողորմեա։

Զառաւօտս լուսոյ եւ զառաջակայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել
հաւատով ի տեառնէ խնդրեսցուք։
Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ։
Եւ եւս։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

Ամօթք։

Յարեւելից մինչեւ ի մուտս ա-
րեւու օրհնեալ ես տէր. վասն զի
թագաւոր քաղցր ես. և անուն քո
ահեղ է ընդ ամենայն տիեզերս։
Փաղջրասցին սաղմոսերգութիւնք
մեր առաջի քոյ. ելցեն իրաւունք
յարդարութենէ քումմէ ի տակ-
րոնիթիս մեր, եւ փառաւորեսցի

ամենասուրբ անուն քո: Եւ մեք ար-
ժանի եղիցուք կալ՛ի պատուիրանիդ
քումմ. և քեզ երգել զօրհնութիւն
և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ
սրբոյ. այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուած մշանջենաւոր՝ աստուած
յաւիտենական, որ՛ի ստորին աշ-
խարհս լոյս ծագեցար, և լուսաւո-
րեցեր զմեզ՛ի խաւարային մեղաց
մերոց: Որ վասն մեր՛ի չափաւորու-
թիւն եկիր՝ անչափդ աստուած. և
հեղեալ ծաւալեցեր զշնորհս հոգ-
ւոյդ սրբոյ յարարածս քո: Ա՛յժմ և
յաւիտեանս ժամանակաց բարեբա-
նեալ ես ամենամեծդ աստուած,
ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ՝.
այժմ և միշտ և:

Սաղմոս. ղթ:

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն
երկիր. ծառայեցէք տեառն ուրա-
խութեամբ:
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.
ծաներուք զի նա է տէր աստուած մեր:
Նա արար զմեզ, և ոչ մեք էաք. մեք
ժողովուրդ և խաշն արօտի նորա:
Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութեամբ, եւ օրհնութեամբ՛ի
յարկս նորա:
Խոստովանեղերուք տեառն, եւ
օրհնեցէք զանուն նորա:
Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա. ազգէ մինչև յազգ է
ճշմարտութիւն նորա:
Փառք հօր և որդւոյ և:

Երգ:

Ձրդնաւո՛րք աստուծոյ, եւ ժա- դկ
ռանգորդք երկնից այրձոյութեանն.
ո՛րբ փոխանակեալը զանցաւորս
առիք զանանցն բարութիւնն.
բարեխօսեցէք աւր տէր վասն ման-
կանց եկեղեցւոյ:
Նահատա՛կք պանծալիք, եւ սիրե-
ցեալք՛ի յերկնաւոր հօրէն. ո՛րբ
մկկրտեցայք ընդ քրիստոսի ար-
եամբ ձերով՛ի մահ խաչին. բարե:

Մարտիրո՛սք ցանկալիք, եւ օրհնեալ
վանք հոգւո՛յն ճշմարտո՛ւթեանն.
ո՛ր՝ ըք յաղթեցիք հոգւով կարեաց
եւ ցանկո՛ւթեան. բարե։

Գովելի՛ք աչխարհի; եւ բաղձալիք
վերնո՛յն պետո՛ւթեանց. ո՛ր՝ ըք եւ
բանաւո՛ւթեան մասին հասիք. քան զա-
մենայն ո՛ւրիս մա՛րդկան. բարե։

Կամաւո՛ր պատա՛րագք. մա՛նկունք
տիւք և կատարեա՛լք իմաստո՛ւթ-
ր՝ ըք վիսանակ կաթին արբիք
զգինի՛ն զմա՛յլեցո՛ւցիչ. բարե։

Յարոյակ։

Ձլո՛ւնաւորըք ճշմարիտ վկա՛յք
քրիստոսի. բա՛րեխօսեցէ՛ք առ տէ՛ր
վանն անձա՛նց մերոց։

Նա՛հատակք կե՛նդանիք սիրող
քրիստոսի. որ՛ք չարչարեցա՛յք մար-
մնո՛վ վանն անուա՛նն տեառն։

Մա՛րտիրոսք ցանկալիք մա՛րդկան
ընձա՛լիք. հայցեցէ՛ք ՚ի սո՛ւրբ հոգ-
ւո՛յն տալ մեզ ընդարձակ։

Գովելի՛ք վերնոյ դասո՛ւց. պա՛ր-
ծանք աչխարհի. խընդրեցէ՛ք զխա-
ղաղութի՛ւն տալ եկեղեցւոյ։

Կամաւո՛ր սուրբ պատարագ. հա՛-
ստակա՛ մանկո՛ւնք. հայցեցէ՛ք լինիլ
եւ մեզ՝ ձեզ պըսակակից։

Մաղթանք։

Աղաչեմ՛ ողորմեաց տէր բարեբար.
աղաչեմ՛ ողորմեաց. վասն աղօթից
սրբոց ձգնաւորացն՝ աղաչեմ՛ ողոր-
մեաց։

Քարոզ։

Սուրբ ձգնաւորքն աղաչեսցուք
զտէր, որք զչարսն պարտեցին, նե-
ղութեանցն համբերեցին, լուսե-
ղէն եւ երկնային անթառամ պսա-
կացն արժանի եղեն. աղօթիւք նո-
ցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-
մեսցի։ Ամենակալ տէր աստուած
մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Սուրբ ես տէր, և ՚ի սուրբս հան-
գուցեալ. եւ մեք սուրբ վկայիւքս

աղաչեմ զքեզ. բարեխօսութեամբ
սուրբ աստուածածնին՝ եւ աղաչա-
նօք ամենայն սրբոց քոց. մի՛ մերժեր
զմեզ յողորմութենէ քումմէ, այլ
կեցո զմեզ ազօթիւք սոցին. զի դու
ես բազումողորմ աստուած. և քեզ
վայել փառք իշխանութիւն և պա-
տիւ. այժմ և միշտ և:

Յիշեա տէր զպաշտօն:

Բարեբար և բազումողորմ աստ:

Սաղմ. կբ:

Աստուած աստուած իմ, ես առ
քեզ առաւօտ առնեմ. ծարաւեաց
առ քեզ հոգի իմ, քանիապատիկ եւս
և մարմին իմ:

Որպէս երկիր անապատ և անջուր,
ուր ոչ գոյ ինձ ճանապարհ:

Այսպէս ի սուրբս երեւեցայց քեզ.
տեսանել ինձ զզօրութիւն քո եւ
զփառս քո:

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն
քո քան զկեանս իմ. եւ շրթունք
իմ գովեսցեն զքեզ:

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս
իմ, և յանուն քո համբարձից զձե-
ռս իմ:

Որպէս ի ճարպոյ պարարտութենէ
լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ:

Զի լիցէ զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօ-
սէի ընդ քեզ:

Զի եղեր իմ օգնական, ի հովանի
թեւոց քոց ցնծայցէ:

Եկն զկնի քո անձն իմ. և զիս ընկա-
լաւ աջ քո, և նոքա ի նանիր խնդե-
րեցին զանձն իմ:

Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
մատնեսցին ի ձեռս սրոյ, և բաժինք
աղուէսուց եղիցին:

Թագաւոր յուսացաւ ի տէր. գո-
վեսցին ամենեքեան՝ որք երդնուն
նովաւ. իսպին բերանք այնոցիկ՝ որք
խօսէին զանիրաւութիւն:

Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղա-
չել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամ-
ւոյն փրկեա զանձն իմ:

Ծանկեսցես զնս ՚ի ժողովոց չարաց, ՚ի բազմութենէ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։

Որք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց. լարեցին զաղեղունս իւրեանց նետ դառնութեան։

Զգել՚ի գաղտնիս այնոցիկ՝ որք ուղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձգեսցեն ՚ի նոսա, և մի՛ երկիցեն։

Որք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան. խորհեցան թաղուցանել լինձ որոգայթ, և ասացին ոչ տեսանէ զայս տէր։

Քննեցին զանօրէնութիւն, պարտասեցան ՚ի քննել զքննութիւն։

Մատիցէ այր ՚ի խորութիւն սրտի իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած։

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա. տըկարացան ՚ի նոսա լեզուք նոցա, եւ խռովեցան ամենեքեան որք հայէին ընդ նոսա։

Երկեաւ ամենայն մարդ ՚ի պատմել զգործս աստուծոյ, եւ զարարածս նորա ՚ի միտ առին։

Ուրախ եղիցի արդար ՚ի տէր, եւ յուսասցի ՚ի նա. նովաւ գովեսցին ամենեքեան, որք ուղիղ են սրտիւք։

Եւգ։

Լոյս, աբաթիչ լուսոյ առաջի՛ն լոյս. բնակեա՛ ՚ի լոյս յանմատոյց, հայր երկնաւոր ՚ի դասուց լուսե՛ղինացն օրհնեալ. ՚ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա ՚ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի։

Լոյս, ՚ի լուսոյ ծագումն արեգա՛կն արդար. անձա՛ւռ ծընո՛ւնդ հօր որդի. յառա՛ջ քան զարեւ անուն քո՛ գովեա՛լ ընդ հօր. ՚ի ծա։

Լոյս, ՚ի հօրէ բղխումն ա՛ղբիւր բա՛ւրութեան, հոգի՛ դ սուրբ աստուածո՛յ. մանկունք եկե՛ղեցւոյ ընդ հրեշտակս զքե՛զ բարե՛բանեն. ՚ի ծա։

Լոյս, երբեակ և մի ա՛նբաժա՛նելի սո՛ւրբ է՛րրո՛րդութիւն. զքեզ ընդ երկնայնոցն եր՛կրածինքս մի՛շտ փառա՛ւորեմք. ՚ի ծա։

Յորդոր։

Ա՛ղեաւնեցիդ աստուած հայր ա-
մենակալ. ընկալ զաղաչանս մեր
քոյ պաշտօնեից։
Ի հօրէ ծագումն անճառ, աղե-
գանն արդար. ծա՛գեա՛ի յանձինս
մեր զլոյս ողորմութեան։
Ի հօրէ բըղխեալ հոգի, աղբիւր
բա՛ռութեան. լո՛սով քով լըցո՛
ըզմեզ յայսմ առաւօտուս։
Երի՛ք անձինդ և մի՛ բնութիւն, մի՛
աստուածութիւն, զքե՛զ խոստո-
վանիմք յաւէտ սո՛ւրբ երրորդու-
թիւն։

Մաղթանք։

Լուսովդ քո քրիստոս՝ ամենեքեան
լուսաւորեցաք, և՛ի տուրըդ խաչ քո
փրկիչ հաւատոյգ ալքս ապաւինե-
ցաք։ Լո՛ւր մեզ աստուած փրկիչ
մեր. տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո.
և արա առ մեզ զողորմութիւն քո.
մարդասէր տէր։

Գալուստ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։
Փառաւորեցուք զամենակալն աս-
տուած՝ որ ծագեաց զլոյս առաւօ-
տուս յարարածս իւր. ծագեցե՛ և
այժմ զառաջ ողորմութիւն իւր՝ի
վերայ փառաբանչաց անուան իւ-
րոյ։ Ա՛մենակալ տէր աստուած մեր.
կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Զառաւօտուս աղօթս և զբանաւոր
պաշտօնս, ընկալ ամենակալ ամե-
նամեծդ աստուած՝ի քո անապա-
կան և յերկնային խորանըդ։ Ծա-
գեա առ մեզ զարդարութեան և
զիմաստութեան զլոյս քո. արա ըզ-
մեզ որդիս լուսոյ և որդիս տուբըն-
ջեան. որպէս զի՝ի գալ աւուրս եր-
կիւղածութեամբ վարեցուք ըզ-
կեանս մեր. և առանց գայթակղու-
թեան կատարեցուք։ Զի դու ես
օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ վա-
յելէ փառք իշխանութիւն և պա-
տիւ. այժմ և միշտ և յաւէ։

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուղջ՝ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սընոյց զիս։
Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջնորդեաց ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ։
Թէպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ըստուերաց մահու, ոչ երկեայց ՚ի չարէ, զի դու տէր ընդ իս ես։
Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ առն յանդիման նեղչաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։
Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ՝ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. բնակիլ ինձ ՚ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից

զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութիւք քով սատակեա զթշնամիս իմ. և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ։
Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական ՚ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։
Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ՚ի խառնվիլ երկրի. ՚ի փոփոխիլ լերանց ՚ի սիրտս ծովու։
Գոչեցին և խառնվեցան ջուրք նոցա. խառնվեցան լերինք ՚ի զօրութենէ նորա։
Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն աստուծոյ. և սուրբ արար

զյարկս իւր բարձրեալն։
Աստուած ի մէջ նոցա, և նորա մի՛
սասանեսցին. օգնեսցէ նոցա աստ-
ուած ի վաղորդեանէ մինչեւ ի վա-
ղորդեան։
Խռովեցան հեթանոսք, և խոնար-
հեցան թագաւորութիւնք. ետ ըզ-
ձայն իւր բարձրեալն՝ եւ խռովե-
ցաւ երկիր։
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ընդու-
նելի է մեր աստուած յակոբայ։
Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ,
որ արար զնչանս եւ զարուեստս ի
վերայ երկրի։
Եհար զպատերազմ ի ծագաց մին-
չեւ ի ծագս երկրի. զաղեղունս վըշ-
րեաց, զզէնս խորտակեաց, և զաս-
պարս այրեաց հրով։
Կանխեցէք և ծաներուք, զի ես եմ
ճշ. բարձր եղէց ի հեթանոսս, և
բարձրացայց ի վերայ երկրի։
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ. ընդու-
նելի է մեր աստուած յակոբայ։
Աստուած յօգնել ինձ նայեաց. և

տէր յընկերել ինձ փութա։
Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին, որ
խնդրեին զանձն իմ. դարձցին յե-
տս և ամաչեսցեն, որ խորհէին
ինձ չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք.
որ ասէին ինձ վաշ վաշ։
Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ի քեզ
ամենեքեան, որ խնդրեն զքեզ
տէր։
Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է
աստուած. և որ սիրեն զփրկու-
թիւնս քո։
Ես աղքատ և տնանկ եմ, աստուած
օգնեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ
ես. և դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կե-
ցո զորդի աղախնոյ քո. եւ արա
առիս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Եւդ։

ԴԿ Ձա՛նա՛ պա՛րհ. եւ ճրի՛շմա՛րտո՛ւ-
թիւն. եւ կեա՛՛նք քրիստո՛՛ս. ա-
ռա՛՛ջնորդեա հո՛գւոյ մե՛՛րոյ.
յերկրէ ելա՛նել յե՛՛րկի՛նս։
Դուռ՛՛ն կենա՛՛ց մըտի՛՛ց
ի՛մաս, մո՛՛յծ եւ ըզմեզ ա՛՛ռ
հա՛յր քո և հո՛գի. երգել միշտ ըզ-
փառս։

Յորդորակ։

Ձա՛նապարհ բարի քրիստո՛ս եւ ճըշ-
մարտո՛ւթիւն՝ առաջնո՛րդ հոգւո՛ց
մերո՛ց յերկրէ ի՛ յերկի՛նս։
Դո՛ռըն կենաց մըտից յա՛. ա՛ստ-
ուած ճըշմարիտ. մոյծ և զմեզ առ
հա՛յրըդ քո՛. հոգւովըդ սրբո՛վ։

Մաղթանք։

Տէր, ուղղեա զգնացս մեր ի ճա-
նապարհս խաղաղութեան. տէր
ուղեա եւ առաջնորդեա հոգւոյ
մերոյ եւ ամենայն հաւատացելոց
գնալ յարդարութեան ճանապար-
հըն և ի կեանն յաւիտենից։

Քարոզ։

Աղաչեսցուք զամենակալն ած՝ զի
յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս
ծառայից իւրոց ի բարի եւ ի խա-
ղաղութիւն։ Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Առաջնորդ կենաց եւ պարգեւիչ
խաղաղութեան, քրիստոս աստուած
մեր, առաջնորդեա մեզ գնալ ի ճա-
նապարհս քո արդարութեան. եւ
խաղաղութեամբ ժամանել ի նա-
ւահանգիստն կենաց եւ փրկու-
թեան՝ շնորհօք ողորմութեան քոյ.
զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր.
եւ քեզ վայելէ փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք առաջի պահոց. յոյս տուն ոչ լինի։

Օրհնեալ ես, տէր աստուած փըր-
կիչ մեր, որ յամենայն ժամ ընդ
մեզ ես, եւ ոչ երբէք թողուս ի

ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ՝ ոյք հաւատով եւ ճշմարտութեամբ կարդան առքեզ: Աղաչեմք եւ խընդրեմք ի քէն, տէր, ճանապարհորդակից լեր ծառայից քոց քոյին վերակացութեամբ՝ պահելով ի խաղաղութեան. և առաքնորդեա մեզ միւսանգամ խաղաղութեամբ եւ խնդութեամբ հասանիլ յիւրաքանչիւր ի բնակութիւնս ի քրիստոս Յիսուս ի տէր մեր: Որում վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Օրհնեալ հոգիդ սուրբ աստուած ճշմարիտ. ամէն:

Սաղմոս. ծ:

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ըստ բազում գթութեան քումմ քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:

Աւելի լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. եւ ի մեղացս իմոց սուրբ արա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ տէր, եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթող ի դատել գաս:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա յիս մշտակաւ և սուրբ եղէց, լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում։
Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և հոգեւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարեանէ աստուած, աստուած փրկութեան իմոյ, ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։
Տէր եղիցէ զչրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։
Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աստուած ոչ արհամարհէ։
Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի, և շինեսցին պարիսպք երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտիցդ պատարագս հանցեն ի սեղանդ քո զուարակս։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Երգ երրորդի ժամու աւուրն զկնի Ողջմէային։

Օ՛րհնեմք զքեզ, հայր անլռակիզքն, էից էակ ի յանգոյից, բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ եւ ստեղծեր մարդ ի պատկեր քո. գլուխըն ո-

տից խոնարհեցաւ զի զպատուի-
րան քո մոռացաւ. դարձեալ ասեմք
ըստ անառակին թէ հայր մեղայ
քեզ՝ ի յերկինս:
Երկնաւորացն անբընեալն, եղեր
մարդկան տեսանելի. զհինգ պատ-
կեր հոգեղինի պատկերըդ հօր ան-
վոխելի. եղեր յերրորդ ժամ՝ ի խա-
չին վասն ադամայ նախաստեղծին,
ընդ աւազակին քոմ խաչակցին ար-
ժանացոյ ըզմեզ դրախտին:
Թոզաւորդ թագաւորաց, առատա-
բաշխ հոգի՛ հնորհաց. ժողովեցոյն
՝ի վերնատանն առաքելոցն երկո-
տասան. ՝ի հրոյ լեզուս երեւեցար
յոգիս նոցա վերանըստար. լուր
յանուն քո ժողովելոցս, էջ և սո-
մեզ յերրորդ ժամուս:

Աղաչանք:

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս
են, ՝ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս,
տէր, և յօտարէն պահեա զծառայ

քո մարդասէր տէր:
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա-
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ:

Կարող մեծ պահոցն ՝ի Յովհաննու՝ մանգաւորեցոյ ասացեալ:

Սիաբան ամենեքեան զոհացարուք
զմարդասիրէն աստուծոյ և զփրկչէն
մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ: Որ ա-
զատեաց զազգս մարդկան ՝ի դատա-
պարտութենէ անիծիցն. և եբարձ
զմեզս աշխարհի ՝ի ժամուս յայսմիկ
խաչիւն իւրով. և շնորհեաց առա-
տապէս զպարգեւս հոգւոյն սրբոյ
երանելի առաքելոցն: Խնդրեսցուք
հաւատով զի զմեզ զամենեսեան՝
պատսպէ հաղորդս մեծամեծաց եւ
աստուածային բարեացն այնոցիկ,
ալօթիւք և բարեխօսութեամբ ա-
մենայն սրբոց, որք աստ և ընդ ամե-
նայն տիեզերս: Որպէս զի անարատ
վարուք, եւ ճչմարիտ առաքինու-
թեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա
յայսմ աշխարհի, զման և զվիճակ
ժառանգութեան ընկալցուք ընդ

ամենայն սուրբս նորա. ղբնակու-
թիւն յաւիտենական և երկնային
խորանացն: Զոր խոստացաւ սիրե-
լեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած
Յիսուս քրիստոս. տէր մեր կեցո և
ողորմեա: Զժամն և զառաջակայ օ-
րըս խաղաղութեամբ անցուցանել
հաւատով՝ի տեառնէ խնդրեսցուք:
Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա:
Զքաւութիւն և զմոդութի յան:
Զարքոյ խաչին մեծ եւ կարող զո:
Եւ եւս: Զանձինս: Ողորմեայ:

Աղօթք:

Որ՝ի քրովբէական և յանպատում
հանդուցեալ ես յաթոռ. և այցելու
ես միշտ արարածոյ քոց: Որ և՝ի
ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի
առաքեալն զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ:
Դու, տէր, յառաջակայ ժամուս՝ և
յաւէտ մինչեւ՝ի կենցաղոյս աւարտումն՝ տպաւորեալ միացո՛ զմեզ
ընդ ամենայն բարեգործութեան
յորդորմունս. և խոստացելոց քա-

րեացդ հաղորդս լինել զմեզ արժա-
նի արա. տէր մեր և փրկիչ Յիսուս
քրիստոս: Որ ես օրհնեալ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիւղածութիւք:

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս,
քանդ աստուած, էակից հօր և ա-
րարչակից սուրբ հոգւոյդ: Որ եւ
զնախաստեղծին պատուիրանազան-
ցութիւն պտղոյն ճաշակման՝ նշա-
նաւ ամենայաղթ խաչիւ քո՛ի ժա-
մուս յայսմիկ ենթադրեալ՝ի կենդանութիւն փոխեցեր. և զանօրէ-
նութիւնս մեր՝ի նմա բեւեռեալ՝
կեանք անապական, եւ նորոգութիւն
կենաց յուսացելոց՝ի քեզ խոստա-
ցար: Որոց մասնաւորիլ եւ զմեզ
արժանի արա, տէր մեր Յիսուս
քրիստոս, որ ես օրհնեալ ընդ հօր
եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ եւ
միշտ և յաւի:

Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալէ
տէր զօրհանապազ:

Աստուած մեր, աստուած կենարար,
և նա փրկեսցէ զմեզ։
Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ
տէր զօրհանապազ, առաջնորդեսցէ
մեզ աստուած փրկիչ մեր։

Քարող։

Խնդրեսցուք հաւատով՝ի սեառնէ
վասն ձանապարհորդաց հարց եւ
եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և ընդ
ցամաք գնասցեն. որպէս զի առաջ-
նորդեսցէ նոցա, խաղաղութեամբ
պահեսցէ, եւ տարեալ հասուսցէ
յիւրաքանչիւր տեղիս տէր աստ-
ուած մեր։ Վասն զի նա ինքն է ա-
ռաջնորդ կենաց, և յոյս փրկութե-
որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղա-
ղութեամբ հասանիլ՝ի նաւահան-
գիստն կենաց և փրկութեան։ Ամե-
նակալ տէր աստուած մեր. կեցո և։

Աղօթք։

Առաջնորդեա մեզ, տէր ամ մեր,
եւ ուսո՛ մեզ գնալ՝ի ճանապարհս
քո արդարութեամբ. պահեա՝ի

խաղաղութեան զկեանս մեր, եւ
զգնացս՝ի հաճոյս քո. ժամանեցո
զհոգեւոր և զմարմնաւոր ընթացս
ծառայից քոց անարատ ճանապար-
հաւդ յաւիտենական՝ի կեանսդ.
չնորհօք միածնի քոյ տեառն մերոյ
և փրկչին յիսուսի քրիստոսի, որ ե-
զեւ մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս
փրկութեան։ Ընդ որում օրհնեալ
ես հայր ամենակալ հանդերձ կեն-
դանարար եւ ազատիչ սուրբ հոգ-
ւովդ, այժմ և միշտ և յաւի։

Ցիշեա տէր զպաշտօն։

Բարեբար և բազում՝ողորմ աստ։

Սաղմոս. իբ։

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ
պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուղ՝ անդ բնակեցոյց
զիս. և առ ջուրս հանգստեան սը-
նոյց զիս։
Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և առաջ-
նորդեաց ինձ՝ի ճանապարհս ար-
դարութեան վասն անուան իւրոյ։

թէպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ըստ-
ուերաց մահու, ոչ երկեայց ՚ի չա-
րէ, զի դու աեր ընդ իս ես։
Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխի-
թարեացեն զիս։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ
քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս։
Ողորմութիւն քո տեր զհետ իմ
եկեսցէ՝ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց. բնակիլ ինձ ՚ի տան տեառն
ընդ երկայն աւուրս։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր եւ գնա-
ցից զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի հշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել կամս քո. զի դու
ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քով հանցես

՚ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա աս-
տուած, զհշնամիս իմ. և կորո զա-
մենայն նեղիչս անձին իմոյ. զի ես
ծառայ քո եմ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Կարող։

Եւ ես խաղաղութեան զտէր աղա։
Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբա-
րերար հոգին աստուած, և խընդ-
րեսցուք զողորմութիւն ՚ի նմանէ,
զի անցուսցէ ՚ի մէնջ զցասումն պա-
տուհասի յանցանաց մերոց բարե-
րարութեամբն իւրով։ Ամենակալ
տէր աստուած մեր. կեցո և։

Աղօթք։

Խաղաղութեամբ քով հոգիդ սուրբ
աստուած ճշմարիտ՝ որ ՚ի վեր է քան
զամենայն միտս եւ զխորհուրդս,
մխիթարեա զանձինս ծառայից քոց՝
ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո

’ի վերնջ զգաստութեն պատուհասի յանցանաց մերոց բարեխաւսութեամբ քով։ Ներեա և լուր մեզ, քաւեա եւ թող զմեղս մեր արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ որդւոյն միածնի, այժմ և միշտ և յաւիտ։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից վեցերորդի ժամուն, որ կատարի ի գէմս հօր Աստուծոյ. այլ և ի գեմս չարչարանաց և խաչելութեան որդւոյն Աստուծոյ։

Օրհնեալ հայր սուրբ աստուած ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս. ծ։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւն իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ.

Լայն։ Տես յերես. 351։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Երգ վեցերորդի ժամուն։

Ի՞ւաւարեցաւ լոյն արեւուն ’ի վեցերորդ ժամ ահռելոյն. ծանոյց թէ լոյն արարչական նըսեմացոյց զլոյն երկական. կախեալ ըզքեզ մերկ ’ի խաչին, քօղով ստուերաբերն ծածկէին. հեռքեա ’ի մէնջ ըզծանր

թուԼիւն ընդՀաՂ գիւին միջօրէի։
ԶանձրուԼեան մարտ այսոյն չարի
որ յայսմ ժամուս պատերազմի.
ղօղեալ յոգւոց մեր հեռքեսցի քո
նըշանաւ սրբոյ խաչին. ձըշմար-
տուԼեան քո ճառագայթ զաւ ի
յերկնից անկեալ փայլակն. մեր-
ժեալ ի միջ հալածեսցե և զմեզ
լուսով քո վառեսցէ։
Յայս միջօրեայ տուընջեան ժա-
մուս վայելչական աչաց մարմնոյս.
նէտիւք գաղտնեաց մի խոցեսցուք
ի խաւարէն որ ի ծածուկ. շնար-
չանակի բանակեսցեն ըզմեզ քա-
նակըք հրեշտակաց. ոչըք պարակից
մեզ լինելով ըզքեզ ընդ հօր փա-
ռատրելով։

Մաղթանք։

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս
են՝ի մեղաց իմոց սուրբ արա։
Եւ ևս խաղաղուԼեան զտէր աղա։
ՕրհնուԼիւն և փառք հօր և որդ։

Քարող մեծի պահոցն։

ՍրԼուն մտօք և անզբօս խորհըր-
դով կացցուք միաբան յաղօԼս ա-
ռաջի տեառն մերոյ և փրկչին յի-
սուսի քրիստոսի։ Հաւատով խընդ-
րեսցուք՝ի նմանէ զհրեշտակ խա-
ղաղուԼեան պահապան անձանց մե-
րոց. որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ
զմեօք, և աներկիւղ պահեսցէ ըզ-
մեզ յամենայն հրեղէն նետից սա-
տանայի, որ Ժռչի՝ի տուէ. յիրաց
խաւարային գնացից՝ի գայԼակ-
ղուԼենէ դիւին՝ի հասարակ ա-
ւուր։ Յորմէ զգուշուԼեամբ պա-
հելով աղօԼիւք և բարեխօսուԼիւ
ամենայն սրբոց, չնորհեսցէ մեզ
մարդասէրն աստուած կեալ առա-
քինուԼեամբ՝ի փրկուԼիւն ան-
ձանց մերոց, ի պատիւ և՝ի փառս
կենդանացուցիչ անուան իւրոյ։
Յոյս հաղորդուԼեան ընկալցուք՝ի
յայտնուԼեան միածնի որդւոյն
աստուծոյ. կերպարանակից առնել
զմարմին խոնարհուԼե մերոյ՝ ըստ

նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց. վասն զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած յիս.քս տէր մեր, կեցո և ողորմեա: Զժամս և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով՝ի տեառնէ խնդրեսցուք:

Զհրեշտակ: Զքաւութիւն: Զարբոյ: Եւ եւս: Զանձինս: Ողորմեաց:

Ա. ղաթք:

Զգեցո մեզ տէր աստուած մեր զէն արդարութեան, զօրաւոր և յաղթող լինիլ ընդդէմ սատանայական պատերազմաց. և զամենայն հրեղէն նետս նորա չիջուցանելով անկասկած լիցուք յիւրաց խաւարային գործոց՝ ի գայթակղութենէ դիւին՝ի հասարակ աւուր: Եւ զգաստացեալք վայելչական տուընջեամբս՝ առաքինութեամբ կացցուք՝ի փրկութիւն անձանց մերոց. ՝ի պատիւ և՝ի փառս սրբոյ երրորդութեանդ, այժմ և միշտ և յաւիտ:

Խաղաղութիւն ամենայնի:
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Երկնաւոր խաղաղութեամբդ քով պարապեալ պահեա զանձինս մեր տէր զօրութեանց: Վասն զի դու ես աստուած խաղաղութեան, և բաց՝ի քէն զայլ ոչ գիտեմք. և զանուն քո ամենաղօր՝ կարդամք յօգնականութիւն անձանց մերոց: Նայեա յերկրպագութիւնս մեր. եւ ուստ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան: Եւ գոհութեամբ փառաւորեսցուք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և:

Տէր՝ մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս, վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր. զի աղքատացաք յոյժ: Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝ վասն փառաց անուան քոյ:

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ:

Ֆարզ:

Վասն հիւանդացեալ և ամենայն վըշտացելոց աղաչեսցուք զփրկիչն մեր

.քրիստոս, զի ողորմեացի ըստ մեծի
ողորմութեան իւրում. և բժշկեաց
յէ զախտս եւ զհիւանդութիւնս
հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց.
և կատարեալ առողջութեամբ հա-
ստուսցէ զամենեսեան՝ ի մշտնջենա-
ւոր և յանախտ կեանս: Որ առա-
քեցաւ՝ ի հօրէ՝ ի բժշկութիւն ազ-
գի մարդկան՝ միածին որդին աստու-
ծոյ. տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիս-
տոս կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Փարատեա զցաւս և բժշկեա զհի-
ւանդութիս՝ ի ժողովրդենէդ քումմէ
սէր աստուած մեր. և շնորհեա ա-
մենեցուն զկատարեալ առողջութի
նչանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով.
որով բարձեր զկարօութիւն ազգի
մարդկան, և դատապարտեցեր ըզ-
թշնամին կենաց և փրկութեան մե-
րոյ: Դու ես կեանք մեր և փրկու-
թիւն՝ բարերար եւ բազմողորմ
աստուած. որ միայն կարող ես թո-

զուլ զմեզ՝ և մերժել զախտս եւ
զհիւանդութիւնս՝ ի մէնջ. որում
յայտնի են պէտք կարեաց մերոց.
պարգեւիչդ բարեաց՝ պարգեւեա
զառաստ ողորմութիւն քո՝ ի վերայ
արարածոց քոց՝ ըստ խրախանչիւր
պիտոյից. յորոց հանապազ փառա-
ւորեալ գովի ամենասուրբ երրոր-
դութիւնդ, այժմ և միշտ և յա:

Յիշեա տէր զպաշտօն:

Բարերար և բազմողորմ աստ:

Սաղմոս. խ:

Երանի որ խորհի զաղքատն և ըզ-
տնանկն յաւուր չարի փրկէ զնա
տէր:

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ, և-
րանելի առնէ զնա՝ ի վերայ երկրի,
եւ ոչ մատնէ զնա՝ ի ձեռս թշնա-
մեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա՝ ի մահիճս ցա-
ւոց իւրոց. զամենայն անկողինս նո-
րա դարձուցանէ՝ ի հիւանդութե-
նէ նորա:

Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ. բըժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։
Որ բնակեալն ես յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցես։
Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ ի նա։
Նա փրկեսցէ զնս յորոգայթէ որսողին, և ի բանից ի խռովութենէ։
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս։
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝ ճշմարտութիւն նորա։
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ։
Յիրէ որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր։
Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես։
Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո։
Ի վէրայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առնուն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորեցից զնա. երկայնաւորութեամբ լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Քարոզ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։ Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի հօրէ ողորմութեան մեզաց եւ թողութեան յանցանաց. փրկել զմեզ ՚ի վշտաց և ՚ի նեղութեանց. իջանել ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ ամենակալին. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Հայր գթութեանց եւ աստուած ամենայն մխիթարութեանց. որ մխիթարես զմեզ յամենայն նեղութեան մերում. լուր և այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո ՚ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութիւք քով։ Ներեա և լուր մեզ. քաւեա և թող զմեզս մեր. արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ տէր մեր յս. քս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Կարգաւորութիւն հաւաբակաց աղօթից իններորդի ժամուն. որ կոչի ՚ի դէմս որդւոյն Աստուծոյ, այլ եւ մահուանն՝ և բանական հոգւոյն աւանդմանն։

Օրհնեալ որդիդ սուրբ աստուած Ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս. ծ։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութէ.

Ա այլն։ Տէս յէրէս. 351։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Երգ իններորդի ժամուն։

ԶաՓրչարակեցեալ քեզ տի՛ւ լուսոյ եր- 74
եք ժամու խաւարեալն. պայծառացեալ յիննեւորդին ՚ի տի՛պ լըրման մահո՛ւ ստուերին. ջա՛հըդ լուսո՛յ մեծապայծա՛ռ աւանդեցեր զհոգի՛դ առ հայր. ուա՛հիւ կըցորդ քեզ

ի՛ յերկինս ըզմե՛զ ուղեա հոգեւո՛ր
քոյի՛ն ։

Սա՛նգարամե՛ըք սպասեցի՛ն զկա-
պեալ հոգիան արձակեցին. վե՛ր՛ք ի՛
վիմէ պատուեցան ի տապանաց
մեռեա՛ըք յարեան. տարե՛րք երկրի՛
տատանե՛ին և աշխա՛րհի սիւնք գո-
զային. բամեալ՛ք առ քեզ պաղա-
տեսցո՛ւք զի ընդ արդարսըն գա-
սե՛սցո՛ւք ։

Ջո՛ւցեր յայնժա՛մ ըսքանչելիս և այ-
ժըմ մեզ ողո՛րմեացիս. էիւծեալ՛ըք
նուԹիւնս քեզ ողջացա՛ւ, չնորհեա
եւ մեզ լինել անցաւ. փոխան մա-
հո՛ւ քո՛ կենարար կեցո՛ զմեզ տէր
բարերար. քեզ պաղատիմ՛ք ըստ ա-
ւազակի՛ն յիշեա ըզմեզ յօրն ահա-
գի՛ն ։

Մաղթանք ։

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս
են, ի՛ մեզայ խմոյ սուրբ արա ։
Եւ ևս խաղաղուԹեան զտէր աղա ։
ՕրհնուԹիւն և փառք հօր և որդ ։

Կարող մեծի պահոցն ։

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հա-
ւատով՝ կացցուք միաբան յաղօԹս
առաջի տեառն մերոյ և փրկչին յի-
սուսի քրիստոսի, յիշելով զմեծա-
մեծս նորա զանչափ չնորհս, զհամ-
բերուԹիւն կենաստուս խաչին, և
զհեղումն ազատեցուցիչ արեան նո-
րա, և զսոսին նմանս՝ որ յայսմ ժա-
մու վասն մեր մեզաւորացս կրեաց
նա ։ Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ
առեալով՝ սրբեսցուք ի մեզայ զխոր-
հուրդս՝ զբանս՝ և զգործս մեր. կա-
տարեսցուք զսրբուԹիւն անձանց
մերոց ահիւն աստուծոյ ։ Մի՛ յա-
պիսցուք խոստովան լինել նմա ըզ-
մեզս մեր և խնդրել զիՀողուԹիւն
մեզայ մերոց. զի մի՛ կորիցիմք անա-
պաշխար զյաւիտենական կորուստն ։
Ա՛յլ մինչդեռ ժամանակս ի՛ձեռս է,
գործեսցուք զբարիս ի՛ կեանս յայ-
սոսիկ, օրինակ վարուց մերոց ունե-
լով զամենայն սուրբս և զյաղԹող
նահատակն. որք միանգամ ի՛ ըս-

կըզբանէ հաճոյ եղէն տեառն եւ վրկչին բոլորեցուն։ Որոյ աղօթիւք եւ բարեխօսութեամբն՝ շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած՝ զհաճոյն իւր եւ զօգուտն մեր խորհիլ միշտ և առնել, և անպատուամ պարգեւացն հաղորդս գըտանիլ։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոյ ճշմարիտն աստուած՝ Յիսուս քրիստոս տէր մեր, կեցո և ողորմեա։ Ձ ժամն և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով՝ի։ Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ։ Եւ եւս։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Տէր զօրութեանց՝ որ կամաւոր մահուամբ քով՝ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ՝ի մեռելութենէ մեղայ մերոյ. եւ բեւեռեցեր զկնիք դատապարտութեան մերոյ՝ի խաչին. եւ շնորհեցեր աղաւթիւն ազգի մարդկան՝ի ձառայութենէ ապականութեան՝ յազատութիւն փառաց՝ հեղմամբ արեան

քոյ սրբոյ։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր. եւ յաջողեա մեզ՝ ուղիղ հաւատով եւ առաքինասէր վարուք՝ կեալ յայսմ աշխարհի, և արժանաւոր լինել յաւիտենական և երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո։ Եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Բազում մղձաւանջ և հաստիչ խաղաղութեան՝ հաստատեա զանձինս մեր քոյով խաղաղութեամբդ, որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի զամենայն արարածս քո՝ ուղիղ հըրամանաւդ մատակարարելով. վասն զի՝ այդ իսկ է կամք քո՝ խաղաղական և հոգեւոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս, եւ սպասել արժանն մօք յայտնութեան միածնիդ աստուածոյ և փրկչիդ մերոյ Յիսուսի քրիստոսի. որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպել ամպովք ընդ առաջ տեառն

յօգս։ Զուարթերես կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ սուրբս և ընդ սիրելիս անուանդ քո սրբոյ. և ժառանգեսցուք զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամենասրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւէտ։

ՂԷ Տէր, մի մատներ զմեզ խոպառ վանն անուանդ քումմ սրբոյ. մի ցրեր զուխտս քո. եւ մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ։

Վանն սբրահամու սիրելոյ քո, խահակայ ծառայի քո, և իսրայէլի սրբոյ քո։

Տէր, մի՛ մատներ զմեզ խոպառ վանն անուանդ քումմ սրբոյ. մի՛ ցրեր զուխտս քո. եւ մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ։

ԵՂԳ տեառն Ներսէսի։

ՔԶ Ն՚ահապետին աբրա՚հա՚մու հայցմամբն ընկալ տէր զաղաչանս։ Եւ

ծառայիդ քումմ սա՚հա՚կայ խընդրուածովք ի մեզ գլխաւ։ Բենաատեսին իսրայէլի։ Սիրով սրբոյն ի մեզ խնայեա։ Երեքսըրբեան երիւք սոցին։ Սըրբեա զհոգի զմիտս և զմարմինն։

Փարոզ։

Աղաչեսցուք զկենաստու փրկիչն մեր քրիստոս՝ որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարտարածս փըրկեաց. եւ հեղմամբ արեան իւրոյ՝ զմոզուԹիւն չնորհեաց յուսացելոց իւրոց։ Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Անկեալ առաջի քոյ բարեբար եւ բազումողորմ աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք և խընդրեմք զմոզուԹիւն ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ աստուածովք ի մեզ գլխաւ։ Բենաատեսին իսրայէլի։ Սիրով սրբոյն ի մեզ խնայեա։ Երեքսըրբեան երիւք սոցին։ Սըրբեա զհոգի զմիտս և զմարմինն։

ատացելոցս ՚ի քեզ՝ և կատարեա ՚ի քարի զինդրուածս մեր, զի ՚ի քեզ եմք ապաւինեալ։ Եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա զմեզ ՚ի կեանս յայսոսիկ. և առաջնորդեալ հասո յանճառ երկնից արքայութիւնդ, ՚ի փառաբանութիւն եւ ՚ի պատիւ ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ և միշտ և։

Յիշեա տէր զպաշտօն։

Բարերար և բազում ողորմ աստ։

Սաղմոս. ճժդ։

Ակրեցի՝ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա։

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու. և վիշտք դժոխոց գտին զիս։

Զնեղութիւն և զանձկութիւն գըտի, և զանուն տեառն կարդացի։

Ո՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած աստուած մեր ողորմի՝ եւ պահէ զտղայս տէր։

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ քո, զի տէր օգնեաց քեզ։

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ ՚ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց։

Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է։

Զինչ տացց տրիտուր տեառն ընդ ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն տեառն կարդացից։

Զաղօթս իմ տեառն տացց՝ առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնեայ քո։

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան, եւ զանուն տեառն կարդացից։

Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա . ՚ի
գաւխթս տան տեառն, և՚ի մէջ քո
երուսաղէմ։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք ·
գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք։
Զօրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վե-
րայ մեր. և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Շարական տերունեայց և Մարտիրոսաց։

աձ Որ ստեղծմամբ քոյոյ պատկերի քո
տէր պատուեցեր զմեզ· ընկալ և
այժմ զընծայեցեալսն ՚ի քեզ ուղիղ
հաւատով. զոյժ մեծի՛ քոյոյ ողոր-
մութեան։ Որ չնորհօք սուրբ հո-
գւոյն լուսաւորեցեր · յիշատակի՛
իւրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մար-
դասէր. զոյժ մեծ։ Որք հաղորդեցան
մարմնոյ և արեանն քո՛ տէր. հանգո
զհոգիս նոցա ընդ սուրբսդ քո քրիս-
տոս աստուած. քանզի գի՛ր նք սուրբ

արեա՛ն քո են։ Միայն օրհնեալդ
՚ի կա՛նանցս. մայր և մի՛շտ կոյս և ի-
մանալի՛ լոյս. ծընող արարչին մերոյ
անդադար բարեբա՛նեսցո՛ք։
ակ Աքարիչ աստուած եւ քաւեղիչ
ամենի մարդկա՛ւ՛ն. մի՛ անտես առ-
ներ ըզնընջեցեալսըն մեր. այլ հան-
գո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբսդ քո՛։
Որդիդ միածի՛ն յարուԹի՛ւն տիե-
զերա՛ւ՛ց. մի՛ ան։ Հոգիդ ճշմարիտ
մխիԹարիչ սրգաւորա՛ւ՛ց. մի՛ ան։
Հոգւո՛յն ըզքեզ հովանացեալ մի-
այն սրբոյ հի. ծընար ըզբա՛նն ա-
ստուած զանճառելո՛յ հօր ծընունդ.
եւ յայտնեցա՛ւ միութի՛ւն երրոր-
դուԹեա՛նն։
բձ Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ տէր ըզտիե-
զերա՛ն ամենայն. ընկալ զմեր ըզնըն-
ջեցեալսն ՚ի գո՛գ նահապետին աբ-
րահամու. ո՛ղորմած տէր փրկի՛չ
և բարերար։ Ո՛ր Թողեալ եաս
տուա՛ծ աստուա՛ծ. Թող ըզմեղսս

մեր նընջեցելոցըն. կարող յամենայնի եւ հզօր. ողոր: Ո՛ր լուսատու ես տիեզերաց քրիստոս ա՛ստուած. լուսաւորեա՛ եւ զմեր ընդ նընջեցեալսըն լո՛ւսով երանաւէ՛տ զըւարթնոցն. ողոր: Յո՛յս մեր և ապաւէ՛ն մայր տեա՛ռն և կո՛յս սուրբ. որ հոգւոյ աստուածածուխեանն ոչ բո՛յակիզեա՛ց զքո սուրբ զորովայն. բարեխօսեա՛ առ տէր վասի՛ն մերո՛յ փրկուխեան:

քա՛ց զաղաչանս առաջի՛ քո հեղեալ մա՛ղթեմք. հանգո՛: Տիրուհի անա՛րատ մայր տեա՛ռն և կո՛յս մարիամ. քրովբէակա՛ն ամ՛ոռ ըզքե՛զ տեսա՛ք ի՛ յերկրի. բարեխօսեա՛ առ տէր վասի՛ն մերո՛յ փրկուխեան:

Հա՛յր բա՛րեգուխ որ զխացար ի՛ յազգս ո՛րդւոց մարդկան. առաքեցե՛ր ըզմիածի՛նդ ի՛ փրկուխիւն. ի՛նչ չեա՛ զհոգի՛ն նընջեցելոց մերո՛յ. և հանգո՛ ընդ սո՛ւրբսըս քո՛: Որդի՛ մի՛ածի՛ն որ յարեարդ ի՛ մեռելոց. ի՛ միւսանգամ գալըստեանըն քո՛ յայո՛ւխիւն մեզ խո՛ստացար. յիշեա՛: Հոգի՛դ ճըշմարիտ մըխի՛թարիչ սո՛ւգաւորաց. աղաչանո՛ք սուրբ ա՛ծածնին և ամենայի՛ն քոց սրբոց. յիշեա՛: Ի բարեխօսո՛ւխիւն փուխացիր մեզ սուրբ ա՛ստուածածածին. առ ի՛ փրկե՛լ ըզհոգւովուդս ի՛ մե՛ղա՛ց և՛ չարչարանուխենէ՛:

Յանըսկըզբնական՛ ծոցոյ հօր խո-

Ո՛ր որդիդ ես և բա՛նդ աստը՛ծ. հաւասարակից ընդ հօր յեո՛ւխեան. առ քեզ կարդամ՛ք մարդասէր. հանգո՛ զհո՛գիս նընջեցելո՛ց մեր ընդ սուրբսըս քո՛: Ո՛ր իջեր յերկինի՛ց վասի՛ն մեր. զառաջինն առե՛ր զյանցանան ադամայ. մերո՛վ բնուխեամբ բարձե՛ր ի՛ վերայ խաչին անարատ ձեռօք. հանգո՛: Ո՛ր լուծեր զիշխանո՛ւխիւն մահո՛ւամբ քո քրիստոս. բանաո-

նարհեաՙլ բանըզ մարմնացաՙր ՚ի կու-
սէն վասըն փրկութեան մերոյ. աղ-
ղաչեմք ըզքեզ. զնընչեցեաՙլսըն մեր
՚ի քեզ ուղիղ հաւատով. չիշեաՙ
տէ՛ր՝ ըզ յորժամ գան լծագաւո-
րութեամբըդ քո։ Անոխակալ քաղց-
րո՛ւթեամբ որդի՛ աստուածոյ. հաճե-
ցար բառնալ ըզմեզս աչխարհի՛ քո
իաչելութեամբն. ա՛ղա։ Կամաւո-
րական մահու ամբ քո լուծեր զեր-
կուընըս մահու. և արժանի արարեր
թո՛ղութեան յանցանաց քաւիչ քո
արեամբ. ա՛ղա։ Որ փոխանակ մեղա-
ւորաց զմեռանիլ յանձն առեր. իջա-
նելո՛վ ՚ի դըժոխս փրկեցեր ՚ի մեղ-
սասէր բանտէն ըզգերեալն. ա՛ղա։
Բարեբանեմք զանչափ քո՛ զմարդա-
սիրութիւնդ. որ երեքօրեայ յարու-
ցեալ զկենդանութիւն պարգե՛ւե-
ցեր աչխարհի. ա՛ղա։ Մաքուր եւ
անբի՛ծ կոյս յե՛տ ծընընդեան. որ
մարմնով ծընար զարձակո՛ղն ՚ի կա՛պից

մահու. բա՛րեխո՛ս լեր վասն անձա՛նց
մերոց. փըրկել ՚ի սպառնալեաց
գեհենայն։

ղ Յորժամ հարկանի փո՛ղ գալըստեան
քո՛ տէր. յայնժամ զարհուրեա՛լ
դողան արա՛րածք ՚ի յահէ քո՛ մեծ.
ազաչեմք ըզքեզ փըրկիչ. հանգո՛ և
ըզմեր ըզնընչեցեալսն ընդ սո՛ւրբըս
քո. որ միա՛նգ ես բաշո՛ւմղարմ։
Յահաբեկ լո՛սոյ ծագմա՛ն քո՛ տէր.
ցընծա՛ն դաստ առաքինեացն ՚ի վե-
րայ լուսեղէ՛ն ամպոյն. ա՛ղա։ Ան-
խակաւ բազմագո՛ւթ ողորմած տէր.
մի՛ անտե՛ս առներ ըզմեղուցեա՛լքըս
յահաձգի՛ն աւուրն. որ մի։ Որ իջեր
՚ի յերկինից և մարմնացար ՚ի սուրբ
կուսէն. անձառելի քոյին ծնընդեամբդ, և զիս մի՛ անտես առներ.
այլ պահեա՛ պատուական և սո՛ւրբ
խաչիւ քո՛։

դ Ո՛ր լծագաւո՛րդ ես յաւիտեանից քը-
րիստո՛ս աստուած. ընկալ ըզծա՛ռայս

.քո՛ի բարի. ե՛ւ չնորհեա՛ի յա-
ջակողմե՛ն քոյմ դասիլ: Ո՛ր ունիս
իշխանութիւն մահու եւ կենաց.
հանգո զհո՛գիս քո՛յ ծառայիդ. ե՛ւ:
Յո՛րժամ կարգի՛ ամո՛ւ տերո՛ւթեա-
նըդ քո. և հաստատի՛ ատեան դա-
տաստանին. յայնժամ խնայեա՛ի
ծառա՛յս քո. ե՛ւ: Ա՛մէնօրհնեալ
աստուածամա՛յր մարիամ. քեզով-
քեսական ամո՛ւ ա՛րարչին մերո՛յ տը-
նօրէնութեա՛ն. զո՛ր երանե՛ն տաե-

նայն ազինըք հա՛ւնապա՛զ:

Հոգւոյն հանգուցելոյ .քրիստոս
աստուած՝ արա հանգիստ և ողոր-
մութիւն. և մեզ մեղաւորացս շնոր-

հեա զթողութիւն յանցանաց:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:
Վ ան հանգուցեալ հոգւոյն աղա-
չեսցուք զփրկիչն մեր .քրիստոս՝ զի
զնոսա ընդ արդարան դասեսցէ. եւ
զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմու-
թեան իւրոյ: Ա՛մենակալ տէր աս-

տուած մեր. կեցո և ողորմեա:
Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողոր:

Աղօթք:

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխա-
կալ և բարեգութ՝ գթա .քո արար-
չական սիրովդ՝ ի հոգիս հանգու-
ցեալ ծառայիդ .քոյ: Յիշեա յաւուր
մեծի գալստեան աքթայութեան .քոյ:
Ա՛րա արժանի ողորմութեան .քա-
ւութեան և թողութեան մեղաց:
Դասաւորեալ պայծառացո ընդ ո՛քս
.քո յաջակողման դասուն: Զի դու
ես տէր եւ արարիչ ամենեցուն.
դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց:
Եւ .քեզ վայել է փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:
Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս.
ամէն:

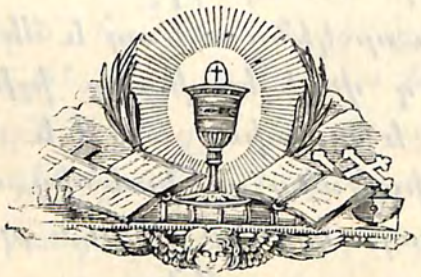
Հայր մեր որ յերկինս:

Մաղթանք:

Զսաղմոսերգութիւնս և զաղաչանս
ընկալցի մարդասէրն աստուած ի

հաճոյս բարեբար կամաց իւրոց. մեր մեղացն և մեր բազում յանցաց նոցին Թողութիւն շնորհեսցէ. ի չարեաց փրկեսցէ. ի մեղաց պահեսցէ. և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեալ Թագաւորութիւնն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եւ սակ ժամամուտ ըստ կարգի աւուրց պահոց, և ծնկից տէրունականաց, և ամենայն սրբոց։

Որ ի հօրէ առաքեցար՝ փրկիչ եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. որ վասն մեր ի յերկնից իջեր և լուսաւորեցեր զտիեզերս։ Ջիսաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր, որ խաղաղութեանց ես Թագաւոր. զխաղաղութիւն և զողորմութիւն՝ որ յամենայնի ես դու կարող մարգասէր։ Որ ըստ ամենայն միտս անցանես, զխաղաղութիւն քո աստուած տուր մեզ հանապազ՝ զքեզ աղաչեմք։ Ամիածին որդի եւ բանդ աստուած եւ անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհւոյ աստուածածնէն եւ ի միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար քրիստոս աստուած մեր. մահուամբ զմահ կոխեցեր մինդ ի սրբոյ երրորդութենէն՝ փառաւո-

եհ
բշ
գշ
եշ

գշ
ուր

կիր

բակից ընդ հօր եւ սրբոյ հոգւոյն կեցո զմեզ։

ՅՒՆ Աստուածածին անհարնացեալ ըզբանն անսկիզբն յղացար եւ զաստուածն անիմանալի ծնար. զանպատրաստելին ի գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

ՅՒՆ Աստուածածին զբեզ խոստովանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի՝ ուր քերովբէքն բազմաչեայք և ամօռք հրանիւթք եւ վեցթեւեան սերովբէքն նայիլ ոչ իշխեին, կրեցեր անաերմնապէս զանապականութիւն ի յարգանդի քոում որպէս աղախին զտէր. և ծնար որպէս զմարդ զաստուածն բոլորից զմարմնացեալ առ ի քէն զանձառ զբանն ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց։

ՅՒՆ Աղաչեմք զբեզ սուրբ կոյս մարիամ աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ և սուրբ հոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ. որ զամենայն գոյութեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անճառապէս. մարմնացելոյն առ ի քէն բարեխօսեա կեցուցանել զանձինս մեր։

ՏԵՐՈՒՆԻՆ ԱՅՍՕՐ ՍԻՄԵՕՆ՝ ՀՈԳՒՈՎՔ ԸՆԴ ԱՒԶ

Տերունին այսօր սիմէօն՝ հոգւովք գայր ի տաճարն՝ երեւելով քերովբէից վեհագոյն, զի որոց թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին հայիլ ի յահեղ փառացն, սա ի գիրկս իւր բարձեալ համբուրեր համարձակապէս եւ գոչէր որպէս զմանուկ. եւ աղերսելով հայցէր արձակիլ ի խաղաղութիւն։

ՏՒՆ ԸՆԴ ԱՒԶ Անսկիզբնական բանդ աստուած, ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինիլ մարդ ի կուսէն. եւ արարիչդ յաւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամանակաւ. սուրբ, տէր սրբութեանց և անկարօտ մաքրութեանց, եկիր ի տաճարն քառասնօրեայ, զօրինացն կատարեցեր զարդ արութիւն։ Զոր բարձեալ սիմէօնի զանպարապրելիդ ի գիրկս իւր հայցէր, որ արձակիչդ ես կապելոց՝ արձակեա զհս ի խա-

զաղօթիւն։ Վասն որոյ՝ ընդ ծեր-
բունոյն սիմէօնի վերագոչեմք առ
քեզ տէր, սուրբ՝ սուրբ՝ սուրբ՝ տէր
զօրութեանց, լի են երկինք և եր-
կիր փառօք քովք ի փրկութիւն
մեզ քրիստոս աստուած, փառք
քեզ։

ղազ Ձազարու ննջումն՝ որպէս կան-
խագէտ յառաջ ասէիր. որ և ի բե-
թանիա յառաջէիր՝ զի յարուսցես
զսիրելին քո։ Աւդ՝ և մեք գոչելով
ասեմք, օրհնեալ որ գաս ի չարչա-
րանս կամաւ հօր՝ ի փրկութիւն
անձանց մերոց։

ղազ Յորժամ եկեալ կենարարդ ի գե-
րեզմանն զազարու. յորժամ եկեալ
կենարարդ ի գերեզմանն զազարու.
աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր
ասելով՝ զազարէ՝ արի ելք արտաքս։
Իսկ մեռեալն ի գերեզմանէն յա-
րեաւ. եւ նոյն ինքնդ զանմահու-
թեան պարգեւսդ ետուր սիրելոյդ,
և աստուածային ձայնիւդ ի գերեզ-
մանէն կոչեցեր։ Վասն որոյ՝ և մանկ-

կունք եբրայեցւոց ոստովք օրհնէ-
ին զանմահ թագաւորութիւն քո։
Ընդ նոսին և մեք ասեմք, ովսաննայ՝
օրհնեալ է գալուստ քո. օրհնու-
թիւն ի բարձունս, օրհնեալ որ
գալոյ ես անուամբ տեառն։

ծաղ Ցնծա երուսաղէմ եւ զարդարեա
զառագաստ քո սիօն. քանզի՝ ահա
թագաւոր քո քրիստոս նստեալ ի
յաւանակի նորոյ՝ հեզութիւն յու-
յանելով գայ մտանէ յառագաստ
քո։ Եւ մեք աղաղակեմք, ովսաննայ
օրհնեալ եկեալ ի յանուն տեառն.
որ ունի զմեծ զօրութիւն։

զատ Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. մա-
հուամբ զմահ կոխեաց. և յարու-
թեամբն իւրով մեզ զկեանս պար-
գեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս
ամէն։

յին Ա հաւոր և սքանչելի է խորհուրդ
փրկութեան մերոյ. որ անակիզքն
ի հօրէ անճառաբար մարմնացաւ
ի կուսէն. խաչի համբերելով եւ
համաւոր մահուամբն իւրով զկեն-

դանուԹեան մեզ պարգեւեաց չընորհս։

ԻՒն Քանզի յարեաւ ի մեռելոց քրիստոս աստուած յաւիտենից արարիչ եւ յարուԹիւն ազգի մարդկան. զոր օրհնեն անդադար զինուորուԹիւնք հրեշտակաց եւ ամենայն զուարԹուԹիւնք երկնից։ Ընդ որս գոչելով ասեմք, փառք սոսկալի յարուԹեան քո աէր։

Հմբ Հիացան վերնական բազմուԹիւնքն տեսանելով զքեզ ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սարսեալ ասէին. ոՀ է սա որ գիմեալ գայ յեդովմայ. եւ եկեալ մտանէ փառօք ի փառս. տէր փառք քեզ։

Հմբ Որ յանպատում ամԹոռ նատիս եւ յանմարմնոյն վերօրհնիս, անհասանելի բանդ աստուած, ի յերկրի երեւեցար ճշմարիտ մարդ. գալըՆօրէնուԹեանն կատարեալ զխորհուրդ, խաչի և մահու համբերեցեր. եւ զհրաշալի զյարուԹիւն քո ցուցեր հզօր զօրուԹեամբ.

այսօր համբարձար փառօք ի յերկինս և զկուսածին մարմինդ քո հրաշափառապէս լուսազարդեցեր. զոր տեսեալ եսայիաս՝ նախաձայնեալ ասէր, ոՎ է սա որ գիմեալ գայ յերկրէ։ Հիացեալ պետուԹեանց երկնից գոչէին առ միմեանս, համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր և մտցէ Թագաւոր փառաց։ Աւրդ՝ որ յամենայնի կարողես և հզօր, չնորհեա և մեզ հանդիպիլ քեզ ամպովք ի միւսանգամ քո գալստեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր։

Հոգ Աստուած զքեզ խոստովանիմք ըզսուրբ հոգիդ և երկիրպագանեմք. որ ես պատճառ կենդանուԹեան եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի. որ զտգիտուԹիւն աշակերտացն քոՁեռամ գիտուԹեամբ լցեր. և ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելեօք ցուցար նոցա. ազդակեմք տէր, խնայեա և կեցո զմեզ։

Քշ Այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժա-

նեալ հանգեաւ յաւաքեալն՝ լուսաւորելով զնոսա. և այժմ աղաչեմք զքեզ սուրբ հոգիդ աստուածդ, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց եւ խաղաղարար աշխարհի, խնայեա և կեցո զմեզ։

գշ Վասն որոյ և մեք զհոգիդ սուրբ աստուած ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ միասնական խոստովանիմք. և հայցեմք մեզ՝ ի վերնատուն զհոգեւորական խաղաղութիւնդ. տէր փառք քեզ։

վար Երեւի տէրդ այսօր աշակերտացն՝ ի Թափօրական լերինն. և աշակերտացդ զարհուրեալք աղաղակէին ասելով. արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի տեառնդ, և մի մովսէսի և մի եղիայի։ Այլ՝ և մեք բանսուր հօտքս երգեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիդ. առաքեա՝ ի մեզ զոյս քո հնորհացդ՝ ի քոյ միւսանգամ գալուստ տեանդ և կեցո։

խաչ Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քոյ անկանիմք երկրպագելով

եւ խնդրեմք զմոգութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զպատուապարտութիւն ազգի մարդկան։ Իւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նշանի՝ հնորհեա զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի։

էջմիածնի Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ աղօթիւք եւ միջնորդութեամբ բազմաչարչար վկային քոյ եւ հօրն մերոյ սրբոյն գրիգորի լուսաւորչին, մեծաւ փառօք եւ բազմութեամբ զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկինից՝ ի դաշտն արարատեան, ՝ի յայցելութիւն փոքրու հօտիդ քոյ ազգիս հայոց՝ և՝ ի ցուցումն յատկականիդ սիրոյդ եւ մեծի ողորմութեանդ. և ոսկեուռամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց, և հալածեցեր զդուռնդս սանդարամետականայ. ուր և լուսաձեւ յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զմայր աթոռն մեր զսուրբ էջմիածին. և արարեր զնա շէմարան անսպառելի հնորհացդ աստուա-

ծայնոց՝ ի լինիլ ձնով՝ պաստիարակ և կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցացս Հայաստանեայց: Արդ՝ պահեա զնա անարատ, հաստատուն և անաղօտ, ի պայծառազարդ դուռիւն եկեղեցացս մերոց եւ մանկանցս սոցին մինչեւ ի կատարած աշխարհի. յորոց միշտ փառաւորի ամենասուրբ անուն քո յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

եկզ Զխաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քումդ սրբոյ, զխաղաղութիւն եւ զանշարժութիւն ի հինամեայ պատերազմէ. եւ հաստատեա ի մի հաւատ զկամուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք տէր եւ աստուած կեցո զմեզ:

յօհ Զյաւաջընթացութիւն քո և ըզկարապետութիւն աստուծոյ բանին խափանել կարծելով՝ որ ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն ի դրախտէն արտաքս ընկէց: Նաեւ այժմ զհերձուածս անօրէնութիւք բորբոքեալ, եւ բազմելոյն հերձուածոյ՝

զկաթաւս ոտից աղջկանն հաճոյացոյց՝ զի զքոյդ հատցէ զգլուխ. որ գամեներդն ձեռնադրեցեր զգլուխն քրիստոս: Ա՛յլ դու որ յանապատէ բարբառոյ ձայն, գոչեա ու բոյմ ձեռնադրեցեր պարգեւել զխաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն:

ցսփ Ցնծա այսօր ցնծա և զուարճացիր կամուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝ յիշատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային քրիստոսի վկայեցեալ հօր: Որ աղօթիւք բանայր զերկինս զոր փակեաց ադամ: և հրեշտակապետք տեսլեամբ տեսանէր զկերպարանն հօր՝ ի կերպի ադամայ նստեալ՝ ի յամօռ փառաց: Որ ըզբազմութիւն քարանցն որպէս ըզծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորեր պակուս փոխանակ փշոյն և եղեգանն: Եւ զմարտիրոսական արիւնն իւր խառներ ընդ փրկական արեանն քրիստոսի հոսեցեալոյն ի կողէն: Վասն որոյ՝ գերազանցեալ ի փառս

առաւել քան զամենայն սուրբս՝ հայեցե՛ և վասն մեր ՚ի վերնատունս՝ ղէն զպարգեւս կենաց անվախճանից և զմեծ զողորմութիւն։

ստիք Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն ստեփաննոս, յորովայնէ ընտրեալ սուրբն ստեփաննոս. վկայ ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն. որ ՚ի վերայ անօրէնն քարաձգողացն աղօթէր առ քրիստոս աստուածդ ասելով մի՛ համարիր սոցա զայս մեղս։ Արդ՝ ՚ի ձեռն սորին բարեխօսութեան չնորհեա մեզ տէր զմեծ քո զողորմութիւնդ։

լուս Ցնծայ այսօր ցնծայ եւ զուարճանայ եկեղեցի սուրբ՝ տօնելով մեծաւ հանդիսիւ զհանրատենչ յիշատակս քո՝ ով գերազանցեալդ ՚ի հարս սուրբ հայրապետ եւ լուսաւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ գլրիգորիոս։ Որ քոյով անտանելի չարչարանօքդ զաշխարհս ամենայն հիացուցեր։ Անօրինակ ճգնութեամբդ զհրեղէնն զարմացուցեր. ոյք եւ

գունդ գունդ յերկնից ՚ի յերկիր խոնարհեալ՝ ՚ի տես հանդիսի նահատակութեանդ փութային։ Եւ անհամեմատ համբերութեամբդ զգոռոզացեալ արքայն իրական զօրքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր։ Եւ աստուածահաճոյ աղօթիւքդ զկուրացեալ միտս նոցին լուսաւորեցեր, և աւետարանին քրիստոսի պաշտօնեայս արարեր։ Ընդ նմին և զազգս հայոց նորոգ հոգեւոր ծննդեամբ ՚ի լոյս աստուածգիտութեան ածեր։ Վասն որոյ եւ յատկապէս լուսափայլեցար ՚ի մէջ ամենայն սրբոց, և զառաքելականն ընկալար զաթոռ և զպատիւ, և ընդ նոսին պսակեցար ՚ի քրիստոսէ աստուծոյ։ Արդ՝ ով հայր մեր եւ լուսաւորիչ հոգւոց մերոց. աղաչեմք զքեզ միաբան ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ, զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քոյ, յատկապէս բարեխօսիցես առ քրիստոս աստուածն մեր, զի զեկեղեցիս և զհնաւանդս ժողովրդեան քոյ պա-

հեսցէ ՚ի խաղաղութեան՝ փրկելով ՚ի հոգեւոր եւ մարմնաւոր թշնամեաց. զի և մեք միշտ զյիշատակս քո կատարելով՝ փառաւորեսցուք զՀայր եւ զորդի եւ զսուրբ հոգին յաւիտեանս ամէն։

ՂՐիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր եւ զբանակս դիւացն հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւնն, պսակեցար յաւիտենից արդ բարեխօս լեր առ տէր վասն մեր։

Առաքեալք եւ վկայք քրիստոսի աստուածոյ՝ ամենակալ հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհանուր յորդեգրութիւն կենաց կոչելով, միաբանական սուրբ երրորդութեանն յորդորեցին երգել ըզփառս ՚ի յաւիտեանս ամէն։

Այսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին յերկնից ՚ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն սիոնի. հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ, ոյք

ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զաչխարհս յանօրէն կռապաշտութենէ. և միշտ հայցեն ՚ի քրիստոսէ զբաւութիւն ծնողացս անուանց իւրեանց։ Արդ՝ մաղթանօք սոցա տէր խնայեա ՚ի փրկել զոր ժողովուրդս որ միայնոյ եւ մարդասէր։

Տէր, որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո ՚ի վերայ վիմի հաւատոյ, և կարգեցեր ՚ի սմա առաքեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս՝ առ ՚ի հաստատութիւն սրբոց. և ճշգնութեամբ վկայից զիջնամին սորա վանեցեր. ՚ի խաղաղութեան զսա պահեա ՚ձ որպէս մարդասէր։

Զհայրապետականն զարդարեցեր աթոռ ՚ի յերկրի, առաքելական առեր զպատիս յերկնուստ՝ ծառայ քրիստոսի, ոյվ երանելիդ ՚ի հարս սուրբ հայրապետ։ Քանզի՝ քո վարդապետութեանդ սերմունք՝ բարեպաշտութեան քուսուցին հասկս, ուրախութիւն պտուղ հաւատացեալ և հաւատացելոցս փրկութիւն

չնորհելով. վասն որոյ բարեխօսեա
առ տէր վասն անձանց մերոց։

Թէ Որպէս յետ աստուածասէր Թագաւորին իսրայէլի եզեկիայ՝ յարոյց Ած զյովսէ, որ զամենայն կռապաշտութիւնն ի բաց ընկէց. որպէս եւ զբարեպաշտն կոստանդիանոս, որ զարիոսի զմոլութիւն խափանեաց. և զմեծն Թէոդոս յարոյց աստուածային նախանձուն վառեալ՝ ընդդէմ այնոցիկ, որք զսուրբ Հոգին հայհոյէին։ Այդ՝ ոմն աստուածապրեալ և ուղղափառ սուրբ Թագաւոր՝ աղաչեա զտէր ի փրկել զմեզ ի մարգապաշտ հայհոյութենէ. զի մեք տօնեսցուք զյիշատակս քո՝ խնդրելով ի քրիստոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զողորմութիւն։

Թէ Որպէս յետ աստուածապրեալ Թագաւորին իսրայէլի եզեկիայ՝ յարոյց աստուած զյովսէ՝ որ զամենայն կռապաշտութիւնն հնոյ ժողովրդեանն ի բաց ընկէց, որպէս և ի նորումս յարոյց զանդրանիկն Թա-

գաւորացդ զբարեպաշտն աբգարիոս, որ ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկնաւոր Թագաւորն զքրիստոս. եւ եղեւ քարոզ աստուածգիտութեան նորա ընդ ծագս տիեզերաց։ Յետ նորին և զմեծն տրդատիոս, որ խափան հալածեաց զդիւամոլ կռապաշտութիւնն յաշխարհէս հայաստանեայց, և զարդարեաց ճշմարիտ և ուղղափառ հաւատով։ Այդ՝ ոմն աստուածապրեալ եւ բարեպաշտ սուրբ Թագաւոր, աղաչեա զտէր, ի փրկել զմեզ յանօրէն բռնաւորացդ. զի և մեք տօնելով զյիշատակս քո՝ խնդրեսցուք ի քրիստոսէ զխաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն։

Մրտ Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սրբոց մարտիրոսաց՝ զձեռս համբառնալով աղաչեմք. բարեխօսութեամբ սուրբ և աղօթիւք՝ զկենդանութիւնս մեր խաղաղացո աստուած որպէս մարգասէր։

Ճգն Ճգնաւորք քրիստոսի, որք տանջանաց անօրինացն համբերեցիք զմո-

լուԹիւն կուգան խափանեցիր. զա-
սաւորեալք ընդ հրեշտակս ի յեր-
կինս, ունիք զհամարձակուԹիւն ի
քրիստոսէ՝ բարեխօսեցէք կեցուցա-
նել զանձինս մեր՝ զձեզ աղաչեմք:
հաւ Ոչք ծագեցան մեզ յարեւմտից որ-
պէս զարեգակն, եւ լուսաւորեցին
համանգամայն զաշխարհս հայաս-
տանեայց. փարատեցին զխաւարն
անգիտուԹեան կռապաշտուԹեան.
եւ լուսաւորեցին զամենայն հոգի
հաւատով աստուածգիտուԹեան:
Սոցա բարեխօսուԹեամբն քրիստոս
աստուած՝ պարգեւեա աշխարհիս
քոմ զխաղաղուԹիւն, և անձանց
մերոց զմեղաց թողուԹիւն. որպէս
մարգասէր աեր:
գայ ԶյաղԹանակ ձեր զհանդէս ղուար-
ձացեալ տօնէ եկեղեցի սուրբ. քան-
զի սրբուԹեամբ ստացայք զկոչ-
ումԹիւն. և ի մարմնի զանմարմնո-
ցըն ցուցիք զհանգէս:
կուս Հարանցեալք քրիստոսի երկնա-
ւոր փեսային գտեալք վերին սիօնի.

խնդրեցէք ի քրիստոսէ զհաշտու-
ԹիւնԵւ զմեծ զողորմուԹիւն:
վար- Յաշխարհական ի ճակատամարտին,
չննց Յաշխարհական ի ճակատամարտին
եւ ի մեծ պատերազմին ընդդիմա-
մարտեալ լինէր անօրինացն պատե-
րազմ: Իսկ երանելի նահատակքն՝
զմոլուԹիւն անօրինացն խափանե-
ցին և յաղԹող գտան. քանզի՝ որոց
ստացեալ էր զաստուածային զօրու-
ԹիւնՈչ ժուժկալէր նոցա մարմնա-
ւորական պատերազմ: Այլ՝ քրիս-
տոս աստուած՝ սոցա բարեխօսու-
Թեամբն խնայեա՛ ի մեզ և ողորմեա:
զինե Զօրական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նա-
հատակ քրիստոսի սուրբդ (Թէոդորոս).
որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ հո-
գեւոյդ քոմ փրկանս. եւ ոչ ածեր
զմտաւ զսպառնալիսն անօրէնն բըռ-
նաւորացն: Այլ վերին ազդեցու-
ԹեամբՆ գիտելով զայրեցումն հո-
գեւոց նոցա, վասն այնորիկ լուցեր
զտաճար կռոցն և անարգեցեր զպ-
աշտամունս նոցա: Այլ՝ ի յաղ-

թող պատերազմի տօնողացս զօր նահատակուածք. քոյ, բարեխօսեա առ տէր վասն անձանց մերոց:

քահն մեռն

Գնալով փառաց քոյ՝ ի փառս կաթուղիկէ եկեղեցի քո քրիստոս մեծապէս պայծառանայ. քանզի՝ թագաւորեալքն՝ ի քէն դիմեալք՝ ի յերկինս, ի սեբաստիա նահատակին՝ ի յամօթ և ի քարընկէց յերեսս բանսարկուին: Ոյք և քաջալերեին զմիմեանս, զի մի՛ լուծեալ ոք բաղանեօք անցաւորիս պակասեցի. այլ դողալով առաքինաբար՝ զինքն ըղերձեալ՝ ի յանիւս աստուածային գանձուցն հոլովիցի աղաղակելով առ քրիստոս: Այդ՝ սոցա բարեխօսութեամբն՝ ընկալ և զօրագէգրութիւն ժողովոյս մերոյ՝ ի յոյս սիրողաց քոյ՝ տէր փառք քեզ:

երից մանն

Որ՝ ի վերայ քերովբէիցն հանգչիս և՝ ի զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս, իջեր՝ ի բաբիլոն և փրկեցեր զերիս մանկունան՝ ի հրոյն բռնութենէ: Ոյք աղաղակելով գոչէին երգ նոր.

ամենայն գործք օրհնեցէք և բարձրարարէք: Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլորից, որ մարդասիրապէս գթացար՝ ի սուրբ մանկունան եւ փրկեցեր՝ ի բորբոքեալ բոցոյն. որք անարգեցին զբռնութիւն թագաւորին և չհնազանդին զզօրութիւն հրոյն. ընդ նոսին և մեք քեզ վերագոչեմք, փրկեա զմեզ՝ ի հրոյն յաւիտենից: Զի դու միայն ես բազմագութ տէր, քեզ փառք յաւիտեանս ամէն:

հրշ

Զոր օրհնեն անլռելի ձայնիւ հմանալի զօրութիւնք՝ երինաւոր նահապետութիւնք, հրեշտակք և հրեշտակապետք, ամբոխք և տէրութիւնք, իշխանութիւնք և պետութիւնք, սերովբէք և քերովբէք, և մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուրբ երրորդութիւնն եւ զմի աստուածութիւնն:

հրշ

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քահանայապետութիւն ցնծայ հրաշափառապէս զերկնաւոր քահանայա-

պետութեանցդ կատարելով զտօնախմբութեան տօնս: Եւ ընդ անմարմնականաց եւ հոգեղինաց պատուիցդ՝ և մեք մարմնականքս և հոգեղենքս համաձայնեալ փառաւորեմք զփառաւորեցեալն ի ձէնջ: Աւրդ՝ ոմն սուրբ գաբրիել և միքայել մեծ հրեշտակապետք բարձրելոյն, և ամենայն զինուորութիւնք երկնից. ոյք կայք միշտ առաջի ամենայ աստուածութեանն. անգադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ տէր, վերաբերեալ զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկնից արքայութիւնն. և միաձայն բարբառով երգել զփառս:

համ սէց

Բարեխօսութիւք սրբոյ Հոգոյ աստուածածնին, սրբոյն յովհաննու կապտպետին, սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին. և սրբոյ առաքելոյ եւ մարգարէից, հայրապետաց և վարդապետաց. մարտիրոսաց և թադաւորաց, ճգնաւորաց և կու-

սանաց, նահապետաց և միանձանց, և ամենայն սրբոց. քոց հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից, որոց այսօր է յիշատակ. զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն. քո պարգեւեա մեզ մարդասէր տէր:

քրկ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա: Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Խրատ: Ա-եփեայ. Ծննդեան. Տէառնընդառաջին, Վարդավառին, Վերափոխման, և ամենայն պոնիկ Աստուածածնին՝ ձայնս փոխն այս է:

Մեծացուսցէ անձն իմ. և այլն, 251:

Աղբ-հայրն. Ծաղկազարդին. Հոգւոյ գալստեանն. Խաչին, Եկեղեցւոյն. և ամենայն կիրակիէ՝ ձայնս փոխն այս է:

Տէր Թագաւորեաց՝ զվայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ իւր էած:

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի՛ սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո՝ ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես:

Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. և յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց։
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։
Սքանչելի ես դու տէր ի բարձունս. վկայութիւնքդ քոյ մեք յոյժ հաւատացաք։
Տան քոմ վայելէ սրբութիւն տէր՝ ընդ երկայն աւուրս։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Զապիէն ինէ- ի հոգ-ոյ գալ-սին՝ այս է ձալ- փոխն։

Գովեա երուսաղէմ զտէր։
Եւ օրհնեա զաստուածդ քո սիօն։
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։
Ո եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն. պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր. վազվազ ընթանան պատգամք նորա։
Դնէ զձիւն որպէս զասր, եւ զմէգ որպէս փոշի ցանեաց։

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա, շնչեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդարութիւն և զիրաւունս իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց տէր, և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

Ամենայն սրբոց փոխիդ՝ ձալ- փոխն այս է։

Սիրեցի՝ զի լսիցէ տէր զձայն աղաղթից իմոց։ Ե- այլն որպես ի ԺԱ-ն. 298։

Շաբաթապահոյ՝ յորս փօն ոչ փօնի, և ամենայն չըբէչըբանի և ո-ըբանի՝ յորս պահս լինի, ձալ- փոխն այս է։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք. գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք։
Զօրացի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր. և ճշմարտութիւն տեառն ճնացէ յաւիտեան։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Եւ ապա ասի Շարական ըստ ծանից պատշաճից
և Կիւրակէի Յարութեան։

աձ Զթագաւորըն փառաց Քրիստոս. որ վասն մեր մարմնացաւ՝ ի սրբոյ կուսէն և խաչի համբերելով. միա- բանութեամբ երգով բարեբանեա- ցուք։ Որ ըզմահս երեքօրեայ յանձն էառ յարուցեալ՝ ի մեռելոց իշխանութիւն. միաբա։ Կարողապէս ըզգուշնըս զբժոխոյ խորտակեաց. եկեղեցւոյ իւրում զգեցոյց զմեծ- վայելչութիւն. միաբա։

Հրեշտակապետաց։

դկ Ա՛յսօր ուրախացեալ սուրբ եկե- ղեցի՛ Քրիստոսի՛. ծանէք խնդո- թեամբ զսուն վերինն երկնաւորի. սրբոյ ձայնիւ փառաւորելով ըզքրիստոս։ Ա՛յսօր հանաձայնեալք որդիք սիոնի՛ երկրայնոյ. ծանիւ զուարճանան որդւոց անդրանկաց վերի՛ն սիոնի. սրբոյ։ Ա՛յսօր դասք անմարմնոցն երգս առեալ պարե՛ն

ընդ մարդկան. զերկրս հոգեւորս յանմահ փեսայի՛ն յաւագանեալ. սրբոյ ձայ։

Մարգարէից։

աձ Ձառագայթի անճառ լուսոյ անբըն- նելի տէրութիւն. յաւաղագոյն հր- շաշացուցեր զտեսողութիւն մար- գարէիցն. իջանելով՝ ի ստորինս աս- տուածային տնօրէնութեամբ։ Ոչ ըզտաճար հաւատոյ հիմնեցուցին ընդ հօր սուրբ հոգւոյն. յոր եմուտ բանն աստուած եօթնարփեան ձա- ռագայթիւք. իջանե։ Երեւեցաւ յաշխարհի ճշմարիտ մարդեղու- թեամբ. զոր քարոզեցին մեզ հրա- փիրողքըն հաւատոյ հօր և հոգւոյն. լուսաւորելով ըզտիեզերս աստուա- ծային տնօրէնութեամբ։

Աւետեան շարականաց գահոց և ուսուցից։

դկ Փառաբանութիւն առաքեմք քեզ ստ հայր երկնաւոր. յիշեա՛ զընկնչե-

ցեալն մեր. եւ հանգո՛ ընդ սո՛ր-
բըս քո՛ւ։ Ո՛ր էակիցդ ես հո՛ր և հո-
գւո՛յ որդի՛դ միածին. մի՛շ։ Ո՛ր փա-
ռակիցդ ես հո՛ր և որդւո՛յ՝ հո՛գի՛դ
ճըշմարիտ. մի՛շ։

Հինգշաբաթի Առաքելոց։

ակ Ո՛ր սիրո՛ղդ է՛ք արարչի՛ն արարածո՛յ
.քրիստոսի՛ սո՛րբ առաքեա՛լք. բա-
րեխօսեցէ՛ք առ տէ՛ր վասն մե՛ր։ Ո՛ր
.քարո՛զդ է՛ք ընդ հանո՛ւր տիե՛զերա՛ց.
.քրիստոսի՛ սո՛րբ առա։ Ո՛ր պըսակդ
է՛ք ամենայի՛ն եկեղե՛ցեա՛ց.քրիստոսի՛
սո՛րբ առա։

դկ Ո՛ր անըսկի՛զբն յէ՛ուԹե՛ եկի՛ր յաշ-
խարհ. մա՛րգարեացար՝ ի կուսէ՛ն յա-
ռաջս մե՛րոյ պարտեա՛ց. հանգո՛ւ
զնընջեցեա՛լն մե՛ր։ Ո՛ր՝ ի հօրէ՛ լու-
սոյ լո՛յս ծագեցա՛ր մեզ ե՛ւ կեանք.
մի՛ածի՛ն որդի՛ հօր համա՛ռօտակից.
հան։ Ո՛ր՝ ի վե՛րդ ես քան ըզմի՛տս
եւ զհո՛ղս հո՛ւրգս. ե՛ւ խաչի՛ համբե-
րեա՛լ փրկեցեր ըզտի՛եզերա. հան։

Շաբաթապահոյ՝ յորս սո՛ւրբ ոչ պօ՛ւեսչին, երկո՛ւշաբա-
թի, երե՛ւշաբաթի, հինգշաբաթի ղայս ասա։

գձ Քրիստո՛ս ա՛ստուած. մի՛շեա՛՛ ըզ-
նընջեցեա՛լն՝ի սո՛ւրբ անո՛ւնդ քո՛։
Զգինս ապեա՛ն քո՛ տէր. մի՛շեա՛՛
եւ հանգո՛ ընդ սո՛ւրբս քո՛։ Եւ՝ի
մի՛ւսանգամ քո՛ գալըստեանն. ըզ-
նընջեցեալն մեր մի՛շ։

գկ Ո՛ր յանէ՛ից ստեղծո՛ղ գո՛՛ մի՛ց ա՛-
ստ բարչա՛կից հօ՛ր բա՛՛նդ ա՛ստուած.
ուր Թողու-Թի՛ւն շնո՛րհեա՛ նընջեցեալց
.քոց ծա՛ռայից. յորժամ գա՛՛ս դա՛՛-
տե՛լ զո՛ր անաշա՛ռ ձե՛ռօք ստե՛ղծեր։
Ո՛ր՝ի հօրէ՛ առա՛՛քե՛՛ցար, և՛ մարմ-
նացար՝ի՛ սո՛ւրբ կո՛ւսէն. Թողու-
Թի՛ւն շնո՛ր։ Ո՛ր՝ի խաչի՛ն անչա՛՛-
չա՛՛ցար. զմա՛հու լո՛ւծեր զի՛շխա՛-
նո՛ւԹիւն. Թողու։ Ո՛ր պըսակի՛չդ
ես՝ քոց սր՛՛րոց՝, եւ անվախճան
բաշխեա՛ց բա՛շխող. Թողու։

Մատթիոսայ։

գկ Ձըգնաւորըք ճըշմարի՛տք եւ վը-

կայք քրիստոսի. ո՛րք զաւրչարանս
եւ ըզմահ յանձն առնէք վասն իւ՛ր
տեառն. ըզձեզ ունիմք բարեխօս
առ քրիստոս վասն անձանց մերոց։
Քանզի հեղմամբ արեան ձերոյ պայ-
ծառացան սո՛րք եկեղե՛ցիք. Ե՛ւ
զբաստուերամած խաւար կռապաշ-
տո՛ւթեանցըն բա՛րձիք. ըզձեզ։
Երկնային զօրքն իջեալ՝ ի պատի՛ւ
պատարագի մահուան ձե՛րոյ. Ե՛ւ
ըզպարսաւիկ անապականս առաքե՛լով
՝ի հօրէ լո՛ւսոյ. ըզձեզ ունիմք։

Աւետաց։

գկ Ա՛ստուածածին խորան լուսոյ ան-
վրդովիւն արփւոյն կենաց. որ ե-
զե՛ր արեւելք արեգականն արդա՛ր-
ութեան. և նըստեալ՛ցս՝ի խա-
ւարի լոյս ծագեցար. վասն որոյ ա՛ղ
մեռելեան ըզքեզ միշտ մեծացու-
ցանեմք։ Ա՛նապականն տաճար եւ
մորենի՛ անկիզելի. որ զանէ՛ծ
հո՛ւր աճա՛ւթեանն՝ի քեզ տարեալ

կրեցեր. որով բնութեա՛նս կիզեալ
չհիջա՛ւ կրից բոց. վասն որոյ ա՛։ կեն-
դանի տապանակ կտակարանաց նո-
րոյ ուխտիս. որով ե՛՛լք յերկիր
աւետեաց հորդեալ հոգեւոքն՝ի
քե՛զ տըպաւորեալ բանին. վասն ո։

Ծննդեան։

գգ Ա՛ռըք զաստուա՛ծածինն օրհնա՛-
թեա՛՛մբ մեծացո՛ցանեմք։ Ա՛՛ե՛-
տասո՛ր հրեշտակն աւետարանէր
ըզգընեա՛՛լ փրկիչն՝ի սքա՛յ կուսէն։
Ա՛ս՛՛ ուրախ լեր բերկրեալ. քան-
զի տէ՛՛ր տերանց է՛ ընդ քե՛զ։

Տեառնընդառաջին։

դկ Ա՛՛նըսկիզբըն բա՛նըն յանըսկըզբնա-
կան՝ի հօրէ. և սկըզբնաւորեա՛լ՝ի
կուսէն մարմնոյ զգեցմամբ. բո՛վան-
դակեա՛՛վ յորո՛վայնի եւ ընդ հո՛ր
գո՛ղով. և սահմանեա՛լ ժամանակաւ
ծընեա՛լ լինի ա՛՛ստո՛ւա՛ծ և մարդ։
Մըտեա՛լ ընդ օրինօք անհիւթակա՛-
նըն հոգանի՛՛ւթ գո՛ղով զի զհողա-

ձնեաւ լբըս հօրն ընծայեսցէ. այծո-
ղի՞ն որ ի ծոց հօր տղայ բառաս-
նօրեայ բառնի՛ ի գիրկըս ծերուն-
ւոյն. եւ յայտնապէս ծանո՛ւցանէ
ա՛՛ստը: Վայն որոյ եւ սիմէօն ցրն-
ծայր հոգւովն ասդ՛ակեր ի տաճա-
րին. արդ արձակե՛՛ս զծառայ քո
տէր ըստ բանի՛ քում ի խաղաղու-
թիւն. զի ընդհանո՛ւր տեսի զզ-
փրկիչդ ա՛՛ստը:

Ծաղկազարդին:

ԴԿ Ա՛՛նըսկիզբըն բանըն հօր որ ի վե՛՛
քերովբէի՛՛ցըն հանդչի. այսօր ի վե-
րայ յաւա՛՛նակի նոյոյ նստեալ. օրհ-
նեա՛լ արքայ եկեալ անյաղթելի
Թագաւո՛ր: Յառաջ քան զյաւիւ-
տեանս որդին որ ի վերայ քառա-
կերպի՛՛ցըն բազմի. այսօր ի ծերոյ
և ի տղայոյ փառա՛՛տրեցաւ. օրհ:
Եկա՛յք նոր ժողովո՛՛ւրդք ընդ ան-
մարմնոյնըն դաս բազմութեան.

ըզսա հլունչմամբ երգով քաղցրը ձայ-
նիւ փառա՛՛տրեցուք. օրհ:

Ձատկին:

ԱՁ Յարեա՛՛ք ա՛՛ռ ի մեռե՛՛լոց. ալէ՛՛լ-
լո՛՛ւիա: Եկա՛յք ժողո՛՛վուրդք եր-
գեցէ՛՛ք Տե՛՛ն. ալէ՛՛լո՛՛ւիա: Յարու-
ցեալն ի մեռելոց ալէ՛՛լո՛՛ւիա. որ
զաշխարհըս լուսաւո՛՛րեաց. ալէ՛՛լ:

Համբարձմանն:

ԱՁ Որ համբարձա՛՛ւն այսօր սո՛՛տու-
ծայրն իշխանութեամբ ի հայրա-
կան ի բա՛՛ց կանգնս սպասաւորելո՛՛վ
ի հրեշտակայն դասո՛՛ւցն. որք
նըւագելո՛՛ն սքեմով. համբարձէ՛՛ք
իշխանք ըզդրունըս ձեր ի վե՛՛ր. և
մըտցէ՛՛ Թագաւո՛՛ր փա՛՛ռաց: Հիա-
ցան վերնական իշխանութիւնքն
և՛ սոսկալի ձա՛՛յնիւ ազաղակեի՛՛ն
առ միմեա՛՛նս. ո՛՛վ է սա Թագա-
ւո՛՛ր փառաց. եկեալ մարմնո՛՛վ եւ
աբանչելի զօրութեամբ. համբար:

Եզանակէ՛ն վէ՛րնական պետութի՛ւ-
ըն հրաշալի՛ ձա՛յնիւ երգէին
ե՛րգ նո՛ր սահե՛լով. սա ի՛նչն է Թա՛-
գաւո՛ր փառաց փրկիչ աշխարհի
ե՛ւ ազատիչ ազգի՛ մարդկան. համ։

Հոգւոյ գալուստն։

բձ Ո՛ր ի՛ հարաշարժ ի՛ յառգելե՛ցէն
յառա՛ջ բերեալ անհատաբա՛ր ի
յո՛ղ՛ոց՝ ըստ տիրապէս ո՛ր հո՛գին
այո՛ր. ի՛ երկրկնի՛ց սաստիկ հե՛ղեալ
ի դա՛սս առաքելոցն լցուցիչ բո-
լո՛րից. ըզնա՛ օրհնե՛ացո՛ւք երկրը-
պագե՛լով։ Ո՛ր յա՛նբակիզն եւ ի
միշտ ի յե՛ղե՛ւ՛ն նո՛ւնապէ՛ս բնութե՛-
անո՛րիշ բաժանմամբ ի յո՛ղ՛ոց
արարչակից ո՛ր հո՛գին այո՛ր. հրով
բաժա՛նեա՛ւ լեզո՛ւս քա՛րոզին.
ի լո՛յս ածեալ զազգս մարդկան
բաժանմամբ պէս պէ՛ս չընորհաց.
ըզնա՛ օրհ։ Ո՛ր ի՛ վերայ ջո՛ւրցն
գո՛ղ՛ալով գո՛յացո՛ւցեալ զարարածս.
անանձրեւպետեան ի հո՛ւրէ և յո՛ղ՛ոց-

ւոյ ի՛շխանակից սո՛ւրբ հո՛գին այ-
սո՛ր. վերաձեա՛ց զա՛զգս աւետա՛ն.
ջրոյ կենդանւոյ բըղխեա՛լ յերու-
սաղէ՛մ. ըզնա՛ օրհ։

Վարդավառին։

դկ ստ Ո՛րպիսացի՛ր պըտո՛ւկ կո՛սիգ՝ ց
տի՛ր բա՛ժնեալ. այսօր որդի՛՝ն քո՛
զհայրեգ՝նի՛ն փա՛ռս լեա՛ց ըզ-
փառս. նըման յա՛ր՛ւէ՛ժ յա՛նձըն
ա՛՛բար զա՛՛ն՛ձի՛նըս մեր։ Նըման
մո՛ւխէս եւ հեգ՝՛ղի՛՛ա՛ սպասեն.
յանո՛ւն նո՛րա ցրնծա՛ն թաւո՛՛՛ր
և՛ հե՛՛րմո՛՝ն. նըման։ Ե՛սայիա ըզ-
քեզ թեթեւ՛՛՛ա՛ւ ա՛՛մպ ե՛՛տես.
եւ ը հայր յա՛՛մպըն զքո՛՝ զոր-
դի՛՛՝ն լ՛՛՛ար դա՛՛ւա՛՛նեա՛՝. նը։

Փոխման Աստուածածնին։

բձ Ա՛նթառամ ծաղիկ անպատա-
պարտ շա՛՛ւա՛՛ւիղ. վերաբո՛՛սեալ
յարմատոյն յեսսեա՛՝. զքեզ եսայի-
ա՛ կանխա՛՛ւ վերագո՛՝չեա՛՝. եօթ-

նահապետին հնարհաց հոգւոյն ընդունայնարա՛ն գոլ. աստուածածնին ե՛ւ կոյս. զքեզ ը մեծացուցանեմք։ Համեհաճախակ պաղատողն բանաւոր ը բարո՛ւնակ. յորմէ կրեցեալ մեզ ողկոյզն անբասիր յոբելեանն տիրամեցեալոց՝ ի ճահակմանէ ծառոյն գիտո՛ւթեան. սրբբուհի՛ անարատ ամենե՛քեան զքեզ ը մեծա՛։ Քաղաքավարեալ՝ի մանրընկի անարա՛տ ը վա՛ր. այսօր յառաքելոցն ամփոփեա՛լ վերին ակընարկո՛ւթեամբն վերափոխեցա՛ր յարքայո՛ւթիւն որդւոյ քո եւ աստուծոյ մե՛ր. բարեխո՛ս խոստովանո՛ւզանց. զքեզ ը մեծա՛։

Խաչ։

գկ Յաղթող և՛ զնոր օրհնո՛ւթի միշտ՝ի բարձունս երգեցօղք. Թագա՛ւորին քրիստոսի հաւատացեալ ժողովրդեք։ Որ երկն՝ի լուսաւորել

զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի. և զսա՛կաց սուրբ խաչիւն. նըման լզփառս երգեցօ՛ք։ Այ՛սօր եւ մեք տօնեցօղք զնաւակատիս սո՛ւրբ խաչին. և փը՛ւրիչին մատո՛ւցօղք փառք եւ պատիւ յա՛ւիտեան։

Տապանակին։

ակ Որ՝ի սկզբանէ՛ իմաստութեամբ հաստատեցեր զեկեղեցի հօր իմաստո՛ւթիւն. զոր նախանշակեա՛ր տեսութեամբ նըշանակեա՛լ մովսէս խորհնաւն երկնահանգոյն՝ի սինա լերին. լուսաւորելով փառօքն աստո՛ւծոյ։ Որ լզխորհո՛ւրդ անապական տնօրէնութեանդ քո՝ի սրբոյ կո՛ւսէն. տըպաւորելով տապանակն աստուածային ոսխին կտակարանաց բանիւդ աստո՛ւծոյ. փառաց անեղիդ տեղի հա՛նգըստեան։ Որ՝ի կեա՛նս վերադարձի՛ բնութեան գարձմամբ յո՛րդանանու օրինակեցեր. և լզբնութիւն մահու եւ դըժոխոց

կործանմամբն երիքովի տապալնա-
կաւ խաչին հրաշագործեալ նոր խա-
րակէլի. օրհնութիւն քեզ տէր եր-
գեսցեն մանկունք։

Եկեղեցւոյ։

դձ Որ հաստատեցեր բանիւ զկեղե-
ցի քո քրիստոս. ի վերայ առաքե-
լական վիմի. երկեալ ի սմա զերգըն
հոգեւորս։ կանգնեալ ի սմա սե-
զան սրբութեան բաշխէ զմար-
մին իւր և զարիւնն. և տայ ի սմա-
նէ մեզ նորոգութիւն, ի թողու-
թիւն մեղաց մերոց։ Ի քեալ հոգ-
ւոյն սքի՝ աղաւնակերպ երեւմամբ.
ի վր մարմնոյ և արեանըն տեառն.
ի բժշկութիւն հոգւոյ մերոց։

Հայրապետաց։

դձ Ա՛յսօր երկնայնոցն ընդ մեզ ժո՛ղո-
վեալ զկնի՛ատակ սր վարդապե-
տա՛ցն. որք լուսաւորեցին զհաւա՛-
տոյ մանկո՛՛ն. և ընդ հրեշտակա՛-

ցըն դաստ վերակացուցան։ Ա՛յսօր
առաքելոց եւ մարգարէիցըն դանք
ժո՛նակից գոլով վերին սի-
ոնի՛ն. ի կիւրատակի սր վարդապե-
տա՛՛ցն. որք զիմաստից նոցի՛ն զնո՛-
րոց յայտնեցի՛ն զնորհո՛ւրդ։ Ա՛յսօր
քահանայք և պաշտօնեայք սր եկե-
ղեցւո՛յ վերապատուեն զկիւրատակ
սր վարդապետա՛ցն. որով զարդա-
րեցան երկնայի՛ն շնորհո՛՛քն. եր-
գեն ընդ նոսի՛ն զփառս յաւիտե՛ն։
Սուրբ աստուած, սուրբ և հզօր,
սուրբ և անմահ. ողորմեա՛ մեզ։

Երէց կրկնէ։

եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։ քրզ
Վասն խաղաղութե ամենայն աշ-
խարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ
եկեղեցւոյ. զտէր աղաչեսցուք։
Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղա-
փառ եպիսկոպոսաց. զտէր աղա։
Վասն հայրապետին մերոյ տեառն
(այս անուն) կենաց՝ եւ փրկութեան
հոգւոյ նորին. զտէր աղա։

վան վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց, և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զտէր։ Վան բարեպաշտ Թագաւորաց և աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց նոցին. զտէր ազա։ Վան հոգւոյն։ Եւ եւս։ Զանձինս։

Աղօթից։

Մաղթանք։

Զի ողորմած եւ մարդասէր ես ՚ած գոլով. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և։

Աղմոս ճաշու՝ որ ասի յինանցն. յաւուրն երէկ քոխ. վէ ինձ՝ ՚ի հոգւոյ գալոյսդ ձՁ քոխ սաղմոս Դաւիթ վճարեսցի։ Եւ ամէն քոխ վերջն երէկ ալէլուիա ասա։

Երանելի է այր որ ոչ գնաց ՚ի խորհուրդ. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ Ընդէր խռովեցան հեթանոսք. ալէ։ Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ. ալէ։

Համբարձման՝ ճաշու սաղմոս կթորդ։

Համբարձաւ աստուած օրհնութիւն. և տէր ՚ի ձայնի փողոյ։

Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ աստուած ՚ի ձայն ցնծութեան. Ալէ։ (Ոչ. խղ)։

Ընթերցուածս ՚ի գործոց առաքելոց։

Այնպէս պաշտեմ զհայրենի աստուածն. հաւատացեալ ամենայնի՝ որ ինչ յօրէնս և ՚ի մարգարէս գրեալ է։ Ունիմ յոյս առ աստուած. որում և դոքա իսկ ակն ունին՝ թէ յարութիւն լինելոց է արդարոց և մեղաւորաց։ Յորում և ես իսկ ճգնիմ, անխիղճ միտս ունել առ աստուած և առ մարդիկ յամենայն ժամ։ Ի բազում ամաց ողորմութիւնս եկի առնել յազգդ իմ. եւ ետուս պատարագիս, որովք գտին զիս սրբեալ ՚ի տաճարին։

Հոգւոյ գալստեան՝ ճաշու սաղմոս կթորդ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։

Տէր լուր աղօթից. Ալէ։ (Ոչ. ճխե)։

Տապանակին՝ Ճաշու սաղմոս կ֊որդ ։

Աւրի տէր ՚ի հանգիստ ֊քո՝ դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան ֊քո ։ Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն հեզութիւն նորա. Ա֊այլն ։ (Սղ. ճլա)։

Վարդավառին՝ Ճաշու սաղմոս ։

ԿԻՐ Տէր, ո՞վ կացցէ ՚ի խորանի ֊քում, կամ ո՞վ բնակեսցէ ՚ի լեառն սո֊ք ֊քո ։ Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ՚ի սրտի իւրում։

ՔՀ Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, եւ չար ընկերի իւրում ոչ արար ։ Նախատինս ՚ի մերձաւորաց նա ոչ առնու. արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն ։

ՁՀ Զերկիւղածս տեառն փառաւորառնէ. որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ ։ Զարծաթի իւր ՚ի վարձու ոչ տայ, եւ կաշառս ՚ի վերայ իրաւանց ոչ առնու. որ զայս արասցէ՝ նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան ։

Վերափոխման Աստուածածնին՝ Ճաշու սաղմոս կ֊որդ ։

Աւրի տէր ՚ի հանգիստ ֊քո՝ դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան ֊քո ։ Յիշեա տէր զդաւիթ և զամենայն. Ա֊այլն ։ (Սղ. ճլա)։

Սուրբ խաչին՝ Ճաշու սաղմոս կ֊որդ ։

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց ֊քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց ։ Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստ. Ա֊այլն ։ (Սղ. ի)։

Շողակաթին և այլոց եկեղեցեաց տօնի՝ Ճաշու սաղմոս կ֊որդ ։

Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան. ընկալաք աստուած զողորմութիւն ֊քո ՚ի մէջ ժողովրդեան ֊քոյ ։ Մեծ է տէր, եւ օրհնեալ է յոյժ ՚ի քաղաք աստուծոյ մերոյ, ՚ի լեառն սուրբ նորա. Ա֊այլն ։ (Սղ. խէ)։

Աւետեաց Աստուածածնին՝ Ճաշու սաղմոս կ֊որդ ։

Տէր տացէ զբան, ոյք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ ։ Յարիցէ աստուած՝ եւ ցրուեսցին

ամենայն լի շնաւիք նորա. փախիցեն
ատելիք նորա յերեսաց. Ա այլն։ (Սղ. կէ)։

Ծննդեան Քրիստոսի՝ Ճաշու սաղմոս կթորդ։

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու, և
ես այսօր ծնայ զքեզ։
Ընդէր խռովեցան հեթանոսք. եւ
ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս.
Ա այլն։ (Սղ. բ)։

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի՝ Ճաշու սաղմոս կթորդ։

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկու-
թիւն աստուծոյ մերոյ։
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր.
զի սքանչելիս արար. Ա այլն։ (Սղ. ղէ)։

Մեծի ողբոմութեանն՝ որ է Յաղկազարդին, Ճաշու սաղմոս կթորդ։

Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն,
զի գայ, զի հասեալ է տէր ի դա-
տել զերկիր։
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր.
զի սքան. Ա այլն։ (Սղ. ղէ)։

Հասարակաց կիւրակէից՝ Ճաշու սաղմոս։

Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած
ի սիօն. և քեզ տացին ազօթք յե-
րուսաղէմ։

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ։
Բանք անօրինաց զօրացան ի վերայ
մեր. եւ զամբարշտութիւնս մեր
դու քաւեսցես։
Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար,
և բնակեսցին ի գաւիթս քո։
Լցցուք մեք ի բարութենէ տանն
քո. սուրբ է տաճար քո՝ սքանչելի
արդարութեամբ։
Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր,
յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ
ի ծով հեռի։
Ո պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ
իւրով. և զգեցեալ է զօրութիւն։
Ո խռովեցուցանէ զվեծութիւն ծո-
վոս, և զձայն ալեաց նորա ցածու-
ցանէ։
Խռովեսցին հեթանոսք, և երկիցեն
բնակիչք երկրի ի նշանաց քոց։
Ցել առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զը-
ւարճասցին. հայեցար յերկիր՝ ար-
բեցուցեր զնա, և բազում արարեր
զվեծութիւն նորա։

Գետն աստուծոյ լի եղեւ ջուրբ. պատրաստ արարեր զկերակուր նր, զի այսպէս է պատրաստուԹիւն։
Զակօս նորա արբեցուցեր, եւ բազումս արարեր զարմտիս նորա։
Ի ցօղել նորա զուարԹ եղիցի բոյս նորա. օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրուԹեան քոյ։
Դաշտք քո լցցին պարարտուԹեամբ. պարարտասցին գեղեցկուԹիւնք անապատի։
Բլուրք զցնծուԹիւն զգեցցին, եւ զգեցցին խոյք մաքեաց։
Հովիտք բազումս արասցեն զցորեան, աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն։

Հրեշտակապետաց՝ ՃաշուՀ սաղմոս կցորդ։

Ո՛ արար զհրեշտակս իւր յոգիս, և զպաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ։
Օրհնեա անձն իմ զտէր. տէր Ա՛ծ իմ մեծ եղեր յոյժ. Ա այլն։ (Սղ. ՃՀ)։

Ա՛ռաքելոց և Մարգարէից՝ ՃաշուՀ սաղմոս կցորդ։

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, և մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա։

Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ, և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատուԹիւն. Ա այլն։ (Սղ. ԺՀ)։

Հայրապետաց և վարդապետաց՝ ՃաշուՀ սաղմոս կցորդ։

Քահանայք քո զգեցցին զարդարուԹիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցընծասցեն։
Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն հեզուԹիւն նորա։
Որպէս երդուաւ տեառն. և ուխտ արար եդ Ա՛յ Յակոբ. Ա այլն։ (Սղ. ՃԼՀ)։

Համբէն մարտիրոսաց՝ ՃաշուՀ սաղմոս կցորդ։

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՞ տէր՝ ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և. Ա այլն։ (Սղ. ՃԺՀ)։

Յօհաննու առաքելոյն ՚ի Կաթուզիկեայց առաջին ԹղԹոյն է ընԹերցուածս։ (Գ. 7)։

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր յաստուծոյ է. և ամենայն որ սիրէ՝ յաստուծոյ է ծնեալ՝ և ճանաչէ զաստուած։ Եւ որ ոչն սի-

րէ՝ ոչ ճանաչէ զաստուած, զի աս
տուած սէր է։ Եւ զի յայսմ երե-
ւեցաւ սէրն աստուծոյ ՚ի մեզ, զի
զորդին իւր միածին առաքեաց յաշ-
խարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդա-
նիք։ Յայսմ է սէրն. ոչ զի մեք սի-
րեցաք զաստուած՝ այլ զի նա սի-
րեաց զմեզ, եւ առաքեաց զորդին
իւր ՚ի քաւութիւն մեղաց մերոց։
Սիրելիք՝ եթէ աստուած այնպէս
սիրեաց զմեզ, ապա և մեք պար-
տիմք զմիմեանս սիրել։ Զաստուած
ուրուք երբեք չէք տեսեալ. եթէ
սիրեսցուք զմիմեանս՝ աստուած ՚ի
մեզ բնակէ, եւ սէր նորա ՚ի մեզ
կատարեալ է։ Այսուիկ գիտեմք,
եթէ մեք ՚ի նմա բնակեալ եմք՝ և
նա ՚ի մեզ, զի ՚ի հոգւոյն իւրմէ ետ
մեզ։ Եւ մեք տեսաք՝ և վկայեմք
զի հայր առաքեաց զորդին իւր փրկիչ աշխարհի։ Որ ոք խոստովանեսցի՝ եթէ յիսուս է որդի աստուծոյ, աստուած ՚ի նմա բնակէ՝ և նա յաստուած։ Եւ մեք հաւատացաք,

եւ ծանեաք զսէր աստուծոյ՝ զոր
ունի առ մեզ։ Աստուած սէր է, և
որ կայ ՚ի սէրն՝ բնակեալ է յաս-
տուած, և աստուած ՚ի նմա բնա-
կէ։ Յայսմիկ կատարեալ է սէրն նո-
քա ՚ի մեզ. զի համարձակութիւն
ունիցիմք յաւուրն դատաստանի։
Զի որպէս և նայն է՝ նոյնպէս և մեք
եմք յաշխարհիս յայսմիկ։ Երկիւղ
ոչ գոյ ՚ի սէր, այլ սէրն կատարեալ
՚ի բաց մերժէ զերկիւղն. զի երկիւղ
ընդ տանջանաւք է. իսկ որ երկնչին,
չէ կատարեալ ՚ի սէրն։ Մեք սիրեսցուք զաստուած, վասն զի նա նախ
սիրեաց զմեզ։ Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ
սիրեմ զաստուած, և զեղբայր իւր
ատիցէ, սուտ է. որ ոչ սիրէ զեղբայր
իւր՝ զոր տեսանէ, զաստուած զոր
ոչն տեսանէ՝ զիա՞րդ կարիցէ սիրել։ Եւ
զայս պատուէր ունիմք առ ՚ի նմա-
նէ, զի որ սիրէ զաստուած՝ սիրէ
նա և զեղբայր իւր։

Մեսեդիք՝ ճաշու յինանցն զինի գործոյն, ի շրեքշաբաթէն սկսեա։

ԳՀ Գովեա երուսաղէմ զտէր։
Եւ օրհնեա զաստուած. Լայն։ (Մղ. ՃԽԷ)։

ԵՀ Բարձր արարէք զտեր աստուած մեր.
երկիրպագէք պատուանդանի ոտից
նորա, զի սուրբ է։
Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք. որ նստիս ի քրովբէս,
սասանեցաւ երկիր. Լայն։ (Մղ. ղբ)։

ՈՒԲ Տեսին ամ ծագք երկրի զփրկութիւն։
Օրհնեցէք զտեր. Լայն։ (Մղ. ղէ)։

ՀՔ Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ. երեւեցո զերեսս քո ի մեզ՝
և ողորմեա մեզ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յայտնեա ամ զփրկու. Լայն։ (Մղ. կղ)։

ԿԻԲ Քեզ վայելէ օրհնութիւն ած ի.
Լայն։ (Մղ. կք)։

ԲՀ Քեզ վայելէ օրհնութիւն ած ի.
Լայն։ (Մղ. կք)։

ԳՀ Տէր որպէս զինու հաճութեամբ
քով պահակեցեր զմեզ։
Բանից իմոց ունկն. Լայն։ (Մղ. է)։

Յերիցուդ Ծաղկալուրէն ընթեռնուի։

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ։ (ԿԳ. 1)։

Իսկ այս ումէ որ դիմեալ գայ յեդովմայ. կարմրութիւն ձորձոյ իրոյ ի բոսորայ. գեղեցիկ պատմուճանաւ և բուռն զօրութեամբ։ Ես խօսիմ զարդարութիւն և իրաւունս փրկութեան։ Վասն ի՞ր կարմիր են ձորձք քո. և հանդերձք քո իբրեւ հնձանահարի լիոյ հնձանի կոխելոյ։ Հնձան հարի միայն, և ի հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս։ Կոխեցի զնոսա սրտմտութեամբ՝ և ճզմեցի զնոսա բարկութեամբ և ի[ջո]ցի յերկիր. և զամենայն հանդերձս իմ թաթաւեցի։ Զի հասեալ էր ի վերայ նոցա օր հատուցման. և ամ փրկութեան եկեալ հասեալ։ Հայեցայ՝ և ոչ ոք էր որ օգնէր. զմտաւածի՝ և ոչ ոք էր որ ի թիկունս հասանէր. փրկեաց զնոսա բազուկ իմ և սրտմտութիւն իմ միայն զպէմկալաւ։ Կոխեցի զնոսա բարկութեամբ

իմով. և զենի զնոսա սրտմտութ-
իմով. և իջուցի զնոսա յերկիր:

Մեսգիք՝ ճաշու շաբաթապահոց, նախ քան զվերջն:

բշ Ա.ւրբայութիւն .քո արքայութիւն
ամենայն յաւիտենից. և տէրութի-
.քո ազգէ մինչեւ յազգ:

փ Հաւատարիմ է տէր յամենայն բա-
նս իւր, եւ արդար է յամենայն
գործս իւր:

գշ Երկիւղած ի՛ տաճար սուրբ .քո՝
երկիւղիւ .քո տէր:

փ Պարծեսցին՝ի .քեզ սիրելիք անուան
.քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն:

դշ Կեցո զծառայս .քո աստուած իմ,
որ՝ի .քեզ յուսացեալ:

փ Ողորմեա ինձ տէր, զի առ .քեզ ա-
ղաղակեցի զօրհանապազ:

եշ Բարձր արարէք զտէր աստուած
մեր. երկիւղածք պատուանդանի
ոտից նորա՝ զի սուրբ է:

փ Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժո-
ղովուրդք՝ որ նստիս ի՛ քրովբէս.
սասանեցաւ երկիր:

ըր Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկ-
կութիւն աստուծոյ մերոյ:

փ Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր.
զի սքանչելիս արար:

Մեսգիք՝ ճաշու Աղթից:

բշ Դարձո զիս տէր ի՛ մեզաց իմոց.
եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ
.քաւեա յինէն:

փ Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան .քում. ըստ բազում
գթութեան .քում .քաւեա զանօ-
րէնութիւնս իմ:

գշ Երանի ամենեցուն՝ որք երկնչին ի՛
տեառնէ, եւ գնան ի՛ ճանապարհս
նորա:

փ Ջվաստակս ձեռաց .քոց կերիցես.
երանի է .քեզ, և բարի եղիցի:

դշ Մի՛ թողուր զիս տէր աստուած իմ,
եւ մի՛ ի բացեայ առնիր յինէն.
հայեաց յօգնել ինձ՝ տէր փրկու-
թեան իմոյ:

փ Տէր առաջի .քո է ամենայն ցանկու-
թիւն իմ. և հեծութիւն իմ՝ի .քէն
ոչ ծածկեցաւ:

եշ Մի՛ ընկենուր զիս տէր ՚ի ժամանակի ծերութեան. ՚ի պակասիլ զօրութեան իմոյ մի՛ թողուր զիս։

փ Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեամբ քումիվրկեա և ապրեցո զիս։

ուր Մերձեսցին ինդրուածք իմ առաջի քո տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

փ Ձայնի իմոմ լուր տէր՝ ըստ ողորմութեան քում. և կենդանացո զիս։

Մեսրոպ՝ ձաշու ՚ի ծարութեան։

աձ Ամենայն երկիր երկրպագեն քեզ, և սաղմոս ասասցեն քեզ։

փ Աղաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր. սաղմոս ասացէք անուան նորա. և տուք զփառս օրհնութեան նորա։

ակ Մեծ արարէք զտէր աստուած մեր. և բարձր արասցուք զանուն նորա ՚ի միասին։

փ Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ՚ի բերան իմ։

բձ Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր. օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր։

փ Օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր. օրհնեցէք զտէր եւ օրհնեցէք զանուն նորա։

բկ Օրհնեցէք զաստուած մեր. օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք տեառն ՚ի։

փ Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօրհանապազ։

գձ Մեծ է տէր, և մեծ է զօրութիւն նորա. իմաստութիւն նորա ոչ գոյ բաւ։

փ Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս. աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն։

գկ Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում, սաղմոս ասացէք, թագաւորին մերում սաղմոս ասացէք։

փ Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ աստուած ՚ի ձայն ցնծութեան։

գձ Սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ։

փ Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած ի սիօն. և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ։

դկ Այսօր է զօր արար տէր. եկայք ցընծացուք և ուրախ եղիցուք ի սմա։

փ Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Մեսեդիք Աղթից կիւրակէից։

Ուխտս դիք և կատարեցէք տեառն աստուծոյ մերոյ։

Յայտնի է ի հրէաստանի աստուած, և յիսրայէլ մեծ է անուն նորա։

Աստղիք մեծի Ներսիսեան Ճաշուն։
Առաջին սաղմոս. լդ։

Յարեան ի վերայ իմ վկայք չարաց. և զօր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս։ Դատեա տէր զայնոսիկ՝ որք դատեն զիս. մարտիր ընդ այնոսիկ՝ որք մարտընչին ընդ իս։

Երկրորդ սաղմոս. լէ։

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ. եւ ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ։

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Երրորդ սաղմոս. խ։

Մտաներ տեսանել զնանրութիւն, խօսէր ի սրտի իւրում. և ժողովեր զանօրէնութիւն յանձն իւր։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա տէր։

Չորրորդ սաղմոս. խա։

Բաժանեցին զհանդերձս իմ ի մէջ իւրեանց. և ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին։

Աստուած աստուած իմ՝ նայեաց առ իս. ընդէր թողեր զիս. հեռի եղէ ի փրկութենէ իմմէ՝ վասն բանից յանցանաց իմոց։

Հինգերորդ սաղմոս. լ։

Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։ Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեան քում փրկեա և ապրեցո զիս։

Վ. ՀՅԵՐՈՐԴ ՍԱՂՄՈՍ. ԿԸ։

Եւ ես՝ ի կերակուր ինձ լեզի, և՝ ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ։ Կեցո զիս աստուած, զի հասին ջուրք յանձն իմ. ընկլայ ես՝ ի խորս անդընդոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ։

ԸՕԹՆԵՐՈՐԴ ՍԱՂՄՈՍ. ՃԷ։

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և՝ ի մեռեալս ազատ։ Տէր ած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարպասի և գիշերի առաջի քո։

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՍԱՂՄՈՍ. ՃԱ։

Կցեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ։ Նմանեցայ ես հաւալասան անապատի։ Տէր՝ լուր աղօթից իմոց. աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ինէն։

ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԻՆ Ի ՏԻՄՈԹԷՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹՈՑՆ Ե ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՔ։

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ըստ հրամանի փրկչին մերոյ աստուծոյ՝ և Քրիստոսի Յիսուսի յո-

սոյն մերոյ. տիմոթէոս որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք, շնորհք ողորմութիւն խաղաղութիւն յաստուծոյ հօրէ և՝ ի տեառնէ մերմէ Յիսուսէ քրիստոսէ։ Որպէս աղաչեցի զքեզ կալ յեփեսոս՝ մինչ երթայի՝ ի մակեդոնիա. զի պատուէր տացես ոմանց չլինել օտարուսմունս, և չհայել յառասպելս և՝ ի տոհմաթիւս անչափս. որ մանաւանդ խընդիրս յուզեն, և ոչ զտնտեսութիւն աստուծոյ հաւատովք։ Քանզի գլուխ պատուիրանին սէր է, ի սրտէ՝ և՝ ի մտաց բարեաց՝ և յանկեղծաւոր հաւատոց։ Յորոց ոմանք վրիպեցան՝ խոտորեալք յունայնութիւն բանից։ Կամին լինել վարդապետք օրինաց. ինքեանք ոչ իմանան զինչ խօսին՝ եւ ոչ վասն որոց պընդեալն են։ Գիտեմք՝ եթէ բարւոք են օրէնք, եթէ ոք զնոսա օրինօքն կրեսցէ։ Բայց զայս գիտասցէ՝ զի՝ ի վերայ արդարոց օրէնք ոչ կան, այլ՝ ի վերայ անօրինաց և անհնազանդից,

ամբարշտաց և մեղաւորաց, անարբոց
և պղծոց, զհայր և զմայր անարգո-
ղաց, մարդասպանաց, պոռնկաց, ար-
ուեստագիտաց, մարդեղուզաց, ստաց,
ստերդմանց. եւ եթէ այլ ինչ լցէ
հակառակ ողջամիտ վարդապետու-
թեանս. որ ըստ աւետարանի վա-
ռաց երանելոյն աստուծոյ է, ո-
րում եղէ ես հաւատարիմ։

Աղերսիայք ճաշու աւուրց պահոց, որք ասին ըստ ձայնից։

աձ Հոգի. քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
'ի յերկիր ուղիղ։

կամ Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս, արդարութեամբ քով հանցես
'ի նեղութենէ զանձն իմ։

ակ Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քովյ յան-
դիմաներ զիս. և մի՛ բարկութեամբ
քովյ խրատեր զիս։

կամ Զգնացս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ քո
նի քում. և մի՛ տիրեսցեն ինձ ամե-
նայն մեղք։

բձ Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ
մահու անկաւ 'ի վերայ իմ։

բկ Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո

զիս տէր ըստ ողորմութեան քում։

գձ Վասն անուան քոյ տէր քաւեա ըզ-
մեղս իմ, զի բազում եղեն յոյժ։

գկ Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ։

դձ Ցիշեա տէր զգթութիւնս քո, եւ
զողորմութիւնս քո՝ որք են յաւի-
տենից։

կամ Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգի-
տութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յի-
շեա զիս տէր ըստ ողորմութեան
քում՝ վասն քաղցրութեան քոյ. զի
քաղցր և ուղիղ ես։

դկ Տէր՝ ողորմութի՛ք քո յաւիտեան. զգոր-
ծս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։

կամ Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգի-
տութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յի-
շեա զիս տէր ըստ ողորմութեան
քում՝ վասն քաղցրութեան քոյ. զի
քաղցր և ուղիղ ես։

կամ Աղաղակեցի առ քեզ տէր՝ և ասացի,
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց։

Ա.ԼԼՈՒԻԱ ՂԱԶԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻՈՑ։

Ա.ղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.

Զիոնն լման ասա։ Տես երես 334։

Ա.ԼԼՈՒԻԱՅՔ ՃԱՇՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՍՏ ՃԱՅՆԻՆ։

ՃԴ Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

Ա.ԼԼՈՒԻԱ Ա.ՂԱՂԻՑ ԿԻՐԱԿԻՈՑ։

ՃԲ Եկայք ցնծասցուք ի տէր, աղաղակեսցուք առ աստուած փրկիչ մեր։

ՃԳ Երգեցէք տեառն երգ նոր. երգեցէք տեառն ամենայն երկիր. երգեցէք տեառն եւ բարձր արարէք զանուն նորա։

ՃԵ Բարձր արարից զընտրեալն ի ժողովրդենէ իմմէ։ Գտի զդաւիթ ծառայ իմ, և իւղով սրբով իմով օծի զնա։

Ա.ԼԼՈՒԻԱ Ա.ՂԱՂԻՑ ԿԻՐԱԿԻՈՑ։

Ա.ղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.

Ճգիոն լման ասա։ Տես երես 334։

Ա.ԼԼՈՒԻԱՅՔ ՃԱՇՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՍՏ ՃԱՅՆԻՆ։

ՃԱ Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

ՃԳ Թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի աստուած է. սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ։

ՃԴ Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն ի նոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոյ։

ՃԵ Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ աստուած ի ձայն ցնծութեան։

ՃԶ Աստուած դու դարձեալ կեցուցես զմեզ. և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։

ՃԷ Արի տէր աստուած իմ ի հրամանս քո՝ զոր պատուիրեցեր. և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեզ։ Վա՛ յստորիկ ի բարձունս դարձ տէր։

ՃԸ Ուրախ եղեալ խրայել յարարիչ իւր. որդիք սիոնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։

ՃԹ Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են խորհրդովք քան զամենայն որդիս մարդկան։

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ։

ԳԿ Յարեաւ աստուած՝ եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա. փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա։

Զ ամսին։

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո՝ երուսաղէմ։

Ա՛լելուիա՛յ։ Զամսի ։ Յարութեան և Յինանց Ճաշու աւետարանի ։

ՃՀ Գովեա երուսաղէմ զտէր. և օրհ։

ՀԻՐ Զիոն լման ասա ։ Տե՛ս երես 414 ։

ԲՀ Գովեա երուսաղէմ զտէր. և օրհ։

Ե այլն որպես ՚ի վերոյ ։

ԳՀ Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն. ՚ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ ։

Զիոն լման ասա ։ (Ա՛ղ. ՚ի)։

ԳՀ Քեզ վայելէ օրհնութի՛ւն ՚ի սիոն.

Ե այլն ։ Տե՛ս երես 434 ։

ԵՀ Տէր ո՛վ կացցէ ՚ի խորանի քում.

Ե այլն ։ Տե՛ս երես 84 ։

ՈՐ Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութի՛ւն.

Ե այլն ։ Տե՛ս երես 413 ։

ՀԲ Ցնծացէ՛ք առ նա՛, օգնական է մեր. աղաղակեցէ՛ք առ նա՛ յակոբայ ։

Ա՛ռէք սաղմոս, եւ տո՛ւք օրհնութի՛ւն. սաղմոս ասացէ՛ք նմա ՚ի ձայն քաղցրութեան։

Փող հարէ՛ք ՚ի գլուխս ամսոյ, յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց ։

Հրաման է այս իսրայէլի, եւ իրաւունք են աստուծոյ յակոբայ։

Վկայութի՛ւնն յոսէփու՝ զոր եդ ընդ նմա. որպէս ելանէր նա յերկրէն եգիպտացւոց, լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ։

Ի բաց արար ՚ի բեռանց զթիկունս նորա. և զձեռս նորա յորթ և՚ի թիակս ծառայեցոյ։

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս՝ և փրկեցի զքեզ. լուայ քեզ ՚ի գաղտնութենէ մրրկին, և փորձեցի զքեզ ՚ի վերայ ջուրցն հակառակութեան։

Լո՛ւր ժողովուրդ իմ եւ վկայեմ քեզ. և իսրայէ՛լ թէ լուիցես ինձ։

Մի՛ եւս եղիցին քեզ աստուածք առժամայնք. և մի՛ երկիրպագանիցես դու աստուծոյ օտարի։

Ես եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի
զքեզ յերկրէն եգիպտացւոց. բաց
զբերան քո՝ և լցից զդա։
Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմ
մոմ, և իսրայէլ չիս ինչ ոչ նայե-
ցաւ։
Բարձի ի ժողն զնոսա երծիալ զհետ
կամաց սրտից իւրեանց. զի գնացին
նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց։
Զի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ
էր ինձ, կամ իսրայէլի զճանապարհս
իմ գնացեալ էր։
Որպէս զոչինչ իսոնարհ արարեալ էր
իմ զթշնամիս նորա, և՝ի վերայ նեղ-
չաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ։
Թշնամիք տեառն ստեցին նմա. և ե-
ղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի։
Կերակրեաց զնոսա՝ի պարարտու-
թենէ ցորենոյ, եւ՝ի վիմէ մեղր
յագեցոյց նոցա։

Նոր կիւրակէին, մինչեւ ցՀամբարձումն յամենայն կիւրակէի։

Գովեա երուսաղէմ զտէր. և օրհ։

Զէոխն լման ասա։ Տես երես 414։

Աւետիս Համբարձմանն Քրիստոսի, մինչեւ ի Գալստեան
Հոգւոյն սրբոյ։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
՝ի վեր. համբարձին դրունք յաւիտ
տենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։

Աւետիսք ճաշու Հոգւոյն սրբոյ Գալստեան։

Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ կիր
երկիր, եւ բանիւ տեառն երկինք
հաստատեցան. և հոգւով բերանոյ
նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։
Եկայք ցնծասցուք՝ի տէր, աղաղա- բշ
կեսցուք առ աստուած փրկիչ մեր։
Երգեցէք տեառն երգ նոր. ծաւա- գշ
յեցէք տեառն ուրախութեամբ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես դշ
զիս, արդարութեամբ քով հանցես
՝ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ եմ եշ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ։
Յիշեա տէր զդաւիթ եւ զամենայն ուբ
հեզութիւն նորա։
Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած. չբ
և զտէր յաղբերացն իսրայէլի։

Աւետիս Տապանակին։

Արի տեր ՚ի հանգիստ քո՝ դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո։

Աւետիսք ճաշու՝ Աւլակերպութեանն Քրիստոսի, որ կոչի Վարդավառ։

կիր Ամպ լուսաւոր հովանի լինէր նոցա. ձայն եղեւ յամպոյն՝ որ ասէ, դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ։

բշ Բարձրութիւնք լերանց նորա են. նորա է ծով՝ և նա արար զնա, եւ զցամաք ձեռք նորա ստեղծին։ Եկայք երկիրպագցուք նմա. անկցուք եւ լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ։

գշ Քո են երկինք՝ և քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր. զհիւսիս եւ զհարաւ դու արարեր. Թաբոր և Հերմոն յանուն քո ցնծասցեն։

Աւետիսք ճաշու նաւակատեաց խաչի և եկեղեցւոյ։

զբ Արեաց տէր զսիօն և ընտրեաց բնակիլ ՚ի նմա. ասէ՝ այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից. ՚ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա։

կիր Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո. եւ արա առ իս նշան բարութեան։

բշ Ետուր երկիւղածից քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

գշ Արեաց տէր զսիօն և. ողջ ՚ի վերոյ։

դշ Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց։

եշ Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօրութեանց. ցանկայ և փափաքի անձն իմ ՚ի գաւիթս քո։ Սիրտ իմ և մարմին իմ՝ ցնծասցէ առ աստուած կենդանի։

ոբ Ետուր երկիւղածից քոց. ողջ ՚ի վերոյ։

զբ Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո աջով քո, և լուր մեզ։

եկզ Հիմունք նորա ՚ի լեառն սուրբ նորա. սիրէ տէր զդրունս սիոնի առաւել քան զամենայն յարկս յակոբայ։

եկզ Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահաւադիկ քաղաքդ աստուծոյ։

եկզ Տէր ոմն կացցէ ՚ի խորանի քումմ, կամ ոմն բնակեսցէ ՚ի լեառն սուրբ քո։

Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարու-

թիւն. խօսի զճշմարտութիւնն ի սրտի իւրում:

խա Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ, եւ ետուր ուրախութիւնն սրտից մերոց:

Աւետիսք ճաշու Վերափոխման Աստուածածնին ինն աւուրն:

կիե Այսօր ծնաւ որ ի հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս որդին, որ է օծեալ տէր ի քաղաքի դաւթի: Ի վայելչութիւն սրբոց քոց՝ յարդանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

քշ Ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

գշ Աւրի տէր ի հանգիստ քո, դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Աւետիս ճաշու Աւետեաց Աստուածածնին:

Ուրախ լեր բերկրեալդ. ոտն ի վերոյ:

Աւետիսք ճաշու Ծննդեան ըստ աւուրց:

ճրգ Հոգին սուրբ եկեսցէ ի քեզ, եւ զօրութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի ի վերայ քո:

ճա Այսօր ծնաւ որ ի. և այլն ոտն ի վերոյ:

հբ Հոգւովն սրբով զօրացեալ սուրբ աստիանոս, և ընտրեալ յորովայնէ. ճշմարիտ վկայ, սիրող և առաքեալ առաքողին. ի քրիստոսէ ընկալար զզօսարժանոցն զպսակ:

հգ Կարապետն յովհաննէս զարհուրեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն երկրպագեր. սպասաւոր եղեր բանին աստուծոյ. եւ լուեալ զահաւոր զձայնն՝ ազաղակեր ասելով, ահա գառն աստուծոյ որ բառնայ զմեղս աշխարհի:

հդ Ուրախ լեր բերկ. և այլն ոտն ի վերոյ:

հե Դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսջիր. գնասցես առաջի տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա:

հզ Եհան զհս ի գբոյ տառապանաց, ի կաւոյ և ի տղմոյ: Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ. եւ ուղղեաց զգնացս իմ:

համ Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին մելքիսեդեկի. և տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Ե Ելդուաս տէր դաւթի ճշմարտու-
թեամբ՝ և ոչ ստեաց նմա, ՚ի պտղոյ
որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ
նորա։

Ը Ուրախ լեր բերկ. Ա այլ որպէս ՚ի վերոյ։

Աւետիս Ճաշու քառասնօրեայ Գալստեանն Քրիստոսի
՚ի տաճարն։

Տէր ՚ի տաճար սուրբ իւրում. տէր
յերկինս յաթոռ իւրում։

Մեծի ողոգոմեան Ճաշուն։

Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ.
արարէք տօնս ուրախութեան կան-
խաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։

Աւետիս Ճաշու Հրեշտակապետաց։

Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ
երկիր, եւ բանիւ տեառն երկինք
հաստատեցան. և հոգւովն բերանոյ
նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա։

Յովհաննու կարապետին։

Դու մանուկ՝ մարգարէ. որպէս ՚ի վերոյ։

Յովհաննու գլխատման։

Կարապետն յովհաննէս. որպէս ՚ի վերոյ։

Համբրէն Մարգարէից։

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած,
և զտէր յաղբերացն իսրայէլի։

Ամենայն Առաքելոց։

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ա-
մենայն երկիր. եւ յիշեսցի անուն
քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց։
Ընդ ամենայն երկիր ել բաշխաւ նո-
ցա, և մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի են
խօսք նոցա։

Դաւթի և Յակոբայ։

Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն
հեզութիւն նորա։

Նախահարցն։

Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդա-
րութիւն և զիրաւունս իսրայէլի։

Գրիգորի լուսաւորչին։

Համբերելով համբերի տեառն, և
նայեցաւ առ իս. և լուաւ աղօթից
իմոց։

Հայրապետաց և վարդապետաց։

Քահանայք քո զգեցցին զարդա-

րութիւն, և սուրբք քո ցնծալով
ցնծասցեն։

Ձգնաւորաց։

Երանելի են որք բնակեալ են ի
տան տեառն. յաւիտեանս յաւի-
տենից օրհնեսցեն զքեզ։

Կուսանաց։

Կացցէ դէմս ընդ աջմէ քում՝
ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդա-
րեալ և պաճուճեալ։
Տարցին Թագաւորի կուսանք զհետ
նորա. և զընկերս նորա տարցին նմա։

Թագաւորաց։

Տէր ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի Թագաւորն. ի փրկութեան
քում ցնծասցէ յոյժ։

Քառանից՝ և երկուց բիւրուցն։

Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր,
և հաներ զմեզ ի հանգիստ։

Մեծի հինգշաբաթի։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Աւգուց։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. ա-
ռաւօտու եղիցի ուրախութիւն։

Աւետեաց Ճաշու Մարտիրոսաց։

աձ Տէր սիրէ զիրաւունս. եւ ոչ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր, այլ
յաւիտեան պահէ զնոսա։

կամ Փրկութիւն արդարոց ի տեառնէ
է. վերակացու է նոցա ի ժամա-
նակս նեղութեան։

ակ Պարծեսցին սուրբքն փառօք՝ եւ
ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց,
և բարձր արասցեն զաստուած բե-
րանովք իւրեանց։

կամ Լոյս ծագեաց արդարոց. ուղղոց
սրտիւ եղեւ ուրախութիւն։

բձ Պարծեսցին սբքն փառօք. ղպէ՛ ի վերոյ։

բկ Կարդացին արդարքն առ տէր, և տէր
լուաւ նոցա. յամենայն նեղութենէ
նոցա փրկեաց զնոսա։

գձ Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ.
համարեցաք որպէս զոչխար ի վե-
նումն։

դկ Ուրախ լինին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցընծացեն. և բնակեսցիս դու ի նոսա։

դձ Արդարքն որպէս զարմանեննիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրան լիբանանու բազումք եղիցին։

դկ Բազում ներգործութիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա. և մի՛ ի նոցանէ ոչ կոտրիցէ։

Ասք ընթերանի առաքեալն ըստ պարզաճի. և յետոյ ասի Հանգանակն Նիկիական։

Ա. ԵՒԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍ։ Ե. 1։

Եւ տեսեալ զժողովուրդն՝ ել ի լեառն. և իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտքն նորա. և բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, և ասէր։ Երանի աղքատացդ հոգւով, զի նոցա է արքայութիւն երկնից։ Երանի սգաւորացդ, զի նոքա մխիթարեսցին։ Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։ Երանի

որ քաղցեալ եւ ծարաւի իցեն արդարութեան, զի նոքա յագեսցին։ Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն։ Երանի այնոցիկ՝ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն։ Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք աստուծոյ կոչեսցին։ Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւն երկնից։ Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ։ Ցնծացէք եւ ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին։

Ա. ԵՒԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍ։ Գ. 13։

Ելանէ ի լեառն՝ եւ կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ, և չորան առ նա։ Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ, եւ զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել. եւ ունել իշխանութիւն

բժշկել զցաւս՝ և հանել զդեւս։ Եւ եդ անուն սիմոնի՝ պետրոս. եւ յակոբոս զբեդեայ՝ և յովհաննու եղբօրն յակոբայ, եդ նոցա անուանս բանեբեգէս, որ է՝ որդիք որոտման. եւ զանդրէաս, եւ զփիլիպպոս, եւ զբարթողիմէոս. եւ զմատթէոս զմաքսաւորն. և զթովմաս, և զյակովբոս ալփեայ, եւ զթադէոս, եւ զսիմովն կանանացի. եւ զյուդա իսկարիովտացի, որ եւ մատնեացն զնա։

Աւետարան ըստ Ղուկասու։ ԺԴ. 12։

Ասէ և ցկոչնատէրն. յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս, մի՛ կոչեր զբարեկամս քո, և մի՛ զեղբարս քո, և մի՛ զազգականս քո, և մի՛ զդրացիս քո, և մի՛ զմեծամեծս. զի մի և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի քեզ հատուցումն։ Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութիւն, կոչեա զաղքատս և զխեղս և զկաղս և զկոյրս։ Եւ երանելի լինիցիս. զի

ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ. և հատուսցի քեզ փոխարէն ի յարութեան արդարոց։ Իբրեւ լուաւ զայս ոմն ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. երանի՛ որ կերիցէ ճաշ յարքայութեանն աստուծոյ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու։ Ժ. 11։

Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարաց։ Իսկ վարձկանն՝ որ ոչ է հովիւ, ոյոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրեւ տեսանէ զգայլն զի գայ՝ թողու զոչխարան և փախչի. և գայլն յափշտակէ զնոսա եւ ցրուէ. քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն։ Ես եմ հովիւն քաջ, եւ ճանաչեմ զիմն՝ և ճանաչիմ յիմոցըն։ Որպէս գիտէ զիս հայր, գիտեմ և ես զհայր. և զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարաց։ Նաեւ՝ այլ եւս ոչխարք են իմ, որք ոչ են յայսմ գաւթէ. և զայն եւս պարտ է ինձ ածել այսր. եւ ձայնի իմոմ

լուխցեն, և եղիցին մի հօտ եւ մի հովիւ։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Հանգանակ Նիկիական։

Հաւատամք ի մի աստուած ի հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երեւելեաց եւ աներեւութից։ Եւ ի մի տէր յիսուս քրիստոս որդին աստուծոյ՝ ծնեալն յաստուծոյ հօրէ՝ միածին, այսինքն յէութենէ հօր։ Աստուած յաստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, աստուած ճշմարիտ յաստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնեալ և ոչ արարած։ Նոյն ինքն ի քնութենէ հօր, որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս և ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ աներեւոյթք։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկինից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարեալապէս ի մարիամայ սրբոյ կուսէն հոգւովն սրբով։ Որով էառ զմարմին զհոգի և զմիտ, և զամենայն որ

ինչ է ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ Զարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն նատաւ ընդ աջմէ հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք հօր ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։ Հաւատամք և ի սուրբ հոգին՝ յանեղն և ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս։ Որ էջն ի յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, և բնակեցաւ ի սուրբսն։ Հաւատամք և ի մի միայն ընդհանրական և յառաքելական եկեղեցի, ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց։ Ի յարութիւնն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից և ի կեանսն յաւիտենականս։

Մինչեւ յասպ էն հաւատոյ բանիւ։

Իսկ ոյք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սրդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սուրբ հոգի. կամ թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զորդին աստուծոյ եւ կամ զսուրբ հոգին. և թէ՝ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի։

Ի սրբոյ Հաւատոյն մերմէ ասացեալ։

Իսկ մեք փառաւորեցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ երրորդութեանն և միոյ աստուածութեանն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և։

քրզ Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեցուք։ Եւ ևս հաւատով աղաչեցուք և խնդրեցուք ՚ի տեառնէ աստուծոյ և ՚ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ քրիստոսէ ՚ի ժամուս պաշտաման և աղօթից. զի արժանի ընդունելութեան արասցէ. լուիցէ տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի զխընդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ՚ի վերայ մեր։ Աղօթք մեր և խնդրուածք յաւիտենական ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա, և նա տայցէ մեզ միաբան միով հաւատով և արդարութեամբ վաստակիլ ՚ի գործս բարեաց, զի զողորմութեան գթոյն իւր արասցէ ՚ի վերայ մեր տէրն ամենակալ, կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Զժամն և զառաջակայ օրս խաղաղու։ Զհրեշտակ։ Զքաւութիւն։ Զսրբոյ։ Եւ եւս։ Զանձինս։ Ողորմեայ։

Աղօթք։

Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս քրիստոս, որ մեծդ ես ողորմութեամբ և առատ պարգեւօք բարերարութեան քո։ Որ դու քոյին կամաւդ ՚ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի և մահու՝ յաղագս մեզաց մերոց։ Եւ պարգեւեցեր առատապէս զպարգեւս հոգւոյդ սրբոյ երանելի

առաքելոցն։ Հաղորդս արա և զմեզ, տէր, աղաչեմք զքեզ՝ աստուածային պարգեւացդ, Թողութեան մեղաց և ընդունելութեան հոգւոյդ սրբոյ։ Որպէս զի՝ արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Աստուծոյ երկիրպագութիւն։

Խաղաղութիւ քոյ քրիստոս փրկիչ մեր, որ'ի վեր է քան զամենայն միտս և զբանս, ամրացո զմեզ և աներկիւղ պահեա յամենայն չարէ։ Հաւատալ զմեզ ընդ Ճշմարիտ երկրպագուս քո, ոյք հոգւով և Ճշմարտութեամբ քեզ երկիրպագանեն։ Վասն զի՝ ամենասուրբ երրորդութեանդ վայելէն փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս։ Տէր աստուած օրհնեսցէ զամենեսեան. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

դպ Միայն սուրբ. միայն տէր. յիսուս քրիստոս 'ի փառս աստուծոյ հօր. ամէն։

քհ Օրհնեալ Հայր սուրբ՝ Ա.Ճ Ճշմարիտ։

դպ Ա.մէն։

քհ Օրհնեալ Որդիդ ՚ոբ՝ Ա.Ճ Ճշմարիտ։

դպ Ա.մէն։

քհ Օրհնեալ Հոգիդ ՚ոբ՝ Ա.Ճ Ճշմարիտ։

դպ Ա.մէն։

քհ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

դպ Հայր սուրբ։ Որդիդ սուրբ։ Հոգիդ սուրբ։

քհ Օրհնութիւն հօր և որդւոյ և սրբոյ հոգւոյն, այժմ և միշտ և յաւիտ։

դպ Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ՝ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան.

Եղէց ի նմին։

քհ Պատարաւմն օրինաց և մարգարէից դու ես քրիստոս աստուած փրկիչ մեր. որ լցեր զամենայն հայրական անօրէնութիւնս քո. լից և զմեզ հոգւովդ քով սրբով։

սրկ Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ.

յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա
'ի բերան իմ։

քհ Օրհնեալք եղերութ 'ի շնորհաց սրբ-
քոյ հոգւոյն. երիթայք խաղաղու-
թեամբ. և տէր եղիցի ընդ ձեզ եւ
ընդ ամենեսեսեանդ ամէն։

Օրհնութիւն սէրանոյ վասն մարմնաւոր կերակրոց, և ըմպելեաց։

Պատրաստէն ըսէրանն հայէ-, և ըարդարէն կերակրօ,
և կանգնէն է-րատանէ-րօ 'ի պէտս է-րէնոյ։ Ե- գայ
էլհանաս-որն, կամ չահանայն, և ասէ սաղմոս կոդդ։

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան,
և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժա-
մու։

դպ Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ,
և թագաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն
քո յաւիտեան և յաւիտեանս յա-
ւիտենից։
Զօրհանապազ օրհնեցից զքեզ, եւ
գովեցից զանուն քո յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից։
Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և
մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ։

Ազգ և ազգ գովեսցեն զգործս քո,
և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։
Զմեծվայելչութիւն փառաց սրբու-
թեան քո խօսեսցին, և զսքանչելիս
քո պատմեսցեն։
Զզօրութիւն ահի քո ասասցեն, և
զմեծութիւնս քո պատմեսցեն։
Զհիշատակ բազում քաղցրութեան
քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ
քո ցնծասցեն։
Գթած ողորմած է տէր, երկայնա-
միտ և բազումողորմ։
Քաղցր է տէր առ ամենեսեան, եւ
գթութիւն նորա 'ի վերայ ամենայն
արարածոց իւրոց։
Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ա-
մենայն գործք քո, եւ սուրբք քո
օրհնեսցեն զքեզ։
Զփառս արքայութե քո ասասցեն,
և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։
Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրու-
թիւնս քո, և զփառս մեծվայելչու-
թեան արքայութեան քո։
Արքայութիւն քո արքայութիւն ա-

մենայն յաւիտենից, և տէրութիւն
.քո ազգէ ազգ։
Հաւատարիմ է տէր յամենայն բա-
նըս իւր, եւ արդար է յամենայն
գործս իւր։
Հաստատէ տէր զամենայն գայ-
թակղեալս, եւ կանգնէ զամենայն
գլորեալս։
Աչք ամենեցուն ՚ի քեզ յուսան, և
դու տաս կերակուր նոցա ՚ի ժամու։
Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս
զձեռն .քո, եւ լցուցանես զամենե-
սեան .քաղցրութեամբ կամօք .քովք։
Արդար է տէր յամենայն ճանապար-
հըս իւր, և սուրբ է յամենայն գոր-
ծըս իւր։
Մերձ է տէր առ ամենեսեան՝ որք
կարդան առ նա, առ ամենեսեան՝
որք կարդան առ նա ճշմարտութիւ։
Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
տէր, աղօթից նոցա լսէ և կեցու-
ցանէ զնոսա։
Պահէ տէր զամենեսեան որք սիրեն
զնա, և զամ մեղաւորս սատակէ տէր։

Զօրհնութիւնս տեառն խօսեսցի
բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կեն-
դանի զանուն սուրբ նորա յաւի-
տեան, և յաւիտեանս յաւիտենից։
Փառք Հօր և որդւոյ և։
Ողորմած գթած է տէր. կերակուր քհ
տայ երկիւղածաց իւրոց։
Եւ ևս խոստովանիմ զտէր աղա։ սրկ
Աղաչեսցուք զամենակալն Ած՝ զի
պարգեւեսցէ մեզ կերակուր ու-
րախութեան, և լցուսցէ զսիրտս
մեր ՚ի լիութենէ արարածոց իւրոց։
Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո
և ողորմեա։
Օրհնեա .քրիստոս աստուած մեր քհ
հոգեւոր օրհնութեամբ զկերա-
կուրս և զըմպելիս ծառայից .քոց.
և շնորհեա առողջութիւն հոգւոյ
և մարմնոյ։ Որպէս զի կրօնաւորա-
կան պարկեշտութեամբ վայելելով
՚ի մարմնաւորի պիտոյիցս՝ անանց բա-
րեացդ և երկնից արքայութեանդ
հաղորդս լինցուք ընդ ամենայն սուր-
բըս .քո։ Եւ գոհութեամբ փառա-

Ժողեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամե-
նասուրբ հոգւոյդ. այժմ և :
Հայր մեր որ յերկինս :

Ե- օրհնող սեղանոյն կալով կանգուն՝ և առեալ վհատն
քեկանէ ընդ պատառատորատն, որ առընկեր կան. կամ
ընդ այնոցիկ, որ պատրաստող են ճաշուն. և նոյա առ ամե-
նեսեան. և ասէ. ձաշակեցէք խաղաղութեամբ.
և նոքին ի ճաշն : Իսկ երէք վանականք էցեն, կամ անա-
պատատորք. նոցուն ինն յեղբարց ի բաւյրագոյն պեղոջ,
և առեալ ընկերակոյս զգիրս ասպատածայնն. և ամենե-
քեան ոանկն դիցեն ընկերցմանն՝ անմոռնչ ճաշակմամբ :
Ե- երէք ոք խնդրեսցէ ցնծութիւն ինչ պարակատանաց,
ցնծացեն՝ որք կարողքն էցեն. և դարձեալ ճաշեսցեն ըն-
կերքն, և ոչ աղաղակս : Ե- յետ յառնելոյ ի սեղանոյն.
դարձեալ կացցեն ի պեղջս իւրեանց :

Ե- ասասցէ քահանայն.

քհ Տէր ի խոսս լցաք ի բարութեանց
քոց :

դպ Տացուք գոհութիւն տեառն աս-
տուածոյ մերոյ :

Աչք տեառն ի վերայ երկիւղածաց
իւրոց, եւ ոյք յուսան յողորմու-
թիւն նորա :

Փրկել ի մահուանէ զանձինս նոցա,
և կերակրել զնոսա ի սովու :

Անձինք մեր համբերեսցեն տեառն,
զի օգնական և պաշտպան մեր է :
Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և
յանուն սուրբ նորա յուսացաք :
Եղիցի ողորմութիւն քո տէր ի վե-
րայ մեր, որպէս յուսացաք ի քեզ :
Փառք Հօր և որդւոյ և :

Կերակրիչ եւ ուրախարար տէր, քհ
փառք քեզ. լցուցանող զբիւտոս
գոհանամբ զքէն :

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա : սրկ
Գոհացարուք ի վերայ լիութեանց
պարգեւաց տեառն աստուծոյ մե-
րոյ : Որ կերակրէ զմեզ օր ըստ օրէ
առատապէս բաղցրութեամբ կամօք
իւրովք : Զի հոգեւոր բարութեանն
և երկնից արքայութեանն հաղորդս
արասցէ զծառայս իւր ըստ ակնկա-
լութեան յուսոյն մերոյ : Ամենակալ
տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա :

Աղօթք :

Օրհնեալ ես տէր աստուած մեր՝ որ
կերակրես զմեզ ի մանկութենէ, և

տաս կերակուր ամենայն մեղեաց. լցո ուրախութեամբ և բերկրութիւն զսիրտս մեր. որպէս զի զամենայն բաւականութիւն ունիցիմք առաւել եւս ի գործս բարութեան ի քրիստոս յիսուս ի տեր մեր: Որում վայել փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և:

Խաղողութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագեցուք:

Փառք քեզ տէր՝ փառք քեզ թագաւոր փառաց. որ եւտուր մեզ կերակուր ուրախութեան, և լցուցեր զսիրտս մեր ի լիութենէ ամենաբաւական ողորմութեան քոյ. լցո և այժմ զմեզ հոգեւոյդ քով սրբով. որպէս զի գտցուք առաջի քոյ հաճոյք, եւ մի՛ ամաչեցեալք, զի դուգաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր. և քեզ վայել փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտ:
Օրհնեալ տեր մեր յս քս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս:

Զկերոյքս աստուած օրհնեցէ. սպասաւորաց եւ երախտաւորացն վարձս բարեաց պարգեւեսցէ. եւ օրհնեսցէ զամենեսեան Քրիստոս աստուած որ զմեզ կերակրեաց եւ լիացոյց, նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից երեկոյի ժամուն, որ կատարի ՚ի դէմս որդւոյն Աստուծոյ, որ եկն ՚ի խաչէն և պատեալ պաստառակալաւ՝ եգաւ ՚ի գերեզմանի։

Ես առ աստուած կարդացի, եւ նա լուաւ ինձ յերեկոյ՝ ՚ի վաղորդայն՝ և ՚ի հասարակ աւուր։
Սպասէի աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։
Փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Սաղմոս. ձ։

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր ինձ. զի աղքատ և տնանկ եմ ես։
Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր. եւ փրկեա զծառայ քո աստուած իմ որ ՚ի քեզ յուսացեալ։

Ողորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։
Զի դու տէր քաղցր եւ ուղիղ ես, բազում ողորմութեամբ առ ամենեսեան որք կարդան առ քեզ։
Ունկն դիր տէր աղօթից իմոց, եւ նայեա ՚ի ձայն խնդրուածոց իմոց։
Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ։
Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս տէր, և ոչ որ է որպէս զգործս քո։
Զամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն եւ երկիրպագցեն առաջի քո, եւ փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան։
Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես աստուած։
Առաջնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհի քում, և գնացից ՚ի ճշմարտութեան քում, եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչել յանուանէ քումմէ։
Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աս-

տուաձ իմ բոլորով սրտիւ իմով.
փառաւոր արարից զանուն քո յա-
ւիտեան։

Մեծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմու-
թիւն քո տէր, եւ փրկեցեր զանձն
իմ ի դժոխոց ներքինոց։

Աստուած՝ անօրէնք յարեան ի վե-
րայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խընդ-
րեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան
զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։

Այլ դու տէր աստուած իմ՝ գը-
թած ես և ողորմած, երկայնամիտ
բազումողորմ եւ ճշմարիտ, նայեա
առ իս և ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կե-
ցո զորդի աղախնոյ քո. եւ արա
առ իս նշան բարութեան։

Տեսցենատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Փառք քեզ աստուած՝ փառք քեզ.
յաղագս ամի տէր փառք քեզ։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Սաղմոս ճղթ։

Ապրեցո զիս տէր ի մարդոյ չարէ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս։
Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիր-
տս իւրեանց. զոր ամենայն պատ-
րաստեցան ի պատերազմ։
Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս
զօձի, և թոյնք իժից ի ներքոյ շըր-
թանց նոցա։
Պահեա զիս տէր ի ձեռաց մեղաւո-
րի, և ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս։
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ.
թագուցին ամբարտաւանք որո-
գայթ ինձ։
Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց,
շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ
զգայթակղութիւն։
Ասացի տէր աստուած իմ ես դու,
ունկնդիր տէր ձայնի աղօթից իմոց։
Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան
իմոյ, հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր
պատերազմի։

Մի՛ մատներ զիս տէր ՚ի ցանկու-
թիւն մեզաւորաց, որ խորհեցան
վասն իմ՝ մի՛ ընդ վայր հարկաներ
զիս։

Զի մի՛ երբեք բարձրասցին, և խոր-
հուրդք նոցա մի՛ կատարեսցին. վախ-
ճան կատարածի նոցա՝ վաստակ չըր-
թանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա։
Արկցես ՚ի վերայ նոցա զկայծակու նա
հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. ՚ի տա-
ռապանաց մի՛ կարասցեն կեալ։
Մարդոյ լեզուանուոյ մի՛ յաջողեսցի
՚ի վերայ երկրի. զայր մեզաւոր չա-
րիք իւր որսասցեն ՚ի կորուստ։
Ծանեայ զի առնես տէր դատաստան
աղքատի, և իրաւունս տնանկի։
Արդարք գոհասցին զանուանէ քումմ
ե, և բնակեսցին ուղիղք առաջի
երեսաց քոց։
Տէր կարդացի առ քեզ և լուր ինձ,
նայեա ՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կար-
դալ իմում առ քեզ։
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ ոսպ խունկ
առաջի քո տէր. համբարձումն ձե-

ռաց իմոց պատարագ երեկոյի։
Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ,
և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի
մի՛ խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չա-
րութեան։
Ի պատճառել զպատճառս մեղաց
ընդ մարդս՝ որ գործեն զանօրէնու-
թիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց
նոցա։
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմու-
թեամբ, և յանդիման արասցէ. իւղ
մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, այլ
աղօթք իմ ՚ի կամս նորա։
Արգելան մերձ առ վիմին դատա-
ւորք նոցա. լսեցեն բանից իմոց և
քաղցրասցին։
Որպէս թանձրութի հողոյ՝ զի սըփ-
ռեալ է ՚ի վերայ երկրի. ցրուեսցին
ոսկերք նոցա մերձ ՚ի դժոխս։
Առ քեզ տէր տէր են աչք իմ, ՚ի
քեզ յուսացայ՝ մի՛ հաներ զհոգի
իմ։
Պահեա զիս յորոգայթէ որ թա-
գուցաւ ինձ, ՚ի գայթակղութենէ

գործողին զանօրէնութիւն։
Անկցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք,
միայն եմ ես մինչեւ անցից։
Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի.
ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի։
Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս
իմ, եւ զնեղութիւնս իմ առաջի
նորա պատմեցից։
Ի նուաղիլ հինէն հոգւոյ իմոյ, դու
տէր ծանեար զճանապարհս իմ, ՚ի ճանա-
պարհ յոր եւ գնայի՝ թագուցան
ինձ որոգայթ։
Հայեի յաջմէ և տեսանէի, և ոչ ոք
ճանաչէր զիս. կորեաւ հինէն փա-
խուստ իմ, եւ ոչ գտաւ խնդրող
անձին իմոյ։
Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի,
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց։
Նայեաս ՚ի աղօթս իմ զի ես խոնարհ
եղէ յոյժ. ապրեցո զիս ՚ի հալածչաց
իմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս։
Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ, գո-
հանամ զանուանէ քումմէ։

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուսցես։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Երգ կրակամտից։

Ա՛լէ՛լո՛ւիա. Ա՛լէլո՛ւիա։

Լո՛յս զքե՛ւարթ սո՛ւրբ փառա՛ւո՛ր
ա՛նմահի, հօր ե՛րկնա՛ւոր սքը-
ւոյ կե՛նդա՛նւոյ յի՛սու՛ս քրիստո՛ս։
Եկեա՛ք ՚ի մե՛ծա՛ւ երեկոյա՛ն,
տեսա՛ք ըզլո՛յս երե՛կոյի՛ս։ Օրհնե՛մք
ըզՀա՛յր և՛ զո՛րդի և ըզսո՛ւրբ հոգի՛ն
աստո՛ւած։ Ե՛ւ ամենե՛քեան ասե՛մք
ա՛մէն։ Ա՛րժա՛նի՛ ո՛րեա՛ ըզմեզ յա-
ւի՛տեան ժա՛մ, օրհնե՛լ ձայնի՛ւ ե՛ր-
գո՛ւով զա՛նո՛ւն փառա՛ց ա՛մե՛նասո՛ւրբ
երրո՛ր դո՛ւմբեա՛նդ։ Ո՛ր տա՛յ զկե՛ն-
դա՛նո՛ւթիւն վա՛նո՛ր ո՛րո՛յ ե՛՛ւ ա՛յ-
սո՛ր ըզքե՛զ փառա՛ւո՛րէ։

Մաղթանք։

Օրհնեալ տէր՝ որ բնակեալդ ես ՚ի
բարձունս, եւ օրհնեալ են փառք

մեծութեան քոյ. որ հաստատեցեր զլուսաւորս ի բարձունս. ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս: Աւրարեր զարեգակն լուսաւորու տուընջեան, զլուսինն և զաստեղս՝ լուսատու գիշերոյ, եւ զլոյս ճրագի. դու ես լոյս գովելի, սուրբ եւ առաջին լոյսն. ի քէն փախնու խաւարն. և զլոյս քո կենդանի՝ տէր, ծագեա ի սիրտս մեր: Եւ մեք միաբան ասացուք, օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ. և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և:

Ղարզ:

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ տէր աստուած մեր. որ չնորհեցեր մեզ զտիս խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանիլ ի ժամ երեկոյիս: Աւրհնաւորեա զմեզ տէր՝ սուրբ սրտիւ, հրեշտակային երգով՝ գոհաբանութիւն մատուցանել տեառն աստուծոյ

ծոյ ամենակալիդ. կեցո և ողորմեա: Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քոյ. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Մաղթանք:

Հասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան՝ անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտ:

Մեսրոպ Մեծի Ներսիսեան Քրիստոսի, և Աբեղաց, և Վերափոխման, և այլոց տօնից Աստուածածնին:

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ: ա

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք, եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս: Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, եւ ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով: բ

Զի հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. ահա յայսմ հետէ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

ը Իջցե որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ գեղ-
ման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:
Աստուած զերաւունս .քո արքայի
տուր, եւ զարդարութիւնս .քո
որդւոյ թագաւորի:

Մեսդիք Յարութեան:

ա Տէր կարող և հզօր. տէր կարող ՚ի
պատերազմի:
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշ-
խարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա:
ակ Ամօտ .քո աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից, գաւազան ուղղութե՝
գաւազան արքայութեան .քո:
Բղխեայ սիրտ իմ զբան բարի. և ա-
սեմ զգործ իմ թագաւորի:
բա Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր.
ուրախ եղիցին կղզիք բազումք:
Երեւեցան փայլատակունք նորա տի-
եզերաց. ետես՝ և սասանեցաւ եր-
կիր:
բկ Երգեցէք տեառն երգ նոր ամե-
նայն երկիր. ծառայեցէք տեառն
ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.
ծանեարուք զի նա է տէր աստուած
մեր:
գա Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ,
որ սարսո զնչանս եւ զարուեստս ՚ի
վերայ երկրի:
Աստուած մեր ապաւէն և զօրու-
թիւն. օգնական ՚ի վերայ նեղու-
թեանց, որք գտին զմեզ յոյժ:
գկ Աստուած մեր յերկինս և յերկրի,
զամ զոր ինչ կամեցաւ և արար:
Յելանէլն իսրայէլի յեգիպտոսէ.
տանն յակոբայ ՚ի ժողովրդենէ այ-
լազգեացւ:
դա Եղիցի ձեռն .քո ՚ի վերայ առն, աջ
.քո ՚ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր
զօրացուցեր զնա ՚ի քեզ:
Որ հովուեսդ իսրայէլի՝ նայեաց, որ
առաջնորդես որպէս խաչին յովսե-
փոս:
դկ Աստուած աստուծոց տէր խօսե-
ցաւ, և կոչեաց զերկիր:
Յելից արեգական մինչեւ ՚ի մուտս
արեւու:

Մ ե ս ե դ ի ք Գ ա լ ա տ ե ա ն ։

Օրհնեալ որ գաս յանուն տեառն,
օրհնեալ որ գալոց ես ։
Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ.
արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ ։

Ե կ ե ղ ե ց ւ ո յ ։

Ա՛ստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն զտէր ։
Ո՛ կայք ի տան տեառն, և ի գաւիթս աստուածոյ մերոյ ։

Կ ի ր ա կ ա մ ո ւ ։

Ա՛խրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց ։
Զի խոնարհեցոյց զուանկն իւր առ իս.
և ես յաւուրս իմ կարդացի առնա ։

Մ ե ս ե դ ի ք Մ ա ր տ իր ո ս ա ց ։

ա՛ Եղիցի ողորմութիւն քո տէր ի վերայ մեր. որպէս յուսացաք ի քեզ ։
Ցնծացէք արդարք ի տէր. ուղղոց վայելէ օրհնութիւն ։
ա՛կ Տէր սիրէ զիրաւունս, եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր ։

Փրկութիւն արդարոց ի տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան ։
բ՛ա Սքանչելի է աստուած ի վերայ սրբոց իւրոց, աստուած իսրայէլի ։
Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօրհանապազ ։
բ՛կ Օգնութիւն ինձ ի տեառնէ եկեայց, որ արար զերկիրս և զերկիր ։
Համբարձի զաչս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն ։
գ՛ա Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց. մեծ և ահաւոր ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ ։
Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց ։
գ՛կ Սիրեցից զքեզ՝ տէր զօրութիւն իմ. տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ ։
Աստուած օգնական իմ, և ես յուսամ ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է ։

դձ Մերձ է տէր առ ամենեսեան, որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութիւբ։
Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր. աղօթից նոցա լսէ՝ և կեցուցանէ զնոսա։

դկ Աչդաբքն որպէս զարմաւէնիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրան լիբանանու բազումք եղիցին։
Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տեառն, և ՚ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին։

Մեսեդիք Ապաշխարութեան։

աձ Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում առ նա։

պաճ Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան իմոյ։

ակ Մի՛ ասասցէ թշնամին իմ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ յնծասցեն, թէ ես սասանեցայց։
Մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն, մինչեւ յերբ բարձրանայ թշնամին ՚ի վերայ իմ. նայեա եւ

լուր ինձ տէր աստուած իմ։
բձ Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն, և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս։
Մի՛ նախանձիր ընդ չարս. և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։
բկ Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայ քումդ տէր, ըստ բանի քումդ։
Քաղցր ես դու տէր, եւ քաղցրութեամբ քով խրատեա զիս։
գձ Նայեա եւ լուր ինձ տէր Աստուած իմ։
Մինչեւ յերբ տէր՝ մոռանաս զիս իսպառ. մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։
գկ Գթութիւնք քո բազում են տէր. ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս։
Տես զխոնարհութիւն իմ, և փրկեա զիս. զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
դձ Աստուած յօգնել ինձ նայեաց. եւ տէր յընկերել ինձ փութա։
Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին, որք խնդրեն զանձն իմ։
դկ Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թըշ-

Նամբոյն փրկեա զանձն իմ։
Ծածկեսցես զիս ՚ի ժողովոց չարաց,
՚ի բազմութենէ՝ որ գործեն զանօ-
րէնութիւն։

Ի մեծի Հինգշաբաթի։

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ,
և շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր։
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տանդ քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց։

Ի մեծի Ուրբաթու։

Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի, և ՚ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ։
Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա
յորոգայթ, ՚ի հատուցումն եւ ՚ի
գայթակղութիւն։

Ի տանի սրբոյ Խաչին։

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան։
Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո
աջով քո և լուր մեզ։

Կարգ Ուղիղ եղելոցս։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ։
Որպէս խունկ առաջի քո տէր։
Համբարձումն ձեռաց իմոց։
Պատարագ երեկոյի։

Յառաւօտ առաջակոչմանն։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր. համբար-
ձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ ե-
րեկոյի։
Տէր աղաղակեցի առ քեզ եւ լուր
ինձ։
Նայեաց ՚ի ձայն խնդրուածոց իմոց,
յաղաղակել իմում առ քեզ։

Ի մեծի Հինգշաբաթու։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր։
Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ տէր.
և զտարածումն ձեռաց մերոց։

Ի մեծի Ուրբաթու։

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր որ-
պէս խունկ առաջի քո տէր. համ-
բարձումն ձեռաց մերոց՝ պատա-
րագ երեկոյի։

Ամասցուք ամենեքեան միաբա-
նութեամբ . տէր ողորմեա :
Վասն խաղաղութեան ամենայն աշ-
խարհի և հաստատութեան սրբոյ
եկեղեցւոյ . զտէր աղաչեսցուք :
Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղա-
փառ եպիսկոպոսաց . զտէր աղա :
Վասն հայրապետին մերոյ տեառն
(այսինն) կենաց՝ եւ փրկութեան
հոգւոյ նորին . զտէր աղա :
Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝
սարկաւագաց՝ դպրաց , և ամենայն
ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ . զտէր :
Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և
աստուածասէր իշխանաց՝ զօրավա-
րաց և զօրաց նոցին . զտէր աղա :
Վասն զի տէրն ամենակալ հնազան-
դեսցուցէ առաջի նոցա զամենայն
պատերազմունս թշնամեաց . զտէր :
Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց՝
որք՝ ի գերութեան են և՝ ի չար ծա-
ռայութեան . զտէր աղա :
Յաղագս ճանապարհորդաց եւ նա-

ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասա-
նել՝ի նաւահանգիստն բարութեան .
զտէր աղա :
Յաղագս հիւանդաց եւ ամենայն
վշտացելոց՝ փութապէս առողջու-
թեան . զտէր աղա :
Յաղագս բարեխառնութեան օդոյ՝
անձրեւաց քաղցրութեան , և պըտ-
ղոց առատութեան . զտէր աղա :
Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբե-
րից՝ի սուրբ եկեղեցի՝ն . զտէր աղա :
Եւ յաղագս այնոցիկ , որք մատնեալք
են՝ի ձեռս անօրինաց վա՛ անուանն
քրիստոսի . զտէր աղա :
Յաղագս հոգւոյն հանգուցելոց , որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ի քրիս-
տոս ննջեցին . զտէր աղա :
Յաղագս փրկելոյ զմեզ տեառն աս-
տուածոյ՝ յերեւելի և յաներեւոյթ
թշնամւոյն . զտէր աղա :
Բարեխօս ունիմք սուրբ զմարիամ մաղ
զաստուածածինն զփառաւորեալ և
օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն . սուրբ
զյովհաննէս մկրտիչն . սուրբ զտե-

վաննոս նախաւկայն. սուրբ զառաքեալն և զմարգարէն, զարի եւ զյաղթող սուրբ զվկայն: Եւ զմեծ հռստովանողն քրիստոսի զհայրապետն մեր զսուրբն գրիգորիոս լուսաւորիչն հայաստանեայց աշխարհի:

Յիշեսջիք եւ զամենայն սուրբս եւ նոքօք զտէր աղաչեսցուք:

Ջերեկս մերձեալ և զառաջակայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով՝ի տեառնէ խնդրեսցուք:

Զհրեշտակ: Զքաւութիւն: Զսրբոյ: Եւ եւս: Զանճինս: Ողորմեաց:

Կարող՝ի ածնի Սրբոց, և պահոց:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաւ:

Աղաչեսցուք զամենակալն ած ըզհայր տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի զմատաւորն խաղաղութեան յաղագս խաղաղութեան, և վասն միայնոյ սուրբ կամուղիկէ և առաքելական եկեղեցւոյ. զի զբազում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ տէր աստուած մեր. և զմատաւո-

րըս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ, վասն մեծի սուրբ և ահաւոր անուան իւրոյ. զպետս գառատաց, զգօրավարս, զգօրագլուխս, զժողովուրդս, զմուտս, և զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ. և զամենայն պատերազմունս թշնամւոյն խորտակեսցէ՝ի մէնջ. տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի: Ջերեկս մերձեալ՝ եւ զառաջակայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով՝ի տեառնէ խնդրեսցուք: Զհրեշտակ: Զքաւութիւն: Զսրբոյ խաչին: Եւ եւս: Զանճինս: Ողորմեաց:

Աղօթք:

Լուր ձայնիւ մերոյ տէր աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս մեր. զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս աղօթից, սրբելով զերեկոյի պատառոտս մեր՝ի հոտ անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել: Յաւել՝ի մեզ տէր ամենակալ՝ զհաւատ, զը-

յոյս, զսէր, եւ զամենայն գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ ՚ի տուէ և՚ի գիշերի. և արժանասցուք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, և վասն հոգեւոր կենացդ աղաչել զքեզ տէր. և գլտանել ՚ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն. և գոհանալով փառաւորեցուք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի. այժմ և միշտ և յաւիտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագնացք:

Քեզ երկիրպագանելով տէր աստուած մեր՝ գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ ՚ի մէնջ զերկարութիւն տուընջեան: Տուր մեզ տէր աղաչեմք զքեզ՝ զերեկս և զառաջակայ գիշերս առանց մեղաց, և առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստատուն կալ և ճնալ ՚ի հաւատ՝ ՚ի յոյս՝ ՚ի սէր՝ եւ ՚ի պատուիրանապահութեան քոյ: Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն. և անձանց մերոց զփրկութիւն: Որպէս զի ընդունելով ՚ի քէն զհայցուածս մեր՝ և զմեծ վաչելական փառաբանութիւն միշտ ՚ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ քրիստոս աստուած մեր. այժմ և միշտ և յա:

Եւ ասի Սուրբ աստուած՝ ըստ պատշաճի:

Սուրբ աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ. որ խաչեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ:

Երէց կրկնէ: Եւ զնոյն զփառաւորեալն գոչէ ՚ի բերան. 279:

Սաղմանք:

Փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

Գարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա: Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ քա-

բեխօսութիւ սուրբ աստուածածնին. և իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ: Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա:
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Համբարձի զաչս իմ՝ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:
Օգնութիւն ինձ՝ ի տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր:
Մի՛ տար՝ ի սասանութիւն զոտն քո. և մի՛ ննջեսցէ պահապան քո:
Որպէս ոչ ննջէ՝ եւ ոչ՝ ի քուն երթայ պահապանն իսրայէլի:
Տէր պահեսցէ զքեզ, եւ տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով:
Արեգակն՝ ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ, և մի՛ լուսինն՝ ի գիշերի:
Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ. պահեսցէ տէր զանձն քո:

Տէր պահեսցէ զմուտ եւ զել քո՝ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:
Փառք հօր և որդւոյ և:

Աստ ասի Համբարձի չարական ըստ պատշաճի:
Ի բարամտի զայս ասա:

Սուրբ ես տէր զօրութեանց որ բնակեալդ ես ի յերկինս. եւ բարեբանիս ի սրբոց քոց: Երկնայինն զօրութիւնք սերովբէք եւ քերովբէք. անդադար օրհնեն սուրբ զանունդ քո: Քահանայք ընդ նմին պաշտօնեայք և ժողովուրդք. երկրպագեսցուք տէրունեղբ քո: Այսպէս որ յառաջ քան զյաւիտեանս ի հօրէ առաքեցար, եւ լուսով իմանալեաւ լըցեր զարարածս. օրհնեալ ես Թագաւոր յաւիտենից: Որ ըզլոյն ի սկզբանէ հաստատեցեր վերըստին. եւ զխաւարն անգիտութեան յարութեամբդ քո հալածեցեր. օրհ: Ուստի եւ մեք յուսաւորեալքս ընդ լուսեղէնն զը-

ւաբթնոցն. երգեսցո՛ւք ցնծութիւ-
ի յարուԹեան երեկոյիս. օրհ։
Երկնաքաղաքացին յովհաննէս մեծ
ի ծննդենդըս կանանց, քարոզէր յա-
նապատի ազդ արարող բարբառովն
ըզծագումըն լուսոյ արեգական ար-
դարութեան։ Ձըշմարիտ մարգարէ
եւ ձեռնադրող որդւոյն աստուծոյ.
յառաջընթաց կարապետ եւ պատ-
մող աստուածայինն օրինացն, հոր-
դեր ճանապարհս Թագաւորին յա-
երկնից։ Յանօրէնն գինաբրծուսըն
մոլեգնեալ հերովդիադայ. ի պար-
գևի մահուն խընդրէր ըզզլուխս մար-
գարէին. չիշուցանել զարուեսեակն
և զանաղօտ լապտերն։ Փառք հօր։
Սըրբոհոգոյ աստուածածնին քարե-
խօսութեամբ պարգեւեաւ երկըր-
պագուացս ամենասուրբ երրոր-
դութեանդ. զյարութիւնն յուսոյ
կենացըն յաւիտենից։ Ամէն և։
Զհաւատացեալ ժողովուրդըս սուրբ

երրորդութեանդ, եւ զապահով-
եալս ի խորան փառացդ քոց պա-
հեա անխըռով ի խաղաղութեան։

Յորժամ աւուր ոմն Աստիւոց լինի՝ զիւէն հայցեմք առ
զնի «Ոսպ և մեռ»։

Ի քէն հայցեմ՛ք բաղումողորմ՝ ի
ձեր՛՛ռըն սըրբոց քոց առաքեալ՛՛ցն.
խըն՛նայեա՛՛ տէր ի յանձի՛՛նը՛՛ս
մեր։ Զորս ընտրեցեր յառաջգիտու-
թեամբ զարժանացեալսցն անձինս,
տըպաւորեալ ի նոսա զհոգի շնոր-
հացդ քոց. որով վանեալ հերքեցին
զապըստամբ զմըշնամին. բարեխօ-
սութեա՛՛մբ սո՛՛ցա՛՛ խըն՛նայ։ Ողբ ըզ-
խաւարն անգիտութեան մերկա՛՛-
ցի՛՛ն յամենայն ազանց, զգեստա՛՛-
ւորեա՛՛լ զհեթանո՛՛սս, առաքեալա-
կան կոչմամբ ի յոյս կենացըն յա-
երկնից. բարե։ Վանո՛՛ր և մեք
հաւատացեալքս կատարեսցուք ըզ-
կիւանակ սըրբոց առաքե՛՛լացն. ա՛-
ղաչե՛՛մք ըզքե՛՛զ որ միայն գը-

Թաւծդ է՞ս. ա՛ռատաձեռնեա՛ ի մեզ
ըզմեծ քո զողորմութիւնդ. տէ՛ր որ
կեցո՛ցանես զամենայն ստրատծս։
Փառք հօր։ Արդ ազաչեա՛ մայր աս-
տո՛ւծոյ զննեալն ի քէ՛ն վանքն մեր,
զի ընդ նմի՛ն պահեցո՛ւսցէ սո՛ւրբ յա-
րո՛ւթեամբ նորա՛ նո՛ւիրագնացուք. առ
նա՛ միշտ բարեխօսեա կեցո՛ւցանել
ըզմեզ։ Ա՛յժմ և։ Եւ հաւաստեա՛ զ
ըզձայնըն յուդա՛յի խընդրելով ի
տեառնէ ըզտեւչալըն ամենեցուն
սուրբ ը՛ զհասչն. եւ հաւատո՛վ գո՛-
չեր եւ՛կայք երկրպագեսցո՛ւք աստ-
ուածայի՛ն սո՛ւրբ նըշանիս. մեծա-
ցո՛ւցանելով ըզծընեալն ի կո՛ւսէն։
գկ Ընդ՛ յարո՛ւթիւնդ օ՛րհնեմըք մար-
գասէր. աղաղակելով տէ՛ր փառք
քեզ։ Զոր օ՛րհնե՛ն սերովբէքն եւ
գովե՛ն քերովբէքն. աղա։ Անդա՛-
գար բերա՛նով ա՛նհանգիստ բա՛ր-
բառով. աղաղակելով տէ՛ր փառք
քեզ։

գկ Ա՛ռեա՛լ եւ մեր զօրհնո՛ւթիւնըս
հրեշտակայն երգե՛մք, եւ ա՛նեմըք
փա՛ռք յարո՛ւթեա՛ն քո տէր։ Ո՛ր
խաչեցա՛ր վանըն մեր Թա՛ղեցա՛ր,
եւ յարեա՛ր, ազատեցե՛ր ի մեզա՛ց։
Սո՛ւրբ ա՛ստուած. սո՛ւրբ և՛ հզո՛ր.
սո՛ւրբ անմա՛հ Թագաւո՛ր։

գկ Ա՛յսօր մարտիրոսա՛ց գասբըն ցըն-
ծացեալ բե՛րկրի՛ն ընդ առաջ տո՛ւն,
քրիստոսի՛ որպե՛ս աստուծո՛յ։ Զայն
ի՛ յերկինից վըկայեալ ասէ. եկայք
օրհնեալըք հօր իմ՛, ժա՛ռանգ-
գո՛ղք երկնից խորանացն։ Լըցեք
ըզտեղի ա՛նկեղոյն ապըստամբո՛ղա-
կան Թըշնամո՛ւյն, որ ի՛ յերկնից
վայր անկեա՛լ։

գկ Ա՛ըցե՛ն աղօթք իմ տէ՛ր ի տա-
ճար սո՛ւրբ քո. և առաքեա՛ ի մեզ
տէ՛ր զօգնութիւն ի լեռնէ սրբու-
թե՛ան քումմէ։ Հովանացի՛ աչք քո
տէ՛ր ի վերայ ստեղծուածո՛ց քոց.
եւ առաքեա՛ ի։ Ձերեկոյի՛ աղօթս

ՙեր ընկալ տէ՛ր բարեխօսութեամբ
ծնողի՛ քո. և առաքեա՛լ ի:

քրզ Վանն խաղաղութեան ամ աշխարք
հի, և հաստատութե՛ն սրբոյ եկեղե-
ցւոյ զտէր աղաչեսցուք: Ասասցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛, ՙեր ողորմեա՛, ՙեր ողոր:

աղօ Հայր գթած՝ բարեխնամող՝ արա-
րիչ ամենայն արարածոց. ընկալ ըզ-
պաղատանս ծառայից քոց ՙի ժամ
երեկոյիս. որ առատ ես առ ամենե-
սեան՝ պարգեւօք բարերարութե՛ան
քո: Ողորմեա տէր ամենայն աշխար-
հի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ. հի-
ւանդաց՝ վշտացելոց՝ ճանապարհոր-
դաց՝ նաւորդաց՝ խոստովանողաց՝ ա-
պաշխարողաց՝ և հոգւոցն հանգու-
ցելոց: Զի դու տէր ամենակալ՝ գի-
տես զպէտս մեր և զկարիս առաւել
քան զոր խնդրեմք և իմանամք. և քեզ
ընդ որդւոյ և ամենասրբոյ հոգւոյդ
վայելէ փառք իշխանութիւն և պա-
տիւ. այժմ և միշտ և:

Յաւուրս աղէ-հայէց ասպ ասէ՝ Տէր ամենակալն. և
է՛ր Քարոզն և Աղբիւրն. պես յերես 306. յաւուրս օգու-
ձամուն. և յետ նորա՝ Որ բնակեալն: Իսկ յայլ աւուրս
պահոց, և ՙի գծնս Մարգիրոսայ՝ ասէ Ղեւն Որ բնա-
կեալն: Եւ ՙի ՀԷրախամուս՝ Ասա օրհնեցէ՛ք:

Աբձակման փոխ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ
յերկինս հանգիցէ:
Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես,
ապաւէն իմ աստուած, և ես յու-
սամ ՙի նա:
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսո-
ղին, և ՙի բանիցն ՙի խառնուածենէ:
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ՙի
հովանի թեւոց նորա յուսասցիս:
Որպէս զվէն շուրջ եղիցի զքեզ՝ ճըշ-
մարտութիւն նորա:
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի,
և ոչ ՙի նետէ՝ որ թռչի ՙի տուէ:
Յիրէ որ շրջի ՙի խաւարի, ՙի գայթակ-
ղութենէ դիւին ՙի հասարակ աւուր:
Անկցին ՙի կողմանէ քումմէ հազարք,

և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և վհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես։
Զբարձրեան ապարեր քեզ ապաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի՛ մերձեսցին ՚ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո։
Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորեսցուր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից, և ցու-

ցից նմա զփրկութիւն իմ։
Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր աստուած մեր. մինչեւ ողորմեսցիս ՚ի վերայ մեր։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանաւք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանաւք, որք նախատէին զմեզ. և արհամարհանաւք ամբարտաւանից։
Աստուած յանուան քումմ կեցո զիս, և ՚ի զօրութիւնէ քումմ իրաւ արա զինձ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։
Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

ի գարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա-
կեա զնոսա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. եւ խոստովան եղէց
անուան քումմէր, զի բարի է։
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկե-
ցեր զիս. և ՚ի թշնամիան իմ ետես
ակն իմ։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Մաղթանք։

Զբարձրեալն զբրիստոս ապաստ-
ան մեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ
մեզ չարք. և տանջանք մի՛ մերձե-
ցին ՚ի յարկս մեր։

Գաղղ։

Եւ մեք միաբան զողորմութիւն ՚ի
տեառնէ խնդրելով, ասասցուք ա-
մենեքեան միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա. տէր ողոր։

Աղօթք։

Յոյս կենաց՝ ընդունող աղօթից՝
քաւիչ մեղաց և կատարիչ խնդրու-
ածաց քրիստոս աստուած մեր.

ընկալ զպաղատանս մեր ՚ի ժամ ե-
րեկոյիս՝ բարեխօսութեամբ սուրբ
աստուածածնիդ և ազաչանօք ամե-
նայն սրբոց քոց։ Լսուր մեզ տէր և
ողորմեա. ներեա քաւեա եւ թող
զմեզս մեր. արժանաւորեա գոհու-
թեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Յիշեա տէր զպաշտօն։
Բարեբար և բազում ողորմ աստ։
Հայր մեր որ յերկինս։

Փոխ կիրակամուտից։

Ասա օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր. ո կայք ՚ի տուն տեն,
և ՚ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ։
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ՚ի
սրբութիւն, և օրհնեցէք զտէր։
Օրհնեսցէ զմեզ տէր ՚ի սիոնէ, որ
արար զերկինս և զերկիր։
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլո-
րով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտա-
կաց սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիրպագիցես ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղիցես անուան քում, վասն ողորմութեան եւ ճշմարտութեան քոյ:

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ. եւ բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քո, և օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք տեառն. բարձր է տէր, զխոնարհս տեսանէ, և զբարձունս ի հեռաստանէ ճանաչէ:

Թէ գնացից ես ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս ի բարկութենէ թշնամեացն:

Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո. և տէր հատուսցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութի՛ քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ:

Աստուած յանուանդ քում կեցո զիս.
և այլ տպիս յէրես 516.

Փառք Հօր և որդւոյ և:

Կարգ:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի տեառնէ՝ զի զողորմութեան զնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր: Տէրն ամենակալ կեցուցցէ և ողորմեսցի: Կեցո՛ տէր: Տէր ողորմեա՛. տէր ո՞ղո՛ր. տէր ողոր:

Աղօթք:

Թագաւոր խաղաղութեան օգնական և փրկիչ անձանց մերոց քրիստոս աստուած մեր, պարսպեալ պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ ընդ քո ի խաղաղութեան: Փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամանացն. արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Կարգ խաչի:

Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք զտէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց,

և կեցուսցէ ընդ հիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քով՝ի խաղաղութեան. փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Խրատք վանն երկրպագութեան եկեղեցւոյ:

Ուրախ եղէ եա՝ ոյք ասէին ցիս, ՚ի տուն տեառն երթիցուք մեք:
Հաստատ կային ոտք մեր առ դրունս քո երուսաղէմ:
Ջերուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք. եւ բնակութիւն իւր չուրջ զնովաւ:
Անդ ելանէին ազգք՝ ազգք տեառն, ՚ի վկայութիւն իսրայէլի, խոստովան լինիլ անուան տեառն:

Անդ արկեալ են աթոռք դատաստանի. աթոռս արկեալ են ՚ի տան դաւթի:
Հարցէք զողջոյնս երուսաղէմի, և զշինուածեանն՝ ոյք սիրէք զտէր:
Եղիցի խաղաղութիւն՚ի զօրութեան քումմ, եւ շինուածիւն յաշտարակս յամուրս քո:
Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ զխաղաղութիւն. վասն քոյ և վասն տան տեառն աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն՚ի քէն:
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո. եւ արասո խ նշան բարութեան:
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս:
Փառք հօր և որդւոյ և:

Քարոզ եկեղեցւոյ:

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զտէր՝ զի սուաւ փրկեսցէ զմեզ՚ի մեղաց. և կեցուսցէ ընդ հիւ ողոր-

մուրհեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Ա՛ռ զբան սրբոյ եկեղեցւոյս, եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող տէրտէրութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք. և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և։

Փխ։

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք տեառն ուրախութիւ։

(Սղ. ղգ)։ Ձխին լման ասա. և խառ պոռ։

Քարող։

Օրհնեսցուք զամենակալն աստուած՝ զհայր տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի. որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջս փառաւորութեան և երգել զերգս հոգեւորս։ Ամենակալ տէր տաճ մեր՝ կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Ի մէջ տաճարիս, եւ առաջի աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս, և սուրբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Աղօթք։

Ի յարկի սրուութեան և՛ի տեղւոջ փառաբանութեանդ. հրեշտակաց բնակարանիս և մարդկան քաւարանիս, և առաջի աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և՛ըբ խորհնացս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք. եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Երգ ասիճանաց։

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր
կարդացի, և լուաւ ինձ տէր, փըր-
կեաց զանձն իմ՝ի շրթանց նենգա-
ւորաց եւ՝ի լեզուէ չարէ։
Զի՞ տացի քեզ կամ զինչ յաւելցի՝
լեզու նենգաւոր։

Զկանոնն բովանդակ ասա։ Բայց ոմանք ալլու լսեն,
ըէ երգ ասիճանայ է։

Սաղմս. ձէ։

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ,
՚ի տուէ կարդացի և գիշերի առա-
ջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
խոնարհեսցի ունկն քո՚ի խնդրուա-
ծըս իմ։
Փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից խաղաղական ժամուն, որ կոչեալ ՚ի դէմս Հոգւոյն Աստուծոյ, այլ և ՚ի դէմս Բանին Աստուծոյ՝ որ եգաւ ՚ի գերեզմանի, և էջ ՚ի դժոխս, և խաղաղութիւն արար Հոգւոյն։

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ,
յամենայն ժամ, օրհնութիւն
նորա ՚ի բերան իմ։
Ի տէր պարծեսցի անձն իմ. լսեցեն
հեզք, և ուրախ եղիցին։
Մեծ արարէք զտէր ինեւ, և բարձր
արասցուք զանուն նորա ՚ի միասին։
Խնդրեցի ՚ի տեառնէ և լուաւ ինձ,
յամենայն նեղութենէ իմմէ փըր-
կեաց զիս։
Մատիք առ տէր՝ եւ առէք զլոյս,
և երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն։
Ահա աղքատ կարդաց առ տէր, և
տէր լուաւ սմա. յամենայն նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա։
Բանակ հրեշտակաց տեառն շուրջ
են զերկիւղածովք իւրովք, և պա-
հեն զնոսա։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Սաղմոս. ղ։

Ի կարդալ իմում լսեսցի ինձ աստուած ըստ արդարութեան, ի նեղութեանէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լսեսցի աղօթիկ իմոյ։
Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։
Ծաներ տուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում. և տէր լսիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա։
Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք, զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք։
Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ի տէր։
Բազումք ասէին թէ ո՞ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն

ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։
Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։
Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։
Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու տէր մինչեւ յե՞րբ։
Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան քումմ։
Զի ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ի դժոխս խոստովանի առնիցի առ քեզ։
Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։
Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ, և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բայ կացէք յինէն ամենեքեան, ոչ գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ տէր աղօթից իմոց, և տէր զկնի-դըրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

Մինչեւ յե՞րբ տէր մոռանաս զիս յապառ, մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Մինչեւ յե՞րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս։

Մինչեւ ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեաց և լուր ինձ տէր աստուած իմ։

Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի՛ երբէք ննջեցից ի մահ։

Մի՛ ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ ես սասանեցայց։

Ես յոյսմութիւնս քո տէր յուսա-

ցայ. ցնծացաւ սիրտ իմ ի փրկութեան քում. օրհնեցից զտէր զբանբերարդ իմ։

Պահեա զիս աստուած իմ զի ես ի քեզ յուսացայ. ասացի տեառն, տէր իմ ես դու, և բարիք իմ ինձ ի քէն են։

Սրբոց քոց որք են յերկրի քում, սքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ ի նոսա։

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին։

Ո՛չ ժողովեցայց ի ժողովս նոցա յարեանց, և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա ի շրթունս իմ։

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի իմոյ, դու ես որ այսբէն զարձուցանես զժառանգութիւն իմ քում։

Վիճակք եղեն ինձ ընդ ընտիրս, և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ։

Օրհնեցից զտէր որ խմաստուն արար զիս. մինչ ի գիշերի եւս խրա-

տեղին զիս երիկամունք իմ։
Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ, զի է ընդ աջմէ իմմէ զի մի սասանեցայց։
Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ, և յնծացաւ լեզու իմ, եւս եւ մարմին իմ բնակեսցի յոյսով։
Զի ոչ լծողես զանձն իմ՝ի դժոխս, և ոչ տացես սրբոյ քումմ տեսանել զապականութիւն։
Ցուցեր ինձ զճանապարհս քո կենդանացս, լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց՝ի քաղցրութիւնէ վայելչութեան աջոյ քո մինչ յեսպառ։
Լաւր տեր այդպարութեան, և նայեաց՝ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր աղօթից իմոց՝ զի ոչ չարիամբք նեղգաւրօք։
Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն։
Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր՝ի գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն։
Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որ-

դւոց մարդկան. վասն բանից շրթանց քոց ես պահեցից զճանապարհս խիստս։
Հաստատեա զշաւիղս իմ՝ի ճանապարհի քում. զի մի գայթակղեսցին գնացք իմ։
Ես առ քեզ տէր կարդացի՝ զի լսեր ինձ աստուած. խոնարհեցո առ իս զունկն քո և լսեր բանից իմոց։
Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո. ո փրկես զյուսացեալս ենն՝ի քեզ, յայնցանէ որ հակառակ կան աջոյ քո։
Պահեա զիս որպէս բիբ ական. ընդ հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամբարշտացն՝ որ տապեցուցին զիս։
Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և՝ի ճարպս իւրեանց արգելին, և բերանք նոցա խօսեցան զամբարտաւանութիւն։
Մերժեցին զիս և այժմ դարձեալ պատեցան զինեւ. ուշ եդին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր։

Համարեցան ինձ որպէս առեալ զի պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն առեալոյ զի նստի դարանեալ։

Այլ տէր ժամանեա նոցա եւ խափանեա զնոսա. փրկեա զանձն իմ յամբարշտացն՝ի սրոյ եւ՝ի ձեռաց թշնամւոյն։

Տէր կորո զնոսա յերկրէ, բաժանեա եւ խափանեա զնոսա՝ի կեանս իւրեանց։

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա. յագեցան կերակրովք և թողին զմնացուածս տղայոց իւրեանց։

Ես արդարութեամբ երեւեցայց եւ բեսաց քոց. և յագեցայց յերեւիլ փառաց քոց։

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւարա ինձ՝ի դատաստանի իմոմ։

Յապգէ որ ոչ է սուրբ, ՚ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զնա։

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես, ընդէր մոռացար զնա, ընդէր սրտում գնամ ես՝ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։

Առաքեա տէր զլոյս քո եւ զճշմար-

տութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զնա՝ի լեառն սուրբ և՝ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։

Խոստովանեղէց քեզ օրհնութեամբ՝ աստուած աստուած իմ։

Այդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց. և տէր յընկերել ինձ փութա։

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լինին, որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն, որք խորհէին ինձ չար։

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք. որք ասէին ինձ վաշ վաշ։

Ցնծասցեն և ուրախ լինին՝ի քեզ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ տէր։

Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է

աստուած . և զբ սիրեն զփրկու-
թիւնս քո :
Ես աղքատ և տնանկ եմ, աստուած
օգնեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ
ես . և դու տէր իմ՝ մի յամենար :
Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո
զորդի աղախնոյ քո , և արա առ իս
նշան բարութեան :
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխի-
թարեցեր զիս :
Փառք Հօր և որդւոյ և :

Եւդ :

Շնորհեա մեզ տէր , ի գիշերի
զերկնային ըզհաղաղութիւնդ քո . և
պահեա զմեզ ի պատրանաց թշնա-
մեոյն՝ ամենայնիւ զօրութեամբ
սուրբ խաչիդ քոյ : Տէր աստուած
փրկութեան իմոյ ի տուէ կարդա-
ցի՝ և գիշերի առաջի քոյ : Մտցեն
աղօթք իմ առաջի քոյ տէր . խոնարհ-

հեսցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ :
Եկեսցե առ մեզ տէր պահապան
ի քէն , և պահեսցէ զմեզ յամե-
նայն ժամ : Առաքեա ի մեզ տէր
զզօրութիւն սրբոյ խաչին որ պա-
հեսցէ զմեզ յամենայն ժամ : Ա-
ժանիք արա տէր զերեկլա զայս խա-
զաղութեամբ , և առանց փորձու-
թեան անցս ըզմեօք : Արժանաւո-
րեա տէր զգիշերս զայս խաղաղու-
թեամբ և առանց մեզաց պահելով
ըզմեզ : Ընդ մեզ տէր աստուած՝
գիտասջիք հեթանոսք եւ պարտե-
ցարուք . զի աստուած ընդ մեզ է :
Եւ լըսարուք զայս ի ծագաց մին-
չեւ ի ծագս երկրի . զի : Եւ հզօրա-
ցեալքդ պարտեցարուք . զի : Եւ զի
Թէպէտ եւ դարձեալ զօրանայք՝
դարձեալ ի պարտութիւն մատնեա-
ջիք . զի : Եւ ըզխորհուրդն զոր խոր-
հիք՝ խափանէ տէր . զի : Եւ ըզբա-
նըն զոր խօսիք՝ մի՛ ճուասցէ առ ձեզ .

զի ։ Եւ զանգի յերկիւղէ ձերմէ
մեք ոչ երկիցուք, և ոչ խռովիցուք.
զի ։ Եւ ըզտէր աստուած մեր փա-
ռաւոր արասցուք, և նա եղիցի մեզ
յերկիւղ. զի ։ Եւ յուսացեալ եղի-
ցուք մեք ՚ի նա, և նա եղիցի մեզ
՚ի սրբբուԹիւն. զի ։ Եւ յուսա-
ցեալ եղիցուք մեք ՚ի նա, և նա ե-
ղիցի մեզ ՚ի փրկուԹիւն. զի ։ Եւ ա-
հաւասիկ ես և մանկունք իմ, զոր
ետ ինձ աստուած. զի ։ Եւ ժողո-
վուրդ որ նստէր ՚ի խաւարի՝ ետես
ըզլոյս մեծ. զի ։ Եւ որ բնակեալք
էք ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերսս մա-
հու, լոյս ծագեսցի առ ձեզ. զի ։
Եւ զանգի մանուկ ծընաւ, որդի և
տըւաւ մեզ. զի ։ Եւ որոյ իշխանու-
Թիւն իւր ՚ի վերայ ուսոց իւրոց.
զի ։ Եւ որ կոչի անուն նորա մեծի
խորհրդոյ հրեշտակ. զի ։ Եւ սքան-
չելի խորհրդակից. զի ։ Եւ աստուած
հզօր իշխան. զի ։ Եւ իշխան խաղա-

ղուԹեան հայր հանդերձեալ յաւի-
տեանն. տէր աստուած ընդ մեզ է ։
Եւ փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն ։

Մաղթանք ։

Ի մերձենալ երեկոյիս՝ համբառ-
նամք զձեռս մեր ՚ի սրբուԹիւն.
զոր ինչ մեղաք այսօր խորհրդով,
բանիւ, կամ գործով՝ ՚ի յանկողինս
մեր զղջանալով. խոստովան լինե-
լով զգաղտնիս սրտից մերոց ծած-
կագիտիդ աստուծոյ, յուսալով յո-
ղորմուԹիւն քո ։ Եւ մեք միաբան
գոչեսցուք. յիշեա զմեզ տէր, յոր-
ժամ գաս արքայուԹեամբ քով, և
ողորմեա մեզ ։

Ֆարոզ ։

Եւ ևս խաղաղուԹեան զտէր աղա ։
Գոհացարուք զտեառնէ, որ իւ-
րով ողորմուԹեամբն առաջնորդեաց
մեզ ՚ի գործս տուբնջեան. և շնոր-
հեաց մեզ միաբան գալ հաստանիլ

’ի հանգիստ գիշերիս։ Եւ մեք յաւ-
մենայն ժամ աղաչեսցուք զմարդա-
սէրն աստուած, լինել պահապան
անձանց մերոց. եւ նա իւրով ողոր-
մութեամբն պահեսցէ զմեզ. և ա-
ռաքինորդեալ հասուսցէ յիւր բա-
րութեան հանգիստն. զոր խոստա-
ցաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն
աստուած յիսուս քրիստոս. տէրն
ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։
Ձհանգիստ գիշերիս։ Ձհրեշտակ։
Ձքաւութիւն։ Ձարբոյ։ Եւ եւս։
Ձանձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Տէր բարերար, որ մեծաւ գթու-
թեամբ քով պատրաստեցեր զյա-
ւիտենական հանգիստն առաքի-
նութեամբ աշխատելոյն. եւ կոչե-
ցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ քո ան-
բաբեռնեալն և զտաժանեալն մե-
ղօք, հանգիստ նոցա խոստանալով։
Շնորհեա և մեզ տէր՝ անխռով խա-
ղաղութեամբ զգիշերս անցուցա-

նել. և ’ի ծանրութենէ մեղաց զաշ-
խատեալքս՝ ապահովեա ողորմու-
թեամբ քով. եւ արժանաւորեա
մշտնջենաւոր հանգստեանն ընդ ա-
մենայն սուրբս քո։ Եւ գոհանա-
լով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ
հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ, այժմ
և միշտ և յաւէ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Ստուածոյ երկիրպագեսցուք։

Պարգեւատու բարեաց, և աղբիւր
խաղաղութեան տէր աստուած մեր.
յամենայն սատանայական խռովու-
թենէ խաղաղացո զմիտս մեր, և
զհորհուրդս՝ ’ի գիշերիս յայսմիկ,
և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի
առաքինորդեալք յանցաւոր կենցա-
ղոյս՝ ժամանեսցուք յաւիտենական
երկնից արքայութիւնդ քո, զոր պատ-
րաստեցեր ’ի սկզբանէ աշխարհի
սրբոց քոց։ Եւ ընդ նոսին գոհանա-
լով փառաւորեսցուք զհայր և զորդի
և զսուրբ հոգիդ, այժմ և։

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ, ես յումմէ
մէ երկեայց. տէր ապաւէն կենաց
իմոց՝ ես յումմէ դողայց։
Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել
զմարմին իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք
իմ՝ նոքա տկարացան և անկան։
Թէ պատրաստիցի՝ ի վերայ իմ պա-
տերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ, եւ
թէ յարիցէ՝ ի վերայ իմ ձակատա-
մարտ, սակայն եւ այսուիկ՝ ի քեզ
տէր յուսացայ։
Զմի խնդրեցի՝ ի տեառնէ, և զսոյն
պաշտեմ. բնակիլ ինձ՝ ի տան տեառն
զամենայն աւուրս կենաց իմոց։
Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տեառն,
և հրաման տալ՝ ի տաճարի նորա։
Ծածկեաց զիս՝ ի խորանի իւրում
յաւուր չարի. ընդ յարկաւ սրբոյ
զիս՝ ի ծածկոյթի խորանի իւրում։
Ի վիմէ բարձր սրարեր զիս. և այժմ
բարձր սրա զգլուխ իմ՝ ի վերայ
թշնամեաց իմոց։
Շուրջ եղէց՝ և մատուցից՝ ի խորանի

նորա պատարագ օրհնութեան. օրհ-
նեցից և սաղմոս ասացից տեառն։
Լսեր տէր ձայնի իմոյ, զի կար-
դացի առ քեզ. ողորմեա ինձ եւ
լսեր ինձ, զի քեզ անսաց սիրտ իմ. և
խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո
տէր խնդրեցին։
Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն. և մի՛ խոտորիր բարկութեամբ
՝ի ծառայէ քումմէ։
Օգնական իմ լեր տէր՝ մի՛ անարգեր
զիս, եւ մի՛ թողուր զիս աստուած
փրկիչ իմ։
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. և
տէր իմ ընկալաւ զիս։
Օրէնագէտ սրա զիս տէր՝ ի ճանա-
պարհի քումմ. և առաջնորդեա ինձ
՝ի շաւիղս քո ուղիղս։
Վասն թշնամեաց իմոց, մի՛ մատներ
զիս՝ ի ձեռս նեղչաց իմոց։
Յարեան՝ ի վերայ իմ վկայք մեղաց.
եւ ստեցին ինձ յանօրէնութեան
իւրեանց։
Հաւատացի տեսանել զբարութիւն

տեառն՝ յերկրին կենդանեաց, համ
բեր տեառն՝ և քաջալերեաց զօրաց
ցի սիրտ քո և համբեր տեառն։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Երգ տեառն Ներսէսի։

քձ Ա՛յսօր սիրով հայրըդ գլխաց ՚ի քո ստեղծեա՛լ գործըս ձեռաց. և՛ ըզքանա՛կըս հրեշտակաց տուր պահապան մեզ տրկարացս. փըրկեա զանձինս ՚ի փորձա՛նաց ՚ի խաւարի՛ ջջոզ դիւանց. զի՛ ՚ի տուընջեան և գիշե՛րի տացուք քեզ փառս անլռելի։

Է՛ին աներ անբակըզբան ծընուն
անճառ որդի եւ բան. ո՛ր արարե՛ր
ըզտի՛ւ գո՛րծոց եւ ըզգիշեր ՚ի հան
գիստ քնոյ. տո՛ւր ՚ի նընջել աչաց
մարմնոյ արթուն լինել մեզ ըստ
հոգւո՛յ. զի՛ ՚ի։

Բա՛նաւորդ հոգւոց բանաւո՛րաց աղ
բիւր լուսո՛յ բաշխող շնորհաց. ՚ի

փակել դրանց բնութե՛ան մար
մնոց լոյս տուր աչաց սըրտից մերոց.
՚ի գիշերաց առ քեզ կա՛նխել ընդ
հրեղինացն օրհնաբանել. զի՛ ՚ի։

Սո՛ւրբըդ սրբոց երրո՛րդութիւն ըզ
մեզ մաքրեա՛ քեզ բնակութի՛ւն.
շնո՛րհեա ընդ մանկանցն առա՛ջա
սի հանգչել ընդ քեզ ՚ի յանկողնի.
տո՛ւր ըզհայցուած բարեկա՛մին ըզ
փոխ երից նըկանակին. զի՛ ՚ի։

Ե՛րեւելի լոյս ըստեղծեր զա՛իս եւ
զգիշե՛ր բաժանեցեր. ծագեա մեզ
տե՛ր ՚ի գի՛շերի ըզճառագայթս լմա
նալի. տո՛ւր յա՛մ ժամանա՛կի զպահ
պանող ա՛ղ քո հովանի. զի՛ ՚ի։

Սի՛րոյ քո հո՛ւր արկեա՛լ յե՛րկիր բոր
բոքեացի՛ ՚ի հոգիս մե՛ր. զկո՛ւրհուրդ
սրտից մեր մա՛քրեացե զլոյս գիտու
թեան քո՛ փայլեացէ. ՚ի քնոյ մահու
զմեզ զարթո՛ւսցե զմիտս բոցով
քո՛ վառեսցէ. զի՛ ՚ի։

Ի՛ քեզ նայիմք լոյսդ անմա՛տոյց ՚ի

զգայական ծածկեալ լուսոյ. որ վասն մեր եգիր ի գբի եւ նընջեցեր ի տապանի. ա՛ռ մեզ նընջեա՛ արթուն քնա՛րթիւն հերքեա զարին ներգործութիւն. զի՛ ի՛։

Էի՛դ լուսոյ անըստուերի պաղատանօք կամք առաջի. որ փակեալ դըրամբք յերեկոյին երեւեցար մեծատանին. ընդ թովմայի առ քեզ գո՛ղեմք տէր և աստուա՛ծ զքեզ դառանեմք. է՛ջ և՝ ա՛ռ մեզ յերեկո՛յիս և տուր զողջոյն քո՛ ի հոգիս։

Բամեալքս ըզքեզ տէր աղաչեմք մեզ յօգնութիւն նայեա հայեցմք. պահապանդ իսրայէլի անձանց մերոց լեր հովանի. ծո՛թեա առ մեզ խաղաղարար և նընջեացո՛ք անիրառաւարար. զի՛ ընդ ա՛ռաւօտս կանխեսցուք օրհնել ըզքեզ ընդ հօր հոգեո՛վ։

Գո՛չման վոտքն գաբրիէլի որ ի վերջնա՛մէն գիշերի. լսե՛լ արա զմեզ աւրժանի և աջակողմն ծո՛ւեաց դասի. անչէջ վառեալ լոյս լապտերաց ըստ իմաստունն հինգ կուսանացն. զի՛ ընդ փեսայիդ ի յառաջագաստ հարսնութիւնք հոգեով մըտցուք ի վառս։

Հալածեա ի միջնէ տէր նըշանաւոր խաչի քո զընդդիմամարտ և զաներեւոյթ գազանն. եւ մի՛ տար յապականո՛ղ թիւն զքո ժառանգութիւնս։ Բարեխօսեա՛ վասն մեր ա՛ծածկին մարիամ. որ ծընար զտէր աստուա՛ծ որ հովուերըն զնախապէ՛ս. ա՛մենաձօր ընտանեկան փառօքն իւրո՛վք։

Մաղթանք։

Տէր մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. տէր բարերար՝ աղաչեմ զքեզ, օգնական իմ լեր։ Տէր՝ մի՛ անարգեր զիս. եւ մի՛ թողուր զիս աստուա՛ծ փրկիչ իմ։

Քարոզ։

Աղաչեցո՛ւք զամենականն ա՛ծ, եւ

խնդրեացուք ի նմանէ. զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս, ի դիւական խռովութենէ՝ ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր մինչեւ ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց: Ամենակալ տէր ձեզ մեր կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Ընորհատու բարեաց՝ ամենայնի առատ անմահ տէր, աղաչեմք զքեզ՝ փարատեա յանձանց մերոց զաղջամղջին և զխաւարային խորհուրդս ի պատրանաց բանսարկուին պահեա զմեզ. եւ շնորհեա մեզ հաւատով ապաւինիլ յամենասուրբ երրորդութենէդ՝ ի հայր և յորդի և ի սուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և:

Յ—ր—ս աղ—հայէ ասպ ասէ Ամբիծքն, իսկ յայլ ա—ր—ս՝ Հայր մեր որ յերկինս:

Սաղմոս. ճԺը:

Երանեալ են ամբիծք ի ճանապարհի, և որք գնան յօրէնս տեառն:
Երանի՝ որք քննեն զվկայութիւնս նորա. բոլորով սրտիւ խնդրեսցեն զնա:
Ոչ թէ որք գործեն զանօրէնութիւն՝ ի ճանապարհս նորա գնասցեն:
Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ ի պահել ինձ յոյժ:
Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք իմ, ի պահել ինձ զարդարութիւնս քո:
Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, ի զգուշանալ ինձ ի պատուիրանս քո:
Խոստովան եղէց քեզ տէր յուղղութիւն սրտի իմոյ. որպէս ուսայց զիրաւունս արդարութեան քո:
Զիրաւունս քո պահեցի. մի՛ թողուր զիս մինչ իսպառ:
Ի՞ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանապարհս իւր, այլ ի պահել զբանս քո:
Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ,

մի՛ մերժեր զիս ՚ի պատուիրանաց
.քոց։
Ի սրտի իմում թագուցի զբանս .քո,
որպէս զի մի՛ մեղայց .քեզ։
Օրհնեալ ես դու տէր. ուսո ինձ
զարդարութիւնս .քո։
Շրթամբք իմովք պատմեցից զամե-
նայն իրաւունս բերանոյ .քո։
Ի ճանապարհս վկայութեանց .քոց
զուարճացայ, որպէս յամենայն ՚ի
մեծութեան։
Ի պատուիրանս .քո հոգացայ. և ըն-
դուշացայ ՚ի ճանապարհս .քո։
Զիրաւունս .քո խոսեցայ, և ոչ մո-
ռացայ զբանս .քո։
Հատո ծառայի .քում, զի կեցից և
պահեցից զբանս .քո։
Զարթո զաչս իմ, եւ նայեցայց ՚ի
սքանչելիս օրինաց .քոց։
Պանդուխտ եմ ես յերկրի. մի թա-
գուցաներ յինէն զպատուիրանս .քո։
Փափաքեաց անձն իմ, ՚ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս .քո յամենայն ժամ։
Սաստեցեր ամբարտաւանից. անի-

ծեալ՝ որք խոտորեցան ՚ի պատուի-
րանաց .քոց։
Ի բաց արա յինէն զնախատինս եւ
զարհամարհանս. զի զվկայութիւնս
.քո խնդրեցի։
Քանզի նստան իշխանք՝ և չարախօ-
սեին զինէն. այլ ծառայ .քո խոր-
հեր յիրաւունս .քո։
Զի վկայութիւնք .քո խօսք իմ էին. և
խորհուրդք իմ արդարութիւն .քո։
Մերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող. տէր
կեցո զիս ըստ բանի .քում։
Զճանապարհս իմ պատմեցի .քեզ, և
լուար ինձ. ուսո ինձ զարդարու-
թիւնս .քո։
Ի ճանապարհս արդարութեց .քոց
իմաստուն արա զիս, եւ .քննեցից
զսքանչելիս .քո։
Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ձանձրա-
նալ. հաստատեա զիս ՚ի բանս .քո։
Զճանապարհս մեղաց ՚ի բաց արա
յինէն. և յօրէնս .քո ողորմեա ինձ։
Զճանապարհս ճշմարտութեանդ ընտրե-
ցի. և զիրաւունս .քո ես ոչ մոռացայ։

Մերձեցայ ես ՚ի վկայութիւնս քո. տէր մի՛ յամօթ առներ զիս։

Ի ձանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ. զի անդորր արարեր սրտի իմոյ։

Օրէնագէտ արա զիս տէր ՚ի ճանապարհս իրաւանց քոց, և խնդրեցից զնա յամենայն ժամ։

Խրատտուն արա զիս, եւ քննեցից զօրէնս քո. և պահեցից զնա բոլորովք սրտիւ իմով։

Առաջնորդեա ինձ ՚ի շաւիղս պատուիրանաց քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ։

Խոնարհեցո զսիրտ իմ ՚ի վկայութիւնս քո, և մի՛ յագահութիւն։

Դարձո զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրութիւն. ՚ի ճանապարհս քո կեցո զիս։

Հաստատեա ծառայի քումդ՝ զբան քո յերկիւղ քո։

Հան զինէն զնախատինս, զոր եւ կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են։

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց. յարդարութեան քումդ կեցո զիս։

Եկեսցէ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր. եւ փրկութիւն քո ըստ բանի քումդ։

Տացես պատասխանի որ նախատեն զիս բանիւք. զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ։

Մի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրութիւն զի զպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։

Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի։

Համբուրէի զձեռս իմ ՚ի պատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութեան քումդ։

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր եւ

յուսացուցեր զիս։
Սա մխիթարեցէ զիս՝ի խոնարհու-
թեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս։
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ։
Յիշեցի զկրաւունս քո յաւիտենից
աեր, և մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս՝ի մեղա-
ւորաց, և զյք թողին զօրէնս քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ՚ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր.
և պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ՝ի կեանս.
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո։
Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ
իմով. ողորմեա ինձ ըստ բանի քումմ։
Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ. եւ
դարձուցի զոտս իմ ՚ի վկայութիւ-
նս քո։

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ. զի
պահեցի զպատուիրանս քո։
Տուուն մեղաց պատեցան զինեւ.
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան
լինիլ առ քեզ, վասն իրաւանց եւ
արդարութեան քո։
Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղա-
ծաց քոց, որոց պահեալ էին զպա-
տուիրանս քո։
Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ
երկիր. զարդարութիւնս քո ուս-
ցին ինձ։
Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծա-
ռայի քում տէր, ըստ բանի քումմ։
Զքաղցրութիւն, զխրատ, և զգի-
տութիւն ուս ինձ. զի ՚ի պատուի-
րանս քո ես հաւատացի։
Մինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մե-
ղայ. վասն այսորիկ զբանս քո պա-
հեցի յոյժ։
Քաղցր ես դու տէր, եւ քաղցրու-
թեամբ քով ուս ինձ զարդարու-
թիւնս քո։

Մածան որպէս կամն սիրտք նոցա. այլ ես զօրէնս քո խոսեցայ։
Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր զիս. որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո։
Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ։
Ձեռք իմ արարին՝ և ստեղծին զիս. իմաստուն արա զիս՝ և ուսայց զպատուիրանս քո։
Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ եղիցին. զի ես ի բանս քո յուսացայ։
Ծանեայ տէր զի արդարութեամբ են դատաստանք քո. յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս։
Եղիցի ողորմութիւն քո ի միխիթարել զիս, ըստ բանի քում, զծառայս քո։
Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից. զի օրէնք քո խօսք իմ էին։
Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ի տարապարտուց անիրաւեցան յիս. այլ ես հոգացայ ի պատուիրանս քո։

Խրատեցին զիս երկիւղածք քո, և որք ճանաչեն զվկայութիւնս քո։
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեան քում, զի մի՛ամաչեցից։
Կարօտացաւ անձն իմ ի փրկութիւնս քո. զի ես ի բանս քո յուսացայ։
Սպասեցին աչք իմ բանի քում. ասացի՝ երբ մխիթարեսցե զիս։
Եղէ ես որպէս տիկ ի պարզի. զի զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։
Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո. երբ արասցես ինձ իրաւունս ի հալածչաց իմոց։
Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս. այլ ոչ որպէս զօրէնս քո։
Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են. ի նանիր հալածեցին զիս, օգնեա ինձ։
Փոքր մի եւս՝ և կորուսանէին զիս յերկրի. այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո։
Ըստ ողորմութեան քում կեցո զիս. և պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո։

Յաւիտեան տէր՝ բան քո կայ յեր-
կինս. ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմար-
տութիւն քո։
Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ։
Հրամանի քում մնայ տիւ. զի ամե-
նեքեան ծառայք քո են։
Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին,
կանխաւ եւս այդեօք կորուսեալ
էի ՚ի խոնարհութեան իմում։
Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդա-
րութիւնս քո զի նորօք կեցուցեր
զիս։
Քո եմ ես, և կեցո զիս. զի զարդա-
րութիւնս քո խնդրեցի։
Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորու-
անել. զի զվկայութիւնս քո ես ՚ի
միտ առի։
Յամենայն կատարած տեսի զվախ-
ճան, յոյժ անդորր էին ինձ պատ-
ուիրանք քո։
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո. զօրհա-
նապազ խօսք իմ էին։
Քան զթշնամիս իմ իմաստուն ա-
րարեր զիս ՚ի պատուիրանս քո. զի

յաւիտեան իմ էին։
Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաս-
տուն եղէ. զի վկայութիւնք քո
խօսք իմ էին։
Քան զծերան իմաստուն եղէ. զի
զպատուիրանս քո քննեցի։
Յամենայն ճանապարհաց չարաց ար-
գելի զոտս իմ. որպէս զի պահեցից
զբանս քո։
Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ.
զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս։
Որպէս զի քաղցր են ՚ի բիմս իմ բանք
քո քան զմեղր՝ բերանոյ իմոյ։
Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ա-
տեցի զամենայն ճանապարհս չարաց.
զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս։
Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, եւ
լոյս տան շաւղաց իմոց։
Երդուայ և հաստատեցի. զի պա-
հեցից զամենայն իրաւունս արդա-
րութեան քո։
Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ. տէր՝ կե-
ցո զիս ըստ բանի քում։
Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց

տէր. և զնորա՛ն քո ուստ ինձ։
Անձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ. և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Եդին ինձ մեզաւորք որոգայթ. ՚ի պա-
տուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ։
Ժառանգեցի վկայութիւնս քո յա-
ւիտեան. զի ցնծութիւն է սրտի
իմոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ, առնել
զարդարութիւնս քո յաւիտեան,
վասն հատուցման։
Զանօրէնս ատեցի, եւ զօրէնս քո
սիրեցի։
Օգնական և վրկիչ իմ ես դու. եւ
ես ՚ի բանս քո յուսացայ։
Խոտացէ՛ք ինձ չարք. և քնն-
նեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ։
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցո
զիս. եւ մի՛ յամօթ առներ զիս ՚ի
յուսոյ իմմէ։
Օգնեա ինձ, եւ ապրեցո զիս. եւ
խորհեցայց յիրաւունս քո յամե-
նայն ժամ։
Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք ա-

պստամբք եղեն յարդարութեանց
քոց. զի անիրաւութեամբ էին խոր-
հուրդք նոցա։
Յանցաւորս համարեցայ զամենայն
մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սի-
րեցի զպատուիրանս քո։
Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին
իմ. զի ՚ի դատաստանաց քոց եր-
կեայց յոյժ։
Արարի իրաւունս եւ արդարու-
թիւն. մի՛ մատներ զիս ՚ի ձեռս
նեղչաց իմոց։
Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի. զի մի՛
ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս։
Սպասեցին աչք իմ փրկութե՛ քում
տէր, և բանից արդարութեան քո։
Արա ընդ ծառայի քում ըստ
ողորմութեան քում. զարդարու-
թիւնս քո ուստ ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա
զիս, և ծանեայց վկայութիւնս քո։
Ժամ է պաշտել զտէր. խափանեցին
զօրէնս քո։

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո, քան զամենայն ոսկի եւ զտպազիոն։

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ. զի ատեցի ես զճանապարհս չարաց։

Սքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ։

Յայտնութի՛ բանից քոց լուսաւորէ, և իմաստուն առնէ զտղայս։

Ջբերան իմ բացի, եւ առի ղհոգի. ՚ի պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ։

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո։

Ջճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի քում, եւ մի՛ տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք։

Փրկեա զիս ՚ի զրպարտութենէ մարդկան, և պահեցից զպատուիրանս քո։

Երեւեցո զերեսս քո ՚ի ծառայս քո, և ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո։

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց, զի ոչ պահեցին զօրէնս քո։

Արդար ես դու տէր, և ուղիղ են դատաստանք քո։

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց քոց. եւ ճշմարիտ են յոյժ։

Սաչեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ։

Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո սիրեաց զսա։

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ. եւ զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։

Արդարութիւն քո՝ արդարութիւն յաւիտենից. եւ օրէնք քո ճշմարիտ են։

Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս. և պատուիրանք քո խոսք իմ էին։

Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան. իմաստուն արա և կեցո զիս։

Այրեցայ առ քեզ բողոքով սրտիւ իմով. լուր ինձ տէր, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս.
և պահեցից զվկայութիւնս քո։
Կանխեցի տարաժամս՝ աղաղակե-
ցի. և ես ՚ի բանս քո յուսացայ։
Կանխեցին աչք իմ առաւօտս. ՚ի
խօսել ինձ զբանս քո։
Զայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողոր-
մութեան քումմ. և յիրաւունս քո
կեցո զիս։
Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
զանօրէնութիւն. զի յօրինաց քոց
հեռի եղեն։
Մերձ ես դու տէր. եւ ամենայն
պատուիրանք քո ճշմարիտ են։
Իսկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայութեանց
քոց. զի յաւիտեան հաստատեցեր
զնոսա։
Տես զխոնարհութիւն իմ. և փրկեա
զիս. զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Դատեա զդատաստանս իմ, և փըր-
կեա զիս. եւ ըստ բանի քումմ կեցո
զիս։
Հեռի է ՚ի մեղաւորաց փրկութիւն,
զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին։

Գթութիւնք քո բազումք են տէր,
և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս։
Բազումք են որք հալածեն և նեղեն
զիս. ՚ի վկայութեանց քոց ես ոչ
խոտորեցայ։
Հայէի յանագուրժս՝ եւ մաշէի, զի
զպատուիրանս քո ոչ պահեցին։
Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի.
տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո զիս։
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
է. յաւիտեան են ամենայն իրա-
ւունք արդարութեան քո։
Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր.
և ՚ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ։
Ցնծացայ ես ՚ի բանս քո որպէս այն,
որ գտանէ աւար բազում։
Զմեղս ատեցի եւ անարգեցի, եւ
զօրէնս քո սիրեցի։
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ, վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո։
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ,
որք սիրեն զօրէնս քո. եւ ոչ գոյ ՚ի
նոսա գայթակղութիւն։

Սպասեցի վիրկուԹեան քոմ տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայուԹիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկայու-
Թիւնս քո. զի ամենայն ճանապարհք
իմ առաջի քո են։
Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի
քո տէր. ըստ բանի քում իմաստուն
արա զիս։
Մտցեն աղօԹք իմ առաջի քո տէր.
և բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրԹուՆք իմ զօրհնու-
Թիւնս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարուԹիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի
ամենայն պատուիրանք քո արդա-
րուԹեամբ են։
Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ վիրկուԹեան քոմ տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Ե- ղինէ ասէ Շուրխանս։

Ա. բէն հայցե՛մք հայր գլխոՒԹեց և աստուածածնէ մըխիԹարհոՒԹեց. ի՞ տըխրական գիշերայի՞ն մե՞ռցեալ ժամուս. մըխիԹարեա՛ ըզվեզ ի տըրտմուԹեանց մեզայց, և չնորհեա՛ զուրախուԹիւն գործովք ապաշխոՒԹեան. ապաչանո՛՞ք ըզ աստուածածնին և ամենա՛՞յն սրբոց։ Ըստ քաղցրագո՛՞յն աստուածային քո հրամանի կո՛՞չման որդի աստուծոյ. ելեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեա՛՞լք և ծանրաբեռնեալք. ԹեԹեւացո՛՞ ի ծանրուԹեց մեզայ զանձինս, եւ զօրացո՛՞ բառնալ կամաւ ըզքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց. աղաչս։

գձ

Պալատի՛մբ առ քեզ հոգւո՛վ՝ի հանգըստեան հասեա՛լ ժամուս մարդասէր հոգի՛ սո՛ստո՛ծոյ. յո՛րժամ նորոգես զերկինս երկրի, և վերըստին ստանաա՛ զո՛գիս մարդկան. նո՛ր բաներո՛ւր զարդարեա՛ զնընչեցեա՛լն մեր զնե՛նեալն՝ի քո՛ն սո՛ըբ աւա՛նանաւն. ազա՛:

Զկենդանա՛գիրն անարա՛տ ծընողի՛ն քո. արկանե՛մք առաջի՛ անոխակալ տէրո՛ւթեա՛նըդ քո. յո՛րժամ գաս փառո՛ք հօր դատե՛լ զոմանըշնամի՛ն խաչի՛ քոյ, ներեա՛ յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո՛ եւ կո՛սի. ազաչեմ՛ք ըզքե՛զ տէր պահպանեա՛ զմեզ ընդ հո՛վանեաւն խաչի՛ քո՛ սո՛ըբ:

Հա՛ղորդս արա՛ և զմե՛զ տէր, ընդ սըբոց քոց ա՛ռաքելոցն. ո՛րք արժանի՛ եղեն տեսանե՛լ զքեզ՝ի յարո՛ւթեա՛ն քո. արժա՛նաւորեա տէ՛ր տեսանե՛լ զքեզ՝ի միւս

ա՛նգամ քո՛ գալըստեանն, օրհնուած թիւն առաքոլի՛ն՝ի բարձրնա:

Ի՛նըստիլ քո յաւետնի՛ դատաւո՛ր աշխարհ. աղաչանո՛ք սուրբ աստուածա՛ծանծնին, յի՛շեա զոնը՛նչե՛ցեալսըն մեր, յո՛րժամ գայցես անձա՛ռ փառո՛ք. քանզի քո՛ն են փա՛ռքդ յաւիտեա՛նս ամե՛ն:

Սըրբուհի՛ մարի՛ամ. սա՛փոր ոսկի և տապանա՛կ կտակարա՛նաց. ո՛՛ր զ՝ի վերա՛ստ գհայըն կենաց պարգեւեցե՛ր քաղցեա՛ր բնո՛ւթեանս. առ նա մի՛շտ բարեխօսեա՛ վասըն քաւութեան մե՛ղաց մե՛ր ո՛՛ց:

Դասք անմարմի՛ն հրեշտակաց քեզ երանեն ամենօրհնեա՛լ կո՛յս մարի՛ամ. ո՛՛ր զեակից բանն որ ընդ հօր կրեցեր՝ի քո՛ զանեղրմնա՛պես. առ նա մի՛շտ բարեխօս:

Վանորոյ և մե՛ր հաւատացեալքս քեզ երկրպագեմ՛ք հրիստոս և ար-

տասուօ՛ք հայցեմք ՚ի ՚ք.էն. բա՛րե-
խօսութեամբ աստուածածնին զաս-
տուածային լոյս քո ծագեա՛ յա՛նձն-
նըս մեր. օ՛րհնեմք ըզքեզ ՚ի յա-
րութեան երե՛կոյիս ահա՛ւո՛ր լծա՛-
գա՛ւո՛ր։

եշ գկ աս

Ա՛ռաքեա՛լք աւա՛ւո՛ծոյ. ընտ-
րեա՛լք ՚ի սկզբանէ՛ նախ քան զա՛շ-
խարհս. ո՛ր՛՛ըք արժանի՛ եղէք
տեսանել զա՛նտե՛սն հրեղի՛նսդ.
բարեխօսեցէ՛ք աւ տէր վասըն մա՛ն-
կանց եկե՛ղե՛ցւո՛յ։

Բարեկա՛մք քրիստո՛սի. հա՛զարա-
պետք աստուածայի՛նը՛ն խո՛րհը՛ր-
դոյն. ո՛ր՛՛ըք ՚ի հոսանուտ մեզա՛ց
ծովէ՛ն վերածիք զմա՛րդի՛կ ՚ի կեա՛նս
ա՛նմահ. բարեխօս։

Գերապո՛յն քա՛ն ը՛զբ՛նաւս. ա՛ն-
ճառելոյն հա՛միք ե՛րանո՛ւթեան.
ո՛ր՛՛ըք ՚ի գալստեա՛ն տեառն
նըստջիք յերկոտասան աթո՛ռսը՛ն
քրիստո՛սի. բարեխօս։

ուր գկ աս

Պա՛տուակա՛լ պահեի՛ն յանեզա՛-
շէ՛ն դրախտի՛ն ը՛զճանապարհս
ծառո՛յն կե՛նաց, քրիստո՛սէ՛ն
հոյլըն բո՛ցեղէ՛ն սրո՛ւելեի՛ւք. ա՛յ-
սո՛ր արտաքսեալ յուսցա՛ր յերկրի
աստուածազարդ վայտ կենա՛ց ե՛ւ
փրկութեան. ըզքեզ օ՛րհնեն մա՛ն-
կո՛՛ն՛ընքը սուրբ եկեղե՛ցո՛յ։

եշ գկ աս

Սա՛քեա՛յ ծառո՛յն վերաբե՛րեա՛լ
խոց յո՛ղջակե՛՛զս փոխանա՛կ խո՛տ-
հա՛կայ. այլ ՚ի վերա՛՛յ քո զենա՛ւ
գան ա՛նարատ, ՚ի հաշտութի՛ւն հօր
և ՚ի բա՛ռնալ ը՛զմեղս՛ս մեր. ըզքե՛զ։
Պա՛րծա՛նըք պօղո՛սեա՛ն. դասա՛նեա՛լ
ըզքեզ ա՛ծային բանին տե՛ղի՛ ե՛ւ զե՛-
նարան. քա՛նզի քե՛՛ր՛ւ ապրեցա՛ք
՚ի խածանող և յանմահմի՛ն գա՛զա՛-
նէ՛ն. ե՛՛ւ ՚ի վերա՛յ քո հեղեա՛լ հի՛մք
անապակա՛ն արեանն ըզկոզա՛ծնի՛ն
ջը՛նջեա՛ց ը՛զմեզս. ըզքե՛զ։

եշ գկ աս

Երկնաւո՛ր հօ՛տ ը՛նտրեալ. զոր
հովիւըն քաջ թո՛ղեա՛լ յե՛րկի՛նս, և

եկեաւ՝ ի խընդի՛ր մե՛զ մո՛ւրե՛լոցս։ ո՛րով լցեալ զմի՛ւ հա՛րիւրդդ, արա՛ր ուրախութի՛ւն՝ ի յերկի՛նս եւ երկնաւո՛րացդ. ա՛ղաչեմք զգե՛զ բարեխո՛ս լերուք առ տէ՛ր վա՛սըն քաւութեան՝ մե՛զ՝ ա՛ց մե՛րոց։

Տեա՛ռ՝ զբ ա՛նտե՛սին. խո՛ւհրդածո՛ւք խորոցն այսո՛ւհետ. ոչք ի՛ջեալ ընդ մի՛ածնին սպասաւորել տնօրի՛նո՛ւթեանն. ՝ի ծննդեա՛նն աւետա՛՛րտըք հո՛վուա՛՛ցն. և կանա՛նցն իւղաբերից կենաց քա՛՛րո՛ղք ըզկե՛ն-

դա՛՛նուցն. ա՛ղա։

Պահապա՛՛նք աշխա՛՛րհի, բա՛նակըք տա՛ն շուրջ զերկի՛՛ւղածո՛՛վք. բարեկա՛մք ազգի մարդկան, միջնորդք մա՛՛հո՛՛ւ եւ յարո՛՛ւթեան. միքա՛՛յէլ և գաբրիէ՛՛լ մե՛՛ծք, որ կա՛՛յք միշտ առաջի աւետա՛՛րանըդ երկրպագութեանն. ա՛ղա։

Ե՛՛րկնաւո՛՛ր փեսայ անըստուեր լոյս ի՛մա՛՛նալի. ո՛՛ր՝ ի յերկնից իջեր, ՝ի

սէր հարսին քո եկե՛՛ղե՛՛ցւոյ. զո՛՛ր խօսեցա՛՛ր քե՛՛զ, բարեկա՛՛մն և փեսաւէրըն քո՛՛ յո՛՛վհաննէ՛՛ս. սո՛՛րին մաղթա՛՛նօք ո՛՛ղո՛՛ւմեա՛՛ւ։

Քաոսակերպիցըն անհաս և անտես՝ ի սերմնէ՛՛ից. սըրբութեա՛՛նգ տուըր եւ տէ՛՛ր բո՛՛ղոքից. խո՛՛նարհեցար՝ ի յորդա՛՛նան. հայցե՛՛լով՝ ի ծառա՛՛յէն, մաքրութի՛՛ւն ջրոյ՝ ի լուացնալ ըզմե՛՛զս ա՛՛դամայ. սո՛՛րին։

Ո՛՛ր յամէնըդ ա՛՛յն վերակա՛՛յեցար գառն ա՛՛յ բարձո՛՛ղ մե՛՛ղաց. զո՛՛ր գերագո՛՛յն ա՛՛րդարո՛՛ց, ծանո՛՛ւցեր մեծ՝ ի ծնո՛՛ւնդըս կա՛՛ւրնայ, և ճրագ օրհնացն. որ եւ՝ ի դըժո՛՛խս ըզփրկականն գալո՛՛ստն քո՛՛ քարո՛՛զեա՛՛յ. սո՛՛րին։

Մաղթանք։

Հոգւոցն հանգուցելոց քրիստոս աստուած՝ ար՛ա հանգիստ և ողորմութի՛՛ւն. և մե՛՛զ մեղաւորացս շնորհեա՛՛ զթողութի՛՛ւն յանցանաց։

Կարոզ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

Վասն հանդուցեալ հոգւոցն ապաչէսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուսցէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ տէր առատաձեռն մեր կեցո և ողորմեա:

Տէր ողորմեա. տէր ողոր. տէր ողոր:

Աղօթք.

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ և բարեգութ՝ գթած քո արարչական սիրովդ՝ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց: Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քոյ: Արա արժանի ողորմութեան քաւութեան և թողութեան մեզայց: Դասաւորեալ պայծառացո ընդ սբս քո յաջակողման գաւուն: Զի դու ես տէր եւ արարիչ ամենեցուն. գատաւոր կենդանեաց և մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և:

Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից հանգստեան ժամուն, որ կատարի ի գէմս Հոր Աստուծոյ, զի պահպանողական աջով միածնին պահեսցէ զմեզ ի խաւարային գիշերիս:

Առաքեա տէր զլոյս քո և ճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ, եւ հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո:

Մարդ առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղեց քեզ օրհնութեամբ՝ աստուած աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է:

Փառք Հօր և որդւոյ և:

Եւ ես խաղաղութեան զտեր աղա:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և որդ:

Սաղմոս. ճժը:

Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր. և փրկութիւն քո ըստ բանի քումն:

Տայ պատասխանի այլ նախատեն զիս
բանիւք. զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ:
Մի՛ ի բացեայ առներ՝ ի բերանոյ իմ
մէ զբան ճշմարտութեանն մինչև յոյժ.
զի յիրաւունս քո յուսացայ:
Պահեցի զօրէնս քո յամ ժամ, յաւի-
տեան՝ և յաւիտենից յաւիտենից:
Գնայի ես յանդորրս զի զպատուի-
րանս քո խնդրեցի:
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ոչ ամաչէի:
Խորհէի՝ ի պատուիրանս քո զոր սի-
րեցի:
Համբուրէի զձեռս իմ՝ ի պատուիրանս
քո՝ զոր սիրեցի. և խորհէի յարդա-
րութեանդ քում:
Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր եւ
յուսացուցեր զիս:
Սա մխիթարեցեալ զիս՝ ի խոնարհու-
թեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ:
Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից

աեր, և մխիթարեցայ:
Տրամութիւն կալաւ զիս՝ ի մեղա-
ւորաց, և այլ թողին զօրէնս քո:
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ՝ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ:
Յիշեցի՝ ի գիշերի զանուն քո տեր.
և պահեցի զօրէնս քո:
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ՝ ի կեանս.
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:
Ջանօրէնս առեալ, եւ զօրէնս քո
սիրեցի:
Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. եւ
ես՝ ի բանս քո յուսացայ:
Ի բաց եղերուք յինէն չարք. և քըն-
նեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ:
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցո
զիս. եւ մի՛ յամօթ առներ զիս՝ ի
յուսոյ իմմէ:
Օգնեա ինձ, և ապրեցո զիս. և խոր-
հեցայց յիրաւունս քո յամ ժամ:
Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք ա-
պըստամբք եղեն յարդարութենէդ
քոց. զի անիրաւութեամբ էին խոր-
հուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն
մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սի-
րեցի զպատուիրանս քո։
Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին
իմ. զի ի դատաստանայ քոյ եր-
կեայց յոյժ։
Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի
քո տէր. ըստ բանի քում իմաստուն
արա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
և բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութիւ են։
Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Յանկացայ փրկութեան քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի

զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
Մի՛ եկեսցեն ի վերայ մեր ոսք ամ
բարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ դողացուսցեն զմեզ։
Անդ անկցին ամենեքեան որք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն. մերժեսցին
և այլ մի՛ կարասցեն հաստատիլ։
Ես ի տէր յուսացայ, ցնծացայց եւ
ուրախ եղէց յաստուած փրկիչ իմ։
Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կա-
ցոյց զոտս իմ ի հաստատութեան.
ի վէր պարանոցի թշնամեացն կացոյց
զիս, և հանգոյց զիս երագ երագ։
Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ
յերկինս հանգիցէ։
Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես, ա-
պաւէն իմ ես, և ես յուսամ ի նա։
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսո-
ղին, և ի բանիցն ի խառնուածենէ։
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ի
հովանի թեւոց նորա յուսասցիս։
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝ ճըշ-
մարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի,
և ոչ՝ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ։
Յիրէ որ ընկի ի խաւարի, ի պատճա-
ղանքէ դիւին ի հասարակ աւուր։
Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ
քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու, և զհատուցումն մեղաւորաց
տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես։
Զբարձրեալն սպարեր քեզ ապաւէն.
զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տան-
ջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո, ի պահել զքեզ յամենայն
ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ.
զի մի՛ երբեք հարցես զքարի զոտն քո։
Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
զնա. հովանի եղեց նմա, զի ծանեաւ
զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա.
և առ նմա եղէց ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորս արարից զնա.
երկայն աւուրբք լցուցից, և ցու-
ցից նմա զփրկութիւն իմ։
Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն տեառն
իւրոյ. եւ որպէս աչք աղախնոյ ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
Ած մեր. մինչև ողորմեսցիս ի վր մեր։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ.
զի բազում լցաք արհամարհանօք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք, որք նախատէին զմեզ. և
արհամարհանօք ամբարտաւանից։
Ած յանուանէ քումմ կեցո զիս, և ի
զօրութեան քումմ իրաւ արա զիս։
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վր իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարե-
ցան զքեզ Ած առաջի իւրեանց։

Ա.հա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:
Խզաչուցանել զչարն ի թշնամիս իմ, ճշմարտութիւն քո վաստակեա զնոսա:
Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. եւ խոստովան եղէց անուան քումմ տէր, զի բարի է:
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. և ի թշնամիան իմ եւտես ակն իմ:
Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:
Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ և առաւ:
Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ և առաւ:
Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս և հայիս յանդունդս. գովեալ և առ:
Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ և առաւ:
Օրհնեցէք զաստուած ի սրբութեան

նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան նորա:
Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա:
Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ:
Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ:
Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա ի բարբառ լեզուի:
Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր:
Արդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, եւ փառք ժողովրդեան քումմ իսրայէլի:
Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զնա աջ քո. և տէր հատուսցէ ընդ իմ:
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործ

ծըս ձեռաց .քոց մի՛ անտես առներ։
Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ, գո-
հանամ զանուանէ .քում մէ ։
Եւ .քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուսցես ։
Մեծացուսցէ անձն իմ զքո՛ր, և ցնծա-
ցէ հոգի իմ աստուածով փրկչաւ իմով։
Ա.յց արար ՚ի վերայ խոնարհութե
աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երա-
նիցեն ինձ ամենայն ազգք ։
Ա.րար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
սո՛րբ է անուն նորա ։
Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւղածաց իւրոց. արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով։
Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
սրտից, և բարձեաց զհզօրս յաթոռոց։
Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծատուս
նըս արձակեաց ունայնս ։
Պաշտպանեաց իսրայէլ ծառայ իւ-
րոյ յիշելով զողորմութիւն իւր ։
Որ խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ աբ-
րահամու և զաւակի նո՛ր յաւիտեան ։

Տուր զօրութիւն ծառայի .քո. կեցո
զորդի աղախնոյ .քո, և արա առ իս
նշան բարութեան ։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս ։
Փառք Հօր և որդւոյ և ։

Մաղթանք։

Անձն իմ ՚ի ձեռս .քո է յամենայն
ժամ, եւ ՚ի սո՛րբ խաչ .քո յուսա-
ցեալ եմ թագաւոր երկնաւոր.
զբազմութիւն սրբոց .քոց բարեխօս
ունիմ առ .քեզ ։ Որ երկայնամիտ
ես առ ամենեսեան, մի՛ անտես առ-
ներ զապաւինեալս ՚ի .քեզ. այլ պա-
հեա պատուական և սո՛րբ խաչիւ
.քով ՚ի խաղաղութեան ։

Քարոզ։

Աղաչեսցո՛ւք զամենակալն Ա՛ծ, եւ
խնդրեսցո՛ւք ՚ի նմանէ. զի առաքես-
ցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ
եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղա-
կան գիշերիս, ՚ի դիւական խռովու-
թենէ՝ ամբողջ պահելով զհոգի և

զմարմին մեր միւնչեւ ՚ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց: Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա: Զհանգիստ գիշերիս խա: Զհրեշտակ: Զ.քաւութիւն: Զարքոյ: Եւ եւս: Զանձինս: Ողորմեաց:

Աղօթք:

Տէր աստուած մեր՝ դու պահեա զմեզ խաղաղութեամբ ՚ի գիշերիս յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի: Ընդ սուրբ երկիւղ.քո բեւեռեալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր: Որպէս զի յամենայն ժամ.քեւ պահպանեալ լինցուք յորոգայթից թըշնամւոյն: Եւ.քեզ հանցուք զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն աննեցուն:
Աստուծոյ երկիրպագնութ:

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր տէր զօրութեանց որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի, յարիներութեան և ՚ի հանգստեան մերում. զի դու ես

արարիչ լուսոյ, և հաստիչ գիշերի: Եւ այժմ ապաչեմք զքեզ տէր աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս չնորհեա խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանիլ ՚ի պաշտօն առաւօտուս յերկրպագութիւն և ՚ի փառաբանութիւն ամենասուրբ երրորդութեանդ, այժմ և միշտ և:

Աղօթ. գ:

Խաղաղութեամբ կայս եւ ՚ի սոյն ննջեցումբ և զարթիցումբ. զի դու տէր միայն առանձին յուսով.քո բնակեցուցեր զմեզ:

Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան, ՚ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լուր աղօթիկ իմոյ: Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն: Ծաներ լուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում. և տէր լսիցէ ինձ ՚ի կարգալ իմում առ նա:

բարկանայք՝ եւ մի՛ մեղանչէք, զոր
ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
ձեր զղջացարուք։
Մատուցէք պատարագս արդարու-
թեան, և յուսացարուք ՚ի տէր։
Բազումք ասէին թէ ո՞ցուցէ մեզ
զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր
ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ եւ ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս եւ ՚ի սոյն
ննջեցուք եւ զարթիցուք. զի դու
տէր միայն առանձին յուսով քո
բնակեցուցեր զմեզ։

Ալէ՛լուիա Օ՞րթի։
Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ։
Երկիւղածութեամբ լուարո՛ք։
Սրբոյ աւետարանիս՝ որ ըստ Յովհ։
Փառք քեզ տէր աստուա՛ծ մեր։
Պատ՛ուխուն՛ք։
Ասէ ա՛ստո՛ւած։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս առ։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ
հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մե-
ռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա ե-
թէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս
առնէ։ Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ
զնա. և որ ատեայ զանձն իւր յաշ-
խարհիս յայսմիկ, ՚ի կեանսն յաւի-
տենական պահեսցէ զնա։ Եթէ ոք
զիս պաշտեսցէ, զկնի իմ եկեսցէ. և
ուր եան եմ, անդ եւ պաշտօնեայն
իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ,
պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

Քարոզ։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր։
Սուրբ խաչիւս ազատեսցուք զտէր,
զի սուաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեզաց,
և կեցուսցէ զնորհիւ ողորմութեան
իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած
մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստ-
ուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական խաչիդ քոյ ՚ի խա-

ղաղուԹեան. փրկեա յերեսեւլի և յանեքեւոյԹ Թշնամւոյն: Աւրժա-
նաւորեա գոհուԹեամբ փառաւո-
րել զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:
Օրհնեալ տէր մեր յս. քս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս:

Անկանիմք առաջի քոյ սուրբ աստ-
ուածածին, և աղաչեմք զանարատ
կոյսդ, բարեխօսեա վասն անձանց
մերոց, և աղաչեա զմիածին որդիդ
փրկել զմեզ'ի փորձուԹենէ և յա-
մենայն վտանգից մերոց:

ՄԱՂԹԱՆՔ ՋՕՐԱԻՈՐՔ
ԱՐՀԱԻՐԱՑ ԳԻՇԵՐԱՑՆՈՑ

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ:

Բան ԺԸ:

Ընկալ քաղցրուԹեամբ տէր աստ-
ուած հզօր՝ զդառնացողիս զաղաչա-
նըս. մատիր գԹուԹեամբ առ պատ-
կառեալս դիմօք. փարատեա ամե-
նապարգեւ՝ զամօԹական տխրու-

Թիւնս. բարձ յինէն ողորմած՝ զան-
բեւեւելի ծանրուԹիւնս. անջրպետեա
հնարաւոր՝ զմահացու կրԹուԹիս.
աւարեա միշտ յաղԹող՝ զխաբողին
հաճուԹիւնս. բացատրեա վերնա-
յին՝ զմոլեղյն մառախուղ. կնքեա
կեցուցիչ՝ զկորուսչին ընԹացմունս.
ցրուեա ծածկատես՝ զըմբռնողին
չար դամուձնս. խորտակեա անքննին՝
զմարտողին դիմեցմունս: Տեառնա-
գրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց
երդ յարկիս. պարսպակեա քո ձե-
ռամբդ զառաստաղ տաճարիս. գը-
ծագրեա քո արեամբդ զմուտ սե-
մոց սեղեկիս. կերպացո զքո նշանդ
'ի հետս ելից մաղԹողիս. ամրացո
քո աջովդ զհանգստեանս խշտի.
մաքրեացես 'ի հաղբից զծածկարան
անկողնոյս. պահեցես քո կամօքդ
զտառապեալ անձն ոգւոյս. անխար-
դախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ
մարմնոյս. կացուցես չջնջափակ զգ-
պար զօրուդ երկնայնոյ. կարգեսցես
'ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասուս:

Տուր հանգիստ բերկրութեան մա-
հահանգոյնս նիրհման՝ ի խորութե-
գիչերիս, բարեխօսութեամբ հայ-
ցուածոց սրբոյ աստուածածնիդ՝ և
ամենայն ընտրելոց։ Ամիսիսեալ պա-
րսեր զպատուհան տեսութեանց
զպարարանաց իմաստից անզարհու-
րելի զետեղմամբ՝ ի ծփական խաւ-
ւութեանց, կենցաղական զբաղմանց,
անրջական երազոց. խօլականաց ցը-
նորից, յիշատակաւ. քո յուսոյդ ան-
ճնասելի պաշտպանեալ։ Եւ սմա-
նիեալ վերատին՝ ի ննջմանէ ծանրու-
թեան ամենազպաստ արթնութիւ,
հոգենորոգ զօրարթուութեամբ՝ ի
քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղ-
թանաց՝ բուրմամբ հաւատոյ քեզ
ամենօրհնեալ Թագաւոր փառաց
անճառից, փառաբանողաց երկնա-
գումար խմբից երգակցեալ յերկիր-
նըս առաքել։ Զի գու փառաւորեալ
ես յամենայն արարածոց յաւիտեա-
նըս յաւիտենից. ամէն։

ՆԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

Ներբեն սրբոյն Գրիգորի։

Բան ղգ։

Աստուած յաւիտենական, բարե-
բար և ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ, և
յօրինիչ գիչերոյ, կեանք՝ ի մահու, և
լոյս՝ ի խաւարի. յոյս ակն ունողաց
և երկայնմտութի տարակուսելոց։
Որ ամենարուեստ իմաստութեամբ
քո՝ գարձուցանես յայգ զստուերս
մահու, անուազ ծագումն և անմուտ
արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել
զիւաս տերութեան քո խաւար գի-
շերոյ։ Որոմ կրկնի ծունր երկրը-
պագութեան ամ եղելոց՝ երկնաւո-
րաց և երկրաւորաց և անդարամե-
տականաց. որ լսես զհեծութիւն
կապելոց, և հայիս յաղօթս խոնար-
հաց, և ընդունիս զխնդրուածս նոցա։
Աստուած իմ և Թագաւոր իմ. կեանք
իմ և ապաւէն իմ. յոյս իմ և վստա-
հութիւն իմ. Յիսուս քրիստոս, աս-
տուածգ ամենայնի. տուր քո հան-

գուցեալ ՚ի հոգիս սրբոց, միսիթա-
րութիւն վշտաց՝ եւ քաւարան մե-
ղուցելոց. որ գիտես զամենայն յա-
ռաջ քան զլինել նոցա. առաքեա
զպահպանողական զօրութիւն աջոյ
քո, և փրկեա զնս յերկիւղէ գիշերի
և ՚ի դիւէ չարէ: Որպէս զի զյիշա-
տակ սոսկալի և սուրբ քո անուանդ՝
միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ՝
ըղձութեան հնչոյ, կեցից պահպա-
նեալ ընդ այնոսիկ՝ որ կարդան զքեզ
՚ի բոլոր սրտէ: Եւ ՚ի դրոշմէ խաչի
քոյոյ նշանիդ, զոր աստուածային
արեամբդ քո ներկեալ նորոգեցեր,
և ՚ի նոյն հնօրհ որդեգրութեան ըզ-
մեզ մկրտեցեր, եւ ՚ի փառս պատ-
կերի քո նկարեալ յօրինեցեր. այսու
պարգեւօք աստուածականօք ամա-
չեսցէ սատանայ, քակտեսցին մեքե-
նայքն, բարձցին որոգայթքն, պար-
տեսցին մարտուցեալքն, պակասես-
ցին զէնքն սայրասուրք, մերժեսցի
մէգն, փարատեսցի խաւարն, մեկ-
նեսցի մառախուղն: Բազուկ քո հո-

վանասցի, և աջ քո կնքեսցէ. վան
զի գիաճ ես և ողորմած, և անուն
քո կոչեցեալ է ՚ի վերայ ծառայից
քոց: Եւ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ
սրբով փառք և իշխանութիւն յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

Նորին սրբոյն Գրիգորի:

Բան խա:

Որդի աստուածոյ կենդանւոյ օրհ-
նեալ յամենայնի՝ հօրդ ահաւորի
անքննին ծնունդ, որ տկարանայ առ
՚ի քէն և ոչինչ: Որ ՚ի ծագել անըս-
տուեր նշուլից ողորմութեան քոյ
փառաց՝ հալին մեղք. հալածին դեւք.
ջնջին յանցանք. խզին կապանք. խոր-
տակին շղթայք. կենդանածնին մա-
հացեալք. բժշկին հարուածք. ող-
ջանան վէրք. բառնին ապականու-
թիւնք. տեղի տան տխրութիւնք.
նահանջին հեծութիւնք. փախուս
խաւարն. մեկնի մէգն. մերժի մա-

ռախուղն. վարաստի մռայլն. սպառի աղջամուղջն. վերանայ մուխն. գըլնայ գիշերն. տարագրի տագնապն. չքանան չարիքն. հալածին յուսահատութիւնքն. և թագաւորէ ձեռն քո ամենակար՝ քաւիչդ ամենայնի։ Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս՝ այլ կեցուցանել. Թող լինէ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ։ Զի դու միայն ես յերկինի անճառ, և յերկրի անշննին. ի տարր գոյիւ, և յեզր ծագայ աշխարհի. սկիզբն ամենայնի, և յամենայնի. ամենայն լըմամբ օրհնեալ ի բարձունս. և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԱՂԵՐՍ ԱՒՐ ՏԻՐԱՄԱՅՐ Ս· ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆՆ

Նորին սրբոյն Գրիգորի։

Բան ձ։

Եւ արդ՝ ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց, և ահարկու սըրտաբեկութեանց, պակուցանողա-

կան սատկութեանց, աստուածածայրին բարկութեանց՝ տագնապել ոգւով խախծութեան ի սպառ, աղաչեմ զքեզ, սուրբ աստուածածին. հրեշտակ ի մարդկանէ, մարմնատեսիլ քերովբէ, երկնաւոր արքայուհի, անխառն խբրեա զօդ, մաքուր որպէս զլոյս, անշաղախ ըստնմանութեան պատկերի՝ արուսեակին բարձրութեան, գերազանց քան զբնակութիւնն՝ անկոխելին սրբութեանց, երանաւոր խոստմանն տեզի, եգեմ չնչական, ծառ կենացն անմահից՝ բոյեզէն սրուիդ պարուճակեալ. ի բարձրեալն հօրէ՝ զօրացեալ և հովանացեալ, հանգստեամբ հոգւոյն՝ հանգերձեալ եւ մաքրագործեալ, բնակութեամբ որդւոյն՝ յարդարեալ և տաղաւարեալ. վիճակին հօր՝ և քեզ անդրանիկ, որդի քո ծնընդեամբ՝ եւ տէր արարչութեամբ. ընդ անախտ մաքրութեանդ՝ և անբիծ բարի, ընդ անարատ սրբութեանդ՝ եւ խնամակալ բարեխօս։

Ընկալ զմաղթանս այսր աղերսանաց՝ քոմ դաւանողիս, և մատո, ընծայեա՝ ընդ սմին խառնեալ զբանն իմ նախնի մեծիդ ներբողի, ի քոյդ պաշատանս. հիւսեա, միացո զմեղուցելոյս դառն հեծութիւն՝ ընդ քոմդ երջանիկ և խնկաւորեալ հայցուածոյ, տուընկդ կենաց՝ պտղոյն օրհնութեան, զի ի քէն միշտ օգնեալ և բարեգործեալ, և ի մաքրական քո ծնողութիւնդ ապաւինեալ և լուսաւորեալ, կեցից քրիստոսի՝ որդւոյ քո և տեառն։

Ողջանդակեա թեւոցդ աղօթիւք, խոստովանեալ մայրդ կենդանեաց, եւ յելից իմ յերկրիս հովտէ՝ առանց լլկանաց հետեւիլ ի կեանս՝ օմեւանացդ պատրաստութեան, զի թեթեւասցի կատարածն իմ՝ ինձ ծանրացելոյս անօրէնութեամբ։ Աւրասցես տօն ինձ բերկրութեան՝ զօրն իմ տագնապի, ողջացուցիչ երկանցն եւայի. բարեխօսեա, խնդրեա, աղաչեա, զի ըստ անճառելի

մաքրութեանդ՝ և ահա զբանիդ հաւատամ զընդունելութիւն։ Աւրասուօք օգնեա վտանգեցելոյս, գովեալդ ի կանայս. ծուխն խոնարհեցուաւ իմ հաշտութիւն, ծնողդ աստուծոյ. ընդ իմոմ ի շուաւխս հոգա, խորան բարձրելոյն. ձեռն տուր անկելոյս, տաճար երկնային. փառաւորեա զօրդիդ քո ի քեզ, աստուածօրէն ինձ հրաշագործել՝ քաւութիւն եւ ողորմութիւն, ազատիչն աստուծոյ՝ և մայր. բարձրացի պատիւ քո՝ ինեւ, և ցուցցի փրկութիւնն իմ՝ քեւ։

Եթէ զիս գտցես՝ տիրամայր, թէ ինձ ողորմեացիս՝ սրբուհի, թէ զկորուսեալս շահեցիս՝ անարատ, թէ զհարմուցեալս յանձանձեցես՝ երջանիկ, թէ զամաչեցեալս յառաջ մատուսցես՝ բարեշնորհ, թէ յուսահատելոյս ինձ միջնորդեացես՝ միշտ սուրբ կոյս. թէ ըզմերժեալս ընտանեցուսցես՝ մեծարեալդ յաստուծոյ, թէ յիս ցուց-

ցես զգթածութիւն՝ լուծիչդ անիծից, թէ զծփեալս հաստատեսցես՝ հանգիստ, թէ՝ ի խռովութեանցս յուզմանց փոխեսցես զիս՝ խաղաղարար, թէ վերիպելոյս ինձ հնարաւորեսցես՝ գովել, թէ վասն իմ մոցես՝ ի հանդէս՝ մահու նահանջիչ, թէ զպատնութիւնս իմ անուշեսցես՝ քաղցրութիւն, թէ զբաժանմանն իմ խորոց քակտեսցես՝ հաշտութիւն, թէ զանմարթութիս իմ բարձցես՝ եղծման ընդոստնիչ, թէ զմատնեալս մահու փրկեսցես՝ կենդանի լոյս, թէ զլալեացս ձայն հատցես՝ բերկրութիւն, թէ զխորտակեալս կազդուրեցուսցես՝ դեղ կենաց, թէ՝ ի կործանեալս յիս ակնարկեսցես՝ հոգելից, թէ ողորմութեամբ ինձ պատահեսցիս՝ կտակ նուիրեալ։ Օրհնեալդ միայն՝ ի շրթունս անբիծս լեզուաց երջանկաց, ահա կաթիլ մի կաթին քումդ կուսութեան՝ յանձն իմ անձրեւեալ, կենաց ինձ զօրէ, մայրդ՝ բարձրելոյ

տեառն յիսուսի, արարչին երկնի և բնաւին երկրի, զոր անճառապէս ծնար բովանդակ մարմնովն եւ համայն աստուածութեամբն, որ վառուսորեալ է ընդ հօր եւ հոգւոյն սրբոյ էութեամբ և անքննութեամբ՝ մերոյին բնութեամբս միացեալով, ամենայն և յամենայնում, մի չերծոզութիւնէն. նմա փառք՝ յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԻԻՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՁԻՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Զոր արարեալ է սրբոյ տեառն Ներսէսի Հայոց կաթուղիկոսի։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ՝ հայր եւ որդի եւ սուրբ հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։ Հաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միանական սուրբ երրորդութիւն

եւ մի աստուածծութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա ՚ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղացն և անգիտութեան. և լուսաւորեա զիտութիւն քո ՚ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ ՚ի հաճոյս, և ընդունել ՚ի քէն զնդրուածս իմ. և ողորմեա քո։

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ՚ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեղայ երկինս եւ առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո ինձ զպատմուճանն զառաջին զոր մերկացայ մեղօք. և ողոր։

Որդի աստուածոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար ՚ի հայրական ծոցոյ, և առեր մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան. խաչեցար թաղեցար և յարեար ՚ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ հայր, մեղայ երկինս և առաջի քո. չիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յոլժամ գաս արքայութիւնդ քով. և ողոր։

Հոգի աստուածոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր ՚ի յորդանան և ՚ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս միշտ թութեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ երկինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերստին աստուածային հրով քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալն. և ողոր։

Անեղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով եւ մարմնով իմով. մի չիշեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուանդ քոմ սրբոյ. և ողոր։

Տեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ եւ գործով. ընկեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա զանուն իմ ՚ի դպրութեան կենաց. և ողորմեա քո։

Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամաւ և ակամայ գիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն ընդունիցես մեղաւորիս, զի ՚ի ծնընդենէ սուրբ աւազանին մինչեւ յայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո զգայարանօք իմ-

մովք, եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ողոր։

Ամենախնամ տէր՝ դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ ոչ եւս հայիլ յարատ, և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեանց, եւ բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զստութիւն, և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն, և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղեա զչարժուածն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողոր։

Հուր կենդանի քրիստոս՝ զհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ. զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զկիզճ մտաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո ի սրտի իմում. և ողոր։

Իմաստութիւն հօր յիսուս՝ տուր ինձ իմաստութիւն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո

յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց՝ ի բանից և ի գործոց փրկեա զիս. և ողոր։

Կամեցող բարեաց տէր կամարար՝ մի՛ թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողոր։

Աւրհնեալ երկնաւոր՝ տուր ինձ զարքայութիւն քո զոր խոստացար սիրելեաց քոց. եւ զօրացո զսիրտ իմ առնել զմեղս, և սիրել զբեզ միայն, և առնել զկամս քո. և ողոր։

Խնամող արարածոց՝ պահեա նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ ի պատրանաց մեղաց, ի փորձութեանց դիւաց, և ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողոր։

Պահապան ամենայնի քրիստոս՝ աջ քո հովանի լեցի ի վերայ իմ ի տալեմ և ի գիշերի, ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել եւ ի յառնել՝ զի մի երբեք սասանե-

ցայց. և ողորմեա քո։

Աստուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո, և ընդս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա և պատրաստեա զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան. և ողոր։

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո զիս ի ճար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն. և բեւեռեա ի հոգի իմ զսուակալի օր մահուն, և զերկիւղ գեհենին, և զսէր արքայութեանն, զի ղղևայցայց ի մեզայ, և գործեցից զարդարութիւն. և ողոր։

Աղբիւր անմահութեան՝ աղբերացո ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին. զի լուացից զմեզս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողոր։

Պարգևիչ ողորմութեան՝ պարգեւեա ինձ ուղղափառ հաւատով, եւ բարի գործով, և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ գալ

առ քեզ. և ողորմեա քո։

Բարերար տէր հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութիւն աւանդել զհոգի իմ, եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որ են ի ներքոյ երկնից. և ողոր։

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ի կոչման աւուրն, և հանգչիլ յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և ողոր։

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս փառօք հօր դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա զիս ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից աւրհնեալ. և ողոր։

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ամենայն հաւատացելոց ի քեզ, իմոց եւ օտարաց, ծանօթիմ և անծանօթիմ, կենդանեաց եւ մեռելոց, չնորհեա

և Թ[ն]ամեաց իմոց և ատելեաց ըզ-
Թողութիւն որ առ[ա]ս յանցանաց,
եւ զարձո զնոսա ՚ի չարեացն զոր
ունին վասն իմ, զի ողորմութեան
քոմ արժանի եղիցին. եւ ողոր-
մեա քո։

Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զաղա-
չանս ծառայիս քո, և կատարեա ՚ի
բարի զնդրուածս իմ՝ բարեխո-
սութեամբ սրբուհւոյ Ա[ս]ծածնին,
եւ յովհաննու մկրտչին եւ սրբոյն
ստեփաննոսի նախավկային, և սրբ-
բոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և
սրբոց առաքելոց՝ մարգարէից՝ վար-
դապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրապե-
տաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց, և ա-
մենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և
երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկ-
կրպագութիւն անբաժանելի սուրբ
երրորդութեանդ յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն։

մաղ Վասն սրբուհւոյ աստուածածնին
բարեխոսութեանն՝ տէր ընկալ զա-
ղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

քրզ Աստուած զաստուածածնին՝ և զամե-
նայն սուրբս բարեխօս արասցուք
առ հայր ՚ի յերկինս. զի կամեցեալ
ողորմեցի՝ և գթացեալ կեցուցէ
զարարածս իւր։ Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր կեցո և ողորմեա։

աղօ Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարե-
խօսութիւք սուրբ աստուածածնին՝
անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քոյ,
և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, և
որոց այսօր է յիշատակ։ Լսո մեզ
տէր, եւ ողորմեա. ներեա քաւեա
և թող զմեզս մեր։ Արժանաւորեա
գոհութեամբ փառաւորել զքեզ
ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ հոգւոյդ.
այժմ և միշտ և յաւէ։

Օրհնեալ տէր մեր յի՛ք՛. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

մաղ Զհանգստեան զաղօթս եւ զաղա-
չանս ընկալ մարդասէր աստուած ՚ի
հաճոյս բարեյոյս կամայ քոց. եւ
մեր մեղաց և բազում յանցանացն
Թողութիւն շնորհեա. և քեզ փառք
յաւիտեանս. ամէն։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր, որ պարգեւեցեր զօրս զայս բարեաւ եւ խաղաղութեամբ անցուցանել:

Մարդասէր ՚ած՝ զառաջակայ գիշերս որ ՚ի վերայ մեր գալոց է, ՚ի մեզանից վրկեա, ՚ի չարեաց ազատեա, և ՚ի գործս բարիս առաջնորդեա:

Առաւօտու օրհնութեանդն և վառաբանութեանդն արժանի արա զմեզնայն հաւատացեալս անուանդ քումմ՝ սրբոյ, և պահեա ՚ի խաղաղութեան:

Տէր աստուած մեր՝ տուր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի, բարձ զցասումն և զպատուհասն ՚ի յարարածոյս:

Ողորմեա հարց եւ եղբարց մերոց կենդանեաց և հանգուցելոց:

Ողորմեա զեկեղեցի հինոզաց, երախտաւորաց, պղատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ:

Տէր աստուած՝ օգնեա հաւատաւորացն քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից. զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով ՚ի խաղաղութեան:

Տէր աստուած մեր՝ պահեա զառաջնորդս և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ եւ անխռով ՚ի կամս ողորմութեան քոյ:

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քոյ՝ հալածեա զերեւելի և զներեւոյթ թշնամին ՚ի սահմանաց մերոց և ՚ի բնակութենէս մերմէ:

Փրկեա զմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից, և քեզ փառք յաւիտեանս, ամէն:

Օրհնեալք եղերուք ՚ի չնորհաց սուրբ հոգւոյն, հանգերուք խաղաղութեամբ. եւ տէր եղիցի ընդ ամենեսեան, ամէն:

Խրատք սարկաւագութեան և դպրութեան՝ զարարողութիւնէ Պատարագին։

Աւետ- չահանայն էրիս- սարկաւագո-նս՝ և մտանէ ի սրբատո-ն, և ասէն աղմս.

Քահանայք քո զգեցցին զարդա-րութիւն. և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն հեզութիւն նորա։

Խնդրեացուք հաւատով միաբա-նութեամբ ի տեառնէ՝ զի զօղոր-մութեան զշնորհն իւր արասցէ ի վերայ մեր. տէրն ամենակալ կե-ցուսցէ և ողորմեսցի։

Ողորմեաց մեզ տէր ամ մեր՝ ըստ։

Ե- ասէ չահանայն երիսպասն տէր ողորմեա. և ապա ղաղթէն։ Ե- սարկաւագն աւետ- ղաղաւարդն և ասէ.

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Այնպէս և ղազիէն ասէ և ո-րարին և գօ-ցին և բաղանին և ղ-րլաւին։

Շարական Հանգերձի, յորժամ զգենու։

Ա՛ր հուրդ խորին անհա՛ս ա՛նըս- կիզքն ո՛ր զարդարեցեր զվերի՛ն պետութի՛ւնդ, ի յաւուրս ա՛ստ ան- մա՛տոյց լուսո՛յն. զերապա՛նծ փա- ռո՛ք զդասըս հրե՛ղինայ։ Ա՛նճառա- հրա՛շ զօրութեամբ ստե՛ղծեր զա- դամ պատկե՛ր տիրակա՛ծն, և նազե- լի փառո՛ք զգեստաւորեցե՛ր, ի՛ դրախտն ա՛պեն՛ տեղի բե՛րկրանաց։ Զա՛րչարանո՛ք քո սուրբ մի՛ածնի՛դ նո- րոգեցան ա՛րարածք ամենա՛ծին. եւ վերըստին մարդն ա՛նմահացա՛՛ւ, զարդարեա՛լ ի զգե՛ստ անկոշնա՛տե- լի՛։ Ա՛նձրեւածին բաժա՛կ հրահո- ւան ո՛ր հեղար յաւաքեա՛լսն ի՛ սուրբ վերնատա՛ծնն. հեղ և ի մե՛զ հոգիդ սո՛ւրբ աստըւա՛՛ծ, ընդ

պատմուճանի՛ն զքո զեմաստուածիւ՛։
Տա՛ն քումմ վայելչ՛ սրբութիւն՝ որ
ըզգեցար զվայելչութիւ՛ն. սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ա-
ծե՛աւ, պատե՛ա ըզմէջս մեր ճըշ-
մարտութեամբ։ Ո՛ր զարարչագործ
քա՛զուկըս քո տարածեցեր ընդդէմ
աստեղա՛ց. հաստատե՛ա զբազու-
կըս մեր կա՛րողութե՛ամբ, համ-
քարձմա՛ն ձեռա՛ց առ քե՛զ միչնոր-
դել։ Ակ՛նսամբ թագ՝ի գլուխ պա՛-
տեսցես ըզմիտս և զզգայարա՛ծն.
խաչանի՛շ ուրարմամբ քոտ ա՛հարով-
նի՛, ծաղկեալ յո՛ակեթե՛ղ՝ի զարդ
խո՛ւանին։ Բա՛մից բոլորից տիրապե՛տ
ճշմարտակա՛ծն. նախորատապա՛տ սի-
րով զմեզ զգեստա՛ւորեցե՛ր, քոմ սուրբ խո՛ւհրդոյդ լինել ըս-
պա՛սաւո՛ր։ Թագաւոր երկնաւո՛ր
զե՛կեղեցի քո անշա՛րժ պահեա. եւ
զերկրպագուս անուանըդ քոմ
պահեա՛՛՛՝ի խաղաղութեա՛ն։

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, քհ
և շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր։
Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբը- սրկ
ծութեան իմում գնացի. ՚ի տէր
յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ։
Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս, փոր-
ձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ։
Ողորմութիւն քո տէր առաջի ա-
չաց իմոց, եւ հաճոյ եղէց ճշմար-
տութեան քումմ։
Ոչ նստայց ես յաժոռս նանրաց, և
ընդ անօրէնս ես ոչ մտից։
Ատեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ
ամբարիշտս ես ոչ նստայց։
Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ,
և շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր։
Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո,
եւ պատմել զամենայն սքանչելիս
քո։
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց։
Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնա-
հեղս զկեանս իմ։

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնու-
թեան են, և աջ նոցա լիէ կաշառօք։
Ես յամբծուածութեան իմում գնացի,
փրկեա զիս տէր և ողորմեա ինձ։
Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան. յե-
կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ։
Փառք հօր և որդւոյ և։
քհ Եւ վասն սրբուհւոյ ամենայնի։
քրզ Սուրբ զաստուածածինն և զամե-
նայն սուրբս բարեխօս արասցուք
առ Հայր՝ի յերկինս, զի կամեցեալ
ողորմեսցի և գթացեալ կեցուսցէ
զարարածս իւր. ամենակալ։
քհ Ընկալ տէր զաղաչանս մեր բարե։
Ե- ապա ասէ. Խոստովանիմ առաջի ամ։
Ե- Գրիգոյ Հահանայն ասէ. Ողորմեսցի քեզ։
Ե- ինն ասէ. Զատեսցէ և զձեզ մար։
դպ Յիշեսջիր Եւ զմեզ առաջի անմահ
գառինն աստուծոյ։
քհ Յիշեալ լինիք առաջի անմահ գա-
ռինն աստուծոյ։
փ Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն եր։
Ե այն տղէ՝ ի Լիւն, 334.
քրզ Սուրբ եկեղեցեաս աղաչեսցուք

զտէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ՝ի
մեղաց. և կեցուսցէ հնորհիւ ողոր-
մութեն իւրոյ։ Ամենակալ տէր ամէն։
քհ Ի մէջ տաճարիս և առաջի ամենայն։
Մտից առաջի սեղանոյ աստուածոյ
առ աստուած, որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ։
սրկ Դատ արա ինձ. Ե այն տղէ՝ ի Լիւն, 534։
սրկ Օրհնեսցուք զամենակալն ամէն՝ ըզ-
հայր տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի. որ արժանի արար զմեզ կալ
՝ի տեղւոջ փառաբանութեան և եր-
գել զերգս հոգեւորս։ Ամենակալ
տէր ամէն մեր՝ կեցո և ողորմեա։
քհ Ի յարկի սրբութեն՝ և՝ի տեղւոջս։
Ե- ապա յգէն վերագոյն. և դպիրն եղանակեն ձեռքի՝
ըստ պարզաձի ատուրն, կամ փաղ խորհրդով։
աե Բարբառ աւետեաց ձայնիւ. կրկնէ.
գաբրիէլ գոչէր սրբոյ հնոյն։
Ա՞ր քեզ առաքիմ մանր՞ր. կրկնէ.
պատրաստեա՞լ տեղի՞ տերունեւոյն։
ձնն Եր ծաղիկ այսօր բերվեա՞ք, յար-
մանոյն յերեսաց։ Եւ ո՞րդի դաւ-

Թի՞ ծնանիւ զերդիւն աստուածո՛յ։
ՌՃՆ Ք՚ն վահա՛ց Թագաւո՛րն, այսօր
ԸՆԴ եկեա՛ղ յընծայուածն։ Կատարելո՛ւլ
ՃՁ նա զօրե՛նա, քառանիօրեա՛յ գա՛-
ղստեամբն։
ՃԶ Ա՛սա ելբայեցւո՛ց մանկունքն,
զերդ ըղբրո՛ղեցի՛ն առեալ. հե՛ղ
Թանոսական դա՛սուց, ոճնա՛կից
վե՛հին եղեալ։
ՅԱՐ Ե՛ս ձայն զա՛ւրժո՛ւն ասեմ.
ո՛ր գոչէ՛ք ի քառաՅԹե՛ին։
Ի քառաՅԹե՛ին գոչէ՛ր. հունկ. ձայն
առնէր ՚ի սանդարամետն. հունկ։
ՆՈՐ Ա՛յսօր նո՛ր արեւ հաւրեա՛լ ՚ի նո՛րա՛
ՀԻՐ հրաշ ա՛րեգակնէ՛ն. հունկ. Ա՛յսօր
նո՛ր հո՛ւրն ծաղկեա՛ր. ՚ի նորա-
տո՛ւնկ բուրաստանէ՛ն։
ՀԱՄ Ա՛յսօր անդրանի՛կ հօր միածի՛ն որ-
դի՛ն, յերկի՛նս սըլանայ ադամային
կերպի՛ւ։ Նըշա՛ւ նեղբօղից եղա-
նակեն այսօր, հոյլք հո՛ղեղինաց
երկնաւորացն խըմբից։

ՀԳԼ Նըշա՛ւք հոգւո՛ւն, նըւագս վա՛-
յելուչս։ Վայելուչս բա՛նիւ, զա-
րարչութիւնն նա՛խ ասեմք։
ՎԱՐ Գո՛հար վարդըն վառ առեալ. հունկ.
՚ի վե՛հ հո՛ւրց վարսից արփենից. հունկ։
Ի՛ վե՛ր ՚ի վերայ վարսից, պըղպը-
ջո՛ւր ծաղիկ ծովային. պըղպըջո՛ւր։
ՃԾ Ա՛յսօր գաբրիե՛լ հրեշտակապետն
եկեա՛լ, բերեա՛լ զբարեբա՛ն պըտուկ
յաղթո՛ղ կոչմա՛ն։ Ա՛յսօր կոչեցո՛ւալ
ա՛ռ բոլորիցըն տո՛ւն, զտաճա՛ր բարձ-
րելո՛ւն եւ զբնակարա՛ն հոգւո՛ւն։
ԽԱՋ Խաչն ՚ի նախնո՛ւմն երեւեցա՛ւ,
ծաղկեալ ՚ի դրախտն աստուածա՛-
տո՛ւնկ. մըխիթարիչ եղեւ սէրմո՛ւ
նախագուշակ հօրն ադամայ. մե՛ք ՚ի
յայն փա՛ռսն եմք յուսացեա՛լ,
յոր տէր յիսուս բեւեռեցաւ. և
խոնարհեա՛լ երկըրպագեմք ձեռն-
կալ սուրբ նըշանին։
ՀՐՇ Գո՛ւ՛ռ վե՛ծատ բերկրանաց, քաղց-
րաձայնեա՛լ երգե՛ցողմ ձեզ

հրեշտակապետք, եւ հրեշտակաց գումարքն։

առք Արեգակն արդար որ ի հօրէ ծագեաւ, զառաքեալսըն քո անճառ ընտրհօք լցեաւ։ Ահ լուսոյ յուցեալ հայաստանեայց ազինց, մեծըն լիապէս բարդուղիմեաւ փայլեալ։

մրգ Աստուածային խորոյն անճառ. խորհրդածո՞ք սուրբ մարգարէ՞ք. բանիւ պատմողք զապագայիցն, յառաջագոյն զեղելուվիւնն։

հայ Ի՛ հանդէս ածնի՛ քո բախացեալ ցընծա՛մք, հայր ես վարդապետ, սուրբ հայրապետ (այս անուն)։

եկղ Եկեղեցի կաթողիկէ ի հայաստան, այսօր զմանկունըս ժողովեալ իւր հաւատոյն։

Ձնարեալն որ ասես՝ ղեղէի ի՛ ասել։

Ընտրեալըդ յաստուածոյ, ով երջանիկ սուրբ քահանայ։

Նմանեալ ահաւոնի՛, եւ մովսէսի մարգարէին։

Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինող, զոր ահաւոնն միշտ լզգեներ։

Յօրիներ ըզպատմուճա՛ննն, զոր ի չորից կազմեալ նիւթոց։

Ի կարմրոյ ի կապուտո՛յ ի բեհեզ ի ծիրանեա՛յ։

Թել ըզմեջըն յօրինե՛ր. կարգն առաջինն էր կարկեհան։

Եւ օծումըն գլխոյ անի՛ն, շուրջանակի բոլո՛րաչէն։

Եւ յընթացս գարշապարին, հընչէր երկիր ցընծա՛յր խորանն։

Արդ ի նոյն նմանութեան՛, քրիստոս ըզմեր տէրս յօրինէ։

Յորժամ մըտցե՛ս ի սո՛ւրբ խորանն, անդ յիշեացե՛ս զմեր նըվիրեցեալսն։

Յորժամ առնես ըզպատարա՛գս, յիշեա և զի՛ս ըզբազմամեղս։

Զի և մե՛զ ողորմեացի՛, ի միւսանգա՛մ իւր գալըստեանն։

Հօրըն փա՛ռք, որդւոյն պատի՛ւ, եւ սուրբ Հոգւո՛յն այժմ յա՛ւիտեան։ Յաւիտեա՛նս յաւիտենից. քրիստոս օրհնեա՛լ ի համայնից։

Շարական ինկարնո-լիան սբոյ Պապարագին։

Յայս յարկ նուիրանայ ուխտի տեառըն տաճարիս. ժո՛ղովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պազատանաց առաջիկայ սուրբ պատարագի՛ս. խնկօք անուշիւք խոստ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահըս խորանիս. ուղղութեամբ ընկա՛լ զաղօթս մե՛ր որպէս բուրումն անո՛ւշահոտ խնկոց տաշխից եւ կիւնամանաց. եւ ըզմատուցո՛ղըս պահեա սրբութեամբ միշտ և հանապա՛զ քեզ սպասաւորել։ Բարեխոստութեա՛մբ մօր քո եւ կուսի, ընկալ զաղաչա՛նս քոց պաշտօնէից։ Ո՛ր գերագոյն քան զերկինս պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի աբեամբ քո քրիստոս. եւ ըստ երկնայնոցըն կարգեցեր ի սմա զդասս առաքելոց և մարգարէից սուրբ վարդապետաց. այսօր ժողովեալ գասք քահանայից սարկաւագաց դպրաց և գղերիկոսաց. խոնարհ մատուցանեմք առաջի քո տեր յօրինակ ըստ հնո՛ւմըն զաքարիայ. ընկալ առ ի մե՛նչ ըզ խընկանուէր մաղթանս, որպէս զպատարագն աբելի զնոյի՛ և զաբրահամու. բարեխոստութեամբ վերին քո զօրացդ, միշտ անշարժ պահեա զամօռ հայկազնեացս։

Լինդա յոյժ դուստրը լուսոյ մայր սուրբ կաթուղիկէ մանկամբք քո սիոն. զարդարեալ պըճնեա հարսըն պա՛նծալի երկնանըմա՛ն լուսաճեմ խորան. զի օծեալն ա՛ծ է՛նն ի յէէն անծախապէս ի քե՛զ միշտ պատարագի. հօր ի հաւուրթիւն մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարմի՛ն եւ զարիւն իւր սո՛ւրբ. վասն իւր կատարման սուրբ տնօրէնու-

թեան, նշորհէ զԹողութի կանգ-
նողի տաճարիս։
Ջանապահական կոյսըն մարիամ աս-
տուածածնին խոստովանիմ սուրբ
եկեղեցի. ուստի սըբաւ հայցն
անմահութեան եւ բաժակ մեզ
ուրախարար. տուք օրհնութիւնս
նըման հոգեւոր երգոյ։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։
քհ Օրհնեալ Թագաւորութիւն հօր և։

Ե- ասի ժամամո՛ւտ ըստ պարզաճի ա-ո-ր։

սրկ Եւ ևս խաղաղու ։ Օրհնեա՛ տէր։
քհ Օրհնութիւն և ։ Խաղաղութիւն։
դպ Եւ ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ։
սրկ Աստուծո՛յ երկրպագեացո՛ւք։
դպ Ա՛ռաջի՛ք քո՛ տէր։
քհ Տէր ա՛ծ մեր, որոյ կարողութիւնդ։

Ե- ասի վոհն և ղուկանն ըստ պարզաճի։

սրկ Օրհնեա՛ տէրւ։
քհ Զի քո է կարողութիւն և զօրու ։
սրկ Պա՛տճառ եմ։

Նայնպէս և զԱսուրբ աստուածն՝ ըստ պարզաճի
ա-ո-ր՝ գիւ և աստ ։

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղա ։ սրկ
Տէր ո՛ղորմեա՛։ դպ
Վասն խաղաղութեան ամ աշխար- սրկ
հի, և հաստատութեան սրբոյ եկե-
ղեցւոյ. զտէր աղա ։ Տէր ողորմեա՛։ դպ
Վա՛ ամ սո՛ւրբ և ուղղափառ եպիս-
կոպոսաց. զտէր աղա ։ Տէր ողորմեա՛։
Վասն հայրապետի՛ն մերոյ տէառն
(այս անո՛ւն) կենաց, և փրկութե՛ հոգւոյ
նորին. զտէր աղա ։ Տէր ողորմեա՛։
Վա՛ վարդապետա՛ց քահանայի՛ց սար-
կաւագաց դպրաց և ամենայն ուխտի
մանկանց եկեղեցւոյ. զա՛ր ։ Տէր ողոր։
Վասն բարեպաշտ Թագաւորաց և
ա՛ծ ասէր իշխանաց, զօրավարաց և զօ-
րուց նոցին. զտէր ա ։ Տէր ողորմեա՛։
Վասն հոգւո՛յն հանգուցելոց որք ։
Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛։
Եւ եւս միաբա՛ն վասն ճշմարիտ ։
Տէր ողորմեա՛։

Զանձինըս մեր և ըզմիմեանըս տեղն։
Քեզ տեառնդ յանձն եղիցի՛ք։
Ողորմեաց մեզ տէր ա՛ծ մեր ըստ։
Տէր ողորմեա՛. տէր ողոր. տէ՛ր ողոր։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Զի ողորմած և մարդասէր ես դու ։

Գէրդ ալը- Ա-եպարանն և Հա-ապամն՝
ի ձալ- գէպ և կարդա։

սրկ Օրհնեա՛ տէր ։

քհ Իակ մեք փառաւորեցու՛ք որ չա։

սրկ Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

դպ Տէր ողորմեա՛։

սրկ Եւ ե՛ւս հաւատով աղաչեցու՛ք և
խնդրեցու՛ք ի տեառնէ աստուծոյ
և ի փրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիս-
տոսէ ի ժամուս պաշտաման և ա-
ղօթից։ Զի արժանի ընդունելու-
թեան արասցէ, լուիցէ տէր ձայնի
աղաչանաց մերոց։ Ընկալցի ըզխընդ-
ըրուածս սրտից մերոց. թողցէ
զյանցանըս մեր, ողորմեսցի ի վե-
րայ մեր։ Աղօթք մեր եւ խընդրու-

ուածք յամենայն ժամ մատցեն ա-
ռաջի մեծի տէրութեան նորա։ Եւ
նա տացէ մեզ միաբան միով հաւա-
տով արդարութեան վաստակիլ ի
գործըս բարիս։ Զի ողորմութեան
ընդունիցի իւր արասցէ ի վերայ մեր.
տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողոր։
Կեցո տէր։

դպ Զժամ սուրբ պատարագիս եւ զա-
սրկ ռաջակայ օրս խաղաղութեամբ ան։
Շնորհեա տէր։

դպ Զհրեշտակ խաղաղութեան պահա։
սրկ Շնորհեա տէր։
Զքաւութիւն և զթողութիւն։
Շնորհեա տէր։
Զսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զո։
Շնորհեա տէր։
Եւ եւս միաբան վան ճշմարիտ և։
Տէ՛ր ողորմեա՛։
Զանձինըս մե՛ր և զմիմեանըս տեղն։
Քեզ տեառնդ յանձն եղիցի՛ք։
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած։

Տէր ողորմեա՛, տէր ողոր. տէ՛ր ո՛ւ։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Որպէս զի արժա։ Խաղաղութիւն։

դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛մ։

սրկ Աստուծոյ երկրպագեսցո՛ւք։

դպ Առաջի քո տէր։

քհ Խաղաղութի՛ւ քով քրիստոս փրկիչ։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Տէր ա՛ծ օրհնեսցէ զամենեսեան։

սրկ Մի ո՛ք յերախայից, մի՛ ո՛ք ի թե-
րահաւատից, եւ մի՛ ո՛ք յապաշխա-
րողաց, եւ յանմաքրից մերձեսցի
յաստուածային խորհուրդս։

դպ Ա՛րդեօք տերունական՛ն, և արիւն
փրկչակա՛ն, կա՛յ առաջի՛ն. երկնա-
յի՛ն զօրութիւնքն յաներեւոյթս,
երգեն և ասեն անհանգիստ բար-
բառով. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ.
տէր զօրութեա՛նց։

սրկ Սաղմոս ասացէք տեառն աստուծոյ
մերո՛ւ, դպիրք ձայնիւ քաղցրու-
թեամբ զերգըս հոգեւո՛ր։

Եւ երիցն եղանակեն շնորհաւորութի՛ւնն
ըստ խորհրդոյ աւուրն։

Ծննդեան, Աւետեաց, Վարդավառի, և Աստուածածնի։

Բազմո՛ւթիւնք հրեշտակա՛ց. եւ
զօրա՛ց երկնաւո՛րաց, յիջեա՛ւ
ի յերկինից ընդ միածի՛ն քո՛ւ
եա՛՛՛ւ լի՛՛ն։ Որք երգէին և ասէի՛ն.
սա է որդի՛ն աստուածո՛յ. ամենե-
քեա՛ն ասացուք, ուրախ լերուք
երկինք և ցնծասցեն հիմունք աշ-
խարհի։ Ձի աստուածն յաւիտե-
նակա՛ն ի յերկրի երեւեցաւ, եւ
ընդ մարդկա՛ն շրջեցաւ. զի կե-
ցուսցէ՛ զանձինս մե՛ր։

Մեսի հինգշաբաթի։

Ո՛ր վերայ նըստիս ի կառս հրա՛-
նելոյ քոյոյ աստուածա՛յ, անճա՛-
ռելի բանիդ աստուա՛ծ։ Ա՛յսօր
իջեալ ի յերկնայինոցն՝ վայրն քո՛ց
արարածոցս. յանձն՝ առեր բա՛՛ղ-
մի՛լ ընդ աչա՛՛՛կերտան։ Եւ սե-

թովքէքն եւ քերթովքէքն հիացեալ զամենայնի՛ն. եւ պետութիւնք վերին զօրացն սքանչացեալ ապշեալ կէ՛ին առ Ա՛ստուած. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. տէ՛ր զօրութեա՛նց։

Յինանց և Խաչի։

Ո՛վ՝ ոմն տէ՛ր աստուա՛ծ մեր, խաչեցա՛ւ վասի՛ն մեր. թա՛ղեցաւ, և յարեա՛ւ հաւատարիմ եղե՛ւ յաշխարհի եւ համբարձա՛ւ փառօք։ Եկայք ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ ես տէր աստուա՛ծ մեր։

Կիւրակէի, Եկեղեցւոյ, Ծաղկազարդի, և Հրեշտակաց։

Հրեշտակայի՛ն կարգաւորութեամբ լցեր աստուա՛ծ, զբո՛ւ սո՛ւրբ զեկեղեցի՛ն։ Հազա՛ւրք հազարաց հրեշտակապե՛տք կա՛ն առաջի՛ քո։ Եւ բիւրք բիւրուց հրեշտակքք պաշտեն զքեզ տէր, և՛ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն։

Զայնի՛ւ խորհրդականաւ, սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. տէ՛ր զօրութեա՛նց։

Պահոց, Ննջեցելոց։

Վանքն յիշատակի հանգո՛ւցեալքն ընկալ հայր սո՛ւրբ մարդասէ՛ր քոպաշտարաց։ Եւ համարեա զհոգիս նոցա՛, ի թիւս սրբոց քոց յարքայութեա՛նդ երկնից։ Մա՛նաւանդ՝ զի հաւատով մատուցցուք զպաշտաւնագս. հաշտեսցի՛ աստուածդի՛ութիւնդ, եւ հանգուսցէ զհոգիս նոցա։

Մարտիրոսաց։

Սրբութիւն սրբոց մե՛ծ ես եւ ահաւո՛ր։ Եւ զի՞նուորութիւնքդ հրեշտակա՛ց օրհնեն զքեզ և աւանդ։ փա՛ռք ի՛ քո՛ւ բարձրե՛ալ աստուածդ. և յերկի՛ր խաղաղութիւն։

Մարգարէից, Առաքելոց, և Հայրապետաց։

Ա՛մենակալ ես տէր զօրութեանց. ո՛ր թագաւո՛րդ ես յաւիտեանից։ Ո՛ր նըստիս յերկնից՝ ի յերկի՛նս եւ լսես

ծագե՞ս յարարածըս քո։ Որ խոնարհ-
հոգեաւքը լինիր ի կերակուր, քեզ
պատարագըս մատուցանեմք։ Եւ
սուրբ զանուանդ քո վառաւորեմք։
տէր որ պըսակիչդ ես քոց սրբոց
(այսանուն)։ Վասն զի սոքա եւն մեզ
բարեխօս. տէր ամենակալ՝ի քոմ
յարքայութեան։

Ե- լիւ հանդիսաւոր օր լինի. և ըսո-րբ խորհուրդն
վերաբերել կոչիցս, այս է արարողու-թիւնն։
Յորժամ ջահանայն ասէ.

Տէր աստուած օրհնեսցէ զամենե։

Ե- սարկաւագն յայնէ։

Սաղմոս ասացէք տեառն աստուա։

Ե- դպիրն երգեն ընդ ամբաստանութեան
ասուրն. հանգնեալ.

սրկ Մի ոք յերախայից. մի ոք՝ի թե։
դպ Մարմին տէրունական՝ն. եւ արիւն։

Ե- գան խնկարկելով՝ի սուրբ խորհուրդն։

սրկ Ցարեւո՞ւ էհար ըզխորան իւր. եւ
ինքն որպէս փեսայ, զի երանէ յա-
ռագաստէ իւրմէ։

դպ Եւ ցընծայ նա՝ որպէս հսկայ, յըն-
թանալ ըզճանապարհըս իւր։
սրկ Ո՛րք յըզ-քրո՛ւ՛ւ՛ւ՛վեւ՛ի՛ց՛ն։
դպ Խո՛րհըրդաբաւ՛ր կե՛ցպա՛յ՛ն՛ի՛մ՛ք։

Ե- գան յարե-ելէն կողմն.

սրկ Ձանապարհ տարեք այնմիկ՝ որ նստի
յերկնից երկինս ընդ արեւելս։
դպ Ե՛ւ կե՛նդա՛նաբա՛ր ե՛ւ րո՛ր-դո՛ո-
թեա՛ն՛ն, զե՛րե՛ք-բըրեա՛՛ն՛ զօրհ-
նո՛ւթիւնս մատո՛՛ւցա՛՛նեմք։

Ե- գան՝ի հարաւակողմն։

սրկ Աստուա՛՛ծ՝ի հարաւոյ եկեսցէ. և
սուրբն՝ի վառա՛՛ն լեռնէ։
դպ Ջամե՛նա՛յն զկե՛նցա՛՛ղա՛՛կա՛՛նս՝ի քաց
դնե՛՛ւ՛՛ւ՛ւ՛ով ըզգո՛ւ՛ւ՛ւ՛թս։

Ե- գան յասպիճան խորանին. և բարձր ահաւոր
խորհրդոյն ասացէք հանդարտու-թեամբ։

սրկ Համբարձէք իշխանք զդրուն-ս ձեր
՝ի վեր. համբարձցին դրուն-ք յաւի-
տեանից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։

Ե- պատարագողն խնկարկէ և հարցանէ։

քհ Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց. տէր

հզօր զօրութեամբ իւրով. տէր կա-
ղող՝ի պատերազմի։

դպ Ո՞րպէս զի՛ր զձագա՛ւսն ամե՛ր-
նեցո՛ւն ընդո՛ւնկ՝ցիմք։

սրկ Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
՝ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի-
տեանից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։

քհ Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց և տէր
զօրութեանց։

դպ Ե՞ր ընդհրե՛ւշտակա՛ց հանդիսա-
պե՞ս ընծայեալ բերե՛մք ընկարգ։

սրկ Սա ինքն է Թագաւոր փառաց։

Ե- պապարգեղն երկրպագէ ահի- և դող-լեամբ՝ և
առնու ՝ի ձեռաց սարկաւագին. և խալխնէ ՝ի վերայ
ժողովրդեանն ասելով.

Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։

դպ Ա՛լէլ՛ո՛ւյ՛ա՛։

սրկ Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

դպ Տէր ո՛ղորմեա՛։

սրկ Եւ եւս հաւատով և սրբութեամբ
կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սե

զանոյս աստուածոյ ահիւ։ Մի՛ խըղ-
ճիւ և գայթակղութեամբ. մի՛ նեն-
գութեամբ, խորամանկութեամբ.
մի՛ պատրանօք և խաբէութեամբ։
Մի՛ երկմտութեամբ եւ մի՛ թերա-
հաւատութեամբ. այլ ուղիղ վա-
րուք, պարզ մըտօք, միամիտ սըր-
տիւ, կատարեալ հաւատով։ Լցեալ
սիրով, լի և առաւելեալ ամենայն
գործովք բարութեան կացցուք յա-
ղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս աս-
տուածոյ, և գտցուք զողորմութեան
զչնորհս։ Յաւուր յայտնութեան և
՝ի միւսանգամ գալստեան տեառն
մերոյ և փրկչին յիսուսի քրիստոսի
կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Կեցո տէ՛ր և ողորմեա՛։ դպ

Օրհնեա տէր։ սրկ

Շնորհօք և մար։ Խաղաղութիւն։ քհ

Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ։ դպ

Աստուածոյ երկիրպագեսցո՛ւք։ սրկ

Առաջի քո տէր։ դպ

սրկ Ողջոյն տուք միմեանց ՚ի համբոյր սրբութեան. և ոչ էք կարողք հաղորդիլ ածային խորհրդոյն՝ առ դրունս ելէք և աղօթեցէք։

դպ Քրիստոս ՚ի մէջ մեր յայտնեցաւ. որ էնն աստուած աստ բազմեցաւ։ Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ. ըր ողջունի հրամանն տուաւ։ Եկեղեցիս ի անձն եղեւ. համբոյրս յօդ լըրման տըւաւ։ Թշնամութիւնըն հեռացաւ. սէրն յընդհանուրս սփռեցաւ։ Արդ պաշտօնեայք բարձեալ զձայն. տուք զօրհնութիւն՚ի միբեբան. միաբանական ածութեանն. որ տուեալ սրովբէքն են սըրբաբան։

Ոմանք և զայս ասեն ՚ի հանդիսի պօղոսի։

սրկ Ո՛րք հաւատով կայք յանդիման սուրբ սեղանոյս արբայական, տեսէք բազմեալ զքո՛ արքայն, և շուրջ պատեալ զօրք վերնական։

դպ Վ՚ եր համբառնա՛նք զաչս ունելով, և պաղատիմք զայս ասելով։ Ը՛զմեզ զքս մեր մի՛ յիշեսցես, այլ գըթութեամբ քո քաւեսցես։ Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք ըզքեզ, եւ ընդ սրբոց քոց, տէր փա՛ռք քեզ։

սրկ Ա՛հիւ կացցուք. երկիւղի՛ւ կացցո՛ւք. բարւո՛ր կացցուք. և նայեցարո՛ւք ըզպաշտօնեայսդ։

դպ Ա՛ռ քեզ աստուա՛ծ։

սրկ Պա՛տարագ քո՛ մատչի անարատ գա՛ռն ձեր։

դպ Ողորմութի՛ւն և խաղաղութի՛ւն և պատարագ օրհնութեա՛ն։

սրկ Օ՛րհնեա՛ տէր։

քհ Շնորհք՝ սէր՝ և աստուածային սրբա։

դպ Ա՛մէն. և ընդ հոգեւո՛դ քո՛ւմ։

սրկ Ըզգրո՛ւնս, ըզգրո՛ւնս, ամենայն իմաստութեամբ և ըզգուշութեամբ։ Ի վե՛ր ընծայեցուցէք ըզմիտս ձե՛ր աստուածայի՛ն երկիւղի՛ւ։

դպ Ո՛ւնիմք առ քեզ տէր ամենա՛կալ։

սրկ Եւ գոհացարո՛ւք զտեառնէ բոլո՛ր սըրտիւ։

դպ Ա՛ժան և խրա՛ւ։

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Եւ ընդ սերովբէան և ընդ քերովբէ։

Իսկ ի հանդիպել առաքն՝ ոմանք զինի Աւժան և իրաբին ասեն զայս։

սրկ Եւ զըստոյգ փրկութեան որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս գոհութիւն մատուցանեմք քեզ քրիստոս։ Որով եւ ըզհրաշալի զյարութիւնըդ քո գեվէն զօրութիւնք։

Սաւրէն սերովբէքն. դողան քերովբէքն. և իշխանութիւնք վերինն պետութիւնըն պարառեալ քաղցր ձայնիւ եղանակեն և ասեն։

դպ Սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. տէր զօրութեա՛ն։ Լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո. օրհնութիւն ի բարձունս. օրհնեալ որ եկիր եւ գալոցդ ես անուա՛մբ տեառն. ովսաննա՛ ի բարձունս։

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Առէք կերէք այս է մարմին իմ որ։

դպ Ա՛մե՛ն։

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Արբէք ի սմանէ ամենեքեան. այս։

դպ Ա՛մե՛ն։ Հայր երկնաւոր. որ զորդիդ քո եառեր ի մահ վասն մեր պա՛տառապան պատեաց մերոց. հեղմամբ արեան նորա ազաչեմք ըզքեզ ողորմեա՛ քո բանաւոր հօտի։

սրկ Օրհնե՛ա տէր։

քհ Եւ զբոյս ի բոյոց՝ քեզ մատու։

դպ Յամենայնի օրհնեա՛լ ես տէր. օրհնե՛մք ըզքեզ. գովեմք ըզքեզ. գոհանա՛մք ըզքէն. աղաչեմք ըզքեզ տէր աստուա՛ծ մե՛ր։

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Խաղաղութիւն ամենեցուն։

դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ։

սրկ Աստուծոյ երկրպագեսցո՛ւք։

դպ Առաջի քո տէր։ Որդի՛ այ. որ պատարագեա՛լ հօր ի հաշտութի՛ն հաց կեանց բաշխիս ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սո՛ւրբ, աղաչե՛մք ըզքեզ ողորմեա արեամբ քով փրկեալ հօտի։

սրկ Օ՛րհնեա տէր։
քհ Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն։
դպ Հոգի՛ աստուածոյ. որ զփառակից.
քո զխորհո՛ւրդ, իջեալ ՚ի լերկինից
կա՛տարես ՚ի ձեռս մեր. հեղմա՛մբ
արեան սուրբ ալաչէ՛մբ ըզքեզ հան-
գո՛ զհոգիս մեր ննջեցեալցն։
սրկ Օրհնեա տէր։
քհ Ընդ որս և մեզ այց արասցես քա։
դպ Յիշեա տէր և ողորմեա՛։
քհ Աստուածածնին սրբոյ կուսին մա։
դպ Յիշեա տէր և ողորմեա՛։

Սրխա-ափն յաջակողմն սեղանոյն յետ-նամած ասասղէ։

սրկ Առաքելոց սբց. մարգարէից. վար-
դապետաց. մարտիրոսաց. և ամե-
նայն հայրապետաց սբց։ Առաքե-
լագործ եպիսկոպոսաց. երիցանց.
ուղղափառ սարկաւագաց. և ամե-
նայն սրբոց։ Եղիցի յիշատակ ՚ի սբ
պատարագս՝ աղաչեմ՛ք։
դպ Յիշեա տէր և ողորմեա՛։

Յարութեան ից-րակէց ղայս ասա։

սրկ Օրհնեալ գովեալ և փառաւորեալ,
հրաշալի և ահաւոր յարութեանն
քրիստոսի երկիրպագանե՛մք։
դպ Փա՛ռք յարութեան քո՛ տէր։

Ի ժամ սրբոյն ղայս ասա։

սրկ Սուրբ և աստուածահաճոյ մարգա-
րէին. հայրապետին. առաքելոյն.
մարտիրոսին. (այս անուն). որոյ այսօր
զյիշատակն կատարեցաք, եղիցի
յիշատակ ՚ի սբ պատարագս աղա։
դպ Յիշեա տէր և ողորմեա։
սրկ Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին
լուսաւորչացն՝ սրբոց Թադէոսի
և բարդուղիմէոսի առաքելոցն, և
գրիգորի լուսաւորչին։ Արիստակի-
սի. վրթանիսի. յուսկանըն. գրիգո-
րիսի. ներսէսի. սահակայ. դանիէ-
լի. և խադայ. մեսրոպայ վարդա-
պետին. և գրիգորի նարեկացւոյն.
և ներսէսի կլայեցւոյն. յոհաննու
որոտնեցւոյն. և գրիգորի եւ մով-

սէսի տաճեւացեացն. և սրբոց գլ-
խիգլխեանց և ներսխեանց. հով-
ուաց եւ հովուապետացն հայաս-
տանեայց. եղիցի յիշատակ ՚ի ։

դպ Յիշեա տէր և ողորմեա ։

սրկ Միանձնացելոց սրբոց, առաքինաբեր
և աստուածծուսոյց կրօնաւորացն,
պօղոսի. անտօնի. պօղայ. մակարայ.
ռնոսիրիոսի. աբբայ մարկոսի. սրա-
պիոնի. նեղոսի. արսէնի. եւագրի.
պարսամայ ։ Յօհաննիսեանց եւ սի-
մէօնեանց. սրբոց ոսկեանց և սու-
քիասանց. և ամենայն սրբոց, հարց
եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիե-
զերս. եղիցի յիշատակ ՚ի ։

դպ Յիշեա տէր և ողորմեա ։

սրկ Թագաւորաց հաւատացելոց սրբ-
բոց՝ աբգարու. կոստանդիանոսի.
տրդատայ. և թէոդոսից. և ամե-
նայն սուրբ և բարեպաշտ թագա-
ւորաց և աստուածծասէր իշխանաց.
եղիցի յիշատակ ՚ի ։

Յիշեա տէր և ողորմեա ։ դպ

Ընդհանուր ամենայն հաւատացե- սրկ
լոց. արանց և կանանց. ծերոց եւ
տղայոց. և ամենայն չափու հասակի
հաւատով և սրբութ՚ի քրիստոս
ննջեցեալոցն. եղիցի յիշատակ ՚ի ։

Յիշեա տէր և ողորմեա ։ դպ

Օրհնեա տէր ։ սրկ

Եւս առաւել զեպիսկոպոսապե ։ քհ

Գոհութիւն և փառաբանութիւն սրկ
մատուցանեմք քեզ տէր աստուած
մեր, վասն սուրբ եւ անմահ պա-
տարագիս որ ՚ի վերայ սրբոց սեղա-
նոյս. զի սա մեզ ՚ի սրբութիւն կեն-
դանութեան պարգեւեացէ ։ Սովաւ
չնորհեա զսէր զհաստատութիւն
եւ զըզճալի զխաղաղութիւն ամե-
նայն աշխարհի. սրբոց եկեղեցւոյ
եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկո-
պոսաց. եպիսկոպոսապետին մերոյ
եւ պատուական հայրապետին ամ
հայոց տեն (այս անուն). և մերոյ արհի

եպիսկոպոսին և երջանիկ րաբունապետին տէն (այս անուն). և քահանայիս որ զպատարագս մատուցանէ: Եւ վերջոյ ԹԷց և յաղթուԷց ի ագաւոր բայ քրիստոնէից և իշխանացըն բարեպաշտից: Աղաչեցուք և խնդրեցուք և վասըն հոգւոցըն հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ րաբունապետացըն մերոց, եւ չինոզայ սուրբ եկեղեցւոյս, և ոյք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ: ԱղատուԹիւն եղբարց մերոց գերելոց և չնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով և սրբուԹԷ ի քրիստոս կատարելոց. եղիցի յիշատակ ի:

դպ Ըստ ամի. և յաղագս ամենեցունն:

սրկ Օրհնեա՛ տէր:

քհ Եւ եղիցի ողորմուԹիւն մեծիս աս:

դպ Ամէն. և ընդ հոգւոցդ քոնմ:

Եւ սարկաւագն չորեք ի ՌԱ:

սրկ Եւ եւս խաղաղուԹեան զտէր աղա:

Տէր ողորմեա:

դպ Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք. եւս առաւելապէս զտէր աղա:

սրկ Տէր ողորմեա:

դպ Վասն մատուցեալ սուրբ և աստուածային պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. զտէր աղա:

սրկ Տէր ողորմեա:

Որպէս զի տէր աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ երկնային եւ յիմանալի իւր մատուցարանն. զիոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զչնորհս եւ զպարգեւս հոգւոյն սրբոյ. զտէր աղա:

Տէր ողորմեա:

Ընկալ կեցո և ողորմեա. և պահեա զմեզ տէր քոյին չնորհիւդ:

Կեցո տէր և ողորմեա:

Զամենասրբուհի զածածինն զմիշտ կոյսն մարիամ, հանդերձ ամենայն սրբովք յիշեալ. զտէր աղա:

Յիշեա տէր և ողորմեա:

սրկ Եւ եւս միաբան վասն ձշմարիտ և։
դպ Տէր ողորմեա՛։
սրկ Զանձինս մեր և զմիմեանս, տեառն։
դպ Քեզ տեառնդ յանձն եղիցո՛ւք։
սրկ Ողորմեաց մեզ տէր ամէն մեր. ըստ։
դպ Տէր ողորմեա՛. տէր ողոր. տէր ո՛ղոր։
սրկ Օրհնեա տէր։
քհ Եւ տուր մեզ համարձակաձայն։
դպ Հայր մեր ո՛ր յերկի՛նս ես. սուրբ
եղիցի՛ անուն քո։ եկեսցէ՛ արքա՛-
յութիւն քո. եղիցին կամք քո՛ որ-
պէս յերկի՛նս և յերկրի՛։ Զհա՛ց մեր
հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր։ Եւ
թո՛ղ մեզ ըզպարտս մեր, որպէս
և մեք թողո՛ւմք մերոց պարտապա-
նա՛ց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձու-
թիւն. այլ փրկեա՛ ի չարէ։
սրկ Օրհնեա տէր։
քհ Զի քո է արքայութի՛ւն։ Զաւրութի՛ւն։
դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ։
սրկ Աստուածդ երկիւղածացո՛ւք։
դպ Առաջի՛ք քո տէր։

Քահանայն խոնարհի. և ամենայն ժողովրդական խոնարհին ի վայր։ Եւ սարկաւագն յայնէ.

սրկ Օրհնեա՛ տէր։
քհ Քրիստոսի՛ Յիսուսի՛ տերամբ։

Եւ սարկաւագն յայնէ բարձր.

սրկ Պատճա՛ռեսջիք։
քհ Ի սրբութի՛ւն սրբոց։
դպ Միայի՛ն սո՛ւրբ. միայի՛ն տէ՛ր. Յիսո՛ւս
Քրիստո՛ս ի փառս Աստուծոյ Հօր. Ամէ՛ն։
սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։
քհ Օրհնեալ Հայր սուրբ ա՛ծ ձշմարիտ։
դպ Ա՛մէ՛՛ն։
սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։
քհ Օրհնեալ Որդի՛դ սուրբ ա՛ծ ձշմարիտ։
դպ Ա՛մէ՛ն։
սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։
քհ Օրհնեալ Հոգի՛դ սուրբ ա՛ծ ձշմարիտ։
դպ Ա՛մէ՛ն։
սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։
քհ Օրհնութի՛ւն և փառք Հօր և որդ։
դպ Ա՛մէ՛ն։ Հայր սուրբ. որդի՛դ սուրբ.
հոգի՛դ սուրբ։ Օրհնութի՛ւն Հօր

և որդւոյ և սրբոյ հոգւոյն. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
Ամէն։

արկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Ի ո՛ր ի՛ ո՛ր պատուական մարմնոյ։

Ե- խաչակնքէ քահանայն սկհոնէն ի վերայ ծողովրդեանն
և դառնայ ի սո-րբ սեղանն. և գոչէն ղվարգոյրն։
Ե- չորոքէ սարկա-գն։

Սաղմոս ասացէք տեառն ամենայն
դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ
զերգս հոգեւորս։ Զի սմա վայելեն
սաղմոսք և օրհնութիւնք, ալէլուք
եւ երգք հոգեւորք։ Պաշտօնեայք
հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէք,
և զտէր յերկինս օրհնեցէք։

Ե- դպրն եղանէն։

Քրիստոս պատարագեա՛լ բաշխի ի
միջի մերում. ալէլո՛ւիա։
Զմարմին իւր տայ մեզ կերակո՛ւր
և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ.
ալէլո՛ւիա։
Մասին առ տէր եւ առէք ըզնա.
ալէլո՛ւիա։

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է
տէր. ալէլո՛ւիա։
Օրհնեցէ՛ք ըզտէր յերկինս. ալէ։
Օրհնեցէ՛ք ըզնա ի բարձունս.
ալէլո՛ւիա։
Օրհնեցէ՛ք ըզնա ամենայն հրեշ-
տակք նորա. ալէլո՛ւիա։
Օրհնեցէ՛ք ըզնա ամենայն զօրու-
թիւնք նորա. ալէլո՛ւիա։

Ե- դպրն եղանէն ըստ խորհրդոյ ըս-
պասաճի ա-ո-րն։
Ե- չորեքն վարգոյրն յետս։ Ե- սարկա-գն
չորոքէ բարձր յայնի-։

Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մա-
տիք և սրբութիւն հաղորդեցարուք։

Ե- ծողովո-րդն ասէն յայնի-։

դպ Աճ մեր և տէր մեր երեւեցաւ մեզ.
օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։

քհ Կեցո տէր զժողովուրդս քո. և։

Դարձեալ չորեքն վարգոյրն։
Ե- դպրն երգէն։

Լցան՝ ի՛ բարութեա՛նց քո՛ց տէր.

ճաշակելով զմարմինն քո և զարիւնն. փա՛ռք ՚ի բարձունսըս կերակրողիդ ըզմեզ: Որ հանապազ կերակրես ըզմեզ. առաքեա ՚ի մեզ ըզհոգեւո՛ր քո զօրհնո՛ւթիւնն. փա՛ռք ՚ի բարձունսըս կերակրողիդ ըզմե՛զ:

Ց- սրխոացն ոտրոյք.

Եւ ևս խաղաղութեան զտեր աղա: Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յաստուածային, սուրբ երկնային անմահ անապատ և անապական խորհրդոյս, զտեառնէ գոհացարուք:

դպ Գոհանա՛մք ըզքեն տէր. որ կերակրեցե՛ր ըզմեզ յանմահական սեղանո՛յ քո՛յ: Բաշխեալով ըզմարմինդ և զարիւնդ ՚ի փրկութիւն աշխարհի. ե՛ւ կեա՛նք անձա՛նց մերոց:

Խնկ ասպանօր դպիրն եղանակեն պաղ խորհրդաւոր. Գինքն ոտհանայն կապարեցեք վարգ աղօթիցն:

Ց- յորժամ հաղորդին արքանաւորքն, դպիրն երգեն զսաղս զայս:

Մա՛յր հաւատոյ սո՛ւրբ հարսնաբա՛ն. եւ առագա՛ստ գերազարմա՛ն. դո՛ւ փեսայիդ անմահակա՛ն. որ զարդարեա՛ց զքե՛զ անվախճա՛ն: Երկրորդ երկի՛նք դո՛ւ հրաշական. փառաց ՚ի փառս բարձրակա՛ն. որ զմե՛զ ծնանի՛ս լուսոյ նըմա՛ն. աւազանա՛ն որդեխակա՛ն: Բաշխես ըզհա՛ցըն մաքրակա՛ն. զարիւնդ ըմպե՛լ տաս սոսկակա՛ն. հանես ՚ի վի՛ճ գերաստիճա՛ն. յիմանալեա՛ց անջոկակա՛ն: Եկայք որդի՛ք նոր սիօնի՛. մատիք առ տե՛ր մեր սրբութեա՛մբ. ճաշակեցի՛ք եւ տեսէ՛ք. զի քաղցր է տէ՛ր մեր զօրութեա՛մբ: Նա բաժանեա՛ց ըզյորդանա՛ն. դո՛ւ զծով մեզա՛ց աշխարհական. նըման յեսուա՛յ մեծ զօրական. զքեզ տէր յիսո՛ւս հօր էական:

Հինն օրինակ քեզ և նըմանն.
դու խոտանի՞ն գերադրականն.
նա խոտտակեա՛ց զբոնս անպամանդ.
դու զըժոխո՛ց զբոնա՝ ի հիմանց։
Հացս այս մարմի՞ն է քրիստոսի.
բաժակս արի՞ւն նորոյ ուխտի.
ծածկեալ խորհո՞ւրդըն մեծ յայտնի.
աստուած ի մա՛ մեզ տեսանի։
Սա է քրիստո՛ս բանն ասացեա՛ծ.
որ ընդ աջմէ՛ հօրըն բազմի՛.
եւ աստ ի մե՛զ պատարագի՛.
բառնայ զմե՛ղըս աշխարհի՛։
Ա՛յն որ օրհնեա՛լ է յաւիտեա՛ն.
հաւքք և հոգւո՛վքըն միաբա՛ն.
այժմ և յաւէ՛տ և յապագա՛յն.
եւ անըսպա՛ռ միշտ յաւիտեա՛ն։

Ե՛ւ ի վերջ պաղին՝ ասէ սարկաւագն.

Օ՛րհնեա տէ՛ր։

քհ Որ օրհնեաս զայնոսիկ որք օրհնեն։
դպ Եղիցի անուն տո՛ւն օրհնեալ՝ յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան։ Երէց կ՚ինէ։
քհ Կատարումն օրինաց և մարգարէից։

Ե՛ւ ասէն՝ Ալէլուիա օրթի։ սրկ
Յետ յարութեե տո՛ւն մերոյ Յի՛սի քրի՛ստ։ քհ
Եւ իբրեւ ճաչեցին. կա՛մ ի սկզբա։
Փառք քեզ տէր աստուած մեր։ դպ
Սուրբ աւետարանաւս պաշտեա։ սրկ
Պահպանեա զծառայս քո քրի՛ստ։ քհ
Օրհնեցից զքե՛զ յամէ՛ ժամ. յամէ՛ ժամ դպ
օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։
Օրհնեալք եղերուք ի՛ Տեառնէ սրբ քհ
Հոգւոյն. երիսայք խաղաղութիւ.
և տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամե-
նեսեանդ. ամէն։

Ե՛ւ ի բաղեբէ ընթերցուա՝ ժողովրդեան՝ դպիրն
երգէն պատմոսս պայս։

Ի տէր պարծեսցի՛ անձն իմ. լսե-
ցեն հեզք, և ուրախ եղիցի՛ն։
Մե՛ծ արարէ՛ք զտէր ինեւ. և բարձր
արասցո՛ւք զանունն նո՛ր ի միասի՛ն։
Խնդրեցի՛ ի տո՛ւնէ և լուաւ ինձ. յա-
ւելեանն նեղութե՛ էմնէ փրկեաց զիս։
Մատիք առ տէր և առէք զլոյս. և
երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն։
Այս աղքատ կարդաց առ տէր, և

տէր լուսաւ սմա. յամենայն նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա։
Բանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ
են զերկիւղածովք իւրովք, և պա-
հեն զնոսա։
Ճաշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է
Տէր. երանելի է այր որ յուսայ՚ինա։
Երկերուք ՚ի տեառնէ Ամ սուրբք
նորա . զի ոչինչ է պակասութիւն
երկիւղածաց նորա։
Մեծամեծք աղքատացան եւ քաղ-
ցեան. բայց որք խնդրեն զՏէր, մի՛ պա-
կասեսցի ՚ի նոցանէ Ամ բարութիւն։
Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ,
և զերկիւղ տուն ուսուցից ձեզ։
Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի կեանս. սիրէ
զաւուրս իւր տեսանել ՚ի բարութիւն։
Լեզուդ զչեզոս քո ՚ի չարութենէ. և
շրթունք քո մի՛ խօսեսցին զնենգութիւն։
Խոտորեա ՚ի չարէ եւ արա զբարի.
խնդրեա զխաղաղութիւն, և երթ
զհետ նորա։
Աչք տեառն ՚ի վերայ արդարոց, և
ականջք նո՛ր ՚ի վերայ աղօթից նոցա։

Երեսք տեառն ՚ի վե՛ր չարագործաց,
սատակել յերկրէ զյիշատակս նոցա։
Կարդացին արդարքն առ տէր, և տէր
լուաւ նոցա. յամենայն նեղութենէ
նոցա փրկեաց զնոսա։
Մերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մա-
շեալ են սրտիւք. և զհոգիս հո-
գւով կեցուցանէ։
Բազում նեղութիւնք են արդարոց.
յամէ փրկէ զնոսա տէր. եւ պահէ
զամենայն ոսկերս նոցա . եւ մի ՚ի
նոցանէ մի՛ փշրեսցի։
Մահ մեղաւորին չար է. բայց որ ա-
տէ զարդարն, զղջասցի։
Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւ-
րոց. մի՛ զղջասցին ամենեքեան՝ որք
յուսացեալ են ՚ի նա։
Փառք Հօր և որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։
Ա՛յժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն։

ՅԱՆԿ ԳՐՈՑՍ

Ա.լեղուք աւուրց աւագ շաբաթուն 192
Ա.լեղուք եկեղեցւոյ 185
Ա.լեղուք խաչի 180
Ա.լեղուք ծննդեան 160
Ա.լեղուք համբարձման 170
Ա.լեղուք հոգւոյ գալստեան 175
Ա.լեղուք հրեշտակապետաց 189
Ա.լեղուք ծաղկազարդի 192
Ա.լեղուք զաղարու յարութեան 191
Ա.լեղուք յարութեան 166
Ա.լեղուք վարդավառի 196
Ա.լեղուք տեառնընդառաջի 165
Ա.ղաչեսցուք զամենակա. 504
Ա.յնպէս պաշտեմ զՀայրե. 431
Ա.յսօր անճառ լուսոյն ծա. 63
Ա.հարհ ամենայն. առ քա նայե. 29
Ա.ռաւօտ լուսոյ. արեգա. 33
Ա.ռաւօտու երգք, զկնի փառք ի բարձունսին 258
Ա.սացուք ամենեքեան միաբա. 267
Ա.տուած անեղ անժամանակ 106
Ա.տուած մեծ հզօր և փառա. 269
Ա.րարչական բանին հրա. 317
Ա.րեւագալի ժամն 331

Ա.ւետարանք հանգստեան 97
Ա.ւետարանք մարտիրոսաց, նախ քան զՀաւատամքն 466
Բժշկութեան աւետարանքն 282
Գոհանամք զքէն տէր աստ. 278
Գոհացարուք զտեառնէ 539
Երգ ննջեցելոց 106
Եւ եւս հաւատով աղա. 472
Զարթուցեալքս ամենեքեան 26
Զուարճացեալքս մեծաւ ու. 237
Զսաղմոսերգութիւնս և զաղա. 389
Զքէն գոհանամք տէր աստ. 36
Թագաւորք ապաշխարութեան 138
Թագաւորք մարտիրոսաց 149
Թափօրի երգն 290
Ժամամուտքն 391
Ի կարգալ իմում լսար ինձ աստ. 528
Իսկ այս ահ է որ դիմեալ 441
Իւղաբերից երգն և աւե. 223
Լցաք առաւօտուս ողոր. 199
Խաչ քս եղիցի մեզ ապա. 329
Խնդրեսցուք հաւատով միա. 289
Խոնարհեցս տէր զունկն քո 484
Խրատք երկրպագութեան տաճա. 522
Կանոնագլուխք 39
Համբարձի զաչս իմ ի լերինս 508
Հարցի փոխն 200
Հաւատամք ի մի աստ. 470

Հրաժարիմք ի սատանայէ 5
Ճաշու ալէլուք յետ գլխին 450
Ճաշու շարականք 416
Ճաշու սաղմոսք նախ քան զգիրքն 430
Ճաշու փոխք 413
Մաղթանք տօնից 124
Մայր սուրբ աքանչելի լոյս. 274
Մեծացուսցէ անձն իմ 215
Մեսեդիք աղքից կիւրակէից 446
Մեսեդիք ճաշու աղքից 443
Մեսեդիք երեկոյին 493
Մեսեդիք ճաշու յարուԹեան 444
Մեսեդիք յետ գլխին 440
Յիշեա տէր զպաշտօնեայս 304
Ցիշեսցուք ի գիշերի 23
Նորաստեղծեալ 287
Նորոգող տիեզերաց 77
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մե. 239
Որ բնակեալն է յոգնու. 515
Պսակիչ սրբոց քրիստոս, որ պսա. 305
Պօղոս առաքեալ յիսուսի քրիստոսի 448
Սաղմոսք հանգստեան աւետարանի 84
Սեղան օրհնէքն 476
Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս 437
Սիրեցի՝ զի լսիցէ տէր 298
Սուրբ աստուած. սուրբ և հզօր 279
Սուրբ ես տէր աստուած մեր հզօր 297
Սուրբ խաչիս պաշտեսցուք 292

Տէր ամենակալ աստուած աբրա. 306
Տէր բարեբար, որ մեծաւ 540
Տէր երկնից փոխն 246
Տէր եթէ զչթուԹիւնս իմ բանաս 14
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ 14
Փառաւորեսցուք զամենակալն 276
Փառք ի բարձունս աստուծոյ 256
Քոմ ամենազօր և հրաշալի 289
Քրիստոս աստուած մեր՝ վասն խա. 301
Օրհնեցէք զտէր ամենայն պինք 415
Օրհնեցէք մանկունք զտէր 293

Ամք Տեառն, եւ Թուականն Հայոց:		Գիր տարեց:	Եօթնեկերեակ:	Վերադիր:	Տանուտէր:
1896	ռխե	դգ	աբ	իե	Կարիճն:
1897	ռխզ	շ	գ	զ	Աղեղնաւորն:
1898	ռխէ	կ	դ	ժէ	Այծեղջիւրն:
1899	ռխը	ռ	ե	իը	Ջրհոսն:
1900	ռխթ	մՃ	զէ	թ	Ձուկն:
1901	ռյ	ի	ա	իա	Խոյն:
1902	ռյա	ո	բ	բ	Ցուլն:
1903	ռյբ	հ	գ	ժգ	Երկաւորն:
1904	ռյգ	ըէ	դե	իդ	Խեցգետինն:
1905	ռյդ	ջ	զ	ե	Առիւծն:
1906	ռյե	լ	է	ժզ	Կոյս:
1907	ռյզ	բ	ա	իէ	Կշիռն:
1908	ռյէ	ոշ	բգ	ը	Կարիճն:
1909	ռյը	ը	դ	ժթ	Աղեղնաւորն:
1910	ռյթ	ռ	ե	լ	Այծեղջիւրն:
1911	ռկ	մ	զ	ժա	Ջրհոսն:
1912	ռկա	եդ	էա	իբ	Ձուկն:
1913	ռկբ	ո	բ	գ	Խոյն:
1914	ռկգ	հ	գ	ժդ	Ցուլն:
1915	ռկդ	ա	դ	իե	Երկաւորն:
1916	ռկե	յմ	եզ	զ	Խեցգետինն:
1917	ռկզ	լ	է	ժէ	Առիւծն:
1918	ռկէ	բ	ա	իը	Կոյս:
1919	ռկը	ձ	բ	թ	Կշիռն:
1920	ռկթ	թը	գդ	իա	Կարիճն:
1921	ռյհ	ռ	ե	բ	Աղեղնաւորն:
1922	ռյհա	խ	զ	ժգ	Այծեղջիւրն:

ԽՐԱՏ

ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻՒՍԱԿԻՍ

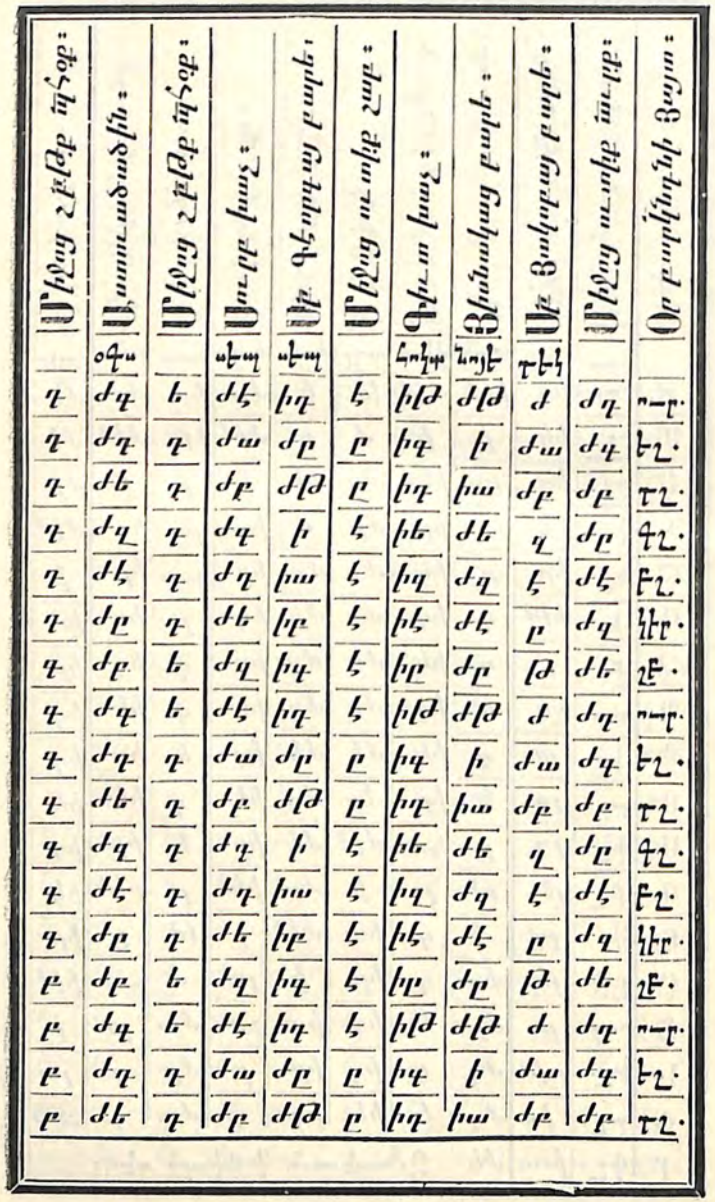
Կալ զԹուականն Հայոց յորում ամի և իցես՝ յառաջիկայ Աղեւսակէ աստի, և դիտ ի կարգի այնր Թուականի զՏարեգիրն նոյն տարւոյն, ո՞ր օր առաջի եգեալ կան եօթնեբեակն, վերադիրն, և տանուտէրն: Եւ աստի յառաջ գնացեալ յայն մշտնջենաւոր Աղեւսակն՝ որ յերկուս զոյգ երեսս թղթոյ պարունակեալ է, գտցես անդ զնոյն Տարեգիրն՝ որ ըստ կարգի այբուբենից եգեալ կայ գլխագրով. և ի շարս նորին գտցես յառաջին տուփն զօրն Յայտնութեան, յերկրորդումն՝ զմիջոց ուտիքն. և այսու կարգաւ յառաջ գնացեալ գտցես միւնչեւ ցօր բարեկենդանի Յայտնութեան:

Օրինակ իմն. Թուական առաջիկայ տարւոյս է ՌՀԽԳ, և Տարեգիրն Լ, զոր գտցես յառաջին Աղեւսակի անդ. և ի նմին կարգի տուփան առ ձեռն պատրաստ գտանես զօրն Յայտնութեան՝ որ է Ո–ըբաւ, եւ զմիջոց ուտիքն՝ որ է ԺԷ օր, և զԱռաջաւորաց բարեկենդանն՝ որ է Ց–նվաթի իբ, և զայլն ամենայն ըստ վերոյգրեալ խրատուն, միւնչև ցօր բարեկենդանի Յայտնութեան:

Ամք Տեառն, եւ Թուականի Հայոց		Գիր տարւոյ	Եօթեկեակ	Վիճակ	Տանուտէրք
1923	ՌՀՔ	ե	ի	ԼԴ	Ջրհոան։
1924	ՌՀԳ	էո	աբ	ե	Ջուկն։
1925	ՌՀԴ	հ	գ	ԺԶ	Խոյն։
1926	ՌՀԵ	ս	դ	ԼԷ	Ցուլն։
1927	ՌՀԶ	յ	ե	ը	Երկաւորն։
1928	ՌՀԷ	ԼՂ	ղէ	ԺԹ	Խեցգետինն։
1929	ՌՀը	ը	ա	Լ	Առիւծն։
1930	ՌՀԹ	ձ	բ	Ժա	Կոյսն։
1931	ՌՃ	Թ	գ	Լը	Կշեռն։
1932	ՌՃա	ստ	դե	գ	Կարիճն։
1933	ՌՃը	Ա	ղ	ԺԶ	Աղեղնաւորն։
1934	ՌՃԳ	ե	է	Լե	Այծեղջիւրն։
1935	ՌՃԴ	է	ա	ղ	Ջրհոան։
1936	ՌՃԵ	ԺԹ	բգ	ԺԷ	Ջուկն։
1937	ՌՃԶ	ս	գ	Լը	Խոյն։
1938	ՌՃԷ	յ	ե	Թ	Ցուլն։
1939	ՌՃը	Ղ	ղ	Իա	Երկաւորն։
1940	ՌՃԹ	ՊՀ	էա	բ	Խեցգետինն։
1941	ՌՅՂ	ձ	բ	ԺԶ	Առիւծն։
1942	ՌՅՁա	բ	գ	Իգ	Կոյսն։
1943	ՌՅՂը	ն	դ	ե	Կշեռն։
1944	ՌՅՂԳ	ծԱ	եղ	ԺԶ	Կարիճն։
1945	ՌՅՂԴ	ց	է	Իէ	Աղեղնաւորն։
1946	ՌՅՂԵ	Ղ	ա	ը	Այծեղջիւրն։
1947	ՌՅՂԶ	ժ	բ	ԺԹ	Ջրհոան։
1948	ՌՅՂԷ	վս	գգ	Լ	Ջուկն։
1949	ՌՅՂը	յ	ե	Ժա	Խոյն։

Տարւոյ թուականն։	Ամք Թագաւորութեան։	Տարեմուտ։	Հայկեան։	Հռոմէական։	Ամք Տէրունական։	Երեւման Նշանք։	Ամք Աշխարհի։	Ոսկի թուոյ։	Ամք յայտնութեան։	Գիր տարւոյ։
ԺԶ	Ժ	ԼԱ	ԼԲ	ԺԶ	ՌՀՔ	ԺՈՒ	ՏՂԵ	Ղ	ՔԳ.	Ա
ԺԷ	ԺԱ	ՏՄԱ	ԺԳ	ԺԷ	ՌՀԳ	Ժ	ՏՂԶ	ԺԱ	ԲՇ.	Բ
ԺԸ	ԺԲ	Ժ	ԺԴ	ԺԸ	ՌՀԴ	ԺԱ	ՏՂԷ	Ա	ՀԺ.	Գ
ԺԹ	ԺԳ	ԺԱ	ԺԵ	ԺԹ	ՌՀԵ	ԺԲ	ՏՂը	ԺԲ	ՀԵ.	Դ
Ի	ԺԴ	ԺԲ	ԺԶ	Ի	ՌՀԶ	ԺԳ	ՏՂԹ	Գ	ՀԶ.	Ե
Ա	ԺԵ	ԺԳ	ԺԷ	Ա	ՌՀԷ	ԺԴ	ՏՃ	ԺԴ	ՀԷ.	Զ
Բ	ԺԶ	ԺԴ	ԺԸ	Բ	ՌՀը	ԺԵ	ՏՃԱ	Ե	ՀԸ.	Է
Գ	ԺԷ	ԺԵ	ԺԹ	Գ	ՌՀԹ	ԺԶ	ՏՃԲ	ԺԶ	ՀԹ.	Ը
Դ	ԺԸ	ԺԶ	Ի	Դ	ՌՃ	ԺԷ	ՏՃԳ	Է	ՂԱ.	Թ
Ե	ԺԹ	ԺԷ	Ա	Ե	ՌՃա	ԺԸ	ՏՃԴ	ԺԸ	ՂԲ.	Ժ
Զ	Ի	ԺԸ	Բ	Զ	ՌՃը	ԺԹ	ՏՃԵ	Ը	ՂԳ.	Ի
Է	Ա	ԺԹ	Գ	Է	ՌՃԳ	Ի	ՏՃԶ	ԺԹ	ՂԴ.	Լ
Ը	Բ	Ի	Դ	Ը	ՌՃԴ	Ա	ՏՃԷ	Ի	ՂԵ.	Խ
Թ	Գ	Ա	Ե	Թ	ՌՃԵ	Բ	ՏՃը	Ա	ՂԶ.	Ծ
Ժ	Դ	Բ	Զ	Ժ	ՌՃԶ	Գ	ՏՃԹ	Բ	ՂԷ.	Կ
Ի	Ե	Գ	Է	Ի	ՌՃԷ	Դ	ՏՄ	Գ	ՂԸ.	Հ
Լ	Զ	Դ	Ը	Լ	ՌՃը	Ե	ՏՄԱ	Դ	ՂԹ.	Ձ
Խ	Է	Ե	Թ	Խ	ՌՃԹ	Զ	ՏՄԲ	Ե	ՃԱ.	Ղ
Ծ	Ը	Զ	Ժ	Ծ	ՌՅՂ	Է	ՏՄԳ	Զ	ՃԲ.	Ճ
Կ	Թ	Է	Ի	Կ	ՌՅՂա	Ը	ՏՄԴ	Է	ՃԳ.	Մ
Հ	Ժ	Ը	Լ	Հ	ՌՅՂը	Թ	ՏՄԵ	Ը	ՃԴ.	Յ
Ձ	Ի	Թ	Խ	Ձ	ՌՅՂԳ	Ժ	ՏՄԶ	Թ	ՃԵ.	Ն
Ղ	Լ	Ժ	Ծ	Ղ	ՌՅՂԴ	Ի	ՏՄԷ	Ժ	ՃԶ.	Շ

| | | |

ՅԱՋՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ
ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս· ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՍԿՍԵԱԼ ՅԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԱՑՆ ՄԵՐՈՑ
ԹԱԴԷՈՍԷ ԵՒ ԲԱՐԴՈՒՂԻՄԷՈՍԷ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ

ԱՄՓՈՓԵԱԼՔ

33 Սուրբ առաքեալն Թադէոս, յետ համբարձման փրկչին մերոյ եկեալ ի Հայս՝ քարոզեաց զսուրբ Աւետարանն ընդ ամենայն աշխարհն, դարձոյց զԱբգար Թագաւորն և զբազումս ի Հայս ի հաւատս քրիստոնէութեան, և ձեռնադրեալ հաստատեաց եպիսկոպոսունս ի բազում քաղաքս Հայաստանի, և նահատակեցաւ ի Շաւարշան ի ձեռն Սանատրկայ արքային Հայոց։

65 Սուրբ առաքեալն Բարդուղիմէոս, յետ աւետարանելոյ զՔրիստոս ի Պարսս՝ ի Հնդիկս՝ յերջանիկն Արաբիա և ի Խորասան, եկեալ ի Հայս քարոզեաց զԱւետարանն, կարգեաց եպիսկոպոսունս ի զանազան տեղիս և նահատակեցաւ յԱրտաշատ գաւառի։

Ձեռնադրութեամբ Թադէոսի առաքելոյն կարգեալ առաջին եպիսկոպոսունքն են յԵդեսիա՝ Ադդէ (յամին 34), ի մեծ Հայս՝ Զաքա-

բիա (40) և Սամաէոս (60), ի կեսարիա՝ Թէոփիլոս (40). իսկ ձեռնադրութեամբ Բարդուղիմէոսի՝ ի մեծ Հայս և ի Սիւնիս՝ կուժսի (67) և այլք: Յետ սոցա բազում եպիսկոպոսունք յաջորդեցին ի նոյն տեղիս. և ի շարս եպիսկոպոսացըն կեսարիոյ՝ յետ Թէոփիլեայ, որում անընդհատ յաջորդեցին և այլք բազումք՝ յիշատակին վերջինքս, Ալէքսանդր (210), Բերմիլիանոս (230), Կղէնիոս (272), և Պետանդիոս, յորմէ ձեռնադրեցաւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչն:

302 Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ, որ գարձոյց զՏրդատ արքայն Հայոց ի հաւատս Քրիստոնէութեան եւ լուսաւորեաց զբովանդակ Հայաստանեայս, եկաց ի հայրապետութեան՝ ամս 30: Յերկրորդում ամի հայրապետութեան սորա ընծայաւ էջմիածին՝ ի վաղարշապատ, եւ անդ եդաւ աթոռն կաթողիկոսութեան, յամի 304: Յաւուրս սորա յամի 325, եղեւ Ս. ժողովն Նիկիոյ, և ի Հայս՝ ժողովն Վաղարշապատու, Ա: Եւ յամին 327, գիւտ խաչափայտին Քրիստոսի յԵրուսաղէմ, ի հեղինեայ Թագուհւոյ. և յամի 329, կոստանդնուպոլիս շինի, յորում ժամանակի Թագաւորէր ի Հայս՝ Տրդատ:

332 Տէր Աբիսաակէս, Ա: Յաւուրս սորա Աբիոս հերետիկոսապետ սատակի:

339 Տէր Վրթանէս: Յաւուրս սորա սուրբքն Տրդատ վախճանի: Եւ սուրբն Գրիգորիս Աղուանից կաթուղիկոս նահատակի: Եւ սուրբ խաչն երեւի յԵրուսաղէմ առ կիւրղիս:

356 Տէր Յուսիկ: Յաւուրս սորա մեծն Վըրթանէս վախճանի:

362 Տէր Փառներսէհ յԱշտիշատայ՝ ի վանից Գլակայ: Յաւուրս սորա Յուսիկ և Դանիէլ. և Սարգիս զօրավար նահատակին:

364 Տէր Ներսէս մեծ, Ա: Յաւուրս սորա, յամի 381 եղեւ սուրբ ժողովն կոստանդինուպոլսի ընդդէմ Մակեդոնի: Եւ ի Հայս՝ ժողովն Աշտիշատու, Ա. և ժողովն Վաղարշապատու, Բ:

384 Տէր Շահակ ի Մանազկերտոյ:

386 Տէր Զաւէն:

387 Տէր Ասպուրակէս: Յաւուրս սորա աշխարհն Հայոց բաժանի ի Յունաց և ի Պարսից:

390 Տէր Սահակ մեծ՝ Պարթեւ, Ա: Յաւուրս սորա՝ յամի 398 սուրբն Յովհան ոսկեբերան նստի Պատրիարգ ի կոստանդինուպոլիս: Եւ յամի 406 սուրբն Մեսրոպ գտանէ զգիրս Հայոց, եւ լինի սկիզբն Թարգմանութեան, եւ Թարգմանի Աստուածաշունչ մատեանն: Յայսմ ժամանակի յամի 411 սկսանի Թագաւորութիւնն Սկովտիոյ. և յամի 414 Թագաւորութիւնն Սպանիացւոց. և յամի 419 Թագաւորութիւնն Ֆռանսայոց: Եւ լինի ժողով Եփեսոս ընդդէմ Նեստորի, յամի 431: Եւ ի Հայս կրկին ժողով ի Վաղարշապատ. Գ. և Դ. և կրկին ժողով յԱշտիշատ, Բ. և Գ:

441 Տէր Յովսէփ, Ո. ի Հողոցիմ աւանէ: Յաւուրս սորա, յամի 448 եւտիքէս հերետիկոս դատապարտի: Եւ ի Հայս կրկին ժողովք

Շահապիվանու, Ա. և Բ. եւ ժողով Արտաշատու, և ժողով Դվնայ, Ա։

452 Տէր Մելիտէ ի Մանազկերտոյ։ Յաւուրս սորա Ղեւոնդեանք նահատակին։ Եւ աթոռն կաթուղիկոսութեան փոխի ի Դուին քաղաք՝ յամի 452, յետ կալոյ յԷջմիածին ամս 150։

457 Տէր Մովսէս, Ա. ի Մանազկերտոյ։ Յաւուրս սորա նախարարք Հայոց արձակեալ ի կապանաց դառնան յաշխարհէն Պարսից ի Հայաստան։

465 Տէր Գիւտ Աբրահեզայ ի Տայոց։ Յաւուրս սորա Դաւիթ անյաղթ և Մամբրէ և ընկերք նոցա ծաղկին։

475 Տէր Քրիստափոր, Ա. Արծրունի։

480 Տէր Յովհան, Ա. Մանդակունի։ Յաւուրս սորա վահան Մամիկոնեան նորոգէ զաշխարհն Հայոց։

487 Տէր Բարկէն յՈթմոյ՝ որ ի Վանանդ։ Յաւուրս սորա եղև ժողով վաղարշապատու, ե։ Եւ գիւտ նշխարաց Գրիգորիսի Աղբանից կաթուղիկոսի։

492 Տէր Սամուէլ Արծկէից։ Յաւուրս սորա եղեւ սկիզբն տէրութեան Շուէտու։

502 Տէր Մուշէ Աղբերց աւանէ։ Յաւուրս սորա Թագաւորն Պարսից կաւատ՝ առնու զքաղաքն Տիգրանակերտ ի ձեռաց Հայոց։

510 Տէր Սահակ, Բ. Ռշտունի որ ի Հարքը։ Յաւուրս սորա վահան Մամիկոնեան վախճանի։

515 Տէր Քրիստափոր, Բ. ի Տիրաւիճ աւանէ Բագրեւանդայ։

521 Տէր Ղեւոնդ, Բ. Յեռաստոյ։ Յաւուրս սորա լինի սուղ սաստիկ յաշխարհին Հայոց։

524 Տէր Ներսէս, Բ. Աշտարակայ ի Բագրեւանդայ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Դվնայ, Բ.

533 Տէր Յովհաննէս, Բ. ի Սիւնեաց Գաբեղեանց։ Յաւուրս սորա յայտնեցաւ գաստառակն Քրիստոսի։

551 Տէր Մովսէս, Բ. Յեղիվարդայ։ Յաւուրս սորա նորոգեցաւ Տումարն ի Հայս, որ և յամի Տեառն 552 սկսաւ Թուականն Հայոց։ Եղեւ ժողովն Դվնայ, Գ։ Եւ Յուստինոս մեծ կայսրն Յունաց չինեաց զսուրբն Սոփիա յամի 557։

593 Տէր Աբրահամ, Ա. Աղթամարայ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Դվնայ, Դ. Եւ գարձ Անգղիացւոց ի հաւատս Քրիստոսի յամի 597։

600 Տէր Յովհան, Գ. ի Բագարանէ Բագրեւանդայ։ Սա նստաւ ի բաժնին Յունաց յաւուրս Աբրահամու կաթուղիկոսի։ Յայսմ ժամանակի Պարսիկք առին զԵրուսաղէմ ի Յունաց յաւուրս Հերակլի կայսեր, և գերեցին զսուրբ խաչն յամի 614։

617 Տէր Կոմիտաս Աղից Արագածոտան։ Սա չինէ զվկայարանն սրբոց Հռիփսիմեանց, և նորոգէ զէջմիածին։ Յաւուրս սորա Մժեժ Հայ՝ կարգի զօրավար ի Հերակլ կայսրէն Յունաց, եւ առնէ մեծամեծ քաջութիւնս ի Պարսիկս։

եւ սկսանի Թուականն Հագարացւոց, յամի Տեառն 662, յորում էր Թուականն Հայոց՝ ՀԱ։

625 Տէր Քրիստափոր, Գ. ՅԱպահունեաց։

628 Տէր Եզը ի փառաժնակերտ։ Սա շինէ զվկայարանն սրբոց Գայիանեանց։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն կարնոյ։ Եւ գարձ սրբոյ Խաչին յԵրուսաղէմ, և անտի ի կոստանդինուպօլիս ի ժամանակս Հերակլի կայսեր Յունաց։ Եւ յամի 637 Հագարայիք առնուն զԵրուսաղէմ։

640 Տէր Ներսէս, Գ. շինող, յԻշխանաց ասանէ ի Տայոց։ Յաւուրս սորա յամի 653 յայտնեցաւ սուրբ Խաչն Վարագայ։ Եւ եղեւ կրկին ժողով ի Դուին, ե. Ջ. եւ ժողով ինչ ի Մանազկերտ ի տեղապահութեան Յովհաննու։

661 Տէր Անաստաս ՅԱրկուռեայ։ Յաւուրս սորա ծագկեցաւ Անանիա Շիրակացի՝ համարօղ և աստեղաբաշխ։

667 Տէր Իսրայէլ յՈթմոյ ի Վանանդայ։ Յաւուրս սորա Մովսէս Սիւնեցի՝ երկրորդ քերթող ծագկի։ Եւ Մժեժ Հայ՝ նատի կայսր Յունաց ի կոստանդինուպօլիս յամի Տեառն 667։

677 Տէր Սահակ, Գ. ՅԱրքեպիսկոպոսէ։ Սա կալեալ առաքի ի Դամասկոս առ ամիրապետն Հագարացւոց։

703 Տէր Եղիա ՅԱրծիշոյ։ Յաւուրս սորա նախարարք Հայոց այրին ի Նախջուան քաղաքի ի Հագարացւոց։ Եւ ժողով յԱղուանս։

718 Տէր Յովհան, Գ. իմաստասէր, Օձնեցի

ի Տարօնոյ։ Յաւուրս սորա, յամի 722 Հրէայ ոմն յԱսորիս՝ համբաւէ զանձնէ լինել Մեսիա։ Եղեւ ժողովն Դվնայ, Է. և ժողով Դվնայ կամ Վաղարշապատու ընդդէմ Պողիկեանց և Յուլիանիտաց։ Լեւոն կայսր Յունաց զլինի ընդդէմ սրբոց պատկերաց։

729 Տէր Դաւիթ, Ա. ՅԱբասեանից։ Յաւուրս սորա, յամի 733 յարեան պատկերամարտք յաշխարհին Յունաց։

741 Տէր Տրդատ, Ա. յՈթմոյ ի Վանանդայ։ Յաւուրս սորա եղեւ սկիզբն տէրութեան Մահմատայ ըստ կուսակալութեան ի դիմաց կայսերն Յունաց։ Եւ աթոռ ամիրապետին Հագարացւոց փոխի ի Դամասկոս ի Բաղտատ, զոր ի հինանց նորոգէ Ջաֆար ամիրապետ։

764 Տէր Տրդատ, Բ. ի Դանեաւորից։ Ի վերջին աւուրս սորա եղեւ կարկուտ և մարախ և երաշտութիւն յաշխարհին Հայոց։

767 Տէր Սիոն ի Բաւոնից Աբրագամոսան։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Պարտաւայ։

775 Տէր Եսայի յԵղապատրուշ ասանէ։ Յաւուրս սորա Մուշեղ Մամիկոնեան հարկանէ զՊարսիկս։ Եւ Աշոտ մանկեր առնէ բազում քաջութիւնս։ Եւ Սաքսոնացիք գառնան ի հասատս Քրիստոսի,

788 Տէր Ստեփաննոս, Ա. ի Դվնայ։ Յաւուրս սորա Մարիամ հայկազն պսակի ընդ կայսեր Յունաց։

790 Տէր Յովաբ յՈստանէն Դվնայ։

791 Տէր Սաղոմն՝ ի Գառնւոյ։

792 Տէր Գէորգ, Ա. Արագածոտնէ։

795 Տէր Յովսէփ, Բ. Արագածոտնէ։ Յաւուրս սորա, յամի 803 Հանգանակն հաւատոյ սկսաւ երգիլ ի կեդեցիս Լատինացւոց, եւ վարդան Հայ՝ ընտրի կայսր Յունաց, եւ հրաժարեալ կրօնաւորի։

806 Տէր Գաւիթ, Բ. ի Մաղաղայ։ Յաւուրս սորա յամի 813 Տօն վերափոխման հաստատի ի Լատինս։ Եւ Արշաւիր Հայ՝ ընտրի կայսր Յունաց, և նուաճի ի Նիկեփորայ։ Եւ ապա նստի կայսր Լեւոն Արծրունի Հայ։

833 Տէր Յովհաննէս, Ե. Յովսից։ Սա հերքեաց զաղանդն Թոնդրակեցւոց, որ նորոգ ըսկըսեալ էր։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Եբրընջակու։ Եւ դարձ Բուլղարաց ի հաւատս Քրիստոսի։

854 Տէր Զաքարիա, Բ. ի Զագ աւանէ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Շիրակվանու։ Եւ եկն ձիւն արիւնագոյն յաշխարհն արեւմտից։ Եւ յամի 861 սկիզբն եղեւ տէրութեանն Մոսկովացւոց։ Եւ դարձ Ալբանուաց ի հաւատս Քրիստոսի։

876 Տէր Գէորգ, Բ. ի Գառնոյ։ Յաւուրս սորա սկզբնաւորի Թագաւորութիւնն Բագրատունեաց ի մեծն Աշոտոյ, յամի Տեառն 885, պսակեալ Թագիւ յամիրապետէն Հագարացւոց, եւ ի վասիլ Հայկազն Արշակունի կայսերէն Յունաց, որ Թագաւորեաց ի Կոստանդինու-

պոլիս յամի Տեառն 867։

897 Տէր Մաշտոց Յեղիվարդայ։

897 Տէր Յովհաննէս, Զ. պատմաբան՝ ի Դրասխանակերտէ։ Յաւուրս սորա նահատակի Սմբատ արքայ Հայոց, եւ Թագաւորէ Աշոտ երկամ։ Առնուն Հագարացիք զկաթուղիկոսարանն Դվնայ, և աթոռ կաթուղիկոսութեանն փոխի ի Վասպուրական, յամի Տեառն 924, յետ կալոյ ի Դուին քաղաք ամս 472։ Յայսմ ժամանակի նստէր կայսր Յունաց Լեւոն իմաստասէր Հայկազն ի Կոստանդինուպոլիս։ Եւ ապա նստի Կոստանդին Պերփերածէն Հայկազն։

925 Տէր Ստեփաննոս, Բ։

926 Տէր Թէոդորոս, Ա։ Յաւուրս սորա չէնի վանքն Նարեկայ։ Եւ յամի 930 Հերոլդոս լինի առաջին Քրիստոնեայ Թագաւոր Տանիմարքայի։ Յայսմ ժամանակի նստէր կայսր Յունաց ի Կոստանդինուպոլիս Ռոմանոս Հայ։

936 Տէր Եղիշէ, Ա։ Յաւուրս սորա Անանիա Նարեկացի ծաղկի։

943 Տէր Անանիա ի Մոկաց։ Յաւուրս սորա փոխադրի դաստառակն Քրիստոսի Յեդեսիոյ ի Կոստանդինուպոլիս։ Ծնանի սուրբն Գրիգոր Նարեկացի։ Եւ յամի 948 Մոսկովք դառնան ի հաւատս Քրիստոսի։

965 Տէր Վահան ի Բաղայ։ Յաւուրս սորա Յովհաննէս Զմշկիկ Հայ ազգաւ՝ Թագաւորէ ի վերայ Յունաց ի Կոստանդինուպոլիս, յամի Տեառն 969։

970 Տէր Ստեփաննոս, Գ. վանահայր Սեւա-
նայ: Յաւուրս սորա լինի ժողովն Անւոյ, Ա:

972 Տէր Խաչիկ, Ա. Արշարունեաց եպիս-
կոպոս: Յաւուրս սորա յամի 980 Սմբատ Թա-
գաւոր չինէ զպարիսպ Անի քաղաքին: Եւ Սա-
մուէլ Հայ Գերջանեցի քաջ Թագաւորէ ի վե-
րայ Բուլղարայ: Եւ լինի ժողովն Անւոյ, Բ:

992 Տէր Սարգիս, Ա. վանահայր Սեւանայ:
Յաւուրս սորա աթոռ կաթուղիկոսութեան
Հաստատի Անւոյ քաղաք՝ յամի Տեառն 993, յետ
կալոյ ի վասպուրական աշխարհ՝ այսինքն ի
Ձորայ վանք, և ի Վարագ, և Արգինա, ամս
69: Եւ ժողով Հաղբայ, Ա. և Բ. ընդդեմ Թոն-
դրակեցւոց: Եւ յամի 996 Մաճառք գառնան
ի Հաւատս:

1019 Տէր Պետրոս, Ա. գետադարձ: Յա-
ւուրս սորա Գրիգոր Մագիստրոս ծաղկի: Եւ
յամի 1022 Սենեքերիմ Թագաւոր Արծրունի
Թողեալ զքաղաքն վան՝ չուէ ի Սեբաստիա
քաղաք: Եղեւ ժողովն Անւոյ, Գ. եւ ժողով
Հարքայ, Գ:

1058 Տէր Խաչիկ, Բ. քեռորդի գետադար-
ձին:

1065 Տէր Գրիգոր, Բ. վկայասէր՝ որդի Գրի-
գորի Մագիստրոսի ի զարմէ Լուսաւորչին: Յա-
ւուրս սորա Գագիկ Թագաւոր տայ զկարս քա-
ղաք ի Յոյնս, և ինքն մեկնի ի Հայաստանէ: Եւ
աթոռն կաթուղիկոսութեան փոխի Անւոյ ի
Թաւբըլոսր՝ յամի 1063, յետ լինելոյ Անի ամս

71. եւ դնի ի Ծամնդաւ՝ յամի 1066: Ժողով
Սեաւ լերին, Ա: Եւ յամի 1079 բառնի Թագա-
ւորութիւնն Բագրատունեաց՝ մահուամբ Գագ-
կայ վերջնոյ, եւ սկսանի տէրութիւնն Ռուբի-
նեանց: Սա ինքն երանելին Գրիգոր վկայասէր
գնայ ի կոստանդինուպոլիս առ կայսրն Յունաց
Ալէքս կոմնինոս վասն միաբանութեան, և ոչ
յաջողի:

1082 Տէր Բարսեղ, Ա. Անեցի: Յաւուրս
սորա աթոռն կաթուղիկոսութեան դնի Անի:
Եւ յամի 1089 լինի սկիզբն տէրութեան փոր-
թուգեղից: Սուրբն Ներսէս Շնորհալի ծնանի:
Լատինացի խաչակիր զօրք առնուն զԵրուսա-
ղէմ, յամի 1099. և կոնդոպոլէ նստի առաջին
Թագաւոր Յերուսաղէմ:

1113 Տէր Գրիգոր, Գ. կամ Գրիգորիս Պահ-
լաւունի: Յաւուրս սորա՝ որ էր ամ Տեառն
1113, Գաւիթ Թոռնիկեան նստի առաջին կա-
թուղիկոս Աղթամար: Լինի ժողով ի Սեաւ
լերին, Բ. եւ աթոռ կաթուղիկոսութեան փո-
խադրի անդր յամի 1115, յետ լինելոյ ի Թաւբը-
լոսր և ի Ծամնդաւ և Անի ամս 49: Եւ յամի
1125 ի Ծովք գղեակ. և յետ կալոյ ի Սեաւ
լեառն եւ ի Ծովք գղեակ ամս 34. փոխի ի
Հռոմկլայ յամի Տեառն 1147: Սուրբն Ներսէս
Շնորհալի, Սարգիս Շնորհալի, և Իգնատիոս վար-
գապետ ծաղկին. եւ սուրբն Ներսէս Լամբրո-
նացի ծնանի.

1165 Տէր Ներսէս, Գ. կլայեցի, որ և Շնոր-

հալի։ Գրէ Թուղթ առ կիւ Մանուէլ կոմնենոս կայսր Յունաց, և նա առ ընդհալին՝ վասն միաբանութեան։

1173 Տէր Գրիգոր, Դ. կամ Գրիգորիս, աղայ կոչեցեալ։ Սա զսուրբն Ներսէս լամբրոնացի ձեռնադրէ եպիսկոպոս։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Հռոմկլայու փոքր, և ժողովն Հռոմկլայու մեծ՝ վասն միաբանութեան ընդ եկեղեցւոյն Յունաց։ Եւ յամի 1187 սուլթան Սալահադինն առնու զԵրուսաղէմ ի ձեռաց Լատինացւոց։

1193 Տէր Գրիգոր, Ե. գահավէժ։

1195 Տէր Գրիգոր, Զ. որ և ապիրատ։ Յաւուրս սորա յամի 1197 եղեւ սկիզբն Թագաւորութեան Ռուբինեանց՝ յերկրորդ Լեւոնէ։

1202 Տէր Յովհաննէս, Է. մեծաբարոյ՝ ի Սսոյ։ Յաւուրս սորա յամի 1202 Ձինկիզ խան տիրապետէ։

1203 Տէր Դաւիթ, Գ. ի վանից Աբբակաղնոյ։ Յաւուրս սորա լինի ժողով Սսոյ, Ա. և ժողով ի Լոռի, և ժողով Անւոյ, Դ։ Լատինացիք առին զկոստանդինուպոլիս ի ձեռաց Յունաց. և Բաղթազինոս Լատին Թագաւորէ անդ յամի 1204։

1220 Տէր կոստանդին, Ա. ի բարձր բերդոյ։ Յաւուրս սորա վանական վարդապետ Ծաղկի։ Ժողով Սսոյ, Բ. և Գ։ Յարձակին Թաթարք ընդ տիեզերս։ Հեթում Թագաւոր գնայ առ Մանգոյ խան կայսր Թաթարաց։ Եւ յամի

1261 Յայնք դարձեալ առին զկոստանդինուպոլիս ի ձեռաց Լատինացւոց, և Միքայէլ Բալեղոգ Թագաւորեաց ի կոստանդինուպոլիս։

1268 Տէր Յակոբ, Ա. Կլայեցի՝ գիտնական։ Յաւուրս սորա Հեթում Թագաւոր լինի կրօնաւոր։

1287 Տէր կոստանդին, Բ. պրօնագործ, եպիսկոպոս կեսարիոյ։

1290 Տէր Ստեփաննոս, Գ. ի խախ աւանէ Յեկեղեցւոյ գաւառէ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով Սսոյ, Դ։

1293 Տէր Գրիգոր, Է. Անաւարզեցի, Հռոմ կոչեցեալ վասն միաբանել յեկեղեցին Հռոմայ։ Յաւուրս սորա Եգիպտացիք առին զՀռոմկլայ, և աթոռ կաթուղիկոսութեան փոխադրեցաւ ի Սիս՝ յամի Տեառն 1294, յետ կալոյ ի Հռոմկլայ ամս 147։ Ժողով Սսոյ, Ե. անընդունելի ազգին։ Յայսմ ժամանակի, յամի Տեառն 1300 սկիզբն եղեւ հզօր Թագաւորութեանն Օսմանցւոց, և Թագաւորեաց ի Սէօյիւտճիւք, որ է մերձ Պրուսայու՝ Օսման, Ա. ի կայսերութեան Յունաց Անդրոնիկոսի, Բ. և Միքայէլի, Թ. և ի Թագաւորութեան Հայոց Հեթումայ, Բ։ Եւ գիւտ բեւեռացուցի, որ է բուսակայ։

1307 Տէր կոստանդին, Բ. կեսարացի վերջասին։ Յաւուրս սորա լինի ժողով ինչ ի Սիս. և ժողովն Ատանայ։ Եւ յամի 1319 կործանումն Անի քաղաքին։

1323 Տէր կոստանդին, Գ. ի Լամբրոնէ։

1327 Տէր Յակոբ, Բ. ի Սսոյ։ Յաւուրս սո՛ր գահանի վառօդն որ է պարուտ, ի կողնիա ի Բարթուղիմեայ Գերմանացւոյ՝ յամի Տեառն 1329։

1341 Տէր Մխիթար ի Գռնայ՝ որ յերնջակ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով Սսոյ, Զ։

1355 Տէր Յակոբ, Բ. վերսահին։

1359 Տէր Մեսրոպ, առաջնորդ վանայ Թադէի Յ.Քրատ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով Սսոյ, Է։

1372 Տէր կոստանդին, Գ։

1374 Տէր Պօղոս, Ա։ Յաւուրս սորա, յորում էր ամ Տեառն 1375, Լեւոն վերջին Թագաւոր ըմբռնի յԵգիպտացւոց, և դնի ի բանտ. քառնի Թագաւորութիւնն Հայոց, եւ աւերի աշխարհն Կիլիկիա. յորում ժամանակի էր կայսր Յունաց Յովհաննէս Բալէոլոգ, եւ Թագաւոր Օսմանցւոց սուլթան Մուրատ, Ա։

1378 Տէր Թէոդորոս, Բ։ Յաւուրս սորա յամի 1382, Լեւոն Թագաւոր ազատի ի բանտէ, գնայ ի Հռոմ և ի Սպանիա, ջրկի յԱնգղիա և ի Գաղղիա. եւ յամի 1393 մեռանի ի Փարիզ քաղաքի Գաղղիացւոց ուր և կայ գերեզման նորա մինչեւ ցայսօր. և իսպառ քառնի Թագաւորութիւնն Հայոց։

1396 Տէր կարապետ, Ա. կեղեցի։

1398 Տէր Գաւիթ, Դ։

1402 Տէր կարապետ, Բ։ Յաւուրս սորա

մեռանի Մարիամ Թագուհին Հայոց յԵրուսաղէմ և Թաղի ի սուրբ Յակոբայ վանան։

1409 Տէր Յակոբ, Գ։

1411 Տէր Գրիգոր, Ը. Խանձողատ։

1418 Տէր Պօղոս, Բ. պատրիարք Երուսաղէմի։

1430 Տէր կոստանդին, Ե. ի Վահկայ ամրոցէ Կիլիկիոյ։

1439 Տէր Յովսէփ, Գ։

1440 Տէր Գրիգոր, Թ. Մուսաբեկեանց։ Յաւուրս սորա լինի ժողովն Էջմիածնի, և յամի 1441 փոխադրի աթոռ կաթուղիկոսութեան Էջմիածին, յետ կալոյ ի Սիս ամս 147։

1441 Տէր Կիրակոս Խորվիրապցի՝ նստի առաջին կաթուղիկոս Էջմիածին։

1443 Տէր Գրիգոր, Ժ. ի Մասուայ։ Յաւուրս սորա, յամի 1453 սուլթան Մէհէմմէտ Թագաւոր Օսմանցւոց առնու զԿոստանդինուպոլիս, եւ բառնայ զկայսերութիւնն Յունաց. որ սկսաւ ի շինութենէն Կոստանդինուպոլսի՝ յամի 329 ի մեծէն Կոստանդիանոսէ կայսերէն Հռովմայ, և տեւեաց ամս 1124 մինչեւ ի վերջին Կոստանդին Բալէոլոգ կայսր Յունաց։

1461 Տէր Զաքարիա, Գ։ Սա էր յառաջագոյն կաթուղիկոս Աղթամարայ, որ նստաւ Էջմիածին։ Յաւուրս սորա, յամի 1461 ի 11 ամի Թագաւորութեան Ֆաթիհ սուլթան Մէհէմմէտի, Յովակիմ եպիսկոպոս Պրուսայու նստաւ առաջին Պատրիարք Հայոց ի Կոստանդինուպոլիս։

1462 Տէր Աբիստակէս, Բ. մականուանեալ աթոռակալ։ Յաւուրս սորա աչ սուրբ Լուսաւորչին ածի յԱղթամար։

1466 Տէր Սարգիս, Բ։ Յաւուրս սորա աչ սուրբ Լուսաւորչին ածի յԱղթամարայ յԷջմիածին։

1490 Տէր Աբիստակէս, Գ։ Յաւուրս սորա, յամի 1492 Քրիստափոր Կոլումբոս Ձենովացի մուտանէ ի նոր աշխարհն. եւ յամի 1497 Ամերիկոս Վեսպուկիոս Փլորենտացի յայտնէ զնա, յորոյ անուանէ կոչեցաւ աշխարհն Ամերիկա. յորում ժամանակի Թագաւորէր ի Կոստանդինուպոլիս Սուլթան Պայազիտ, Բ։

1498 Տէր Թադէոս, Ա։ Յաւուրս սորա Շահ Իսմայէլ արքայ Պարսից Նորոգէ զԱսպահան քաղաք։

1503 Տէր Եղիշէ, Բ։ Յաւուրս սորա յամի 1503 եղեւ գիւտ փոքրիկ ժամացուցի, այսինքն զէմպէրէկլի սահաթի, ի Պետրոսէ Հելայ Գերմանացւոյ։

1515 Տէր Զաքարիա, Գ։ Յաւուրս սորա յամի 1516 Սուլթան Սէլիմ, Ա. առնու զեգիպտոս և զերուսաղէմ։ Ի սմին ժամանակի, յամի 1517 յարեաւ Լուտեր մարտիրոս Սաքսոնիացի աղանգապետ, յորմէ Լուտերականք։

1520 Տէր Յարգիս, Գ։ Յաւուրս սորա, յամի 1521 Սուլթան Սիւլէյման՝ Բ. հառ զՊելգրատ։

1536 Տէր Գրիգոր, ԺԱ։ Յաւուրս սորա

էր կալվին Գաղղիացի աղանդապետ, յորմէ կալվինեանք։

1541 Տէր Ստեփաննոս, Ե. ի Սալամաստայ։

1547 Տէր Միքայէլ ի Սեբաստիոյ։ Յաւուրս սորա Շահ Թահմասպ արքայ Պարսից էած աւեր աշխարհին Հայոց։

1557 Տէր Բարսեղ, Բ։ Յաւուրս սորա յամի 1567 եղեւ սկիզբն տպագրութեան Հայերէն գրոց։

1563 Տէր Գրիգոր, ԺԲ։ Յաւուրս սորա, յամի 1571 Օսմանցիք առին զկիպրոս ի ձեռաց Վենետիկցւոց, ի թագաւորութեան Սուլթան Սէլիմի, Բ։

1573 Տէր Ստեփաննոս, Զ. Յառնչէ։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1574 Ուլահ անկաւ ընդ տէրութեամբ Օսմանցւոց։

1575 Տէր Թադէոս, Բ։ Յաւուրս սորա Շահ Թահմասպ հեղձանի ի բաղանիս։

1584 Տէր Աւաքէլ Յէջմիածնէ։

1586 Տէր Դաւիթ, Ե. Յէջմիածնէ։

1593 Տէր Մելքիսեդ ի Գառնոյ։ Սա յամի 1599 յեօթներորդ ամի կաթուղիկոսութեան իւրոյ եկեալ նստի Պատրիարք ի կոստանդինուպոլիս։

1603 Տէր Սրապիոն, որ եւ Գրիգոր՝ յԵգեսիոյ։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1605 Շահաբաս գայ և վարէ զբնակիչս Հայաստանու յաշխարհն Պարսից, և ածէ աւեր և ամայութիւն աշխարհին Հայոց և Էջմիածնի։

1624 Տէր Սահակ, Դ։

1629 Տէր Մովսէս, Գ. Սիւնեցի՝ որ և Տաթեւացի։ յամի 1629 նորոգէ զԷջմիածին։

1633 Տէր Փիլիպպոս յերկանէ փոքր Աղբակոյ։ Սա կանգնէ բազում շինուածս Էջմիածին. և Գրիգոր Պարոնտէր՝ յերուսաղէմ։

1655 Տէր Յակոբ, Դ. ի Նոր Ջուղայէ։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1664 եղիազար Անթապցի ձեռնադրի առանձին կաթուղիկոս, և դնէ զաթոռն յերուսաղէմ։ Յակոբ կաթուղիկոս գընայ ի Կոստանդինուպոլիս։ Յայսմ ժամանակի՝ յամի 1669 Սաբեթայ Սեվի համբաւէ զանձնէ լինել Մեսիա։

1680 Տէր եղիազար Անթապցի։ Սա յամի 1680 յետ վախճանին Յակոբու հաստատի յաթոռ իւր յերուսաղէմ. եւ յամի 1682 ընտրի ընդհանուր կաթուղիկոս և նստի Էջմիածին։ Յաւուրս սորա, յամի 1688 Մեծն Պետրոս թագաւորէ ի վերայ Մոսկովաց։

1691 Տէր Նահապետ Եղեսիոյ։ Յաւուրս սորա, յամի 1701 Փրեսբերիկոս նստի առաջին թագաւոր Բրուսիացւոց։

1707 Տէր Աղէքսանդր, Ա. ի Նոր Ջուղայէ։

1715 Տէր Աստուածատուր ի Համատանոյ։ Յաւուրս սորա, յամի 1722 Մահմետ Միւրվէյիզեան առնու զԱսպահան եւ թագաւորէ Պարսից։ եւ յամի 1724 Դաւիթ իշխան Հայ զօրանայ ի Սիւնիս։

1726 Տէր կարապետ, Գ. Յովնիոյ։ Յաւ-

ւուրս սորա թահմազղուլի զօրավար զօրանայ։ Եւ յամի 1728 Դաւիթ իշխանն Սիւնեաց մեռանի։

1730 Տէր Աբրահամ, Բ. ի Խոշաբայ՝ առաջնորդ սուրբ կարապետի որ ի Մուշ։ Յաւուրս սորա մեռանի Մխիթար քաջ սպարապետ Հայոց ի Սիւնիս։

1734 Տէր Աբրահամ, Գ. ի Գանձիոյ կրետեայ՝ առաջնորդ Թէքիրտաղու։ Յաւուրս սորա, յամի 1736 թահմազղուլի խան թագաւորէ ի վերայ Պարսից, և կոչի Նատրշահ։

1737 Տէր Ղազար Ջահկեցի։ Յաւուրս սորա տառապին բնակիչք Հայոց աշխարհին ի ծառայեցն թահմազայ։

1748 Տէր Պետրոս, Բ. Փիւթիւր կոչեցեալ՝ Անթապցի։ Յաւուրս սորա, յամի 1748 Եաղուպ Հայկազն իշխան Ակնեցի՝ եղեւ երեւելի յոյժ ի Կոստանդինուպոլիս։

1751 Տէր Մինաս Ակնայ՝ պատրիարք Կոստանդինուպոլսի։

1754 Տէր Աղէքսանդր, Բ. Ղարաղաշ կոչեցեալ՝ Կոստանդինուպոլսեցի։

1755 Տէր Սահակ, Ե. Ախալցի՝ կեղեցի. առաջնորդ կարնոյ։ Յաւուրս սորա Փէրիմ խան Պարսից զօրանայ։

1759 Տէր Յակոբ, Ե. Շամախեցի։

1763 Տէր Սիմէն Երեւանցի։ Յաւուրս սորա յամի 1766 եղեւ շարժ մեծ ի Կոստանդինուպոլիս։ Եւ ի յերկոտասաներորդ ամի թագա-

ւորութեան Սուլթան Մուստաֆայի, Գ. յամի 1769 պատերազմ Օսմանցւոց ընդ Մոսկովս. և յառաջնում ամի թագաւորութեան Սուլթան Համիտի, յամի 1774 հաշտեցան ընդ միմեանս: Եւ յամի 1779 Ղրիմեցի Հայք՝ վարին ի Ղրիմէ յաշխարհն Ռուսաց ի Ռոսգով. ուր ապա շինեցաւ նոր նախիջեւան քաղաքն Հայոց:

1780 Տէր Ղուկաս ի կարնոյ: Յաւուրս սորա յամի 1780 եղեւ գիւտ օգապարիկ գնոյց ի Մանկալֆեայ Գաղղիացւոյ:

1800 Տէր Գաբիէլ. Ջ. ի Տփխիսոյ:

1804 Տէր Դանիէլ ի Պայազիտոյ՝ Պատրիարք Կոստանդինուպոլսի:

1810 Տէր Եփրեմ Երեւանցի: Յաւուրս սորա ի քաղաքորդ յառաջնում ամի թագաւորութեան մեծի ինքնակալին Սուլթան Մահմուտի, Բ. յամի 1829 եղեւ պատերազմ Օսմանցւոց ընդ Մոսկովս. և ի նոյն ամի հաշտեցան ընդ միմեանս:

1833 Տէր Յովհաննէս, Ը. Կաբքեցի: Յաւուրս սորա, յամի 1834 Քրիստոսազօր և մեծահռչակ իշխանն Հայոց Յարութիւն Պէզճեան մեռանի. և մեծահանդէս շքով Թաղի յաթոռանիստ եկեղեցւոջ սուրբ Աստուածածնի ի Կոստանդինուպոլիս ըստ հրամանին Աքքունի:

1843 Տէր Ներսէս, Ե. Աշտարակեցի: Սա ունկեաց անտառ առ Ղազարապատաւ, եւ կառոյց աւազան մեծ ջրոյ, և գործարան մետաքսի. հաստատեաց նաեւ յանուն իւր զՆերսէսեան ուսումնարանն ի Տփխիս, և այլն:

1858 Տէր Մատթէոս, Ա. ի Կոստանդինուպոլսոյ: Սա վարեաց եւ զպատրիարքական իշխանութիւնն մեծի մայրաքաղաքին: Յաւուրս սորա հաստատեցաւ Ազգային Սահմանադրութիւնն (1861) և յետ երկուց ամաց վաւերացաւ ի Բ. դրանէ: Առ սովաւ վախճանեցաւ ի Փարէզ աքքունի վառօդապետ ազնուազգի Պօղոս Պէյ Տատեան, և մարմին նորա փոխադրեցաւ ի Կոստանդինուպոլիս:

1866 Տէր Գէորգ, Դ. ի Կոստանդինուպոլսոյ, որ և նստաւ յաթոռն Պատրիարքութեան զկնի Մատթէոսի. եւ եղեւ առաջին կաթուղիկոս ընտրեալ սահմանադրապէս (1866 Նոյեմբեր), զկնի միոյ ամի վախճանի նախորդին իւրոյ, հաստատեալ և ի կողմանէ Աղեքսանդր կայսեր Ռուսաց: Սա յիններորդ ամի կաթուղիկոսութեան իւրոյ ի Թուին 1874 ի հիմանէ կառոյց զՀոգեւոր ճեմարանն Էջմիածին, Հրատարակեաց զշարականն զերգս եւ զտաղս ժամակարգութեան հայկական ձայնանիշ խազիւք: Յաւուրս սորա և յատուկ հոգածութեամբ Նորին Հաստատի Թեմական Տեսչութիւն, որով ի վիճակս Ռուսահայոց բազմացեալ բարգաւաճին ծխական դպրոցք:

1885 Զկնի երից ամաց վախճանելոյ Գէորգայ Դ.ի՝ նստաւ յաթոռ կաթուղիկոսութեան Տեղապահ Նորին և Առաջնորդ Բեսարապիոյ Տ. Մակար Աքք Եպիսկոպոս՝ ի գաւառէն Մշոյ Պու-

լանիցի։ Սա շինեաց և բարեկարգեաց զտապարան Մայր Աթոռոյն. փոյթ կալաւ վերանորոգել զեկեղեցին Ս. Էջմիածնի, այլ կանխեալ մահու չեղեւ ձեռնհաս։ Վախճանի յամին 1891։

1892 Տէր Մկրտիչ Ա. Աբք եպիսկոպոս եւ վանահայր Գլակայ, որ և նախկին Պատրիարք Կոստանդնուպոլսոյ, ընտրի Կաթողիկոս ամենայն Հայոց. որ և զարդիս վարէ զիշխանութիւնն։ Տացէ տէր Աստուած կեանս երկարս և խաղաղագործս, առաջնորդեսցէ Նմա իմաստութեամբ հովուել զհօտ Քրիստոսի՝ ի փառս Աստուծոյ և ի պայծառութիւն սուրբ Եկեղեցւոյ։

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0596899